

കലാകൗമുദി 5

ഒരാഴ്ച തികയുന്നതിന് മുമ്പ് നടന്ന ഈ സംഭവം പൊലീസിന് വീര്യം കൂട്ടിയതിന്റെ നടുക്കുന്ന ഓർമ്മയായി പാറശ്ശാല നിവാസി കളുടെ മുന്നിൽ ഇന്നും മായാതെ നില്ക്കുന്നു. ഇല്ലെ 10ന് നടന്ന പാറശ്ശാല കാരക്കോണം സമരശി കൂട്ടപ്പറമ്പ്(41) മുതലായവയെ വരാ നിൽക്കുന്ന കൊലപാതക പരമ്പരകളുടെ ആമുഖക്കുറിപ്പ് മാത്രമായിരുന്നു.

1991 ആഗസ്റ്റ് 16ന് 65 വയസ്സുള്ള പരമേശ്വരൻ എന്ന വ്യക്തി പൊലീസ് മർദ്ദനം മൂലം മരിച്ചു. ഉച്ചയോട്ടുകുടി സ്റ്റേഷനിലെക്ക് അറസ്റ്റ് ചെയ്തുകൊണ്ടു വന്ന വ്യക്തിക്ക് അറസ്റ്റിലായി ആശുപത്രിയിൽ എത്തിച്ചെങ്കിലും ഉടനെ മരണം സംഭവിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് 7ന് കുരിശി വണ്ടിപ്പെരി യാറിൽ ശശിധരൻ പൊലീസ് മർദ്ദനത്താൽ മരണമടഞ്ഞു. ആത്മഹത്യചെയ്തു.

ഒക്ടോബർ 5-ാം തീയതി മുവാറ്റുപുഴ പൊലീസ് അറസ്റ്റിലായ പ്രതിയെ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ നാലുമണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മരണമടഞ്ഞു. എ.കെ.ഇ. സെൻറർ പൊലീസ് ആക്രമിച്ചതിനെ തുടർന്ന് ഡിസംബർ 9-ാം തീയതി കേരളബന്ദി നടന്നു. കേരളത്തിൽ നാല് സിറോളുകളിൽ വെടിവെപ്പ് നടന്നു. തിരുവനന്തപുരം കൂട്ടനശിപ്പിക്കൽ കൂട്ടപ്രകാശ് എന്ന 23-കാരൻ വെടിവെപ്പ് മരിച്ചു. ഓടിപ്പോകുകയായിരുന്ന ഈ പ്രകാശിനെ പിന്നിൽ നിന്നും വെടിവെപ്പ് കൊല്ലുകയായിരുന്നു.

നവംബർ 29-ാം തീയതി പൊലീസിന്റെ വിരട്ടിയോടിക്കലിനെത്തുടർന്ന് പ്രാണയെ മൂലം ഓടി രക്തപ്പൊക്കി ശ്രമിച്ച ശാസ്താം കോട്ടയിലെ ജോർജ്ജ് (42) കൂട്ടത്തിൽ വീണ് മരിച്ചു.

1992 ജനുവരി 12-ന് വൈപ്പിൻ അഴിക്കര കാളമുക്കിലെ വിൻസെൻ്റ് ഫിഷറീസിനുള്ളിൽ ചിട്ടകളിലൂടെ പൊലീസ് വളഞ്ഞുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഫിഷറീസിന്റെ ഗേറ്റ് പട്ടിയ പൊലീസ് ചിട്ടകളിലൂടെ പിൻതുടർന്നു. മറ്റ് മാർഗ്ഗമില്ലാതെ പുഴയിൽ ചാടി നന്നേറൻ എന്നയാളുടെ മകൻ കൃഷ്ണൻ പുഴയിൽ മുങ്ങിമരിച്ചു.

ഏപ്രിൽ 19ന് കൊല്ലത്ത് ഇരവിപുരത്ത് നടന്ന അക്രമസംഭവങ്ങളിൽ സോളമൻ എന്ന യുവാവ് പൊലീസ് വെടിവെപ്പിൽ മരിച്ചു. കൊല്ലം കരത്താലിക്കാ തൃപതായാഗം ചേർന്ന് പൊലീസിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള അനാസ്ഥയിൽ പ്രതിഷേധം രേഖപ്പെടുത്തി. വർഗ്ഗീയ കലാപം ഉണ്ടാകുമെന്ന് മുന്നറിയിപ്പ് നല്കിയിട്ടുപോലും വേണ്ടത്ര പൊലീസ് സേനയെ സ്ഥലത്ത് നിയോഗിക്കാൻ അധികാരികൾ തയ്യാറായില്ല. മുന്നറിയിപ്പില്ലാതെ പൊലീസ് വെടിവെപ്പ് നടത്തിയതായും, പള്ളിമേട് ആക്രമിച്ചതായും തൃപതായാഗം കുറ്റപ്പെടുത്തി. 1991 ഡിസംബർ 15-ാം തീയതി പാലക്കാട് നടന്ന വർഗ്ഗീയ സംഘട്ടനത്തെ തുടർന്ന് പൊലീസ് വെടിവെപ്പു നടത്തി. വെടിവെപ്പിൽ നിരപരാധിയായ സിറാജുനിസ എന്ന പെൺ കുട്ടി മരണമടഞ്ഞു. മരണമടഞ്ഞ സിറാജുനിസ മാതാപിതാക്കളുമായി ആക്രമി

മർദ്ദനമേറുന്ന മരണമടഞ്ഞവർ

1991 ജൂലൈ 10	പാറശ്ശാല	കൂട്ടപ്പറമ്പ് എന്ന ആളുടെ മൃതദേഹം കടവരാനയിൽ കാണപ്പെട്ടു
" ആഗസ്റ്റ് 16	നെടുമങ്ങാട്	പരമേശ്വരൻ എന്ന വ്യക്തി പൊലീസ് മർദ്ദനമേറുന്ന മരിച്ചു
" ഒക്ടോബർ 5	മുവാറ്റുപുഴ	സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ നാലുമണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മരണമടഞ്ഞു
" നവംബർ 29	ശാസ്താംകോട്ട	പൊലീസ് വിരട്ടിയോടിക്കലിനെത്തുടർന്ന് ജോർജ്ജ് എന്നയാൾ കൂട്ടത്തിൽ വീണ് മരിച്ചു
" ഡിസംബർ 9	കൂട്ടനശിപ്പിക്കൽ	ഇരുപ്രകാശ് വെടിവെപ്പു മരിച്ചു
1992 ജനുവരി 12	വൈപ്പിൻ	കൃഷ്ണൻ എന്ന യുവാവ് പൊലീസ് വിരട്ടിയോടിക്കലിനെത്തുടർന്ന് പുഴയിൽ വീണ് മരിച്ചു
" ഏപ്രിൽ 10	ഇരവിപുരം	സോളമൻ എന്ന യുവാവ് വെടിവെപ്പു മരിച്ചു
" മേയ് 9	കടയ്ക്കൽ	മുഹമ്മദ് റാഫി മർദ്ദനമേറുന്നതുമുതൽ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു
" മേയ് 21	മുന്നാർ	കുഞ്ഞപ്പി പൊലീസ് മർദ്ദനമേറുന്നതുമുതൽ മരിച്ചു
" മേയ് 27	തിരുവനന്തപുരം	സംസ്കൃത കോളേജ് വാച്ചർ ഐസക് കൊല്ലപ്പെട്ടു
" ജൂൺ 22	തിരുവനന്തപുരം	പൊലീസിനെ യെന്നോടിയ ഷാഹുൽ ഹമീദ് എന്ന യുവാവ് കടലിൽ മുങ്ങി മരിച്ചു

ക്കാൻ വന്നു എന്ന് എഫ്.ഐ.ആറിൽ എഴുതിച്ചേർക്കുവാനും സിറാജുനിസയെ ഒന്നാം പ്രതിയാക്കി കൊലപാതകശ്രമത്തിന് കേസെടുക്കാനും പൊലീസിന് യാതൊരു മനഃസാക്ഷിക്കുമില്ലാത്തതായില്ല.

1992 മേയ് 9-ാം തീയതി മുഹമ്മദ് റാഫി എന്ന പതിനെട്ട് വയസ്സുകാരനെ പൊലീസ് അകാരണമായി പിടിച്ചെടുത്തു. നാട്ടുകാരുടെ പ്രിയപ്പെട്ടവനും, സൽസഭാവിദ്യയും ആയ ഈ യുവാവ് മരണമടഞ്ഞു. ആത്മഹത്യചെയ്തു. കടയ്ക്കലുള്ള ചിതറ ഗ്രാമത്തിലാണ് ഗ്രാമവാസികളെ നടുക്കിയ ഈ സംഭവം.

മേയ് 21-ന് ഒരു മോഷണക്കേസിൽ സംശയം തോന്നി അറസ്റ്റ് ചെയ്ത മുന്നാറിലെ കുഞ്ഞപ്പി എന്നു വിളിക്കുന്ന ദേവസ്വ(36)യുടെ മൃതദേഹം ആലുവ-മുന്നാർ റോഡിന്റെ അരികിൽ കണ്ടെടുത്തു. എന്നാൽ യഥാർത്ഥ കുറ്റവാളിയായ ഷാജിയെ നാട്ടുകാർ തന്നെ പിടികൂടി പൊലീസിൽ ഏൽപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

മേയ് 27-ാം തീയതിയാണ് സംസ്കൃത കോളേജ് വളപ്പിനുള്ളിൽ ഐസക് എന്ന വാച്ചററ പൊലീസുകാർ കൊലപ്പെടുത്തിയത്. കുറ്റവാളികളെ സംരക്ഷിക്കാൻ ഉന്നതങ്ങളിൽ തന്നെ ശ്രമം നടന്നു. എങ്കിലും ഉയർന്നുവന്ന ഇലരോഷത്തെത്തുടർന്ന് അഞ്ചു പൊലീസുകാരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുകയാണ്.

ജൂൺ 19ന് തൃപ്പൂണിത്തുറ കരിമുക്കൾ ഫാക്ട് കോളനിയിലെ താമസക്കാരനായ തമ്പി(48) എന്നയാളെ പൊലീസ് അറസ്റ്റ്

ചെയ്തു. പൊലീസ് മർദ്ദനം മൂലം അവശനിലയിലായ തമ്പിയെ പൊലീസുകാർ ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ചു. ആശുപത്രിയിലെത്തുമ്പോൾ തമ്പി വളരെയേറെ അവശനായിരുന്നുവെന്ന് ഡോക്ടർമാർ പറയുന്നു. അൽപ്പസമയത്തിനുള്ളിൽ തമ്പി മരണമടഞ്ഞു.

ജൂൺ 22-ാം തീയതി വിമാനത്താവളത്തിന് സമീപം ഡോളർ അനധികൃത കച്ചവടം പിടിക്കാൻപോയ പൊലീസിനെ യെന്നോടിയ യുവാവ് കടലിൽ ചാടി മുങ്ങി മരിച്ചു. യുവാവിനെ രക്ഷിക്കാൻ തദ്ദേശവാസികൾ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും പൊലീസ് ഭീഷണിയാൽ ആർക്കും കടലിലിറങ്ങി അയാളെ രക്ഷിക്കാനായില്ല.

പ്രതിപ്രവർത്തകർക്കുമേറുന്ന ആക്രമണങ്ങൾ

കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷക്കാലത്തിനിടയിൽ പ്രതിപ്രവർത്തകരുടെ നേർക്ക് നിരവധി തവണ പൊലീസ് ആക്രമമുണ്ടായി.

ഭീകരമായ തെരുവുമർദ്ദനങ്ങൾ ഫിലിമിൽ പകർത്തുന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാർ ഏതു നിമിഷവും പൊലീസിനാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടാവുന്ന നിലയിലാണ്.

ദേശാഭിമാനി ദിനപത്രത്തിന്റെ ഫോട്ടോഗ്രാഫർ രാജേന്ദ്രൻ നിരവധി തവണ പൊലീസ് മർദ്ദനത്തിന് വിധേയനായിട്ടുണ്ട്.

1991 ഡിസംബർ 7-ന് എ.കെ.ഇ. സെൻററിനുള്ളിലേക്ക് കണ്ണീർ വാതകപ്രയോഗവും കല്ലേറും വെടിവെയ്പും നടത്തിയതിന്റെ ചിത്രമെടുത്ത രാജേന്ദ്രനെ പൊലീസുകാർ വളഞ്ഞിട്ട് തല്ലി. രാജേന്ദ്രന്റെ ക്യാമറ തട്ടിപ്പറിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും മർദ്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. 1991 ജൂലൈ 25ന് വിദ്യാർത്ഥികളെ പൊലീസ് മർദ്ദിക്കുന്നതിന്റെ ഫോട്ടോ എടുത്ത രാജേന്ദ്രന് നേരെ പൊലീസ് കല്ലേറ്റ് നടത്തി. രണ്ടുതവണയും ഉന്നതരായ പൊലീസ് ഓഫീസർമാരുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമാണ് രാജേന്ദ്രന് നേരെ ആക്രമണമുണ്ടായത്. 1992 ജൂൺ 18-ന് വഞ്ചിയൂർ കോടതി വളപ്പിൽ പത്രക്കാരന്റെ നേർക്ക് ആക്രമണം നടത്തിയ നൂറോളം മഫ്സി പൊലീസുകാരുടെയും പ്രധാന ഉന്നം രാജേന്ദ്രനായിരുന്നു. രാജേന്ദ്രനെയും മറ്റ് പത്രപ്രവർത്തകരെയും മർദ്ദിക്കുന്നത് തടയാൻ ശ്രമിച്ച വഞ്ചിയൂർ കോടതിയിലെ ചില അഭിഭാഷകരെയും പൊലീസ് കയ്യേറ്റം ചെയ്തു.

1992 സെപ്റ്റംബർ 12ന് കോഴിക്കോട് നടന്ന ലാത്തിച്ചാർജ്ജിനിടയിലും പത്രഫോട്ടോഗ്രാഫർക്ക് നേരെ ആക്രമണമുണ്ടായി. എസ്.എഫ്.ഐ സംസ്ഥാന സെക്രട്ടറി പ്രദീപ് കുമാറിനെയും മറ്റ് വിദ്യാർത്ഥികളെയും പൊലീസ് ഭീകരമായി മർദ്ദിക്കുന്നതിന്റെ ചിത്രമെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ച കേരളകൗമുദി ഫോട്ടോഗ്രാഫർ പീതാംബരന്റെ നേർക്ക് പൊലീസ് കല്ലേറ്റ് നടത്തി. അന്നേദിവസം തന്നെ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ സി. കേശവൻ ശതബ്ദി ആഘോഷം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാനെത്തിയ പത്രപ്രവർത്തകരോട് പൊലീസ് അപമര്യാദയായി പെരുമാറി. പത്രക്കാരന്റെ പ്രതിഷേധത്തെത്തുടർന്ന് പൊലീസ് സ്വപ്രഭ് സ്ഥലത്തെത്തി വേദം രേഖപ്പെടുത്തി.

1991 സെപ്റ്റംബർ 20-ാം തീയതി സെക്രട്ടറിയറ്റിന് മുന്നിൽ കെ.എസ്.യു.എസ് സംസ്ഥാന ജനറൽ സെക്രട്ടറി ഗംഗാധരൻ പാറക്കുളത്തിനെയും സഹപ്രവർത്തകരെയും ക്രൂരമായി തല്ലിച്ചതയ്ക്കുന്നതിന്റെ ചിത്രമെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ച 'ഹിന്ദു' ഫോട്ടോഗ്രാഫർ രതീഷിന്റെ നേർക്ക് ചില പൊലീസുകാർ അസഭ്യം വിളിച്ചുകൊണ്ട് പാഞ്ഞടുത്തു. ഒരു പൊലീസുകാരൻ രതീഷിനെ തല്ലാൻ ശ്രമിച്ചു. മറ്റ് പത്രപ്രവർത്തകർ ചേർന്നാണ് രതീഷിനെ ആക്രമണത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷിച്ചത്. സെക്രട്ടറിയറ്റിനുള്ളിലെ ഗാർഡ് റൂമിൽ ഒളിപ്പിച്ചു വച്ചിരുന്ന അക്രമിയായ പൊലീസുകാരനെ പുറത്തുവിടണമെന്നും അയാൾക്കെതിരെ നടപടിയെടുക്കണമെന്നും പത്രപ്രവർത്തകർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. സംഗതി വഷളാണെന്നറിഞ്ഞ് പൊലീസ് ഐ.ഇ. ജോസഫ് തോമസ് സ്ഥലത്തെത്തി, രതീഷിനോട് പൊലീസ് അപമര്യാദയായി പെരുമാറിയിട്ട് മാപ്പ് പറഞ്ഞു.

ഒക്ടോബർ 3-ാം തീയതി ഒരു ജോലിത്തിട്ടിന്റെ വിശദവിവരം അന്വേഷിക്കാൻ മനോരമ ലേഖകൻ ജോൺജനുവലും ഫോട്ടോഗ്രാഫർ ഇ.വി.ശ്രീകുമാറും ഫോർട്ട് പൊലീസ്

സ്റ്റേഷനിലെത്തി. പൊലീസുകാർ ശ്രീകുമാറിനെ മർദ്ദിക്കുകയും ജോണിനെ പിടിച്ചുതള്ളി അസഭ്യവർഷം ചൊരിയുകയും ചെയ്തു. സംഭവമറിഞ്ഞ തിരുവനന്തപുരത്തെ പത്രക്കാർ സ്റ്റേഷനിലെത്തുകയും കുത്തിയിരുന്ന് സമരം നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഉന്നതരായ പൊലീസുകാർ സസ്സപെൻഡ് ചെയ്തുകൊണ്ട് ഉത്തരവുമുണ്ടായി.

നവംബർ 21-ാം തീയതി കൊല്ലത്ത് ചിന്നക്കടയിൽ പൊലീസ് വിദ്യാർത്ഥികളെ ബസ്സിൽ നിന്നും പിടിച്ചിറക്കി മർദ്ദിക്കുന്നതിന്റെ ഫോട്ടോ എടുത്ത ദേശാഭിമാനി ഫോട്ടോഗ്രാഫർ ജോൺസന്റെ നേർക്ക് പൊലീസ് ആക്രമണമുണ്ടായി. വിദ്യാർത്ഥികളെ തല്ലുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകിയ സർക്കിൾ ഇൻസ്പെക്ടർ ജോൺസണു നേർക്ക് പാഞ്ഞുവന്ന് ക്യാമറ ബലപ്രയോഗിച്ചു കൈക്കലാക്കി. അസഭ്യം വിളിച്ചു. ഉച്ചയ്ക്ക് ഒന്നരമണിയോടെ ഫിലിം നശിപ്പിച്ച ശേഷം പ്രസ് ക്ളബ്ബിലേക്ക് ക്യാമറ കൊടുത്തുവിട്ടു. പത്രപ്രവർത്തകർ ക്യാമറ സ്വീകരിക്കാൻ തയ്യാറായില്ല. ഒടുവിൽ പൊലീസ് സ്വപ്രഭ് പ്രസ് ക്ളബ്ബിലെത്തുകയും ക്ഷമായാചനം ചെയ്തശേഷം ക്യാമറ ജോൺസന് കൈമാറുകയും ചെയ്തു.

നവംബർ 24-ാം തീയതി എറണാകുളത്തെ 'തപോവൻ ഫിനാൻസിങ് കമ്പനി' ഇപ്തി ചെയ്യുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അന്വേഷണത്തിനു ചെന്ന മനോരമ ലേഖകൻ സാജൻ എബ്രഹാമിനെ പൊലീസ് കയ്യേറ്റം ചെയ്തു. സംഭവത്തെത്തുടർന്ന് എറണാകുളത്തെ പത്രലേഖകൻ ഡി.ഐ.ഇ. ഓഫീസിലേക്ക് മാർച്ച് നടത്തി. 'കർശന നടപടി' എടുക്കുമെന്ന് അണു ഉന്നതാധികാരികൾ ഉറപ്പുകൊടുത്തു. ഡിസംബർ 3-ാം തീയതി പാലക്കാട് വിദ്യാർത്ഥികളെ ലാത്തിച്ചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്ന

തിന്റെ ഫോട്ടോയെടുത്ത മനോരമ ഫോട്ടോഗ്രാഫർ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയെ നേരെയും പൊലീസ് മർദ്ദനമുണ്ടായി. ഡിസംബർ ഏഴിനാണ് എ.കെ.ഇ. സെൻററിനു മുന്നിൽ വച്ച് ദേശാഭിമാനിയുടെ ഫോട്ടോഗ്രാഫർ രാജേന്ദ്രന് നേരെ മർദ്ദനമുണ്ടായത്.

നാട്ടിലുടനീളം അരങ്ങേറുന്ന പൊലീസ് ഭീകരവാഴ്ച നിത്യനിയ കോടതിവളപ്പിലേക്കു കൂടി പടർന്ന സംഭവമായിരുന്നു 1992 ജൂൺ 17ന് വഞ്ചിയൂർ കോടതിവളപ്പിലുണ്ടായത്.

തിരുവനന്തപുരം സംസ്കൃത കോളേജിലെ വാച്ചററായ തിരുവനന്തപുരം കൊലപാതകികളെ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കുന്നതിന്റെ ചിത്രമെടുക്കാൻ 4' ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാർ കോടതി വളപ്പിലെത്തി. വളരെയേറെ ചൂപ്പാടുണ്ടാക്കിയ പ്രസ്തുത കേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അഞ്ച് പൊലീസുകാർ പിടിയലായത് സംഭവത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. സാധാരണ കൊലക്കേസ് പ്രതികളെ വിലങ്ങുവച്ചാണ് കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കുന്നത്. മാത്രമല്ല, യൂണിഫോം ധരിച്ച്, തോക്കുകളുമെന്തി, പൊലീസുകാരുമുണ്ടാകും. വഞ്ചിയൂർ കോടതിവളപ്പിൽ കൊണ്ടുവന്ന 'പൊലീസ്' പുളളികളെ 'കൈയോരം വെച്ചിട്ടാണ്' മാത്രമല്ല തിരിച്ചറിയാതിരിക്കാനായി നൂറോളം മഫ്സി പൊലീസുകാരുടെ ഇടയിൽ പ്രതികളെ ഫിനൂസിച്ച് പത്രക്കാരെയും പൊതുജനങ്ങളെയും 'മന്ത്രി'മാരാക്കാൻ പൊലീസുകാർ ശ്രമിച്ചു. അതുംപോരാഞ്ഞ് ഫോട്ടോ എടുത്ത പത്രക്കാരെ വളഞ്ഞ് അവരെ മർദ്ദിച്ചു. തടസ്സം പിടിക്കാൻ വന്ന അഭിഭാഷകരെ മർദ്ദിക്കുകയും അസഭ്യം പറയുകയും ചെയ്തു. തലസ്ഥാന നഗരിയിലെ നിത്യനിയ കോടതിവളപ്പിലുണ്ടായ ഈ അക്രമസംഭവം 'തികച്ചും ആസൂത്രിതവും ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അനുവാദപൂർവ്വവും ആയിരുന്നു' എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

ലോക്കപ്പമർദ്ദനത്താൽ

ജീവശുദ്ധങ്ങളായവർ

കേരളത്തിലെ ലോക്കപ്പകൾ ഇന്ന് പെശാചികമായ മനുഷ്യപീഡനങ്ങൾക്ക് വേദിയായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ജൂലൈ 30-ാം തീയതി വെഞ്ഞാറമ്മൂട്ടിലെ കൊപ്പത്തിൽ പൊലീസ് റെയിഡ് നടത്തുകയും നിരവധിപേരെ ലോക്കപ്പിലാക്കി മർദ്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് ശശിധരൻ എന്നയാൾ പൊലീസിനെ ഭയന്ന് ആത്മഹത്യക്ക് ശ്രമിച്ചു.

ആഗസ്റ്റ് 1ന് കറിയക്കുളത്ത് പണിമുടക്കിയ തൊഴിലാളികളെ പൊലീസ് മർദ്ദിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് 20-ാം തീയതി അർദ്ധരാത്രി കാലാവസ്ഥ മെൻസ് ഹോസ്പിറ്റൽ അനുവാദമില്ലാതെ പൊലീസ് കടന്നുകയറി റെയ്ഡ് നടത്തുകയും സീഷ് എന്ന വിദ്യാർത്ഥിയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് ലോക്കപ്പിലിട്ടു മർദ്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ആഗസ്റ്റ് 22-ന് കോഴഞ്ചേരിതാലൂക്ക് സപ്തമെ ഓഫീസ് ജീവനക്കാരനെ പൊലീസ് മർദ്ദിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് 8ന് ഫോർട്ട് സ്റ്റേഷനിൽ വച്ച് മുട്ടത്തറ സ്വദേശികളായ കണ്ണൻ മുത്തു, സുരേഷ്കുമാർ എന്നിവരെ പൊലീസ് മർദ്ദിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് 8ന് കോതമംഗലം പുറപ്പാട് ഹാസയുടെ മകൻ അൻസാരിയെ മുഗീയമായി മർദ്ദിച്ചുവശനാക്കിയ ആറ് പൊലീസുകാരെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്തു. ആഗസ്റ്റ് 18ന് ചിറയിൻകീഴിലെ അശോകൻ എന്ന യുവാവിനെ പൊലീസ് മർദ്ദനത്തെത്തുടർന്ന് ശാസനത്തടവും മൂത്രതടസ്സവും അനുഭവപ്പെട്ടതിലായി ആശുപത്രിയിലാക്കി. ആഗസ്റ്റ് 19-ാം തീയതി അഞ്ചുതെങ്ങിലെ മണിയൻ എന്നയാളെ മർദ്ദിക്കുകയും കൈവിരലുകളിൽ ആണിത്തറച്ചുകയറ്റുകയും ചെയ്തു.

സെപ്റ്റംബർ 8-ാം തീയതി വെഞ്ഞാറമ്മൂട് പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ചുമട്ടുതൊഴിലാളിയായ മാധവൻറെ കൈ അടിച്ചെടുത്തു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് കോലിയക്കോട് കൃഷ്ണൻനായർ എം.എൽ.എ സത്യാഗ്രഹം നടത്തുകയും അർദ്ധരാത്രിയോടെ മാധവനെ വിട്ടയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. സെപ്റ്റംബർ 12ന് നോ എൻട്രി ബോർഡ് കാണാതെ വണ്ടിയോടിച്ചു.

ഒരു വെറും പ്രേമകഥ

വെട്ടൂർ രാമൻനായരുടെ ഈ കൃതി കഴിഞ്ഞ ദശാബ്ദത്തിലെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ നോവലുകളിൽ ഒന്നാണ്.

എം.വി. ദേവന്റെ ചിത്രങ്ങളോടെ ഡബ്ബി 260 പേജ് വില: 35 രൂ.

നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ കോട്ടയം.

എന്ന കുറ്റത്തിന് കോഴിക്കോട് വച്ച് ആട്ടോ ഡ്രൈവർ പ്രവർത്തനം പൊലീസ് മർദ്ദിച്ചു. ഒക്ടോബർ 9ന് ട്രാവൽ ഏജൻസിയെ ഷറപ്പുദീൻ പൊലീസ് മർദ്ദനത്തോടെത്തുടർന്ന് വർക്കല ഗവൺമെന്റ് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും ഗുരുതരാവസ്ഥയിലും മെഡിക്കൽ കോളേജിലേക്ക് ഷറപ്പുദീനെ റഫർ ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഒക്ടോബർ 10ന് നെടുമങ്ങാട് ടാക്സി സ്റ്റാൻഡിലെ ഡ്രൈവർ കെ. ശശിധരൻ നായരെ ഫോർട്ട് സ്റ്റേഷനിലെ പൊലീസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് മർദ്ദിച്ചു. 13-ാം തീയതി ആലപ്പുഴയിലെ എച്ച്.എം.എസ്. പ്രവർത്തനമായ മുസ്തഫയുടെ മകൻ സാഷാദ് പൊലീസ് മർദ്ദനത്തെത്തുടർന്ന് കൈ ഒടിഞ്ഞും മൂത്രതടസ്സം അനുഭവപ്പെട്ടും ആശുപത്രിയിലാക്കപ്പെട്ടു.

നവംബർ 6-ാം തീയതി നെയ്യാറ്റിൻകരയിലെ ചുമട്ടുതൊഴിലാളിയായ ജോൺസൺ പൊലീസ് മർദ്ദനത്തിനിരയായി. ഈ തൊഴിലാളിയുടെ നട്ടെല്ലിനും വൃക്കയ്ക്കും ക്ഷതമേറ്റു. വിഴിഞ്ഞം പൊലീസ് മുകോല സ്വദേശിയായ സുഗതൻ എന്ന പതിനൊന്നു കാരനെ മോഷണക്കേസ്സിലെ പേരിൽ ഒരാഴ്ച കസ്റ്റഡിയിൽവെച്ച് മർദ്ദിച്ചു.

നവംബർ 24-ാം തീയതിയും ഡിസംബർ നാലാം തീയതിയും കോഴിക്കോട് കസബ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഭീകരമായ വിദ്യാർത്ഥിമർദ്ദനം നടന്നു. മെഡിക്കൽ വിദ്യാർത്ഥിയായ അജിസുരേന്ദ്രനും എ.ടി.എ. വിദ്യാർത്ഥിയായ പ്രകാശനും നിഷ്കരുണയായ പൊലീസ് പീഡനങ്ങൾക്ക് വിധേയരായി. അടിയന്തരാവസ്ഥക്കാലത്ത് നടന്ന രീതിയിലുള്ള ക്രൂരമായ മർദ്ദനമുറകൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മേൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടു. അജിയും പ്രകാശനും ഗുരുതരാവസ്ഥയിൽ മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിക്കപ്പെട്ടു. ഡിസംബർ 7-ാം തീയതി മനുഷ്യമനസ്സിനെ അറപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള മർദ്ദനമുറ ചടയമംഗലം പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ നടന്നു. അച്ഛനെയും മകനെയും നഗ്നനാക്കി മർദ്ദിക്കാൻ പൊലീസുകാർക്ക് മടിയുണ്ടായില്ല. അറുപതുവയസ്സുള്ള കേശവനും മകൻ പി.ഡബ്ളിയു.ഡി. ഓവർസിയർ മണിലാലുമാണ് ഇത്തരത്തിൽ മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടത്.

ഡിസംബർ 21ന് അവശനായ ഒരു യുവാവിനെ കൊച്ചിയിലുള്ള പ്രസ്കളിയിൽ അസസ്റ്റൻ പൊലീസ് കമ്മീഷണർ ജയിംസ് ജോർജ്ജ് കൊണ്ടുവന്നു. യുവാവിന്റെ കൈകൾ വിലങ്ങുവയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. വിലങ്ങണിഞ്ഞിരുന്ന കൈകളിൽ കല്ലുകൾ തിരുകി വച്ചിരുന്നു. മർദ്ദനമേറ്റ് അനങ്ങാൻപോലും കഴിയാതിരുന്ന റ്റിജയകുമാർ എന്ന യുവാവിനെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി അസസ്റ്റൻ പൊലീസ് കമ്മീഷണർ പറഞ്ഞു: 'എന്നെ എറഞ്ഞവനാണ്. അവന്റെ കൈയിലിരിക്കുന്നത് എന്ന്. എറഞ്ഞ കല്ലുകളാണ്'. പൊലീസ് ഓഫീസറുടെ പരാക്രമത്തിൽ കുപിതരായ

പത്രലേഖകർ ജയിംസ് ജോർജ്ജിനെ പ്രസ്കളിയിൽ നിന്നും ശാസിച്ചു പറഞ്ഞയച്ചു. ഡിസംബർ 22ന് മുഹമ്മദ് രാജ് എന്ന യുവാവിനെ വർക്കല പൊലീസ് നഗ്നനാക്കി മർദ്ദിച്ചു.

ജനുവരി ഒമ്പതാം തീയതി വെഞ്ഞാറമ്മൂട്ടിലെ കുളച്ചൽ പൊയ്കവിട്ടിൽ ജാതവേദന എന്ന് യുവാവ് പൊലീസ് മർദ്ദനമേറ്റ് ആയുർവേദ കോളേജ് ആശുപത്രിയിലായി.

ജനുവരി 8-ാം തീയതി ആർട്സ് കോളേജിലെ വിദ്യാർത്ഥി നേതാക്കളായ നാരായണനെയും വിഷ്ണുവിനെയും തിരുവനന്തപുരത്തെ കന്യാമണിമെൻറ് പൊലീസ് നഗ്നനാക്കി ലോക്കപ്പിലിട്ട് ക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ചു. ജനുവരി 9ന് കല്ലമ്പലം പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ സഹോദരൻമാരായ രാധാകൃഷ്ണനെയും വേണുവിനെയും നഗ്നനാക്കി മർദ്ദിച്ചു. ജനുവരി 6-ാം തീയതി ചിത്രകുമാർ എന്ന യുവാവ് വെഞ്ഞാറമ്മൂട് പൊലീസിന്റെ മർദ്ദനമേറ്റ് ആയുർവേദ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിക്കപ്പെട്ടു.

മാർച്ച് 9ന് പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതിയുമായി ചെന്ന വി. സുരേഷ് എന്ന യുവജനന്മാർ പ്രവർത്തകനെ നേമം എസ്. ഐയും സംഘവും മർദ്ദിച്ചു. സുരേഷിന്റെ നാഭിക്കും നെഞ്ചിനും മുതുകിനും ബുക്സിട്ടു ചവിട്ടിയ പാടുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.

മാർച്ച് 12ന് അടുർ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പൊലീസ് മർദ്ദനമേറ്റ് അബ്ദുൾ ലത്തീഫ് എന്ന യുവാവിന്റെ താടിയിലേക്ക് പൊട്ടുകയും കർണ്ണപടത്തിന് ക്ഷതമേൽക്കുകയും ചെയ്തു. അബ്ദുൾലത്തീഫിനെ ആശുപത്രി അധികൃതർ മെഡിക്കൽ കോളേജിലേക്ക് റഫർ ചെയ്തു.

ഏപ്രിൽ 3ന് നെയ്യാറ്റിൻകര കിഴക്കുമുറി വീട്ടിൽ ശ്രീധരൻ എന്ന കുലിപ്പണിക്കാരനെ പുവാർ എസ്.ഐ. മർദ്ദിച്ചുവശനാക്കി. ഏപ്രിൽ 5ന് ചാലക്കുടി മണ്ടികുന്ന് സ്വദേശി ബാബു(25) എന്ന ആട്ടോഡ്രൈവർ പൊലീസ് ക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ചശേഷം പുഴയിൽ കൊണ്ടുപോയി തള്ളിയ ബാബുവിനെ നാട്ടുകാർ ചേർന്ന് ചാലക്കുടി ഗവൺമെന്റ് ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ചു. ദ്രിദ്രകുടുംബത്തിന്റെ ആശ്രയമായിരുന്ന ബാബുവിനെ മർദ്ദിച്ചതിനെതിരെ അമ്മ മുഖ്യമന്ത്രിക്കും മറ്റ് അധികാരികൾക്കും പരാതി നൽകി.

ഏപ്രിൽ 13ന് മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ ടാക്സി ഡ്രൈവർമാരായ വിജയൻ, മധുകുമാർ, ശശിധരൻ എന്നിവരെ പൊലീസ് കസ്റ്റഡിയിലെടുത്ത് മർദ്ദിച്ചു. മജിസ്ട്രേറ്റിനു മുന്നിൽ ഹാജരാക്കിയ ഇവരെ മജിസ്ട്രേറ്റ് ആശുപത്രിയിലേക്ക് അയച്ചു. ഏപ്രിൽ 26ന് കേശവപുരം ആശുപത്രിയിലെ അഴിമതിയെക്കുറിച്ച് പോസ്റ്റർ പതിച്ചു ഉണ്ണി, കൃഷ്ണൻ എന്നിവരെ പൊലീസ് മർദ്ദിച്ച് കേശവപുരം ആശുപത്രിയിലാക്കി.

ജൂൺ 2-ാം തീയതിയാണ് പൊലീസ് മർദ്ദനം സഹിക്കുവാനാവാത്ത സഹോദരൻമാർ ലോക്കപ്പിനുള്ളിൽ ആത്മഹത്യക്ക് ശ്രമിച്ചത്. പാലക്കാട് ഗ്ലാസ് പൊട്ടിച്ച് പരസ്പരം

കുത്തി ഇവർ ആത്മഹത്യക്ക് ശ്രമിച്ചു. ഒരു മോഷണക്കേസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അറസ്റ്റിലായ കേശ്വകുന്ന് സ്വദേശികളായ ചന്ദ്രനും ഉണ്ണികൃഷ്ണനും ഇങ്ങനെ ആശുപത്രിയിലായത്.

കേരള പൊലീസിന്റെ നിഹിതജ്വലിലെ പ്രധാന ചികിത്സാവിധിയായ മൂന്നാംമുറയിൽ നിന്ന് സമൂഹത്തിന്റെ ഉന്നതനിലയിൽ മാന്യമായി ജീവിക്കുന്നവർക്കുപോലും ഒഴിവാക്കാനാകുന്നില്ല.

ചേർത്തല അർത്ഥശതം സെന്റ് സെബാസ്റ്റ്യൻ ആശുപത്രിയിലെ ഡോക്ടർ രാജ് കുമാറിന്റെ അനുഭവം ഇതിനൊരുദാഹരണമാണ്.

ഭാര്യയുമായി തെറ്റിപ്പിരിഞ്ഞ ഒരു ഡോക്ടർ വിവാഹബന്ധം നിയമാനുസൃതം വേർപെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾക്കായാണ് തിരുവനന്തപുരത്തുവന്നത്. ചൈതം ഹോട്ട

ലിലെ മുറിയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന ഡോക്ടറെ രണ്ടുപൊലീസുകാർ വന്ന് മാർച്ച് 6-ാം തീയതി ഫോർട്ട് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് കുട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ഡോക്ടറുടെ കൈവശം ഉണ്ടായിരുന്ന പണം പൊലീസ് പിടിച്ചെടുത്തു. ഡോക്ടറുടെ ഭാര്യയും മക്കളും ഭാര്യ സഹോദരനും ആസമയം സ്റ്റേഷനിലുണ്ടായിരുന്നു. ഉയർന്ന ഒരു പൊലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ സ്റ്റേഷൻ എസ്.ഐ. ഡോക്ടറെ പൂർണ്ണനഗ്നനാക്കി മർദ്ദിക്കാൻ തുടങ്ങി. മർദ്ദിക്കുന്നത് കണ്ടുനിൽക്കാനാകാതെ ഡോക്ടറുടെ ഭാര്യയും മക്കളും സ്റ്റേഷനിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങിപ്പോയി. മർദ്ദനമേറ്റ് അവശനായ ഡോക്ടർ ജനറൽ ആശുപത്രിയിൽ അഡ്മിറ്റായെങ്കിലും പൊലീസ് ഭീഷണിയെത്തുടർന്ന് ഡിസ്ചാർജ് വാങ്ങി ആലപ്പുഴയിലെ ആശുപത്രിയിലേക്ക് പോയി. സംഭവത്തെത്തുടർന്ന് ഇന്ത്യൻ മെഡിക്കൽ അസോസിയേഷൻ

അടിയന്തരയോഗം ചേരുകയും മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടതിനെ നടപടിയെടുക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

1991 സെപ്തംബർ 4ന് വർക്കലയിലെ അഡ്വക്കേറ്റ് മോഹൻദാസ് സുഹൃത്തിനോടൊപ്പം മോട്ടോർ സൈക്കിളിൽ സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു. റോഡിൽ നിന്ന് എസ്.ഐ. ബൈക്ക് കൈകൊണ്ടിട്ടു. ബൈക്ക് നിന്നത് അല്പം മാറിയാൽപ്പോയി എന്ന കാരണത്താൽ എസ്.ഐ അഭിഭാഷകനെയും സുഹൃത്തിനെയും മർദ്ദിച്ചു. ഡിസംബർ 7ന് പി.ഡബ്ളിയു.ഡി ഓവർസിയറായ മണിലാലിനും മർദ്ദനമേറ്റു.

മാർച്ച് 3-ാം തീയതി നടക്കാവ്/പൊലീസ് മൂന്ന് അഭിഭാഷകരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു പിഡിപ്പിച്ചു. ജൂൺ 17ന് കോടതി വളപ്പിൽ അഴിഞ്ഞാടിയ മഫ്ടി പൊലീസുകാർ നിരവധി അഭിഭാഷകരെ അസഭ്യം വിളിക്കുകയും ചിലരെ കോടതിമുറകളിൽ നിന്നും വലിച്ചിറക്കി കൈയേറ്റം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

മാർച്ച് 10ന് ഇടുക്കി വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസിലെ പി.എ.കെ. ഓസർക്കാരെ പൊലീസ് മർദ്ദിച്ചു. പി.എക്കരിയെ കള്ളക്കേസ് ചാർജ്ജ് ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചു. സംഭവത്തിനു തുറവാടിയായ ഒരു പൊലീസുകാരനെ പിന്നീട് സസ്പെൻഡ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

സ്ട്രീകൾ

പിഡിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു

1992 ജൂൺ 18-ാം തീയതി കല്പറ്റ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ നടന്ന ബലാൽസംഗം പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിലെ കാക്കിപ്പടയുടെ മുഗീയതയ്ക്കുദാഹരണമാണ്.

രണ്ടുമാസം ശിക്ഷവിധിക്കപ്പെട്ട രണ്ടു യുവതികളെ കൽപ്പറ്റ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വച്ച് മാനഭംഗപ്പെടുത്തി. ആദിവാസിയുവതികളെയാണ് പൊലീസ് ബലാൽസംഗം ചെയ്തത്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രാജ്. ഹർഷൻ എന്നീ പൊലീസുകാരെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്തു. കസ്ബ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ കേസ് ചാർജ്ജ് ചെയ്തെങ്കിലും ആരേയും അറസ്റ്റ് ചെയ്തില്ല.

തിരുവനന്തപുരത്തെ മ്യൂസിയം സ്റ്റേഷനിൽ ഒരു യുവതിയുടെ ഇടതുകണ്ണ് അടിച്ചു പൊട്ടിച്ചത് പൊലീസിന്റെ സ്ട്രീപീഡനത്തിന് ഉത്തമ ഉദാഹരണമാണ്. ഈ കഴിഞ്ഞ ജൂൺ 21നാണ് തയ്യൽ പാിക്കാൻപോയ അമ്മിത എന്ന യുവതിയെ മ്യൂസിയം പൊലീസ് കസ്റ്റഡിയിലെടുത്തത്. വഴുതക്കാട്ടുള്ള എം.എസ്.നായരുടെ വീട്ടുജോലിക്കാരി അമ്പിളി ഒളിച്ചോടിയപ്പോൾ വെറിയെക്കായിരുന്നു—എന്നതായിരുന്നു, പൊലീസിനിയേണ്ടിയിരുന്നത്. ഈ യുവതിയെ എസ്.ഐ. ക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ചു. ഇടതുകണ്ണിനടിയേറ്റ ഈ യുവതിയെ കണ്ണാശുപത്രിയിൽ അടിയന്തിരശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു വിധേയമായ

പരാക്രമം സ്ട്രീകളോടും

1991 ജൂലൈ 30	വെഞ്ഞാറമ്മൂട്-കൊപ്പം പൊലീസ് സ്ത്രീകളെ വീടു കയറി മർദ്ദിച്ചു
സെപ്തംബർ 12	കോഴിക്കോട് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥിനി ബിന്ദുവിനെ പൊലീസ് തല്ലി പൊലീസ് മർദ്ദനമേറ്റ് തങ്കമ്മ ജനറലാശുപത്രിയിലായി അരികരെ സ്വദേശി അനൂജത്തിക്ക് പൊലീസ് മർദ്ദനമേറ്റു
ഒക്ടോബർ 13	പുന്നയ്ക്കാമുകൾ സ്കൂൾ അട്യാപിക ഷീലാ റൊസാരിയായെ കസ്റ്റഡിയിലെടുത്തു പിഡിപ്പിച്ചു
നവംബർ 3	തിരുവല്ല അരികരെ സ്വദേശി അനൂജത്തിക്ക് പൊലീസ് മർദ്ദനമേറ്റു
നവംബർ 12	വള്ളക്കടവ് സ്കൂൾ അട്യാപിക ഷീലാ റൊസാരിയായെ കസ്റ്റഡിയിലെടുത്തു പിഡിപ്പിച്ചു
നവംബർ 13	തിരുവനന്തപുരം രേഖ, ശ്രീലത, ലീന എന്നിവർക്ക് ലാത്തിയടിയിൽ പരിക്ക്
" "	മേട്ടക്കട
ഡിസംബർ 4	കോഴിക്കോട് വീട്ടമ്മമാരെ പൊലീസ് മർദ്ദിച്ചു നാലു വിദ്യാർത്ഥിനികൾക്ക് പൊലീസ് ലാത്തിച്ചാർജ്ജ്ജിൽ പരുക്കേറ്റു
" 7	തിരുവനന്തപുരം എ.കെ.ജി സെൻററിനു മുന്നിൽ സുശീലാഗോപാലൻ എം.പിയോട് പൊലീസ് അപമര്യാദയായി പെരുമാറി
" 9	പാണപ്പുഴ എൽ.പി സ്കൂൾ അട്യാപിക സതിയെ ലോക്കപ്പിലാക്കി പിഡിപ്പിച്ചു
" 15	പാലക്കാട് സിരാജുനീസ എന്ന പതിനൊന്നു കാരി പൊലീസ് വെടിയേറ്റു മരിച്ചു
1992 ജനുവരി 1	വെഞ്ഞാറമ്മൂട് ഖാദി ലേബർ യൂണിയൻ വൈസ് പ്രസിഡൻറ് ജി. രാധയെ പൊലീസ് പിഡിപ്പിച്ചു
ജൂൺ 14	നെടുമങ്ങാട് വലിയമലകുലിപ്പണിക്കാരി സരസ്വതിയെയും മകൾ സരളയെയും മർദ്ദിച്ചു അർദ്ധരാത്രി കാട്ടിലിറക്കി വിട്ടു
ജൂൺ 21	തിരുവനന്തപുരം മ്യൂസിയം പൊലീസ് കണ്ണിന് ക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ചു. കണ്ണിന് മാരുകമായി പരിക്കേറ്റു രണ്ട് ആദിവാസി യുവതികളെ പൊലീസ് ബലാൽസംഗം ചെയ്തു
ജൂൺ 18	കല്പറ്റ

കലാകൗമുദി 11

104 രൂപ ലാഭിക്കൂ!

312 രൂപ വിലയ്ക്കുള്ള കലാകൗമുദി പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ ഇക്കൊല്ലം 208 രൂപയ്ക്കു ലഭിക്കും

കലാകൗമുദി, കഥ ദൈവാരിക എന്നിവയാണ് ഈ വർഷത്തെ സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ സ്കീം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ സ്കീം പ്രകാരം വരിക്കാരായാൽ കലാകൗമുദിക്കും കഥയ്ക്കും കൂടി ഒരു വർഷത്തേക്ക് 208 രൂപ അടച്ചാൽ മതി. 1992 സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലക്കാലം കലാകൗമുദിയും കഥയും വരിക്കാർക്ക് എത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഈ രണ്ടു പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ വിലയിൽ കാലാകാലം ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവ് ഈ സ്കീമിൽ ചേരുന്ന വർക്ക് ബാധകമല്ല. വിശേഷാൽ പ്രതികളും പോസ്റ്റേജിനത്തിൽ വരുന്ന ചെലവും സൗജന്യമായിരിക്കും.

ഒറ്റപ്രതി നാലു രൂപാ വീതം വില വരുന്ന കലാകൗമുദിക്കും കഥയ്ക്കും ഒരു വർഷത്തെ വില 312 രൂപയാണ്. പോസ്റ്റേജിന് ഇപ്പോഴത്തെ നിരക്കിൽ 26 രൂപയും. സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ സ്കീമിൽ ചേരുന്നവർക്ക് വിലയിൽ മാത്രം 104 രൂപ ലാഭിക്കാം. 1992 ആഗസ്റ്റ് 31-ാം തീയതിവരെ ലഭിക്കുന്ന കൂപ്പണുകൾ മാത്രമേ സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ. മലയാളത്തിലെ രണ്ടു മികച്ച പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ഒരു വർഷത്തെ ലക്കങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കാനുള്ള ഏറ്റവും ലാഭകരമായ ഈ പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക.

ഇന്ത്യയ്ക്കു പുറത്തുള്ളവർക്ക് ഈ പദ്ധതി ബാധകമല്ല. എങ്കിലും നാട്ടിലുള്ള ബന്ധുക്കൾക്കോ, സുഹൃത്തുക്കൾക്കോ വേണ്ടി വിദേശ മലയാളികൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയിൽ ചേരാവുന്നതാണ്.

ഇതോടൊപ്പമുള്ള കൂപ്പൺ പൂരിപ്പിച്ച് 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് 208 രൂപയുടെ ക്രോസ് ചെയ്ത ഡ്രാഫ്റ്റ് ചേക്കോ അയയ്ക്കുക. (തിരുവനന്തപുരത്തിനു പുറത്തുള്ള ചെക്കുകൾക്ക് 7 രൂപ ബാങ്ക് ചാർജ് കൂടി ചേർത്ത് 215 രൂപ അയയ്ക്കണം.)

മാർക്കറ്റിംഗ് മാനേജർ,
കലാകൗമുദി പബ്ലിക്കേഷൻസ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്,
കൗമുദി ബിൽഡിംഗ്സ്, പേട്ട, തിരുവനന്തപുരം-695 024.

സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ 1992

കലാകൗമുദിയും കഥയും 1992 സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലത്തേക്ക് എനിക്ക് തപാലിൽ അയച്ചുതരുന്നതിനായി 208 രൂപയുടെ ക്രോസ് ചെയ്ത ഡ്രാഫ്റ്റ് / ചെക്ക് ഇതു സഹിതം 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് അയയ്ക്കുന്നു.

ഡ്രാഫ്റ്റ് / ചെക്ക് നമ്പർ _____ തീയതി _____

ബാങ്കിന്റെ പേര് _____ ശാഖ _____

പേര്: ശ്രീ/ശ്രീമതി: _____

വാരികകൾ കിട്ടേണ്ട വിലാസം: _____

_____ പിൻ _____

മൊട്ടയടിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യം

എതോ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ മലയാളം ഉച്ചരിച്ചു എന്ന കുറ്റത്തിന് ഒരു കുട്ടിയുടെ തല മൊട്ടയടിച്ചുവെത്ര.

ഇക്കാര്യത്തിന് അമിതമായ പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത് പത്രവാർത്തകളും പ്രതിഷേധ പ്രകടനങ്ങളുമൊക്കെ നടന്നതായും കേൾക്കുന്നു.

ഇതിലേന്താണ് തെറ്റ്?

ഇതിനുള്ളിൽ രോഗത്തിന്റെ മൂലകാരണങ്ങൾ തിരക്കണം.

സ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയായതുകൊണ്ട് പ്രായപൂർത്തിയെത്തിക്കണമല്ല. പതിനെട്ടു വയസ്സു തികഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഇത്തരം ശിക്ഷകൾ കൊടുക്കാനുള്ള അധികാരം കോടതി കൾക്കു മാത്രമേയുള്ളൂ. പോലീസിൽ പീഴ്, തടവ്, തൂക്കിലേറൽ തുടങ്ങിയ ശിക്ഷകൾ മാത്രമേ നമ്മുടെ കോടതികൾ കൊടുക്കാനുള്ളൂ. ഹർദ്ദടി, മൊട്ടയടി, കൈമുറിച്ചുകളയുക, കല്ലെറിഞ്ഞു കൊല്ലുക തുടങ്ങിയ ശിക്ഷാതീതികളൊന്നും ഇന്ത്യൻ പീനൽ കോഡിലുള്ളതായിരിയ്ക്കില്ല.

മൊട്ടയടിക്കപ്പെട്ട കുട്ടിയുടെ മുടി ഇനിയും വളരും. രണ്ടുമാസത്തിനകം ബാർബർഷാപ്പിൽ പോയി പൂർവ്വ സ്ഥിതിയിലാക്കിയെടുക്കാനും പറയും. അത്ര വലിയ ശിക്ഷയായിട്ടിരിക്കാൻ പറ്റില്ല.

ശിക്ഷ ചെറുതാണെങ്കിൽത്തന്നെ, അതുതർക്കിക്കുന്ന പ്രധാന ചോദ്യം സ്കൂൾ അധികൃതർക്ക് ശിക്ഷിക്കാനുള്ള അധികാരമുണ്ടോയെന്നതാണ്.

ഈ ചോദ്യത്തിന് മറുപടി പറയേണ്ടത് രക്ഷകർത്താക്കളാണ്. ദുർഗ്ഗണപരിഹാര ഇയിലുകൾ ഒഴിച്ചുള്ള ഏതു സ്കൂളിലും ഒരു കുട്ടിയെ ചേർക്കുന്നത് കുട്ടിയുടെ രക്ഷകർത്താക്കളും സ്കൂൾ അധികൃതരുമായുള്ള ഒരു കോൺട്രാക്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. രേഖാമൂലമല്ലെങ്കിലും ഇരുകൂട്ടർക്കും നന്നായിരിക്കുന്നതാണ് ഈ കരാറിലെ വ്യവസ്ഥകൾ. കുട്ടി നന്നായി പഠിക്കണം; സാമൂഹ്യവിരുദ്ധരായവരുടെയുള്ള കുട്ടികെട്ടിപ്പിടയ്ക്കൽ; വിദ്യാർത്ഥി രാഷ്ട്രീയത്തിലിടപെടരുത്-ഇങ്ങനെയുള്ള പല വ്യവസ്ഥകളും രക്ഷകർത്താക്കളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ട്. മുടങ്ങാതെ ഫീസ് എത്തിക്കണം, മറ്റ് ബുദ്ധിമുട്ടുകളാണെങ്കിൽ പ്രൈവറ്റ് സ്കൂൾ ഏർപ്പാടു ചെയ്യണം തുടങ്ങിയ വ്യവസ്ഥകൾ സ്കൂൾ അധികൃതർക്കുമുണ്ടാകാം.

ഇംഗ്ലീഷ് മീഡിയം സ്കൂളാണെങ്കിൽ പഠിത്തം കഴിഞ്ഞു വരുന്ന കുട്ടി മണിമണിപാലം 'അംഗേജി' പറയണമെന്ന വ്യവസ്ഥിതി കൂടി രക്ഷകർത്താക്കൾ വച്ചിട്ടുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ് മീഡിയം സ്കൂളിൽ വിടാനിടയില്ലല്ലോ.

ഒരന്യഭാഷ സംസാരിക്കുന്നത് എളുപ്പമുള്ള പണിയല്ല. സായിപ്പിന്റെ വീട്ടിൽ കുശിനിക്കാരനായി നിന്നാൽപ്പോലും സാദാവികമായിട്ട് അംഗേജി വായിൽ വരില്ല. എന്നാൽ ഒരു മെഡിക്കൽ റെപ്പിന്റെ പണിക്കുപോലും ഇംഗ്ലീഷു പറയാനറിയാം. അതിന്റെ പോരായ്മകൊണ്ട് കുട്ടികൾ തൊഴിലില്ലാത്തവരായി നടക്കേണ്ടന്ന് കരുതിയാണ് ഒരുമാതിരി മാതാപിതാക്കൾ കടംവാങ്ങിയും കാണം വിറയ്ക്കുമൊക്കെ

സന്തതികളെ ഇംഗ്ലീഷ് മീഡിയത്തിലാക്കുന്നത്.

ഇതു മനസ്സിലാക്കുന്ന സ്കൂൾ അധികൃതർ സദാ ഇംഗ്ലീഷിൽത്തന്നെ സംസാരിക്കാൻ കുട്ടികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. എത്ര പറഞ്ഞാലും അതനുസരിക്കാതെ മാതൃഭാഷയെന്ന പറയുന്നവർക്ക് അല്പം ശിക്ഷ അനിവാര്യമാണ്. അത് ചുരുൾപയോഗമാകാം. ഏതെങ്കിലും ലോകം. ബഞ്ചിന്റെ മുകളിൽ നിറുത്തലാകാം. എൻ.സി.സിയിലാണെങ്കിൽ ഗ്രൗണ്ടിന് ചുറ്റും ഏറാൻ വയ്ക്കാതെ ഭാരവുമായി പത്തുതവണ ഓടിക്കലാകാം. മൊട്ടയടിക്കലാകാം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ശിക്ഷകളിൽ ഏറ്റവും ലഘുവായ ശിക്ഷയല്ലേ മൊട്ടയടിക്കൽ. മൊട്ടയടിച്ചിട്ട് മുടി മുളയ്ക്കാതിരുന്ന ഒരു കേസ് പോലും ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല. ഗുണങ്ങൾ വേറെയുണ്ട്-തലയിലെ താരന്തും പേനുമൊക്കെ പോയിക്കിട്ടും.

ഒട്ടും ശിക്ഷിക്കാതെ മരണാഭിമാനം പഠിപ്പിക്കാൻ പറ്റില്ല. യുക്തകാലത്ത് ചുരുങ്ങിയ സമയംകൊണ്ട് ഭാഷ പഠിക്കേണ്ട ആവശ്യം വരും. പ്രസിദ്ധ ചൈനാവിദഗ്ദ്ധനും ബെർക്ലി പ്രൊഫസറുമായ ഫ്രാൻസ് ഷുമാൻ അദ്ദേഹം ജാപ്പനീസ് ഭാഷ പഠിച്ച കഥയെന്നോടു പറഞ്ഞതോർക്കുന്നു. ആറാം ബോബിട്ട് ജപ്പാനെ തോല്പിച്ചതിനുശേഷം ഇറങ്ങുന്ന പട്ടാളത്തിലായിരുന്നു പുള്ളി. പഠിക്കാനേററവും വിഷമമുള്ള ഭാഷകളിലൊന്നാണ് ജാപ്പനീസ്. ഒരു മാസത്തെ ക്രാഷ് പ്രോഗ്രാമായിരുന്നു. ക്ലാസ്സിലല്ല, ബാക്കിനകത്തൊരു വാക്ക് ഇംഗ്ലീഷു പറഞ്ഞാൽ ശിക്ഷയാണ്. ഉറക്കത്തിൽ സംസാരിക്കുന്ന ശീലമുള്ളവർ ആ സമയത്ത് ഇംഗ്ലീഷ് പറഞ്ഞാൽപ്പോലും ശിക്ഷിക്കും. ആറുദിവസം ഒരൊറ്റ ഇംഗ്ലീഷുവാക്കും പറയാതിരിക്കുന്നവർക്കു മാത്രമേ ഞായറാഴ്ച ബാക്കിന് പുറത്തുപോകാൻ അനുവാദം കിട്ടൂ.

ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കാൻ വന്നിരിക്കുന്ന കുട്ടികൾ മലയാളം പറഞ്ഞാൽ തീർച്ചയായും ശിക്ഷിക്കണം. മൊട്ടയടി നല്ല ശിക്ഷാതീതിയുമാണ്. പകരം, ഇതിനെ മാതൃഭാഷയുടെ അന്ത്യത്തിന്റെ പ്രശ്നമാക്കി പൊക്കിപ്പിടിക്കുന്നത് കാര്യം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുള്ള കളിയാണ്.

ഒരു കുട്ടി ഏതു ഭാഷയിലാണ് പഠിക്കേണ്ടതെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടത് അതിനെ പോറ്റി വളർത്താനുള്ള പങ്കുപറ്റും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ചെലവും സഹിക്കുന്ന മാതാപിതാക്കളാണ്. "മാതൃഭാഷ സംസാരിച്ചതിന് മൊട്ടയടി" എന്നതിൽ വിരോധമുണ്ടെങ്കിൽ കുട്ടികളെ വേറെ വല്ല സ്കൂളിലേക്കും മാറ്റാം. മറിച്ച് അതിലവർക്ക് പഠത്തിലില്ലെങ്കിൽ നാട്ടുകാരെതിന്ന് അലമുറയിടണം.

ഒരു ഭാഷയും ആരുടെയും പുറത്ത് അടിമുല്പിക്കരുത്. മാതൃഭാഷയാണെങ്കിലും രാഷ്ട്രഭാഷയാണെങ്കിലും. ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം മാത്രമാണ് ഭാഷ. അതിനപ്പുറം മതിനൊരു പ്രസക്തി ആരോപിക്കുന്നതും ആരോപിക്കുന്നതും മാതൃഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി കണ്ണീരൊഴുക്കുന്നതുമൊക്കെ ഒരുമാതിരി മനോരോഗമായി വേണം കാണാൻ.

ഫുട്ബോൾ ചരിത്രം സൂക്ഷിക്കാൻ ഒരു അതുല്യനിമിഷം. ഡാനിഷ് കളിക്കാർ യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് നേടിയതിന്റെ ആഹ്ലാദത്തിൽ.

ഭാഗ്യം ഡെന്മാർക്കിന്റെ സഹയാത്രികൻ

ദൈവം ഡെന്മാർക്കുകാരനാണെന്നു പറയുന്നില്ല. പക്ഷേ ഡാനിഷ് വിസയമായി പതിനാറു ദിവസം സിഡനിയിൽ വന്നുനിന്നു അന്ത്യശ്വാസത്തിന്റെ കാറ്റായി വീശിയിട്ടുണ്ടാകാം. മണ്ണും ചരി നിന്നവൻ പെണ്ണിനെയും കൊണ്ടുപോകണമെങ്കിൽ നുഴഞ്ഞുകയറാനുള്ള വിരുതിനൊപ്പം ഭാഗ്യത്തിന്റെ അകമ്പടിയുണ്ടാകണമല്ലോ. എട്ടുകുട്ടികൾ ഉണ്ടായിട്ടും ഭാഗ്യം ഡെന്മാർക്കിന്റെ ശിബിരത്തിൽത്തന്നെ വസിച്ചത് ദൈവാനുഗ്രഹം കൊണ്ടല്ലാതെ മറ്റൊരുകൊണ്ടാണ്. യൂറോപ്യൻ യൂണിയൻ രാഷ്ട്രീയസാമ്പത്തികന്റെ ഉരുൾ പൊട്ടൽ സംഭവിച്ചതും വിപ്ലവ വ്യഗ്രതയുടെ ഉഷ്ണരോഗം പടർന്നതും യു.എൻ. നിരോധന തീവ്രരം ഫുട്ബോൾ ടീമിന്റെ വഴിയടച്ചതും ഗ്രൂപ്പിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്ത് തലതാഴ്ത്തി നിന്നിരുന്ന ഡെന്മാർക്ക് പത്തുദിവസത്തെ കോർട്ട് നോട്ടീസിൽ സിഡനിയിൽ യൂറോപ്യൻ സോക്കർ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പിൽ കളിക്കാനെത്തിയതുമെല്ലാം നേരത്തെ എഴുതി തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ഷെനേറിയോയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതല്ലല്ലോ. നിനച്ചിരിക്കാതെ ഒരു നിരോധനത്തിനുള്ള അതുല്യപ്പാട് ലഭിച്ചതോടെയാണ് പണ്ടു പടയോട്ടം നടത്തിയ ഡാനിഷ് കപ്പലോട്ടക്കാരെപ്പോലെ സന്ദർഭങ്ങൾക്കൊപ്പം നീങ്ങിയതും പ്രചണ്ഡമായ തിരമാലകൾക്കെതിരെ മു

ങ്ങാംകുഴിയിട്ട് കുതിച്ചുയർന്നു ലക്ഷ്യം ദേടി കുന്നതുപോലെ എതിരാളികൾക്കെതിരെ ഗോളടിച്ചതും. ബാൾട്ടിക് സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങി ഉത്തരസമുദ്രത്തിൽ പൊങ്ങുന്നതുപോലെയാണ് കളിയുടെ ഏതാണ്ടെല്ലാ തലങ്ങളിലും അധിശതാമുണ്ടായിരുന്ന ഹോളണ്ടിനും ഇർമ്മനിക്ക്മെതിരെയുള്ള മത്സരങ്ങളിൽ ഡാനിഷ് ഫോർവേഡുകൾ ഊളിയിട്ടു കയറിയത്. സൗന്ദര്യം യുക്തം ഇരിക്കുകയില്ലെന്ന വൈകിരുന്ന അറിവും പവർ ഗെയിമിന്റെ പടനിലത്തിൽ ജോതാക്കളാകാൻ ഡെന്മാർക്കിനെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് തീർച്ചയാണ്. ചാമ്പ്യൻഷിപ്പിന്റെ കിക്കോഫിനും പത്തുദിവസം മുമ്പ് മാത്രം ഭാഗ്യം ചെന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്ന ഡെന്മാർക്കിന് പ്രവചന വിദഗ്ദ്ധർ കല്പിച്ച സ്ഥാനം കോമൺ വെൽത്ത് ഫ്ഫ് ഇൻഡിപെൻഡൻ്റ് സ്റ്റേറ്റ്സിന് മുകളിലായിരുന്നു. ഒരു ചടങ്ങിനെ പോലെ പഴയ സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ പ്രാതിനിധ്യം വഹിച്ചെത്തിയതായിരുന്നു സി.ഐ.എസ്. ടീം എന്ന കാര്യം ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഹോളണ്ട്, ഫ്രാൻസ്, ഇർമ്മനി, ഇംഗ്ലണ്ട് എന്നീ നാലു ടീമുകൾക്കു വേണ്ടിയല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കും ടീമിനുവേണ്ടി കവടി നിരഞ്ഞുന്നത് ബുദ്ധിശൂന്യമായ മനഃക്കെട്ടു പണിയാണെന്ന് അപകാരത്തോടെ

തലങ്ങളിലും പടർന്നു കയറി ആക്രമിക്കുന്ന ഡെന്മാർക്ക് ആരാധകരുണ്ടായി. എൺപത്തിനാലിലെ യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പിന്റെ സെമിഫൈനലിൽ എത്തപ്പെട്ടതോടെയാണ് ലോകം ഡാനിഷ് ഫുട്ബോളിന്റെ നവചാരുത അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞത്. സെമിയിൽ ടൈബ്രക്കറിൽ സ്പെയിനോടു തോറ്റു മടങ്ങിയെങ്കിലും ഡെന്മാർക്കിൽ വരുകാല ലോക ചാമ്പ്യനെത്തന്നെ പലരും ദർശിച്ചു. അവരിൽ പ്രമുഖൻ ഫുട്ബോൾ കളിയിലെ രാജാക്കൻ മാരുടെ രാജാവായ പെലെയായിരുന്നു. രണ്ടു വർഷം കഴിഞ്ഞു മെക്സിക്കോയിൽ ലോകകപ്പ് നടക്കുമ്പോൾ ഡെന്മാർക്കിനുവേണ്ടി വാതുവയ്ക്കാൻ ഒരുപാടു പേരുണ്ടായിരുന്നു. ലോകകപ്പിന്റെ പ്രാഥമിക മത്സരങ്ങളിൽ എതിരാളികളെ ശാരീരിക പീഡനങ്ങൾ ഏൽപ്പിക്കാതെ ബാൾട്ടിക് സമുദ്രത്തിലെ തിരമാലകൾപോലെ ഇരമ്പിമറഞ്ഞു കളിച്ച ഡെന്മാർക്ക്, ഫുട്ബോളിന്റെ സൗന്ദര്യം എന്താണെന്ന് വെളിവാക്കുകയുണ്ടായി. പ്രീ-കാർട്ടർ മത്സരത്തിൽ എമിലോ ബുർട്ടേഗാനോ എന്ന സ്പാനിഷ് കഴുകൻ കോൺട്രാസെലിയെ കൊത്തി പിച്ചിപ്പിന്തിയെറിഞ്ഞപ്പോൾ ഏറ്റവുമധികം ഞെട്ടിയതും വേദനിപ്പിയ്ക്കും ഡെന്മാർക്കിന്റെ ആരാധകനായിരുന്ന പെലെയായിരുന്നു. ഗോളിയിലേക്ക് മൈനസ്

പാസ് ചെയ്യപ്പെട്ട അനാവശ്യമാംവിധം സ്റ്റോയായ പതിൽ പറന്നു വീണാണ് ബുർട്ടേഗാനോ കോൺട്രാസെലിയുടെ മൃത്യുശ്ചിതം ആലപിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. ഇത്തവണത്തെ യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പിന്റെ ഫൈനൽ മത്സരത്തിന്റെ അന്ത്യഘട്ടത്തിൽ രണ്ടു തവണ ഡാനിഷ് ബാക്കുകൾ സുയിസെഡൽ മൈനസ് പാസ് നൽകുന്നതു കണ്ടു. മെക്സിക്കോയിൽ എട്ടുവർഷംമുമ്പ് ബുർട്ടേഗാനോ ഓടിയടുത്ത വേഗത്തിൽ കളിൻ സ്മാന്റെ കാലുകൾ പതിലെത്തിയിരുന്നു വെങ്കിൽ ഡെന്മാർക്കിന് അതു മാറുകമായിത്തീരുമായിരുന്നു.

പ്രത്യാക്രമണം മുളയിലെ കൊത്തിയെടുത്ത് നശിപ്പിക്കാനുള്ള കഴിവില്ലായ്മ തന്നെയാണ് ഡെന്മാർക്ക് പരീക്ഷിച്ച കോൺട്രാസെലിയുടെ ദൗർബല്യമായിത്തീർന്നത്. സൈലികൃത ഫുട്ബോളിലൂടെ നീക്കങ്ങളെ സൗന്ദര്യവൽക്കരിക്കുന്ന ടീമുകൾ ആദ്യം സ്കോർ ബോർഡ് തുറന്നില്ലെങ്കിൽ അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കളിയുടെ അന്ത്യവിധി സുഖകരമായിരിക്കുകയില്ലെന്ന് തെളിയിച്ച ടീമുകളാണ് ഡെന്മാർക്കും ബ്രസീലും.

എൺപത്തിയാറിൽ മെക്സിക്കോയിൽ സംഭവിച്ച പതനം ഒരു നീണ്ടകാലം ഡാനിഷ് ഫുട്ബോളിനെ രോഗാതുരമാക്കിയെന്നതാണ് വാസ്തവം. കളിക്കാരും കോച്ചും തമ്മിലുള്ള ഉടക്ക് ഡെന്മാർക്കിൽ എന്തോ ചിഞ്ഞുനാറുന്നുവെന്ന ഉദ്യമത്തിന് അടിവരയിടുകയും ചെയ്തു. എൺപതുകളിൽ ഡെന്മാർക്കിന്റെ ഹീറോയായിരുന്ന മൈക്കേൽ ലൗഡ്രൂപ്പും കോച്ച് റിച്ചാർഡ് മൂളർ നീൽസനും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ തീക്ഷ്ണമായ ശകാരങ്ങളായി പത്രങ്ങളിലെ അക്രമങ്ങളിൽ വരെയെത്തുകയുണ്ടായി. മൈക്കേലിന് പുറമെ അനുജൻ ബ്രയാൻ ലൗഡ്രൂപ്പും നീൽസനുമായി കൊരുത്തു. ടീം ഡെലക്ഷനെക്കുറിച്ച് വിവാദപരമായ പ്രസ്താവനകൾ നടത്താൻ അനുവദിക്കുവാൻ കളിക്കാരെ കയറ്റിവിടുന്ന നീൽസന്റെ നിലപാടിനോടായിരുന്നു ബ്രയാൻ എതിർപ്പ്. ഏതായാലും കാളിഫോർണി മത്സരങ്ങൾ പുരോഗമിക്കവേ ലൗഡ്രൂപ്പ് സഹോദരൻമാർ വെടിനിറുത്തൽ പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ടു കോച്ചുമായി സഹകരിച്ചു. കോച്ചിനെയും കളിക്കാരെയും പൊരുത്തിപ്പെടുത്തിയെടുക്കാൻ ഡെന്മാർക്കിലെ കിരീടാവകാശിയായ രാജകുമാരൻ തന്നെ രംഗത്തുവന്നുവെങ്കിലും ഇർമ്മനിയിലെ ബായേൺ മ്യൂനിക്കിനുവേണ്ടി കളിക്കുന്ന ബ്രയാൻ ലൗഡ്രൂപ്പ് ഡെന്മാർക്കിന്റെ യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് വിജയത്തിൽ വഹിച്ച പങ്ക് ചരിത്രം വാഴ്ത്തുവീഡുമുള്ളതായിരുന്നു. പാളയത്തിൽത്തന്നെ ഒരുപാട് പട കഴിഞ്ഞു വഴിയിൽ വീണു കിട്ടിയ ഭാഗ്യവുമായി സിഡനിലെത്തിയ ഡെന്മാർക്കിന്റെ വിജയത്തെ അവരുടെ പ്രിയപ്പെട്ട എഴുത്തുകാരനായ ഹാൻസ് ക്രിസ്ത്യൻ ആൻഡേഴ്സന്റെ യക്ഷിക്കഥകളുമായി ചേർത്തുവെച്ചാൽ വിലയിരുത്തൽ നീതികടാവും. ഭാഗ്യം സഹയാത്രികനായി ഒപ്പുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും

നിലവിലുള്ള യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻമാരുടെയും ലോക ചാമ്പ്യൻമാരുടെയും പാളം തെറ്റിക്കാൻ സർപ്രൈസ് അറ്റാക്ക് എന്ന തന്ത്രം ഡെന്മാർക്ക് വിജയപൂർവ്വം പരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി എന്നതാണ് സത്യം.

കടലാസിൽ വരച്ച പാട്രൂൺ മൈതാനത്തിൽ കളിച്ചപ്പോൾ രൂപപ്പെടുത്തിയ സൈലി ഏൽക്കാതെ പോകുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഇൻസ്റ്റർ ടെക്നിക്കുകൾ എടുത്തു പ്രയോഗിക്കേണ്ടി വരുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ഡെന്മാർക്കിനെയാണ് സിഡനിൽ കണ്ടത്. ഡെന്മാർക്ക് പരീക്ഷിച്ച സിസ്റ്റം 4-4-2 ആയിരുന്നുവെങ്കിലും പിടിവാശിയോടെ അതിൽ അവർ പിടിച്ചുതുങ്ങിയില്ല. രണ്ടു ഫോർവേഡുകളെ ലക്ഷ്യം ദേദിക്കാൻ നിയോഗിക്കുന്ന ഫുട്ബോൾ തന്ത്രത്തിന് റോയൽ ഡാനിഷ് ബാലേയുടെ സാധനമുണ്ടെന്ന്

ഫൈനലിൽ ആദ്യഗോളടിക്കാൻ ഡെന്മാർക്കിലെ ജോൺ ജെൻസൻ ഇർമ്മനിയുടെ കാൾ ഹെയ്ൻസ് റീഡിലിനെ വെട്ടിച്ചു കയറുന്നു.

തോന്നിപ്പോകും. രണ്ടു നർത്തകരെ മുന്നിൽ നിറുത്തി പുറകിലേക്ക് പോകുമ്പോൾ അവരുടെ എണ്ണം കൂടിക്കൂടിയാണ് ഡാനിഷ് റോയൽ ബാലേയിലെ നൃത്തവിന്യാസം നടക്കുന്നത്. സന്ദർഭങ്ങൾ വന്നുവീഴുമ്പോൾ ഹാഫ് ലൈനിലുള്ളവർക്ക് ഓടിക്കയറി സർപ്രൈസ് അറ്റാക്ക് നടത്താനുള്ള ഗ്യാപ്പുകൾ 4-4-2 സിസ്റ്റം തുറന്നുകൊടുക്കുന്നു. ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് നേടുമെന്നു പ്രവചിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഫ്രാൻസിന്റെയും ഹോളണ്ടിന്റെയും ഇർമ്മനിയുടെയും സ്വപ്നങ്ങൾ തകർക്കാൻ ഡെന്മാർക്കിനെ സഹായിച്ചത് കളിയുടെ ഗതിയെ തകിടാമറിച്ചുകൊണ്ട് മുന്നിൽ വെരാതിൽ നടത്തിയ നുഴഞ്ഞുകയറ്റമാണ്. ഫൈനൽ മത്സരത്തിൽ കൂടുതൽ ബോൾ എക്സ്പോഷ് നടത്താൻ ഇർമ്മൻ കളിക്കാരെ ഡെന്മാർക്ക് അനുവദിക്കുകയാണെ

ന്നു തോന്നിപ്പോയി. ഇർമ്മൻ കളിക്കാരിൽ നിന്ന് പത്തു തട്ടിയെടുക്കുക എളുപ്പമല്ലെന്ന് അറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് തെന്നിവരുന്ന പതിൽ അവർ ശ്രദ്ധ വച്ചിട്ടുണ്ടാകണം. ഇർമ്മനിയുടെ മെക്കാനിക്കൽ ഫുട്ബോളിന് റീഡം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ അതിനെ പ്രതിരോധിക്കലാവും എതിർ ടീമിന്റെ ജോലി. കൂടുതൽ യാത്രികമായി തീർന്നതിൽത്തന്നെയാണ് ഇർമ്മൻ ഫുട്ബോളിന്റെ പോരായ്മ കൂടിക്കൊള്ളുന്നതും. തങ്ങൾ ഗുഹപാറാ ചെയ്തുവെന്ന സൈലിയിൽനിന്ന് പൊങ്ങുന്ന നെയ്യാരു തെന്നിമാറൽ അവർക്ക് സാർവ്വമല്ല. ഫൈനൽ മത്സരത്തിന്റെ അന്ത്യഘട്ടത്തിൽ ഒന്നും എറിക്കാതെ വന്നപ്പോൾ കളിൻസ്മാൻ നടത്തിയ ഒറ്റയാൻ മുന്നേറ്റം ഫലവത്തായില്ലല്ലോ.

ഇർമ്മനിയുടെ നീക്കങ്ങൾ അത് ആരംഭിക്കുന്ന ഇടങ്ങളിൽപ്പോലും തകിടം മറിക്കാൻ ഡെന്മാർക്ക് നടത്തിയ ശ്രമങ്ങൾ വിജയിച്ചപ്പോൾ ഒരു യന്ത്രഭാഗം തകർക്കപ്പെട്ടതുപോലെയായി ഇർമ്മൻ ടീമിന്റെ അവസ്ഥ. പെനാൽറ്റി ഏരിയയിലെത്തപ്പെട്ട ഇർമ്മൻ ഫോർവേഡുകളാകട്ടെ ആൾക്കൂട്ടത്തിന്റെ നടുവിൽ അകപ്പെട്ടതുപോലെ തോന്നിപ്പോയി. ആരീതിയിലാണ് ഡാനിഷ് കളിക്കാർ അവരെ വട്ടംചുറ്റിക്കുഞ്ഞത്. ഹാളാണെന്ന് തോന്നിപ്പിക്കാത്തവണ്ണമുള്ള തന്ത്രപൂർവ്വമായ ഓക്ളി ആകൾ ഡാനിഷ് കളിക്കാർ ഫലവത്താക്കി. കളിയുടെ പത്തൊൻപതാം മിനിറ്റിൽ ജോൺ ജെൻസൻ നേടിയ ഗോളിന് ലിഡു നേടുന്നതുവരെയുള്ള സമയത്ത് ഇർമ്മനി ആധിപത്യം പുലർത്തുകയായിരുന്നു. ബുദ്ധവൈകളായ ഹോളണ്ട് ഒഴിഞ്ഞുപോയി മുർബലരാതി കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന ഡെന്മാർക്ക് പകരം വന്നത് ഇർമ്മൻ കളിക്കാരിൽ അമിതവിശ്വാസം വളർത്തിയിട്ടുണ്ടാകാം. ആ അമിതവിശ്വാസവും ഡാനിഷ് ഗോൾമുഖത്ത് ജി.ബാൾട്ടറിലെ പാറപോലെ ഉറപ്പുനിന്ന പിറ്റർ ഷെമെൽഷെൽ എന്ന ഗോളിയും ചേർന്നാണ് ആദ്യം വലയനക്കാനുള്ള അവസരം ഇർമ്മനിക്ക് നഷ്ടമാക്കിയത്. കളിയുടെ ആരംഭദശയിൽ മത്തിയാസ് സാമറിനെ ഹാൾ ചെയ്തതിനു ഇർമ്മനിക്കു ലഭിച്ച പ്രീകീക്ക് എടുക്കുവാൻ തോമസ് ഹെയ്സലർ ക്ഷണിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഡാനിഷ് കളിക്കാരും ആരാധകരും ഒരു വീർപ്പുമുട്ടലിന്റെ അസാധ്വത്തിലായിരുന്നു. സി.ഐ.എസ്.സി. സിഡനി മെതിരെ പ്രീകീക്കിലൂടെ ഗോളടിച്ച ഹെയ്സലറുടെ കീക്ക് ഡെന്മാർക്ക് പ്രതിരോധത്തിന്റെ തലയ്ക്ക് മുകളിലൂടെ ആർക്ക് മൂലം കൊണ്ടില്ല. ഫൈനൽ മത്സരത്തിൽ ഈ എണ്ണം പറഞ്ഞ കളിക്കാരൻ ഡാനിഷ് പ്രതിരോധ വ്യൂഹത്തിനുള്ളിൽ താഴ്ചക്കാരനെപ്പോലെ ഉഴറിയെങ്കിലും സി.ഐ.എസ്.സി. മെതിരെ ഹെയ്സലർ എടുത്ത പ്രീകീക്ക് ഫുട്ബോളിന്റെ ചരിത്ര ശൈലിയിൽ ഒരു പവിഴമുത്തുപോലെ സൂക്ഷിക്കപ്പെടും. മതിൽകെട്ടി ഉയർത്തി നിന്നിരുന്ന സി.ഐ.എസ്. കളിക്കാരുടെ തലയ്ക്ക് മുകളിലൂടെ പന്ത് ഒരു ആർക്കുപോലെ വളഞ്ഞു ഗോൾ പോസ്റ്റിന്റെ

ഒരു പകരം വീട്ടലിന്റെ സുഖം. ഇർമ്മനിക്കെതിരെ ഗോളടിച്ച് റെക്കോർഡിനെ ടീം അംഗങ്ങൾ കെട്ടിപ്പണയുന്നു.

ഇടതുവശത്ത് ചെന്നുവീഴുമ്പോൾ ദൈവം ആകാശത്തുനിന്ന് ഇറങ്ങിവന്നാൽപ്പോലും അതു തടയാൻ കഴിയാമായിരുന്നില്ല. ഹെയ് സ്ലറുടെ കാലിൽനിന്നു രൂപംകൊണ്ട ആ ആർക്ക് ഒരു ഗോൾഡൻ ആർക്ക് തന്നെയാണ്. അതിനു ഒരു ഗോൾഡൻ ബോളല്ല ഒരു നൂറെണ്ണം സമ്മാനമായി നൽകിയാലും മതിയാകുകയില്ല.

പത്തൊമ്പതാം മിനിറ്റിൽ തങ്ങൾക്കെതിരെ ഗോൾ വീണതോടെ ഇർമ്മൻ കളിക്കാർ ആശയക്കുഴപ്പത്തിലേക്കു തെന്നിവിഴുകുകയായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും മിഡ്ഫീൽഡ് നാഥനിലും കളരിപോലെയൊക്കെയും ചെയ്തു. മറുഭാഗത്താകട്ടെ ബ്രയാൻ ലാഡ്ലസ് തന്റെ നിയോഗമറിഞ്ഞു സുത്രധാരനായി മാറി അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയായിരുന്നു.

പത്തൊമ്പതാം മിനിറ്റിലെ ഡെൻമാർക്കിന്റെ ഗോൾ അവിശ്വര്യമായ ഒന്നായിരുന്നു. വെന്ന ഇർമ്മൻ പത്രങ്ങളുടെ കുറ്റപ്പെടുത്തലിനു ചെറിയ ന്യായീകരണമില്ലാതില്ല. കൊച്ചു കുറ്റത്തിനും വലിയ കുറ്റത്തിനും ഒരുപോലെ ചുരലേക്കുന്ന ഹെഡ്മാസ്റ്റർപ്പോലെയായിരുന്നു സിസ് റഫറി ബ്രൂണോ ഗാലർ തന്റെ പോക്കറ്റിൽനിന്നും മഞ്ഞക്കാർഡ് പുറത്തെടുത്തത്. ഇർമ്മൻ കളിക്കാർക്കെതിരെ വിശിക്കാണിച്ച അഞ്ചു കാർഡുകളിൽ മൂന്നെണ്ണം പൊറുക്കപ്പെടാവുന്ന കുറ്റത്തിനു ഉള്ളതായിരുന്നു. ആദ്യഗോളിനു വഴിയൊരുക്കിയ നിക്കോ പ്രകടമായ ഒരു ഫോളിൽ നിന്നായിരുന്നുവെന്നതാണ് ഇർമ്മൻ പത്രങ്ങളെ ക്ഷോഭിതരാക്കിയത്. ആന്ദ്രേ ബ്രെമയെ വീഴ്ത്തിയ കിം വിൽഫോർട്ടിന്റെ ടാക്ക്ളിംഗ് മരണക്കാർഡു കണ്ടുതുണുവെങ്കിൽ കളിയുടെ വിഡി മറ്റൊരു വിധത്തിലാകുമായിരുന്നുവെന്നു കരുതുന്നവർ കുറവല്ല. വിൽഫോർട്ടിൽനിന്ന് ഫ്ലൈമിംഗ് പോൾസനിലൂടെ ലാർസനിലെത്തിയ പന്താണ് ഇമ്മനി യുടെ ഇരട്ട കിരീടമെന്ന മോഹത്തിന് ആദ്യപ്രഹരമേൽപ്പിച്ചത്.

ഇംഗ്ളണ്ടിലെ മാഞ്ചസ്റ്റർ യൂണൈറ്റഡിന്റെ ഗോളി കൂടിയായ പിറ്റർ ഷെമയ്ഷെൽ വലിയ താരപ്രഭയെന്നുമില്ലാതെയാണ് ഡെൻമാർക്ക് ഗോൾ വലയത്തിന്റെ കാവൽക്കാരനായിത്തീർന്നത്. കലാശകളിലും കഴിഞ്ഞ യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് കോപ്പൻഹേഗനിലെത്തുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ഷെമയ്ഷെൽ ലോകകോത്തര ഗോളിയായി വാഴ്ത്തപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഹോളണ്ടിനെതിരെയുള്ള സെമി ഫൈനൽ മത്സരത്തിൽ വാൻ ബാസ്റ്റൻ പെനാൽറ്റി കിക്ക് തട്ടിത്തെറിപ്പിച്ചതാണ് ഷെമയ്ഷെലിനെ ഹീറോയാക്കിയതെങ്കിൽ എക്സ്‌ട്രാ ടൈമിലെ മൂപ്പു മിനിട്ടു നേരം ഡെൻമാർക്കിന്റെ പ്രതിരോധ ഭദ്രതയെ അനർത്ഥമാക്കിക്കൊണ്ട് ഡച്ചു ഫോർ വേഡുകൾ മാറിമാറി സമ്മാനിച്ച അഗ്നിപരീക്ഷകൾക്കു മുമ്പിൽ പന്തൊരത നിന്നപ്പോഴാണ് ഷെമയ്ഷെലിന്റെ യഥാർത്ഥ മഹത്വം വെളിപ്പെടുത്തപ്പെട്ടത്. ആ അളവിലുള്ള അഗ്നിസമ്മർദ്ദം ഫൈനലിൽ നേരിടേണ്ടി വന്നില്ലെങ്കിലും ഷെമയ്ഷെൽ ഇർമ്മൻ ബുള്ളറ്റു വീരൻമാരുടെ ഹൈബോളുകളേയും ഗ്രൗണ്ട് ഡ്രൈവുകളേയും ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ അതിജീവിച്ചു. ഇനി യൂറോപ്യൻ ഫുട്ബാൾ കമ്പോളത്തിൽ ഈ ഡെൻമാർക്കു കാരൻ പൊന്നുവിലയായിരിക്കും.

യൂറോപ്യൻ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് ഡെൻമാർക്കിന് കൈമാറേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും ഒരു കണക്കുതീർത്തതിന്റെ സുഖം സീഡനിൽ നിന്ന് വിമാനം കയറിയ ഡച്ച് കളിക്കാരുടെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. കഴിഞ്ഞലോകകപ്പിൽ തങ്ങളെ നാണക്കപ്പെടുത്തിയ ഇർമ്മനിയെ ഡച്ച് ഫുട്ബാളിന്റെ മാസ്തരരംഗം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഹോളണ്ടു ശിക്ഷിച്ചുവിട്ടത്. രണ്ടുവർഷം മുമ്പ് ന്യൂഡിവോളറുടെ 'ആര്യനാവു' കൊണ്ടുള്ള 'കറുവൻ' എന്ന വിളികേട്ടു വേദിച്ച ഫാക് റെക്കോർഡ് എന്ന സൂര്യനാകാരൻ

ഇർമ്മൻ ഡിഫൻസിനെ ഇടവും വലവും കീറിമുറിച്ച് ഒടുങ്ങാത്ത പ്രതികാരദാഹം കൊണ്ടു തന്നെയാണ്. സെമിയൽ തോറ്റ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് നഷ്ടപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും ഡച്ചുകാർ അമ്പതുവർഷം നൂറുവർഷം ഡിഫൻസിന്റെ ഹീറോയുടെ വരവേൽപ്പ് നൽകിയിട്ടുണ്ടാവണം. ഒപ്പം മനസ്സിന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തിയിരുന്ന ഒരു രാജകുമാരനെ അവർ ഇറക്കിയും വിട്ടിട്ടുണ്ടാകണം. വാൻ ബാസ്റ്റൻ എന്ന രാജകുമാരനെ. ആറുവർഷം മുമ്പ് മെക്സിക്കോയിൽവെച്ച് ഫ്രാൻസിനെതിരെ ലഭിച്ച പെനാൽറ്റി കിക്ക് ബ്രസീലിന്റെ വെളുത്ത പെലേയായ സിക്കോ തുലച്ചതുപോലൊരു പാതകമാണ് ഡാനിഷ് ഗോളിക്ക് അനായാസം തട്ടിക്കളിക്കാവുന്ന തരത്തിലൊരു ദുർബലമായ പെനാൽറ്റി കിക്ക് പായിച്ച വാൻ ബാസ്റ്റൻ ചെയ്തത്. രണ്ടുതവണ യൂറോപ്യൻ ഫുട്ബാളർ ഫെദ് ദി ഇയർ പട്ടം ലഭിച്ച കളിക്കാരൻ തന്റെ ആക്ഷനിലൂടെയും ടൈമിങ്ങിലൂടെയും പെനാൽറ്റി തട്ടിക്കാൻ നിന്ന ഗോളിക്ക് ആൻറിസിപ്പേഷനുള്ള അവസരം നൽകിയത് എങ്ങനെ പൊറുക്കപ്പെടാനാണ്. ബാസ്റ്റൻ നിറം കെട്ടുവെങ്കിലും ഹോളണ്ടുതന്നെയാണ് ഇത്തവണത്തെ യൂറോപ്യൻ കപ്പിലെ മികച്ച ടീം. നല്ല കളിക്ക് എപ്പോഴും കിരീടാവകാശം കിട്ടണമെന്നില്ലല്ലോ.

ഇംഗ്ളണ്ടിന്റെ വ്യവസ്ഥാപിത ഫുട്ബാളിന് സീഡനിൽവെച്ചു കൈമോശം വന്നത് തിരിച്ചു വരവിനുള്ള ഒരു അവസരമാണ്. പോൾ ഗാസ്കെയിന്റെ അഭാവം കാരണം ഡേവിഡ് പ്ളാറ്റിലും ഗാരിലിനേക്കറിലും സമ്മർദ്ദമേറിയതിട്ടുണ്ടാവണം. പ്ളാറ്റിന്റെ ഒറ്റയാൻ കൃതിപ്പുകൾക്ക് സുത്രശാലിതമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ഏറെ സന്ദർഭങ്ങളിലും അതു ലക്ഷ്യത്തിലെത്താതെ പുകഞ്ഞു പോകുകയാണ് ചെയ്തത്. ആശയപ്പൊരുത്തമില്ലായ്മ തന്നെയാണ് ഇംഗ്ളണ്ടിന്റെ കൂഴി തോണ്ടിയത്. മിഷേൽ പ്ളാറ്റിനിയുടെ ശിക്ഷണവും ഷാൻ പിയറേ പാപ്പിൻ എന്ന സൂപ്പർ കളിക്കാരന്റെ സാന്നിദ്ധ്യവും ഫ്രാൻസിന് നന്മ ചെയ്തില്ല. സുവർണ്ണ ദശയിലേക്കുള്ള മടങ്ങിപ്പോക്ക് വെറുമൊരു കെട്ടു കഥയായിത്തീർന്നു. ഹോംഗ്രൗണ്ട് എന്ന ആനുകൂല്യമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽപ്പോലും സീഡന്റെ സെമിയലിലേക്കുള്ള കൃതിച്ഛയ്ക്കു ഒരു ചരിത്രരേഖയായിത്തീർന്നു. തടമിടക്കിൽനിന്നും പുറത്തുവരുന്ന ഫുട്ബാളിനോട് ആഭിമുഖ്യം കാട്ടാത്ത സീഡന്റെ സെമി ഫൈനൽ നേട്ടത്തിനു പുറകിലുള്ള പരസ്പര ധാരണയിലൂടെ പരിമിതികളെ മറികടക്കാനുള്ള കഴിവുതന്നെയാണ്. എതിർ ടീമിന്റെ വമ്പത്തും സീഡിഷ് കളിക്കാരിൽ ഒരു കൂലുകുലുമുണ്ടാക്കിയില്ല. ശിശുമുഖമുള്ള തോമസ് ഫ്രോലിൻ എന്ന കളിക്കാരൻ മാത്രമേ കാലാണുളളതെന്നു തോന്നുന്നു. ആതിഥേയർക്ക് അവകാശപ്പെടാൻ മറ്റൊന്നു കൂടിയുണ്ട്. ചാമ്പ്യൻമാരായ ഡെൻമാർക്കിനെ തോൽപ്പിച്ച ഏക ടീമെന്ന റെക്കോർഡ്.

(ശേഷം 50-ാം പേജിൽ)

കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽനിന്നും തുടർച്ച

കെ.എസ്.ഡി.പി

കഴിഞ്ഞവർഷം ഈ കമ്പനിയെ അടിയന്തരമായി സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധന്മാരെ ഏല്പിക്കണമെന്ന നിവേദനവുമായി ഞങ്ങൾ കൂറെ തൊഴിലാളി നേതാക്കൾ മുഖ്യമന്ത്രിയെ കാണാൻ പോയി. നിങ്ങളുടെ കമ്പനി ഇനിയും പുട്ടിയില്ലേ എന്നാണ് അദ്ദേഹം ഇങ്ങോട്ടു ചോദിച്ചത്. "ആലപ്പുഴ ഡ്രഗ്സ് ആൻഡ് ഫാർമസ്യൂട്ടിക്കൽസിലെ എംപ്ലോയീസ് യൂണിയൻ ഭാരവാഹികളായ കെ.ബി. വേണുഗോപാലും എം.ഡി. സതീഷ് കുമാറുമാണ് ഇക്കാര്യം പറഞ്ഞത്. ഇതിനപ്പുറമുള്ള മറ്റൊരു കാര്യമാണ് വർക്കേഴ്സ് കോൺഗ്രസ് ഇനാൽ സെക്രട്ടറി കെ.ബി. ഹസ്സനു പറയാനുള്ളത്. "നാഴികയ്ക്കു നാല്പതുവട്ടം വിമാനമാർഗ്ഗം ഡെൽഹിക്കു പറക്കുന്ന മാർക്കറ്റിംഗ് വിഭാഗത്തിലെ ഉന്നതന്മാരും അഴിമതി നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന പർച്ചേസ് വിഭാഗവുമുൾപ്പെട്ട മാനേജ്മെന്റിന്റെ ധൂർത്തിനെപ്പറ്റി മന്ത്രിമാർക്കു പരാതി കൊടുത്തും സമരം ചെയ്തും ലഫ്ഫലേഖകളെ

ടിച്ചിറക്കിയും മടുത്തു." ഇങ്ങനെ കാലാ കാലങ്ങളിൽ വന്ന് വ്യവസായരംഗം വെടിപ്പാക്കുന്ന സർക്കാരുകളും ഫാക്ടറിയുടെ മൂലധനംപോലും കൈയിട്ടു വാരാൻ മടിക്കാത്ത മാനേജ്മെന്റും കൂടിയാണ് ലാഭത്തിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന ഈ കമ്പനിയും തുലച്ചുകളഞ്ഞതെന്നാണ് തൊഴിലാളികൾ ഒന്നടങ്കം വിധിയെഴുതുന്നത്. മാനേജ്മെന്റിലെ ഒരുവിഭാഗത്തിന്റെ പിടിപ്പുകേടും തിരിമറിയുമാണ് ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ആണിക്കല്ലികളായിത്തന്നെ ആരോപണങ്ങൾ ശരിവയ്ക്കുന്നതാണ് പല ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും ഒരിടത്തും തൊടാത്ത വിശദീകരണങ്ങൾ. സ്ഥിരമായി ഒരു മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറില്ലാത്ത അവസ്ഥയിലാണ് കമ്പനി ഇത്രയുംനാൾ നടന്നുവന്നത്. ഇതു കൂടാതെ ഭാരിച്ച വിലയ്ക്ക് അസംസ്കൃത സാധനങ്ങൾ വാങ്ങി ഔഷധങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച് സർക്കാർ കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന നിയന്ത്രിതവിലയ്ക്കു വിലക്കേണ്ട സ്ഥിതിയും കൂടിയായപ്പോൾ കമ്പനിയുടെ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾ ഏറി. ഒടുവിൽ ഇടയ്ക്കിടെ സർക്കാർ കൃത്തിത്തീരുന്ന ഓഫീസർമാരുടെ എണ്ണം കമ്പനിക്കു താങ്ങാനാവാതെ വന്നപ്പോൾ തകർച്ച ഏതാണ്ട് പൂർത്തിയായി. 1974-ൽ പൈ കമ്മീഷൻ ശുപാർശയനുസരിച്ച് സ്ഥാ

പിച്ച ഈ പൊതുമേഖലാ ഔഷധ നിർമ്മാണശാല 6 കോടി രൂപയോളം നഷ്ടത്തിലാണ്. അന്ന് ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെ അടുക്കളയെന്ന് എല്ലാവരും വിശേഷിപ്പിച്ച ഫാക്ടറിയെ ഇന്ന് ഇവിടത്തെ തൊഴിലാളികൾതന്നെ വ്യവസായവകുപ്പിന്റെ തൊഴുത്തെന്നു വിളിക്കുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ കാരണമന്വേഷിക്കേണ്ട ബാധ്യത തീർച്ചയായും സർക്കാരിനുണ്ട്.

1974 ഒക്ടോബറിൽ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ കെ.എസ്.ഡി.പി 1984 വരെ 4 കോടി 99 ലക്ഷം രൂപ ലാഭമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. 1980-ൽ സർക്കാർ ആശുപത്രികൾക്ക് തുച്ഛമായ നിരക്കിൽ മരുന്നു നല്കിയിരുന്ന ഫോർമുലേഷൻ യൂണിറ്റിനു തൊട്ടടുത്തായി വിനാമിൻ എ പ്ളാന്റുകൂടി വന്നതോടെ നഷ്ടവും തുടങ്ങി. അന്ധതാനിവാദിത്തത്തിനു സഹായിക്കുന്ന വൈറമിൻ എ സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന നിയന്ത്രിതവിലയ്ക്ക് വിലക്കേണ്ട ബാധ്യതയാണ് ഈ ഫാക്ടറിയെ ഏല്പിച്ചു കൊടുത്തത്. ഈ രണ്ടു യൂണിറ്റുകളും ചേർത്ത് ഔഷധനിർമ്മാണരംഗത്ത് പുതിയൊരു കാൽവയ്പായിരുന്നു ലക്ഷ്യം. ഗുണമേന്മയുള്ള മരുന്നുകൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ച്

ആർ. ശരത്

മുടിയുന്ന വ്യവസായ കേരളം

വ്യവസായവകുപ്പിന്റെ തൊഴുത്ത

ആലപ്പുഴയിലെ കെ.എസ്.ഡി.പി. ഫാക്ടറി മന്ദിരം

ആശയവിനിമയം

ആരെന്ന് നീക്കിയായ കയ്യെഴുത്തുകാരൻ? പേരു പറയരുത് ഭാഗ്യവശം കൂട്ടേ? ഞാനെന്നോടൊപ്പം മിടുക്കിന്റെ നാനാവശങ്ങളും കൈവശമുള്ളവൻ; കണ്ടാൽ സുഭാഷൻ; കമനീയ വാചക-മുണ്ടാറെയും പാട്ടിലാക്കാ, നദിയുടെ കൊണ്ടായതിൻ മേന്മകൂട്ടാൻ ചിരിയുടെ ചെണ്ടോ കരച്ചിലിൻ തുണ്ടോ തൊടുക്കുവോൻ; ആത്മാർത്ഥതയ്ക്കു ശ്രോതാവീൻ ധരണി-ചാഹ്ളാദമുകയും കെട്ടിപ്പിടുത്തവും; പുശകൻ പാൽ കുടിക്കും പോലിടയ്ക്കിടെ പിച്ചു തെളിഞ്ഞുപോമാത്മപ്രസംസയും; കൊണ്ടേറുമിഷ്ടമടുത്താലടുത്തോന്റെ മുണ്ടുകൾ പോലും തിരുമ്മിക്കൊടുത്തിടും; ബാദ്യതയുണ്ടാക്കിവച്ച വേണ്ടും കാര്യ-സാദ്യത്തിനായതിനക്കിളിച്ചിട്ടും! നേരോതിയാൽ കഥാനായകൻ നിങ്ങളും പേരുപറയാതിരുന്ന ബുദ്ധിമാൻ!

അല്പം സിനിമയും നാടകവുമായ് കക്ഷി-യദ്യുപകരായ്ക്കഴിയുന്ന വേളയിൽ ഒന്നിച്ചുപണ്ടു പാട്ടിലാൻ മന്ത്രിയായ് വന്നകാലം മുതൽ വ്യാഴം പിറക്കായ്! മക്കളെക്കോണുവെൻറിലാക്കാൻ, പ്രസംഗങ്ങ-ളുദ്ഘാടനങ്ങൾക്കെഴുതിക്കൊടുക്കുവാൻ, ചെത്തിപ്പഴമിഷ്ടമെങ്കിൽ മന്ത്രിക്കരു ചെങ്കോട്ട നിന്നു വരുത്തിക്കൊടുക്കുവാൻ,

ഹാജര ഹാജര കഥാനാഥൻ; തരംപോലെ രാജകീയ സ്തുതി പ്രോൽപോഷണങ്ങളും! കമ്മറ്റിയായ കമ്മറ്റിയിലൊക്കെയും നമ്മുടെ ബുദ്ധിമാനഗമതിൻ ഫലം! പുത്തൻ ചെറുപ്പപ്പേഴുവാങ്ങി മന്ത്രി-സത്തമൻ നിൽപ്പതു കോൺഗ്രസ്സിലാകയാൽ; വച്ചുമുളിച്ചിട്ടും: "വിട്ടിൽ മിനിസ്റ്റർ 'കൊച്ചുക്കളാ' എന്നുപോലും വിളിക്കുവാൻ!"

തൻ സഹപാഠിയെ രക്ഷിക്കുവാൻ മന്ത്രി വൻ പരിപാടിക്കു രൂപംകൊടുക്കായ്: മിഥ്യ, ലുപ്തനാട്ടിലെങ്ങുമെങ്ങും പണ്ടു ബുദ്ധിസംസ്കാരം തളിരിട്ടിരുന്നുപോൽ. എല്ലാം ചികഞ്ഞുപറിക്കേണ്ടതാണതി-നില്ല വകുപ്പൊന്നുകൂടാതെ പറ്റുമോ! 'ബുദ്ധിപാഠകേന്ദ്ര'ത്തിനദ്യുക്ഷനാ-യദ്യുപകൻ കഥാനാഥൻ നിയുക്തനായ്. ബുദ്ധിമുട്ടായ്ബന്ധമാരാഞ്ഞവർക്ക് "അയാൾ ബുദ്ധിയുള്ളൊൻ" എന്നു ചൊല്ലി മന്ത്രിന്ദ്രനും! കാറിന്നുകാർ, പിന്നെ ഫോണും, ഡയറക്ടർ-സാറിന്നു പയ്യണുമാപ്പിസും; സുഖംസുഖം! അങ്ങുകൊല്ലത്തെ നിയമനം, ബുദ്ധിമാ-നപ്പൊഴയ്ക്കും വല്ല വി.സി.യാകില്ലയോ?

പുസ്തകമൊന്നു തയ്യാറാക്കിനായകൻ

കുറഞ്ഞവിലയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടാണ് ഔഷധനിർമ്മാണരംഗത്ത് സർക്കാർ വന്നത്. ഇതുപോലെ നിസ്സാരവിലയ്ക്ക് വൈറ്റിൻ എ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയെന്നതായിരുന്നു. വൈറ്റിൻ എ പ്ലാൻറിന്റെ പിറവിക്കു പിന്നിലെ ലക്ഷ്യവും. മെഡിസിൻ വാങ്ങി ഫോർമുലേററു ചെയ്യുന്ന ഫോർമുലേഷൻ പ്ലാൻറ് അത്ര പെട്ടെന്ന് മുക്കുകുത്തി വീഴുമെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ഒരു ന്യായീകരണവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പല സ്റ്റോറുകളിൽ റിയാക്ഷൻ നടന്ന് ഒരു നൈരന്തരമുള്ള പ്രക്രിയയിലൂടെ ഉല്പാദനം കൈവരിക്കേണ്ട വൈറ്റിൻ പ്ലാൻറിനെപ്പറ്റി തുടക്കത്തിലേ പലരും ആശങ്ക പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. വൈറ്റിൻ എ പ്ലാൻറിന്റെ പ്രൊജക്ട് റിപ്പോർട്ടിൽ ആദ്യത്തെ 5 വർഷം ലാഭത്തിന്റെ കാര്യം ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. നാലുകൊല്ലത്തോളം കാര്യമായി ഉല്പാദനം ഉണ്ടായില്ല എന്നതാണു ശരി. 30 എം.എം.യു ആണ് കമ്പനിയുടെ പ്രൊഡക്ഷൻ ഓർജർ. 1988-ൽ ക്ഷീടിച്ച് 12.5 എം.എം.യു നേടിയെന്നാണ്

മാനേജ്മെന്റ് അവകാശപ്പെടുന്നത്. ബോംബെയിലെ ഒരു ബഹുരാഷ്ട്രകമ്പനി 1984-ൽ നല്കിയ കാലഹരണപ്പെട്ട ഒരു ടെക്നോളജിയിൽക്കൂടി വേണം വേണ്ടത്ര സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനമില്ലാത്ത മാനേജ്മെന്റിന് വൈറ്റിൻ എ ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ. ഇവിടെ മറ്റൊരു വിരോധാഭാസംകൂടിയുണ്ട്. വൈറ്റിൻ എ ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ വേണ്ട അസംസ്കൃതസാധനമായ പാമറ്റേറ്റിന് പൊതുവിപണിയിൽ 5000 രൂപ വിലയുണ്ടെന്നും ഇതിന്റെ നിയന്ത്രിതവില 2959 രൂപ മാത്രമാണെന്നുമാണ് എ.ഐ.ടി.യു.സി സെക്രട്ടറി ഇഗ്നീസ് ബോസ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. ഇതിന്റെ ഉല്പാദനച്ചെലവ് 4200 രൂപയിൽ അധികം വരും. ഇതുമൂലം ഭീമമായ നഷ്ടം സഹിച്ചുകൊണ്ട് വിറ്റാമിൻ എ വിലക്കേണ്ടി വരുന്നു. ഇതിനു പരിഹാരം കാണണമെങ്കിൽ നിയന്ത്രിതവില നീക്കംചെയ്യുകയും അവശ്യഔഷധം എന്ന പരിഗണനവച്ച് വിറ്റാമിൻ എയുടെ ഉല്പാദനത്തിനാവശ്യമായ അസംസ്കൃതപദാർത്ഥങ്ങളെ കസ്റ്റംസ് തീരുവയിൽനിന്ന്

ഒഴിവാക്കാൻ കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിന്റെ ധനകാര്യ-വാണിജ്യ വകുപ്പുകൾ നടപടികളെടുക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന് ബോസ് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കേരളാസ്റ്റേറ്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എൻറൈപ്രൈസ് എന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ സബ്സിഡിയറി യൂണിറ്റ് എന്ന നിലയിൽ നിന്ന് കെ.എസ്.ഡി.പിയെ വിമുക്തമാക്കി സ്വതന്ത്ര ചുമതലയുള്ള സ്ഥാപനമാക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം തൊഴിലാളികൾ വച്ചിട്ട് നാളെറയായി. മദ്യവർത്തിയായി നിന്ന് എല്ലാ കാര്യത്തിലും തടസ്സം നിലക്കുന്നത് എതിന്നും കൈനീട്ടി നിലക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരാണെന്ന് എല്ലാ ട്രേഡ് യൂണിയനുകളും സംയുക്തമായി സർക്കാരിനു നല്കിയ നിവേദനത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതൊന്നു കേൾക്കാനുള്ള ക്ഷമ മന്ത്രിക്കില്ലത്രെ. ഇതും ട്രേഡ് യൂണിയൻ നേതാക്കൾതന്നെ പറഞ്ഞതാണ്. 120-ഓളം ജീവൻരക്ഷാ ഔഷധങ്ങൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഫോർമുലേഷൻ യൂണിറ്റ് 1978-ൽ 4.46 ലക്ഷം രൂപ ലാഭമുണ്ടാക്കിയതു

'ബുദ്ധിമാൻ ദാമ്പത്യഭൂഖം' പ്രമേയമായ്! മന്ത്രിതൻ മുന്നിലെത്തുചൊന്നാൻ:- "കൃതി-ക്കത്തസ്സിനൊത്തൊരു ഫോർവേർഡ്ചേർക്കണം. കാലത്തു കുത്തിക്കുറിച്ചു ഞാനങ്ങയ്ക്കു നാലഞ്ചുപേജു വരുന്നതാമാമുഖം. ആയതോടൊപ്പം മിനിസ്റ്റർ നിൽക്കും പൂർണ്ണ കായത്തിലുള്ളൊരു ഫോട്ടോ കൊടുക്കണം! എന്നും മിനിസ്റ്ററല്ലാരുമെന്നാൽ ബുക്കി-ലെന്നും മിനിസ്റ്റർ മിനിസ്റ്ററായ് മേവിട്ടും! മന്ത്രിതൻചിത്രം മനോഹരമാമുഖം തന്ത്രപ്രധാനം, പ്രകാശനം മോഹനം. ബഡ്ജറ്റിലുള്ള തുകയത്രയുതിന്നു കട്ടിത്തുകൽ ബയൻറിട്ടോരു പുസ്തകം!

എന്തുചെയ്യട്ടെ?—രണ്ടാണ്ടു കടന്നില, ഹന്ത, നിലംപൊത്തി സർക്കാരു, കഷ്ടമേ! തന്നെപ്പിരിച്ചുവിടാതിരുന്നിട്ടുമോ പിന്നെജ്ജയിച്ചോരിടതന്റെ മുന്നണി? അപ്പമാൻ രക്ഷയ്ക്കു തൻ ബുദ്ധിശാലയിൽ തപ്പിത്തീരത്തു കവചങ്ങൾ രാപകൾ! സോപ്പിട്ടുകണ്ടോരിടതരെയൊക്കെയും, കാപ്പുകെട്ടിക്കാശടവിൽ കൊടുക്കുവാൻ! തന്ത്രപൂർവ്വം ചെന്നു ചൊല്ലുന്നു ബുദ്ധിമാൻ സ്വന്തം വകുപ്പിന്റെ മന്ത്രിയോടിവിധം:- "ബുദ്ധിമാൻ ദാമ്പത്യഭൂഖം മെന്നുള്ളൊരു പുസ്തകം രണ്ടാപതിപ്പിറക്കിടണം. എങ്ങുമെന്നും ഡിമാൻറുള്ളൊരിഗ്നാമത്തി-നങ്ങുന്നു നല്ലൊരു ഫോർവേഡ്ചേർക്കണം. നേരമില്ലെങ്കിൽ കൃഷ്ണമി, ലോതിയാൽ-പ്പോരു, മരീയിവൻ കുത്തിക്കുറിച്ചിടാം. ആയതോടൊപ്പം മിനിസ്റ്റർതൻ സമ്പൂർണ്ണ-കായത്തിൽ നൽ കളർഫോട്ടോ കൊടുക്കണം. എന്നും മിനിസ്റ്ററല്ലാരുമെന്നാൽ ബുക്കി-

ശ്രദ്ധയോമാണ്. മരുന്ന് നല്കിയതിന്റെ വിലയിനത്തിൽ ആരോഗ്യവകുപ്പ് കൊടുക്കേണ്ട പണം യഥാകാലം നല്കിയിരുന്നെങ്കിൽ ഉല്പാദനം കുടുതൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും പലിശയിനത്തിൽ ഓരോ വർഷവും കൊടുക്കേണ്ടി വരുന്ന 70 ലക്ഷത്തോളം രൂപ ലഭിക്കാനും കഴിയുമായിരുന്നു. സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന് പ്രതിവർഷം 48 കോടി രൂപയുടെ ഔഷധങ്ങൾ ആവശ്യമാണത്രെ. എന്നാൽ കെ.എസ്.ഡി.പി ഫോർമുലേഷൻ ഡിവിഷൻ ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നത് 8 കോടി രൂപയുടെ ഔഷധങ്ങൾ മാത്രമാണ്. ഇപ്പോൾ ഡി.എ.എച്ച്.എസ്സിന് മുന്നേ മാസം കാലാവധി നില്പായിട്ടുകൊണ്ടുള്ള ഓർഡറുകളാണ് ലഭിക്കുന്നതെന്നാണ് മാർക്കറ്റിംഗ് വിഭാഗത്തിൽനിന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഓർഡർ ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അത് ചെയ്തുതീർക്കാനുള്ള പ്രൊഡക്ഷൻ പ്ലാൻം, അസംസ്കൃത സാധനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കൽ ഇവയൊക്കെ കഴിയുമ്പോഴേക്കും മുന്നേമാസമെന്ന കാലാവധി അവസാനിക്കും.

ഇതുമൂലം ആ ഓർഡറുകൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നു. സർക്കാർ ആശുപത്രികളിലെ ഓർഡർ കണികളെക്കൊണ്ട് ദിവസവും തുടങ്ങുന്ന ഉല്പാദനം അവർക്കുകൂടി വേണ്ടതാകുമ്പോൾ പിന്നെ കെ.എസ്.ഡി.പി എവിടെച്ചെന്നു നിലക്കും? വൈറ്റിൻ എ പ്ലാൻറിന്റെ തുടക്കത്തിൽ സി.ഐ.ടി.യു തൊഴിലാളികൾ നടത്തിയ 125 ദിവസത്തെ സമരമൊഴിപാൽ കാര്യമായ തൊഴിൽസമരങ്ങളൊന്നും ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ സമനില തെറിച്ചിട്ടില്ല. തങ്ങൾക്കു വേണ്ടത്ര ജോലിചെയ്യാനുള്ള അവസരം ലഭിക്കുന്നില്ലെന്ന് തൊഴിലാളികൾ പറയുമ്പോൾ മാനേജ്മെന്റിന്റെ പിടിപ്പുകേടി ലേക്കാണ് നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ തിരിയുന്നത്. മാനേജ്മെന്റ് തമ്മിലുള്ള കിടമത്സരങ്ങളിൽ മാനംപുണ്ട് നിഷ്ക്രിയരാകുന്ന സൂപ്പർ വൈസർമാരാട് ലാപ്പാഴും ജോലി ചോദിച്ചു വാങ്ങുന്ന നിലയിലേക്കുവരെ എത്തിയ സാഹചര്യങ്ങൾ വേണുശോപാൽ എന്ന തൊഴിലാളി എണ്ണിയെണ്ണിപ്പറയുമ്പോൾ ഇ

വർക്കിടയിലുള്ള അകലം നമ്മുടെമുന്നിൽ വ്യക്തമാകുന്നു. വൈറ്റിൻ എ പ്ലാൻറിന്റെ കാര്യത്തിലാണെങ്കിൽ മാർക്കറ്റിംഗും പർച്ചേസും ഫോർമുലേഷൻ യൂണിറ്റിന്റെ കൂട്ടത്തിലാണ്. തീരുമാനങ്ങൾ അവിടെ വെച്ചുടുക്കുകയും വേർതിരിച്ചു കണ്ടുകൊണ്ട് ഇവിടെ വന്ന് നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അശാസ്ത്രീയമായ രീതി ഏതു മാനേജ്മെന്റ് സ്റ്റാഫിന്തിന്നു കിട്ടിയതാണെന്ന് ഞാ ചോദിച്ചുപോകും. വൈറ്റിൻ എ പ്ലാൻറിന്റെ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചാണ് തൊഴിലാളികൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. ആവശ്യത്തിലേക്ക് ഓർഡർ കുന്നുകൂടിക്കിടക്കുന്നു. ഉല്പാദനം ഇല്ല. ഇതിനുവേണ്ട അസംസ്കൃതസാധനങ്ങൾ എത്തിക്കാനുള്ള കാലതാമസം. എത്തിയാൽ അന്നെ സമർത്ഥമായി ഉല്പാദനം നടത്താനുള്ള സാങ്കേതികതാമസം. സാങ്കേതികമന്മയും ഉല്പാദനവും കൂട്ടാൻ പര്യാപ്തമായ ടെക്നോളജിയെക്കുറിച്ചുള്ള അജ്ഞത. സാങ്കേതികവിദഗ്ദ്ധൻ അഭാവം. അക്കെട്ടിടം (ശേഷം 28-ാം പേജിൽ)

ലെന്നും മിനിസ്റ്റർ മിനിസ്റ്ററായ് മേവിട്ടും! ഒന്നാംപതിപ്പിൻ മുഖവുരമാറിയ രണ്ടാം പതിപ്പും മനോഹരം പുസ്തകം! അത്തസ്സിൽ വർണ്ണപ്പകിട്ടിൽ നിൽപ്പു പുതു-മന്ത്രി ഫോർവേർഡിന്നു മുന്നിൽ കൃതാർത്ഥനായ്! ഈത്തപ്പനയുടെ നാട്ടിൽനിന്നെത്തിച്ചി-തീത്തപ്പഴം മിനിസ്റ്റർക്കിഷ്ടമാകയാൽ. കാറിന്നുകാർ, പിന്നെ ഫോണും, ഡയറക്ടർ-സാറിന്നുവന്നില്ല വ്യാഴക്കെടുതികൾ!

എന്തൊരു ദുഷ്ടന്റെ ദുഷ്ടനീ ദുർവിധി? തതയ്ക്കുന്നേരേ പിറക്കാത്ത നിർദ്ദയൻ! നാലാണ്ടുതീർത്തില്ലതാ, നതിൻ മുന്നേ നാട്ടിൽത്തീരത്തെടുപ്പെത്തുന്നു പിന്നെയും! അയ്യോ, പ്രതീക്ഷാവിരുദ്ധമായ് കോൺഗ്രസ്സു കയ്യാളുന്നധികാരക്കസേരകൾ! ബുദ്ധിമാൻ സ്തംഭിച്ചുപോയ് തൻ സഹപാഠി-യെത്തുന്നു വീണ്ടും വകുപ്പിന്റെ മന്ത്രിയായ്!

മന്ത്രിതൻ മുൻപിലോചമാനിച്ചു കുമ്പിട്ടു തന്ത്രപ്രവൃദ്ധനാം ബുദ്ധിമാൻചൊൽകായ്:- "ബുദ്ധിമാൻ ദാമ്പത്യഭൂഖം ഭയങ്കരം, പുസ്തകം മുന്നാംപതിപ്പിറക്കിടണം. ആ മുഖശ്രീയൊക്കെയൊപ്പിയെടുത്ത മ-ട്ടാമുഖത്തിൽ നവംചിത്രം കൊടുക്കണം!" ചാടുവചനക്കൊഴുപ്പിൽ കുളിപ്പിച്ചു കുടുതലോരുന്നതിൻ മുൻപു മന്ത്രിയും ഉത്തരവിൻ നീണ്ടലക്കോട്ടു നീട്ടിയോ ബുദ്ധിമാൻ തന്നോടു മെല്ലെപ്പറകായ്:- "എന്നും ഡയറക്ടറല്ലാരു, മകയാൽ പൊന്നുമോൻ സ്കൂളിൽ തിരിച്ചുപോയിടുക!"

കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽനിന്നും തുടർച്ച

ശുചിന്ദ്രം ക്ഷേത്രഗോപുരത്തിന്റെ ഏറ്റവും മുകളിൽ കയറി നോക്കിയാൽ കന്യാകുമാരിയിലെ സമുദ്രസംഗമം കാണാം. കൂട്ടത്തിൽ നാഞ്ചിനാടിന്റെ സമുദ്രധിയും—ചില ഭാഗങ്ങളിൽ സമുദ്രധിനഷ്ടങ്ങളുടെ പശ്ചാത്താപം പരപ്പുകയ്യും.

തൊട്ടുതാഴെയുള്ള ഗ്രാമഭാഗി ശ്രീധിക്കുമ്പോൾ കോണുകളിൽ രണ്ടു കൂഗ്രാമകുനകൾ കാണാം: കർക്കാടും കാക്കും പുതുതും. ശുചിന്ദ്രത്തിലെ ഫ്യൂഡൽ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഇന്നിപ്പോൾ രണ്ടു കേന്ദ്രങ്ങൾ. ശുചിന്ദ്രത്തെ കാക്കാൻ—സരക്ഷിക്കാനായി—ശുചിന്ദ്രനിവാസികൾ ഒരു ഫർലോങ് തെക്കുകിഴക്ക് മാറി കണ്ടെത്തിയ ഒരു ഭാഗമാണ് കാക്കുംപുതുതെ എങ്കിൽ, ശുചിന്ദ്രത്തെ സവർണ്ണസമൂഹം ഇന്നും മനസ്സുകൊണ്ടു ബഹിഷ്ക്കരിക്കുന്ന പാടങ്ങൾക്കിടയിലെ കല്ലുനിറഞ്ഞ ഭാഗത്ത് അ വർണ്ണർ കണ്ടെത്തിയ ചെറിയ താവളമാണ് കർക്കാട്. ഒന്നു ഉരുവും മറ്റത് കാടും! ഗോപുരത്തലപ്പിൽനിന്നു നോക്കിയാൽ മനസ്സു വ്യാപരിക്കുന്നത് കർക്കാടിലേക്കാണ്. ഗോപുരത്തിന്റെ ഏഴുനിലകളിലും കാണുന്ന വിശിഷ്ട ചുമർചിത്രങ്ങളിലൂടെ തെളിയുന്ന പുരാണകഥകളുടെ ആനുകാലികമായുള്ള അർത്ഥമില്ലായ്മ വിളിച്ചുപറയുന്ന കർക്കാട്. ശുചിന്ദ്രം ക്ഷേത്രത്തിൽ വളരെ വൈകി മാത്രം പ്രവേശിക്കുവാൻ അവകാശം ലഭിച്ച ഒരു ഇനസമൂഹം. ഈ സമൂഹത്തിലെ മനുഷ്യർ പൂർണ്ണഹിന്ദുക്കളായോ മനുഷ്യരായിത്തന്നെയോ ശുചിന്ദ്രത്തിലെ ഭൂതപക്ഷം സമ്മതിക്കുന്ന പക്ഷം—അവർക്ക് ആ തലത്തിലുള്ള സാമൂഹ്യനീതി ലഭിക്കുന്ന പക്ഷം ഇന്ത്യാ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഔന്നത്യവും ഹൈന്ദവരുടെ മാഹാത്മ്യങ്ങളും നമുക്ക് സമ്മതിക്കാമായിരുന്നു. ആർ.എസ്. എസ്സിൽ ആളെ കൂട്ടാൻ കരുക്കളായി, രണ്ടു തലമുറയ്ക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം തിരസ്ക്കരിക്കപ്പെട്ട ഈ സമൂഹത്തെ കാണുന്ന മനസ്സുകൂടെ ഇറപ്പുഴുതുളളത്.

കർക്കാടിനെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ രണ്ട് അനുഭവകഥകളാണ് ഈ അദ്ധ്യായം. ഇന്ത്യയൊട്ടാകെ കർക്കാടുകളായതുകൊണ്ട് മാത്രവുമാണ്. ആദ്യകഥ എന്നോടൊപ്പം മലയാളം ക്ളാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന, പലപ്പോഴും ക്ളാസ്സിൽ എന്നെ രണ്ടാം സ്ഥാനത്താക്കിയിരുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടിയുടേത്. ചെറിയൊരു അംഗവൈകല്യം കാരണം ആ സുന്ദരിയായ നായർ പെൺകുട്ടി, ഒരുപക്ഷേ ശുചിന്ദ്രത്തെ ക്രൂരമായ സവർണ്ണരുടെ അനുകമ്പസഹിക്കാത്ത, കർക്കാടിലെ ഒരു അവർണ്ണയാവുമായി പ്രേമത്തിലായി, കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനിടയിൽ അയാളുമായി കർക്കാടിലേക്ക് “ഒളിച്ചോടി”.

അഞ്ചുമിനിട്ട് വേഗത്തിൽ നടന്നാൽ എത്തുമായിരുന്ന കർക്കാടിലേക്ക് ആ പെൺകുട്ടി വിവാഹിതയായി ചെന്നത് ഒരു വലിയ

കുതിച്ചുപാട്ടായിരുന്നു. ഗ്രാമത്തിലെ യാഥാസ്ഥിതിക മനസ്സുകൾ പെട്ടെന്ന് രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടുകൾ പിറകോട്ട് ചാടി. കർക്കാടിലെ കല്ലുകൾക്കിടയിൽ ആ സ്നേഹബന്ധം ഉത്സവമായി കൊണ്ടാടി.

ശുചിന്ദ്രം ക്ഷേത്രവും, ക്ഷേത്രക്കുളവും, കൊടിമരവും വിശ്വാസങ്ങൾ കാരണം ഉപജീവനം നടത്തിയിരുന്നവരും എല്ലാം തകർന്നു വന്നമട്ടിൽ വീട്ടുമുറ്റങ്ങളിൽ, അമ്പലനടയിൽ, കുളപ്പടികളിൽ ബഹളമുണ്ടാക്കി.

കൂട്ടിയെ ബലാലക്കാരായി തിരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നാലോ എന്നും ചിലർ ആലോചിച്ചു. ഈ പഴയ കഥയുടെ പുതിയ അദ്ധ്യായം ഇതുവരെ തീർക്കാനായിട്ടില്ല എങ്കിലും വളരെക്കാലം മുമ്പ് ഈ ദമ്പതികൾ സന്തുഷ്ടരായി ഗോപുരവാതിൽ കടന്നുനിൽക്കുന്ന കാഴ്ച മനസ്സിൽ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു. ആ ബന്ധം പിന്നീട് എങ്ങനെയായാലും ആ വിജയം ശുചിന്ദ്രത്തെ യഥാർത്ഥ സംസ്കാരത്തി

ന്റെ ചിന്തകളിലേക്ക് മടക്കിവിളിക്കണമായിരുന്നു. സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സമൂഹത്തെ വെല്ലുവിളിച്ച് ഒരു നിലപാട് സ്വീകരിക്കാൻ, എന്റെ അമ്മയെപ്പോലെ, പുതിയ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ആ പെൺകുട്ടിക്ക് കഴിഞ്ഞുവെന്നതാണ് വിജയം. അവർണ്ണരുടെ ചില വീടുകളുള്ള ഭാഗത്തിന് “കല്ലിന്റെ കാട്” എന്നു പേരിട്ട മനസ്സുകളിലെ ഇരുമ്പ് ഒരു ശുദ്ധീകരണത്തിലൂടെയും മാറുകയില്ലല്ലോ.

സ്കൂൾ മൈതാനിയിലെ കളികൾക്കു ശേഷം മൂലയിലിരുന്നു “അടയടിക്കുമ്പോൾ” (സമയം കൊല്ലുമ്പോൾ) ഞാൻ പരിചയപ്പെട്ട വ്യക്തിയാണ് കർക്കാടിലെ ദേവസഹായം. തമിഴ് ബ്രാഹ്മണ സുഹൃത്തുക്കളാണ് അയാളെ എനിക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ഞാൻ അറിയുമ്പോൾ ദേവസഹായമെന്ന ആ ഇരുപതുക്കാരൻ ശിവജ്ഞാനമായിരിക്കുന്നു.

ശുചിന്ദ്രം ദേവകുമാരൻ

കർക്കാടിൽ ക്രിസ്ത്യാനിയായി ഇനിച്ച ദേവസഹായം അവിടെത്തെ പള്ളിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില കള്ളത്തരങ്ങൾ കണ്ട് അന്ധനായി. പയ്യൻ ദേവസഹായത്തിന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് കർക്കാടിലെ വ്യവസ്ഥിതിയിൽ നിന്ന് മറുപടിയുണ്ടായില്ല. ശുചിന്ദ്രത്തെ സവർണ്ണ സമൂഹവും തിരസ്ക്കരിച്ചപ്പോൾ ദേവസഹായം വാശിയിൽ സ്ഥലംവിട്ടു. ആ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ ഒരു യോഗിയെ കണ്ടു. ജീവിതത്തിന്റെ പൊതുൾ ശൈവസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അറിവിലാണെന്ന് അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചു. ആ പൊതുൾ തേടിയുള്ള എല്ലാ പുസ്തകങ്ങളും—കമ്പനംമാണിക്കവാചകവും മറ്റും അയാൾ തേടിപ്പിടിച്ചു വായിച്ചു.

“തിരുവാചകത്തിൽക്കുരുക്കാർ ഒരു വാചകത്തിൽക്കുരുക്കാർ” എന്നോ മറ്റോ തമിഴിലൊരു ചൊല്ലുണ്ട്. കാവ്യഭാഗിനിറഞ്ഞ “തിരുവാചകം” വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു വാചകത്തിനുമുതുകില്ല എന്ന്. ദേവസഹായം ഉതുകിക്കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് ശിവജ്ഞാനമായത്. താനന്വേഷിച്ചുകണ്ടെത്തിയ പൊതുൾ എന്നിലേക്ക് ആഴ്ചകൾ നീണ്ടുനിന്ന വാദപ്രതിവാദങ്ങളിലൂടെ കടത്തിവിടാൻ ദേവസഹായം ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരിഞ്ഞാലോചിക്കുമ്പോൾ

എന്റെ മേൽവിലാസം വാങ്ങിയിട്ട് ശിവജ്ഞാനം പറഞ്ഞു: “നാൻ ഒന്നെക്ക് തൊല്ലയ് തരമാട്ടേൻ. നീ ഉൻ കാര്യം നല്ല പാര്.” ദേവസഹായമായോ ശിവജ്ഞാനമായോ സുഹൃത്തായോ ഇതുവരെയും ഒരു ‘തൊല്ല’യും തരാതെ ആ സുഹൃത്ത് എവിടെയോ ജീവിക്കുന്നു—ശുചിന്ദ്രത്തെ എന്റെ ഭാവിയിലുള്ള ബാധ്യതകളുടെ ഭാഗമായി.

എന്റെ പ്രായക്കുറവ് ദേവസഹായം പ്രശ്നമാക്കിയിരുന്നില്ല എന്നതാണ് അതിശയമായി തോന്നുന്നത്.

കർക്കാടിലെ ഈ സുഹൃത്തുമായുള്ള എന്റെ ബന്ധമറിഞ്ഞ ഗ്രാമത്തിലെ മനുഷ്യർ അമ്മയൊടു പരാതിപ്പെട്ടു. അമ്മയുടെ അനുവാദത്തോടെ ശിവജ്ഞാനത്തെ ഞാൻ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്നു. ശിവജ്ഞാനവും അച്ഛനും തമ്മിലൊരു നല്ല സംഭാഷണത്തിനും അതിടയാക്കി. വെങ്കിടിസാർ കഴിഞ്ഞാൽ ആത്മാർത്ഥമായി അച്ഛന്റെ സംസ്കൃത പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക് എടുത്തുചാടാൻ എന്നോടുപദേശിച്ചു തോൽവിയിടത്തു മറ്റൊരു മനുഷ്യനാണ് ശിവജ്ഞാനം.

ശിവജ്ഞാനത്തിന്റെ ചെറിയ കുരയിൽ ഞാനൊരുപ്രാവശ്യം പോയിട്ടുണ്ട്. വൈദ്യുതിയോ കുള്ളിമുറിയോ ഇല്ലാത്ത മൺകുര. എന്നെ അവിടെക്കൊണ്ടുചെന്ന് അശുഭിപ്പിച്ചു തിരിയ്ക്കുന്നതിന് കർക്കാടിലെ മനുഷ്യർ ശിവജ്ഞാനത്തെ ചീത്തവിളിച്ചു. എനിക്ക് ഭക്ഷണം തരാൻ ആ കുരയിലെ നല്ല മനസ്സുകൾക്ക് ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. ഇതിനിടയിലായിരുന്ന എന്റെ ആദ്യത്തെ അനുഭവമാണ്. ഓർക്കുമ്പോൾ കർക്കാടിനോട് ഇന്നും കുറ്റബോധം തോന്നുന്നു.

ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനും തൊഴിലിനുമായുള്ള എന്റെ പരക്കം പാച്ചിലുകൾക്കിടയിൽ ദേവസഹായവുമായുള്ള എന്റെ ബന്ധം നഷ്ടപ്പെട്ടു. അമ്മയെ ദേവസഹായം ഇടയ്ക്കിടെ ചെന്നുകണ്ടിരുന്നു—എന്റെ ക്ഷേമമന്വേഷിക്കാൻ മാത്രമായി.

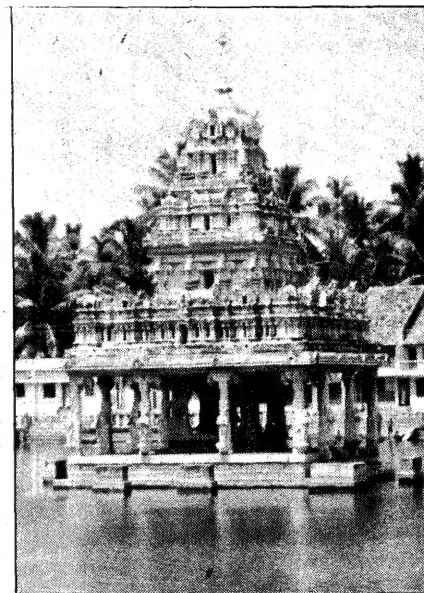
നീണ്ടയൊരിടവേളയ്ക്കുശേഷമാണ് ദേവസഹായത്തെ പിന്നീട് കണ്ടത്; ശുചിന്ദ്രത്തുനിന്നും തിരുവനന്തപുരത്തേക്കുള്ള ഒരു തീവണ്ടിയാത്രയ്ക്കിടയിൽ. ഒരു പ്രസ്സിൽ ജോലിയെടുക്കുന്നതിനിടയിൽ ഒരു കൈയിലെ മൂന്നുവിരലുകൾ നഷ്ടപ്പെട്ട ശിവജ്ഞാനം ബുദ്ധിമുട്ടിലായിരുന്നു. പേരും വിശ്വാസവും മാറ്റിയതിന് ലഭിച്ച ശാപമാണെന്ന് പള്ളിയുടെ വക്താക്കളും സവർണ്ണബന്ധങ്ങൾ തേടിയ പാപത്തിന് ലഭിച്ച ശിക്ഷയാണെന്ന് ക്ഷേത്രത്തിന്റെ വക്താക്കളും പറയുന്ന അവസ്ഥയിലാണ് താനെന്ന് അംഗവൈകല്യം വന്നവർക്കായുള്ള സർക്കാർ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷകളുടെ കടലാസ്സുകൾ കാണിക്കുന്നതിനിടയിൽ ശിവജ്ഞാനം പറഞ്ഞു. വിരലുകളുടെ മാത്രം നഷ്ടം അംഗവൈകല്യമല്ല എന്നൊരു പ്രശ്നം കാരണം നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുകയില്ല എന്നൊരു നിയമത്തിന്റെ കാര്യവും! താതികന്റെ വേദനപ്പിക്കുന്ന ചിരിയുമായി.

എന്റെ മേൽവിലാസം വാങ്ങിയിട്ട് ശിവജ്ഞാനം പറഞ്ഞു: “നാൻ ഒന്നെക്ക് തൊല്ലയ് തരമാട്ടേൻ. നീ ഉൻ കാര്യം നല്ല പാര്.” ദേവസഹായമായോ ശിവജ്ഞാനമായോ സുഹൃത്തായോ ഇതുവരെയും ഒരു ‘തൊല്ല’യും തരാതെ ആ സുഹൃത്ത് എവിടെയോ ജീവിക്കുന്നു—ശുചിന്ദ്രത്തെ എന്റെ ഭാവിയിലുള്ള ബാധ്യതകളുടെ ഭാഗമായി.

കർക്കാടിലെ ദേവസഹായവുമായുള്ള ബ

ന്ധത്തിൽ എന്റെ ചെറിയ പ്രായത്തിൽ ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാകുമായിരുന്നു. ആ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ ഒരു ജർമ്മൻകാരൻ ശുചിന്ദ്രത്ത് വന്ന് രണ്ടാഴ്ച, താമസിച്ചിട്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ “ലോകപരിചയ”ത്തിനായി പിന്നീടുള്ള കൊല്ലങ്ങളിൽ വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടായേനെ. ആ കാലവേളയിൽ തന്നെ മൂന്നുകൊല്ലത്തെ എന്റെ തുലികാ സുഹൃത്തായിരുന്ന ജർമ്മനിയിലെ പെട്രാ കെറ്റിയെ (Petra Kette) വിളിക്കേണ്ടത് പെട്രാക്കെറ്റിയെന്നാകുന്നുവെന്നു പറിപ്പിച്ചതു മുതൽ ധാൻ പീപ്പർ (Jan Piper) തന്റെ പഠനത്തിനിടയിൽ എന്റെ വിവരമില്ലായ്മയുടെ പല ഭാഗങ്ങൾക്കും തല്ക്കാലസമനമുണ്ടാക്കി.

ശുചിന്ദ്രം അമ്പലത്തിലെത്തുന്ന ടൂറിസ്റ്റുകൾക്ക് ഗൈഡായി ചമഞ്ഞ് ആരുമറിയാതെ ചിലുറ കാശുണ്ടാക്കുന്ന കാലഘട്ടം കൂടിയായിരുന്നു അത്. എല്ലാം മനസ്സിലാക്കിയശേഷം

ശുചിന്ദ്രം ക്ഷേത്രം

കാശുതരാതെ ‘ബൈ ബൈ’ പറഞ്ഞുപോകുന്ന കള്ളന്മാർ കാരണം യഥാർത്ഥ ഗൈഡുകൾ തന്നെ പട്ടിണിയിലായിരുന്നു. കാശിന്റെ ആവശ്യമില്ലാത്ത എന്റെ തമാശകളിൽ നിന്ന് എന്നെ പിന്തിരിപ്പിച്ച വ്യക്തികുടിയാണ് പീപ്പർ.

പീപ്പർ ആവർത്തിച്ച് ഇന്ത്യയിൽ നടത്തിയ പഠനമാണ് ഇവിടെ ഓർക്കേണ്ടത്. തെക്കേ ഇന്ത്യയിലെ ക്ഷേത്രഗതരങ്ങൾ ആവർത്തിച്ച് സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ പീപ്പറിനെ ഒരു പ്രത്യേക വാസ്തുശില്പ ഏടനാസഭാവും ആകർഷിച്ചു. ക്ഷേത്രത്തിനുള്ളിലെ ശ്രീകോവിൽ മുതൽ, പ്രദക്ഷിണ സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ തുടർന്ന്, ഉത്സവ വിഗ്രഹയാത്രകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, ക്ഷേത്രഗതരത്തിന്റെ തെരുവുകളേയും മറ്റ് ആരാധനാസ്ഥാനങ്ങളേയും വീടുകളേയും അതിർത്തിക്കപ്പുറമുള്ള നൽപ്പാടങ്ങളിൽവരെ ഒരു വാസ്തുശില്പ ഐക്യം പീപ്പർ കണ്ടെത്തി.

ശ്രീകോവിലിൽ അഭിഷേകമുളവാക്കുന്ന മട്ടിലാണ് നെൽപ്പാടങ്ങളിൽ വെള്ളമേകുന്നത് എന്നുവരെ പീപ്പർ സ്ഥാപിക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്നുവെന്നതാണ് എന്റെ ഓർമ്മ. ശുചിന്ദ്രത്തെ ഓരോ കോണുകളും ക്യാമറയിൽ പകർത്തി പീപ്പർ. കിഴക്കേനടയിലൂടെയിറങ്ങി തെക്കോട്ടു നടന്നുതുടങ്ങുന്നതിന് മുമ്പു തന്നെ ഇടത്ത് കാണുന്ന ഈടുവഴിയും വിഗ്രഹവും, തെക്കേത്തെരുവിൽ കടന്നാൽ ഉടനെ ഇടത്തുകാണുന്ന മറ്റൊരു സന്നിധി, തെരുവുത്ത് ചെല്ലുന്നതിനു മുമ്പ് വീണ്ടും തെക്കോട്ടുള്ളതിനിടയിലും കൃഷ്ണന്റെ ചെറിയ അമ്പലവും, തൊട്ടുമുമ്പിൽ ഒരു ‘പെറ്റി ബുർഷാ’ മട്ടിൽ വലിയൊരു അങ്കണമുണ്ടാക്കി നിലക്കുന്ന ചിദംബരനാഥന്റെ ക്ഷേത്രം, നേരെ പടിഞ്ഞാട്ട് വിനായക സന്നിധി, അതിനിടയിൽ വീണ്ടും തെക്കോട്ടു മാറിയുള്ള കോണിൽ ഇരക്കിയമ്മൻ കോവിൽ—പീപ്പർ മൂന്നു ഫർലോങ്ങ് നടക്കുന്നതിനിടയിൽ പുതിയൊരു ലോകം കണ്ടു. ക്യാമറയ്ക്കുള്ളിലായത് നോട്ടുബുക്കുകളിൽ പകർത്തി കട്ടൻചായ കുടിച്ച് ‘സ്ക്വിഡ്’ ബാഗിൽ കയറി താടിക്കാരനായ പീപ്പർ കിടന്നുകൊണ്ട് സംസാരിച്ചിരുന്ന വൈകുണ്ഠനേരങ്ങളും കൃതാർത്ഥതയോടെ ഓർക്കുകയാണ്.

ശുചിന്ദ്രത്തിന്റെ ഭൂപടം പീപ്പറാണ് എന്നെ ആദ്യം കാണിക്കുന്നത്. ബേർഡ്സ് ഐ വ്യൂ. ഭൂപടം കണ്ടാലുറപ്പാകും, അതേ, എല്ലാമൊരുപോലെയിരിക്കുന്നു. ശ്രീകോവിലിനു ചുറ്റിയുള്ള ചതുരങ്ങളുടെ വിരസമായ ആവർത്തനം മാത്രമാണ് ഗ്രാമവും ഗ്രാമാതിർത്തികളും.

ധനുമാസ തണുപ്പിലും എല്ലാ ദിവസവും ശരീരം വൃത്തിയാക്കുന്ന പീപ്പറുടെ സഭാവമാണ് അച്ഛനെ പ്രത്യേകം ആകർഷിച്ചത്.

“എനിക്ക് ജർമ്മനിയിൽ നിന്ന് ഇത്രദൂരം വന്ന് ഇതൊക്കെ ചെയ്യുന്നു?” ഞാനൊരിക്കൽ ചോദിച്ചു.

“It keeps me going.”—പീപ്പറുടെ കർമ്മയോഗം. ഡോക്ടറേറ്റും മറ്റും കൂട്ടത്തിൽ കിട്ടുമെന്നു കരുതിയാൽ മതി. ചോദ്യങ്ങൾക്ക് മറുപടിപറയാൻ എന്റെ പ്രായക്കുറവ് പീപ്പർക്ക് തടസ്സമായിരുന്നില്ല; ദേവസഹായത്തെപ്പോലെ.

വട്ടപ്പള്ളിമാത്തിലെ താണുച്ചേട്ടന് പിന്നീടെഴുതിയ കത്തിൽ “ഗൈഡാ”യി നടന്ന എന്നേയും പീപ്പർ അന്വേഷിച്ചുവെന്നോർക്കുമ്പോൾ ഇന്നും സംതൃപ്തി.

ഇന്ത്യൻ പഠനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പീപ്പർ പിന്നീടെഴുതിയ ജർമ്മൻ ഗ്രന്ഥം താമസിയാതെ എത്തി. ശുചിന്ദ്രം അനുഭവങ്ങൾ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ചെറിയൊരു അദ്ധ്യായം മാത്രം. കൂടുതൽ ഗഹനമായ മറ്റൊരു പുസ്തകത്തിന് പീപ്പർ വീണ്ടും വരുന്നുണ്ടെന്ന് ‘ഹിന്ദു’വിന് അദ്ദേഹം നല്കിയ ഒരു അഭിമുഖത്തിലൂടെ ശുചിന്ദ്രം അറിഞ്ഞു. പീപ്പർ ആ പുസ്തകമെഴുതിയോ എന്നന്വേഷിക്കുന്ന ബാധ്യതയും നിലനില്ക്കുന്നു.

(തുടരും)

ശൈവ വെള്ളാള സമുദായത്തിൽ പെട്ട മാണിക്യംപിള്ള പാരമ്പര്യംകൊണ്ടും വാസന കൊണ്ടും വണിക്ക് ആണ്. കൊടുക്കൽ, വാങ്ങൽ—ലാഭം. ലാഭമാണ് ലക്ഷ്യം. ലാഭത്തിനുവേണ്ടി മറ്റൊരാളെ മറുവശത്തു നില്ക്കുന്നു. ആരുമായും ഒരിടപാടും ഇല്ലാത്ത സ്വച്ഛന്ദമാണ്. ആ നിലയ്ക്ക് ഇവർ തമ്മിലുള്ള സമ്പർക്കത്തിൽ അന്തർഹിതമായ വൈരുദ്ധ്യം തലപൊക്കാനിടയുണ്ടാവാമെന്ന് ചന്ദ്രശേഖരസ്വാമി സംശയിച്ചിരുന്നു. അതിനെ ഒട്ടൊന്ന് മയപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടിയാണ് കരുതലായി കുറെ പണം മാണിക്യംപിള്ളയെ ഏല്പിച്ചിരുന്നത്. നാണുസ്വാമിയോ ഈ വൈരുദ്ധ്യത്തെപ്പറ്റി ബോധവാനേ ആയിരുന്നില്ല. ഏതു സാഹചര്യത്തെയും വന്ന വഴിക്ക് നേരിടുന്നു; പൊരുത്തപ്പെടുമ്പോൾ വഴിയൊഴിഞ്ഞു പോകുന്നു—അതേതന്നെ.

പക്ഷേ, ചന്ദ്രശേഖരസ്വാമി ശങ്കിച്ച വൈരുദ്ധ്യം ഇവിടെ തലപൊക്കിയതേയില്ല. അദ്ദേഹം കണ്ട യുക്തിയിൽ മറ്റൊരു

എതിർയുക്തിയും അടങ്ങിയതല്ല. വെള്ളാളരിലൊന്നു, തമിഴരിൽ പൊതുവേതന്നെയും, ജീവിതചര്യയിൽനിന്ന് വിപുലിതമെന്നു തോന്നാവുന്ന മറ്റൊരു പ്രവണതകൂടിയുണ്ട്. അവരുടെ കച്ചവടമനസ്സിനും ലൗകിക സാർത്ഥതയ്ക്കും അടിയിൽ സഹജമായി ഉറങ്ങുന്ന ഭക്തി. ഈശ്വരമനസ്കരായ അവധൂതരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ അതുണയുന്നു. സേവന രൂപേണ ബഹിർഗുണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അങ്ങനെ മാണിക്യംപിള്ളയ്ക്ക് ആദ്യം മുതൽതന്നെ നാണുസ്വാമിയോട് ഒരു പ്രത്യേകാനുഭാവം തോന്നിയിരുന്നു. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ മനസ്സിലായി ആൾ സാധാരണക്കാരനല്ലെന്ന്. ഒരുക്കവും ലാഘവവുമുള്ള ശരീരം, ചൈതന്യമുള്ള സുന്ദരമായ മുഖം, സ്വയം മുന്നോട്ടു തള്ളാതെ ഒരുങ്ങി നില്ക്കുന്ന പെരുമാറ്റം, ഉള്ളിലിരിക്കുന്ന സ്വരം, പുസ്തകങ്ങളുടെ നേർക്കുള്ള കേന്ദ്രീകരണം, അതേസമയം പുസ്തകം വിലക്കാൻ ഒരു പ്രായോഗിക ശ്രദ്ധ, എല്ലാറ്റിനും

കെ. സുരേന്ദ്രൻ

യാര്? ഇന്നെന്ന് ആഹാരം കഴിച്ചു? ഉച്ചയ്ക്ക് വെച്ചും കഴിച്ചുകാണുമായിരിക്കാം. വയർ ഒടിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന തായാണ് കണ്ടത്. ഈ അസമയത്ത് എവിടെപ്പോന്ന് എന്തു കഴിക്കും?... ഉടനെ മാണിക്യംപിള്ള മകനെ പിറകെ ഓടിപ്പിട്ടു നാണുസ്വാമിയെ തിരികെ വിളിച്ചു.

മാണിക്യംപിള്ളയുടെ വീട്ടിൽ ധനികന്റെ സ്മലസൗകര്യം അത്രയില്ലെങ്കിലും തീരെ തെരുക്കുവുമില്ല. മുന്നറിയിപ്പില്ലാതെ അസമയത്ത് ഒരന്യനുമായി അത്താഴം പങ്കിടാൻ ചെന്നാൽ ഭാര്യയ്ക്ക് വിമിശ്രമുണ്ടാവുമോ എന്ന ചിന്തയായിരുന്നു കൂടുതൽ. പക്ഷേ, നാണുസ്വാമിയെ ഉണ്ണാൻ വിളിച്ചപ്പോൾ വേണ്ടാ എന്നായിരുന്നു പ്രതികരണം. പിന്നെ എന്തിന് എന്റെയുടെ വന്നു?... വിളിച്ചു കൊണ്ടു മാത്രം. വിളിച്ചാൽ വരാതിരിക്കുമോ? നാണുസ്വാമിയുടെ സ്വരത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയിൽ കൗതുകം പുണ്ട ഭാര്യ കാവേരി അമ്മാൾ അകത്തേ മുറിയിൽനിന്ന് എത്തി

മരു

പുറമെ വൈദികമായ സത്യസന്ധത, പണത്തോടുള്ള നിരപേക്ഷത—പണം ഭരദേവതയായ മാണിക്യംപിള്ളയ്ക്ക് ഇതിനെക്കാൾ വലിയ സാധാരണമല്ല. ഇതുമാത്രമല്ല, നാണുസ്വാമിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ആദ്യമായി കതയുടെ അനുരണനം ഉണ്ടാക്കുന്നതായും മാണിക്യംപിള്ളയ്ക്ക് ക്രമേണ അനുഭവപ്പെട്ടു. ശിഷ്യനാണോ—അല്ല, ഏകാചാര്യന്റെ പ്രായം. എന്നാലും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അറിയാതെ ഒരു ശിഷ്യഭാവം ആ വ്യാപാരിയിൽ വന്നുപോവുന്നു.

ആദ്യദിവസമുതൽതന്നെ നാണുസ്വാമിയെ മാണിക്യംപിള്ള വലിയശാലയിലുള്ള സ്വന്തം വീട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുപോയിരുന്നു. കട പൂട്ടുന്നതുവരെ കൂടെ നിന്ന സഹായിയോട്, രാത്രിയിൽ എവിടെ?—എങ്ങനെ?—എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ, കോട്ടയ്ക്കു വെളിയിലുള്ള ആലിൻചുവട് തന്നിട്ടു ധാരാളം മതി എന്നായിരുന്നു ഉത്തരം. ആലിനു കഴിയാവുന്നിടത്ത് എനിക്കും കഴിയാം; ആലിനും എനിക്കും തമ്മിൽ എന്താ അത്ര വ്യത്യാസം? ഇത് വ്യഥാ പറച്ചിലല്ലെന്ന് വികാരസ്പർശമില്ലാത്ത സ്വരത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കിയ മാണിക്യംപിള്ള വീട്ടിലേക്കു വരുമ്പോഴാണ് ചോദിച്ചു. എന്തിന്? വേണ്ടാ. വീടുണ്ടായിട്ടും ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നവനെപ്പോലെ ഞാൻ.

മാണിക്യംപിള്ള കടപ്പട്ടി സിബ്ബന്തിയായ മുത്തമകനുമാണ് കിഴക്കോട്ടും നാണുസ്വാമി പടിഞ്ഞാറോട്ടും നടന്നു. ചില ചുവടുകൾ വച്ചപ്പോൾ സ്വയം ചോദിച്ചു—ഈ സ്വാമി

നോക്കി. പിന്നെ ആളിനെ അടുത്തു കാണാനായി തളത്തിലേക്കു വന്നു. നാണുസ്വാമിയെ ഒന്നു നോക്കി. എന്തോ പറയാൻ വന്നത് തൊണ്ടയിൽ തടഞ്ഞുനിന്നു. നാണുസ്വാമിയും ഒന്നു നോക്കി. മെലിഞ്ഞ ശരീരം. വരണ്ട മുഖം. അതിനുകൂടി ജീവനുള്ള കണ്ണുകൾ. കാസത്തിന്റെ ഉപദ്രവമുണ്ടാവാം.

“കാവേരി ഇത് നാണുസ്വാമി. നമ്മെ ബുക്ക് ഡിപ്പോവുക്ക് ഒരു തുണെ. ശമ്പളമില്ലാമെന്ന്...” കാവേരിഅമ്മാൾ തൊഴുതു.

“പഴമിരുക്ക് സ്വാമി. പാലിരുക്ക്...” വേണ്ടമ്മാ. എനിക്ക് ഇതൊക്കെ ശീലമാണ്.”

“അതു മട്ടം ശൊല്ലാത്തുകോ സ്വാമി. ഉക്കളുടെ പശി തീരാമെ എനിക്ക് എപ്പടി ശാപ്പിട മുടിയും?”

അങ്ങനെ അന്ന് അവിടെ ഉണ്ട് ഉറങ്ങി. അടുത്ത ദിവസം വന്നപ്പോൾ അങ്ങാടിമരുന്ന്കളുടെ ഒരു പൊതിയുമുണ്ടായിരുന്നു. ഇടിച്ചുപൊടിച്ച് കഷായമാക്കി കുടിച്ചുനോക്കു എന്നു കാവേരിഅമ്മാളിനെ ഉപദേശിച്ചു. രണ്ടുദിവസം കഴിഞ്ഞ് കാവേരിഅമ്മാൾ ആശ്വാസത്തോടെ അറിയിച്ചു വലിവിന് വളരെ ഇറക്കമുണ്ടെന്ന്. രാത്രിയിൽ വിഷമം കൂടാതെ ഉറങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞു.

മുതുകന്റെ തുണ. മുതുകാ!—മുതുകാ! എന്ന് കാവേരിഅമ്മാളും അറിയാതെ വിളിച്ചുപോയി.

ക്രമേണ, മാണിക്യംപിള്ളയുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല കണ്ടും കേട്ടുമറിഞ്ഞ്

ചുറ്റുപാടുമുള്ള തമിഴർക്കും നാണുസ്വാമി ആദരപാത്രമായി. ചില്ലറ മരുന്നുകൾ, ചില്ലറ സാമ്പന്നങ്ങൾ, മനോരോഗ പരിഹാരങ്ങൾ—ഒക്കെ ഒന്നിന് പത്തെന്നവണ്ണം പൊലിച്ചു. അതിർകവിഞ്ഞെന്നു തോന്നിയ ഈ ആദരവ് നാണുസ്വാമിയെ കൂടുതൽ വിനീതനാക്കുകയെന്നു ചെയ്തത്. സജ്ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഇത്രയൊക്കെ കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ ഒരു വണക്കവും വിലവയ്പും അവിടെ കണ്ടില്ല. എളുപ്പമുറന്നവരുടെ കാര്യം വേറെ. കുടുംബക്കാർക്കാണ് അന്യഥാതാവും നിന്ദയും. അതു കാട്ടാത്തവർ ചുരുക്കം മാത്രം. തമിഴ് എത്ര വ്യത്യസ്തർ. സഹസ്രാബ്ദങ്ങളുടെ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ മക്കൾ. മണ്ണിന്റെ എളുപ്പവും ശക്തിയുമുള്ള മക്കൾ. തമിഴ് ഭാഷയുടെയും ദർശനങ്ങളുടെയും ലാളിത്യവും ആഴവും അകാരണമല്ല. തർക്കവാദകരണങ്ങളുടെ കരുക്കുകളില്ല. തലനാര് പകുക്കുന്ന തർക്കാഭ്യാസങ്ങളില്ല. നാടൻമൊഴികൾ.

തമിഴ്ഭാഷയോടും ദർശനങ്ങളോടുമുള്ള ഈ അടുപ്പം പഠിക്കുന്നതോടും കൂടിക്കൂടി വന്നതെയുള്ള. തിരുവള്ളുവർ, മാണിക്യവാചകർ അപ്പർ, സുന്ദരമൂർത്തി, തിരുജ്ഞാനസംബന്ധർ, തിരുമുല്പാർ...

ആഴ്ചകളും മാസങ്ങളും ഇങ്ങനെ എണ്ണപ്പെടാതെ കഴിഞ്ഞു.

ഒരു സാധാഹ്നത്തിൽ ‘നാണുഭക്തനല്ലേ ഇത്!’ എന്ന അദ്ഭുതപ്പെടൽ കേട്ട് മുഖമുയർത്തി നോക്കിയപ്പോൾ പടിക്കൽ നില്ക്കുന്നതാര്—പെരുനല്ലി!

—കൂടെ താടിമിശ്രയുള്ള ഒരു സമവയസ്കനും.

പുസ്തകം താഴെവച്ച് എഴുന്നേറ്റുവന്ന നാണുസ്വാമിയോട് പെരുനല്ലി തിരക്കി:

“നിങ്ങൾ ഇവിടെ!”

“ഇതൊരു പുസ്തകശാല. ഞാൻ ഒരു വായനക്കാരൻ!”

“പുസ്തകങ്ങൾ വിലക്കുന്നിടമല്ലേ ഇത്? വായനശാലയല്ലേ!”

“എന്താന്റെ വിളക്കത്ത് വാര്യന്റെ അത്താഴം!”—എന്നു പറഞ്ഞു നാണുസ്വാമി ചിരിച്ചു.

പെരുനല്ലിയുടെ മനസ്സിൽ ഒരലയിളകി. എത്രനാളായി ഈ ചിരി കണ്ടിട്ട്!

പിന്നെ നാണുസ്വാമി സ്ഥിതിഗതി പറഞ്ഞു. അതിനിടെ, കൂടെ വന്ന ആളിനെയും ശ്രദ്ധിച്ചു. ഗോപുരതുല്യമായ നെറ്റി. എഴുന്നുനില്ക്കുന്ന ദീപ്തമായ കണ്ണുകൾ. പതിഞ്ഞ ഒരുക്കമുള്ള ശരീരം... സാധാരണക്കാരനല്ല, തീർച്ച.

ഇതിനിടെ അകത്തുനിന്നും വന്ന മാണിക്യംപിള്ള:

“യാര്—കൃഷ്ണൻവൈദ്യരാ! വണക്കം. വണക്കം...”

പെരുനല്ലി കൂട്ടുകാരനെ പരിചയപ്പെടുത്തി.

“ഇത് കൊല്ലൂർ കുഞ്ഞൻപിള്ള. നാണുഭക്ത. കുഞ്ഞൻപിള്ള ചട്ടമ്പി. ഞങ്ങളൊക്കെ ചട്ടമ്പിസ്വാമി എന്നു വിളിക്കും.”

“അതെപ്പടി? ഇവർ ക്ഷണമുഖാസൻ”—മാണിക്യംപിള്ള തിരുത്തി.

“അതും ഞാൻതന്നെ. അർജ്ജുന—ഫൽഗുന...പാർത്ഥ...കീർടി... ഒക്കെ ഒരാളിന്റെ പേർതന്നല്ലോ അല്ലോച്ചി.”

മാണിക്യംപിള്ള ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ചട്ടമ്പി സ്വാമിയുടെ തോളിൽ ചുറ്റിപ്പിടിച്ചു.

പെരുനല്ലി പറഞ്ഞു:

“തെക്കോട്ട് അയ്യാവിന്റെ ശിഷ്യനാ ചട്ടമ്പിസ്വാമി. മാണിക്യംപിള്ള ബന്ധുവും. അങ്ങനെയൊ ഇവരുടെ അടുപ്പം. മാണിക്യംപിള്ളയെ തിരക്കിയാ ഞങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ട് കയറിയത്.”

“മുമ്പ് ഒരിക്കൽ അകത്തേക്ക് കയറിപ്പോകുന്നത് ഞാൻ കണ്ടിരുന്നു”—ചട്ടമ്പിസ്വാമിയെ നോക്കിക്കൊണ്ട് നാണുസ്വാമി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ കണ്ടില്ലല്ലോ”—ചട്ടമ്പിസ്വാമി.

“കാണേണ്ടതല്ലേ കണ്ണിൽ പെട്ട്.”

“അങ്ങനെയല്ല ചട്ടമ്പിസ്വാമിയുടെ കണ്ണിൽ പൊത്തതായി ഒന്നുമില്ലെന്നാ എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളത്”—പെരുനല്ലി.

ശരിയാണ്, ഒന്നും വിടാത്ത കണ്ണ്—നാണുസ്വാമിയും മനസാ പറഞ്ഞു.

മാണിക്യംപിള്ളയും ചട്ടമ്പിസ്വാമിയും അകത്തേക്കു തിരിഞ്ഞപ്പോൾ സന്തർമ്മ്യർ ഇടക്കാലവിശേഷങ്ങൾ കൈമാറി... ഞാൻ വീടുമേന്മയും കൃഷിയും പേരിന് വൈദ്യവും ഒക്കെയായി കഴിഞ്ഞു. പ്രധാനം വായനയും എഴുത്തുംതന്നെ. എഴുത്തേന്താ... പദ്യങ്ങൾ... പദ്യങ്ങൾ—എന്ന് പെരുനല്ലി കൃഷ്ണൻ വൈദ്യൻ.

നാണുസ്വാമിയും വിവാഹിതനായതും അമ്മ മരിച്ചതും വിട്ടുവിട്ടിറങ്ങിയതുമൊക്കെ സുചന്ദ്രാവാക്യങ്ങളിലൂടെ പറഞ്ഞു. ഇവിടെ കൂടിയിട്ട് അഞ്ചാറുമാസമായി.

“ആരുമാസ! ഏതാണ്ട് ഉറച്ചു മടുണ്ടല്ലോ.”

“അല്ലല്ല. വായനയായിരുന്നു പ്രധാനം. ഉള്ളതൊക്കെ വായിച്ചു. ചിലതു വീണ്ടും വീണ്ടും വായിച്ചു.”

“ഏതൊക്കെ?”

“തൊൽകാപ്പിയം, നാനൂർ മണിമേലി, ചിലപ്പതികാരം, കൂണ്ഡലകേശി, തേന്മാവാണി, തിരുക്കുറുന്ത, ഒഴിവിലൊക്കെ, തേവാലം, തിരുവാചകം... പെരുനല്ലി നോക്കിയിട്ടുണ്ടോ ഈ വഴിക്ക്?”

“ഇല്ലല്ല. തമിഴ് നോക്കി വായിക്കാനറിയാം—അത്രയേയുള്ളൂ... അപ്പോൾ ഇനി?”

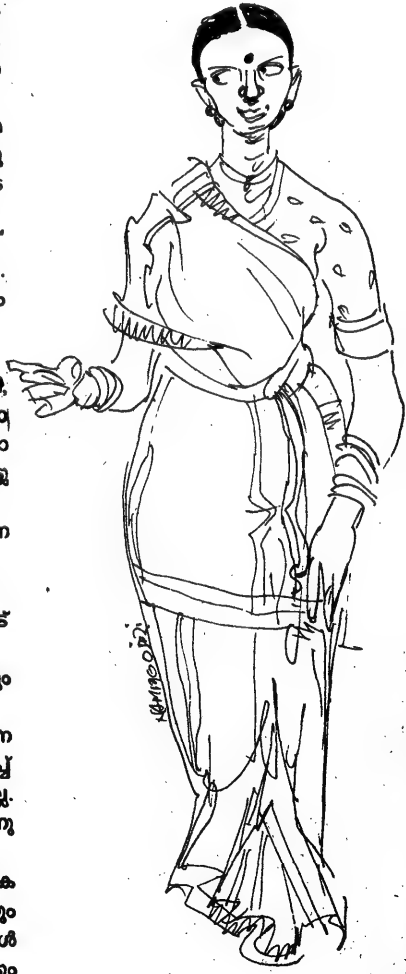
“ഇനി... ഏതായാലും ഇവിടം വിടുന്നു.”

“എങ്കിൽ എന്റെയുടെ വാ. പത്തുചുവട് വച്ചാൽ എന്റെ വീടായി.”

“പത്തു ചുവടും പതിനായിരം ചുവടും എനിക്ക് ഒരുപോലെയാണെന്ന് പെരുനല്ലി.

“ശരിക്കും അവധൂതനായി നിങ്ങൾ. അന്നേ ശങ്കിച്ചിരുന്നെങ്കിലും ഇങ്ങനെ അറഞ്ഞുമുറിച്ച് വീടും കൂടിയും വിട്ടുപോകുന്നത് ഞാൻ വിചാരിച്ചില്ല. അധികം അലയരുതെന്നെ എനിക്കു പറയാനുള്ളു.”

“മനഃപൂർവ്വമല്ല പെരുനല്ലി. ചുറ്റുപാടുകൾക്ക് പൊതുത്തപ്പൊൻ ഒക്കുന്നില്ല. ഇത്രയും മാസങ്ങൾ ഇവിടെ തങ്ങിയത് പുസ്തകങ്ങൾ മൂലമാണ്. ഈ തമിഴും വഴക്കുമുള്ളവർ. ഒട്ടം സൈരരോട് ഉണ്ടാക്കുന്നില്ല.”

സമയത്തും ഇങ്കു വരലാം. ഉള്ളടേതുതാൻ ഇന്നു ബുക്ക് ഡിപ്പോ."

നാണുസാമി വികാരസ് പർശത്തോടെ പറഞ്ഞു:

"എങ്ങനെ എനിക്ക് മറക്കാനൊക്കും നിങ്ങളെ? നിങ്ങളെ മറന്നാലും ഈ പുസ്തകങ്ങളെ മറക്കാൻ ഒക്കുമോ? മനസ്സിൽ മുത്തുകൾ നിറച്ച പുസ്തകങ്ങൾ. അതിനു അർവാദി നിങ്ങളല്ലേ?"

പഴനിവേൽ ബുക്കു ഡിപ്പോ വിട്ട് പെരുന്നല്ലിയിലേക്ക് നടക്കവേ കൃഷ്ണൻ വൈദ്യന്റെ ആഹ്ലാദം പുറത്തുപാടി:

"ഇത് എനിക്ക് നിറവുള്ള ഒരു ദിവസമാണ്. എനിക്ക് ഏറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ള രണ്ടുപേർ കൂടിക്കണ്ട ദിവസം. എനിക്കില്ലാത്ത സിദ്യകൾ ഉള്ള രണ്ടുപേർ."

ചട്ടമ്പിസാമി പരിഹസിച്ചു:

"എന്താണ് കിട്ടാ സിദ്യകൾ! ചാലയും കടലാസും കരളുണ്ണ; അതിൽ കിട്ടുന്ന മോശക്കാത്തല്ല."

"വ്യത്യസ്തമുണ്ട് ചട്ടമ്പി. ഞാൻ കവലകൾ തോറും നിരങ്ങുന്നു. നിങ്ങൾ ഒരുവഴിക്കു മാത്രം പോകുന്നു."

"കിട്ടാൻ ബഹുകാര്യതലപരൻ; ഞങ്ങൾ ഏകാന്തതലപരൻ—എന്നോ?"

"എനിക്കും അത് ആകാത്തതല്ല. പക്ഷേ, പല പ്രവണതകൾ. സാക്ഷാത്കരിക്കേണ്ടവ. എന്നാലും നിങ്ങളുടെ ഏകാന്തമാർഗ്ഗത്തെ ഞാൻ ബഹുമാനിക്കുന്നു. ബഹുമാനം എല്ലാം തോന്നുന്ന മനസ്സല്ല എന്റേതെന്ന് അറിയാമല്ലോ. എന്നാലും നിങ്ങളെ ഞാൻ മാനിക്കുന്നു. അങ്ങനെ അധികമാരുമില്ല. ആരുമെന്നെയില്ല എന്റെ പരിചയത്തിൽ, നിങ്ങളൊഴിച്ചു. ആ നിങ്ങൾ കണ്ടുമുട്ടിയതിനാൽ എനിക്ക് ഇന്ന് പുണ്യദിനമാണെന്ന്."

പിന്നെ നാണുസാമിയുമായുള്ള പൂർവ്വബന്ധം പെരുന്നല്ലി കുറിയൊക്കെ അനുസ്മരിച്ചു. നാണു നാണുചട്ടമ്പിയായതും, അതിന്റെ പേരിൽ തനിക്ക് ഊർഷ്യതോന്നിയതും, പലപ്പോഴും അരുതാത്തത് ചെയ്തുപോയതും, അതൊന്നും ഏല്ക്കാതെ നടന്ന നാണുചട്ടമ്പി ക്രമേണ നാണുകേതനായതുമൊക്കെ പെരുന്നല്ലി വിവരിച്ചു.

പെട്ടെന്ന് ചട്ടമ്പിസാമി ചോദിച്ചു:

"നാണുകേതൻ ആരെയാണ് ഭളിക്കുന്നത്?"

നാണുസാമി വിനയത്തോടെ പറഞ്ഞു:

"അതെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ."

"എന്നാലും ഭളിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ."

"അതും എനിക്കു പറയാൻ മേലാ."

"ഭളിക്കുന്നവനാണല്ലോ കേതൻ."

"കേതനാണെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലല്ലോ."

"പിന്നെ ഈ പേർ... നാണുകേതൻ?"

"ഞാൻ അങ്ങനെയൊരു പേർ എനിക്കറിയില്ല."

"ആരോ അങ്ങനെ പേരു വിളിച്ചു, നിങ്ങൾ വിളിക്കേട്ടു."

നാണുസാമി നേരെ നോക്കി.

"നിങ്ങൾ കേതനാണോ? എങ്കിൽ ആരെയാണ് ഭളിക്കുന്നത്?"

പെരുന്നല്ലി ഓർമ്മിപ്പിച്ചു:

"ഷൺമുഖനെ... പേർതന്നെ ഷൺമുഖദാസനെന്ന് പറഞ്ഞല്ലോ."

"ശിവന്റെ പുത്രൻ ഷൺമുഖനെയോ?"

"ശിവന്റെ വെറും പുത്രനോ?"

"ഓ, ആ പുരാണമോ?... ശിവനും പർവ്വതിയും തമ്മിലുള്ള സുരതം നൂറു ദിവ്യവർഷങ്ങൾ നീണ്ടുനിന്നതും അസുരപിഡമുലം അവരനെ ദേവന്മാരുടെ പ്രാർത്ഥന പ്രകാരം സുരതം ഇടയ്ക്കുവച്ച് നിർത്തിയതും, സ്ഥാനംവിട്ടുകിട്ടിയ രേതസ്സിനെ മറുഗതിയില്ലാതെ ഭൂമിയിലേക്കു വിസർജ്ജിച്ചതും, ഭൂമിയുടെ കാടുകളും പർവ്വതങ്ങളും മുഴുവൻ അതുകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതും, ദേവകളുടെ ആവശ്യപ്രകാരം അഗ്നി അതിനെ കേഷിച്ചതും..."

പെരുന്നല്ലി ഇടയ്ക്കു വീണു:

"നിർത്തേൻ നാണുസാമി, ഈ പുരാണപ്രവചനം. എനിക്ക് നിങ്ങളെ രണ്ടുപേരെയും അറിയാം. നിങ്ങളുടെ അറിവിനെക്കുറിച്ചും അറിയാം. അറിവ് പരസ്പരം പരീക്ഷിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. ചട്ടമ്പിസാമിക്ക് അറിയാത്ത കാര്യമില്ല. പ്രാചീനപരിത്രം മുതൽ വേദാന്തരഹസ്യങ്ങൾവരെ. പരപ്പ് നാണുസാമിക്ക് ഉണ്ടോ എന്ന് ഇപ്പോൾ എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിന്റെ കാര്യവുമില്ല. കാരണം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വിജ്ഞാനസമ്പത്തിനെക്കാര്യം ആത്മസമ്പത്താണ് എന്റെ തലകുനിച്ചിപ്പത്. സത്യം പറഞ്ഞാൽ ആ ഓർമ്മയാണ് ചട്ടമ്പിസാമിയെ തിരിച്ചറിയാൻ എന്നെ സഹായിച്ചതും."

ചട്ടമ്പിസാമി അനൂനയോധത്തിൽ പറഞ്ഞു:

"കിട്ടാ, തന്റെ കൂട്ടുകാരനെ പിണക്കിയെങ്കിൽ കഷ്ടമിട്. മനസ്സിൽ ഒന്നും വെച്ചല്ല."

നാണുസാമി കഷണം പ്രതികരിച്ചു:

"എന്തിന് പിണക്കം? ഇതൊക്കെ എനിക്കിഷ്ടമാണ്. ചട്ടമ്പിസാമി പറഞ്ഞല്ലോ ഉപാസനാമൂർത്തി ഷൺമുഖനാണെന്ന്."

"അതേ."

"എന്തുകൊണ്ട് ശിവനല്ല? വിഷ്ണുവല്ല? കൃഷ്ണൻ?"

ചട്ടമ്പിസാമി എതിരാളിയെ ഒന്നു ഉഴിഞ്ഞു നോക്കി.

"അതിപ്പോൾ നാണുകേതാ -"

"അല്ല നാണു—വെറും നാണു."

"എങ്കിൽ ഞാൻ നാണാ എന്നു വിളിച്ചോട്ടെ."

അങ്ങനാ ഞാൻ. ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് എന്റേതായ പേർ."

"നല്ലതാണല്ലോ. വളരെ സന്തോഷം."

"നാണാ ഞാൻ ഇപ്പോൾ തെക്കോട്ട് അയ്യാവിന്റെ ശിഷ്യനാണ്. അയ്യാവിന്റെ സ്മൃതി ഷൺമുഖനാണ്."

"മാണിക്യാപിള്ള പറഞ്ഞു ഞാനും അയ്യാവിനെപ്പറ്റി കുറെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പലതും കഥകൾപോലെ തോന്നി. ആകാശമാർഗ്ഗേണ സഞ്ചരിച്ചെന്നും റസിഡൻസി ആഫീസ്സിലും വീട്ടിലും ഒരേസമയത്ത് ഇരുന്നെന്നും—"

"ഇതൊക്കെ ശിഷ്യന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്നു... അത്യാവശ്യത്തിന് ആഫീസ്സിൽനിന്നുള്ള വീട്ടിൽ ഒന്നു പോകാൻ അനുവാദം നിഷേധിച്ചപ്പോൾ എന്നാൽ ശരി, ഞാൻ ഇവിടെയും ഇരിക്കും വീട്ടിലും പോകും എന്ന് പറഞ്ഞു അയ്യാവ്. അങ്ങനെയൊന്നു നടന്നു എന്ന് പരിശോധനയിൽ സായിപ്പിനു മനസ്സിലായെന്നും സായിപ്പ് സമസ്തപരായം ഏറ്റ് ക്ഷമ ചോദിച്ചെന്നുമാണ് വിശ്വാസം. പിന്നെ അതിൽ ഇഷ്ടത്തിന് വിപരീതമായി സായിപ്പ് അയ്യാവിന്റെ പടം പിടിക്കാൻ നോക്കി. ഒന്നല്ല, മൂന്നുതവണ. മൂന്നും തെളിഞ്ഞില്ല. ഒടുവിൽ അനുവദിച്ചു; പടവും തെളിഞ്ഞു."

"ചട്ടമ്പി സാക്ഷിയല്ലല്ലോ."

"സാക്ഷി പറയാൻ ഞാനില്ല. എതിർക്കാനുമില്ല. എന്നാലും എന്റെ ബോധ്യം ഞാൻ പറയാം. അദ്ദേഹം അസാധാരണനായ ഒരു മനുഷ്യനാണ്."

"ഏതുവിധത്തിൽ?"

"ശരീരത്തിനേയും മനസ്സിനേയും അടക്കിയ ആൾ—"

"ഹായോഗി. ശരീരത്തെ സ്വാധീനത്തിലാക്കും. പക്ഷേ, മനസ്സിനെ—?"

"മനസ്സിന്റെ ക്ഷേത്രമല്ലേ ശരീരം. ശരീരം വരുതിയിലായാൽ മനസ്സും വഴങ്ങും."

"അപ്പോൾ ഏതാണ് ആധാരം?—മനസ്സോ ശരീരമോ?"

"രണ്ടും ഒന്നിനെന്ന് എന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഈ കിട്ടന്റെ ഒരുവേദം കേട്ടത് ഞാൻ എന്നും ഓർക്കും. അനുഭവമല്ല. അനുഭവപാഠം. വഷളത്തമാണ്. നാണന് പിടിക്കുമോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ."

"ചട്ടമ്പിസാമി പറയുന്നതെന്തും എനിക്കു വിലയുള്ളതാണ്... എന്തു വഷളത്തരം? ആ വരമ്പ് കടന്നില്ലേ നമ്മൾ?"

"കിട്ടൻ പറയുകയായിരുന്നു—ചട്ടമ്പി, ഏതാനും തുള്ളി രേതസ്സ് വിങ്ങിനിന്നാൽ സ്ത്രീയുടെ രൂപത്തിൽ വരുന്ന മാറൊ! നിറം, തരം, സ്വരം, ഗന്ധം എല്ലാം അലൗകികം! സംഗതി കഴിഞ്ഞ് നാഡി തളരുമ്പോൾ ആ നിമിഷം വേറൊരു രൂപം. ഉടൻ അവൾ സ്മലം വിടണം. അല്ലെങ്കിൽ ഓക്കാനിക്കുമെന്ന്!... ശരീരം മനസ്സിലുണ്ടാക്കുന്ന മന്ത്രവാദം!"

പെരുന്നല്ലി ചിരിച്ചു രസിച്ച്:

"ഒരിക്കലല്ല... അതു കഴിയുമ്പോൾ വെറുപ്പ്. ആത്മനിന്ദ... തിരിച്ചൊരനുഭവവും ഞാൻ ചട്ടമ്പിയോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മനസ്സിന് ഉണ്ടാകുന്ന ക്ഷതം എങ്ങനെ ശരീരത്തെ മാറുമെന്ന്. അഭിമാനക്ഷയം വന്ന കാര്യം"

മാണ്. മറാരിൽനിന്നുമല്ല. വലിയകോയി അമ്പുരാനിൽനിന്നുതന്നെ. എന്താ പറഞ്ഞതെന്ന് ഞാൻ പറയുന്നില്ല... നായരോ നമ്പൂതിരിയോ ഒന്നുമല്ലല്ലോ ഞാൻ. അശ്വിതർക്കല്ലോ അനുഗ്രഹം. അങ്ങനെ ആശ്രയിക്കാൻ ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടില്ല. അതു പോകട്ടെ. ശരീരം തളർന്നുപോയി അന്ന്. ആത്മഹത്യ

വരെ മനസ്സിൽ കണ്ടു. ചെറുപ്പം മുതലുള്ള കമ്പമാണ് കവിതാരചന. പഠിച്ചു; അഭ്യസിച്ചു—അനുചിതമാണെന്നും ആരും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ സാഹിത്യത്തിലെ തമ്പുരാൻ എന്ന നട്ടുകടത്തുമെന്ന്."

"സാഹിത്യത്തിലെ തമ്പുരാക്കന്മാർ ഇവ രാരുമല്ല കിട്ടാ. മുക്കുവത്തിയുടെ മകൻ, പിടിച്ചുപറിക്കാരൻ... അറിയാമല്ലോ നിനക്ക്."

"അറിയാം. അറിഞ്ഞു. അതിനകമുണ്ടായ തളർച്ച..."

"ശരിയാണ്, മനസ്സ് ശരീരത്തേയും ശരീരം മനസ്സിനേയും ബാധിക്കുന്നു. തർക്കമില്ല"—ചട്ടമ്പിസാമി.

"രണ്ടും ഒന്നുതന്നെന്ന്— പെരുന്നല്ലി.

നാണുസാമി: "അനുഭവതലത്തിൽ. പക്ഷേ, ഏതാണ് പ്രാഥമികം എന്നാണ്

"അങ്ങിയാണോ മാങ്ങയാണോ മുത്തതെന്ന്. അതിനുത്തരം പറയാൻ ദൈവത്തമ്പുരാൻതന്നെ എഴുന്നള്ളി വരണം"— ചട്ടമ്പിസാമി.

"എനിക്കും അങ്ങനെയൊന്നു തോന്നുന്നു. അങ്ങി കിളിച്ച് മാവുണ്ടാവുന്നു. പക്ഷേ, എല്ലാ അങ്ങിയും കിളിക്കുന്നില്ല. ജീവനുള്ളവ മാത്രം. അപ്പോൾ അങ്ങിയിലുള്ള ജീവനാണ് മൂലം."

"എന്നു പറഞ്ഞാൽ മനസ്സോ?"

"ബ്രഹ്മരചൈതന്യത്തിന്റെ അങ്കുരമാണ് മനസ്സെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്."

"അപ്പോൾ നാണൻ ഒരു ബ്രഹ്മരചൈതന്യകനാണ്—വേദാന്തി."

"എന്തോ, എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ."

"മനസ്സാണല്ലോ പ്രാഥമികം. മനസ്സ് വാസനകളുടെ ഇരിപ്പിടം. ഗുണങ്ങളുടേയും. അങ്ങനെയുള്ള മനുഷ്യന് നിർഗുണബ്രഹ്മത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാനോ അനുഭവിക്കാനോ അത്ഭുതമായി ലയിക്കാനോ കഴികയില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് സഗുണബ്രഹ്മത്തെ ഭളിക്കുന്നത്. ബ്രഹ്മത്തിന് മനുഷ്യഗുണവും മനുഷ്യരൂപവും കൊടുക്കുന്നത്. ഷൺമുഖൻ... ശിവൻ... കൃഷ്ണൻ... ഞാനും അതാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഞാൻ ഷൺമുഖദാസനാണ്; കൃഷ്ണദാസനാണ്; ശിവദാസനാണ്."

"അതു ശരി. ഞാനും ഇതൊക്കെയായിരുന്നു... ആണ്... പെരുന്നല്ലിക്കറിയാം ഞാൻ ആദ്യം എഴുതിയത് വിനായകാഷ്ടകമാണ്."

"ഉള്ളതോ... കേൾക്കട്ടെ ഒരു പദ്യം."

"തോന്നുന്നില്ല ചട്ടമ്പിസാമി."

"തോന്നും... തോന്നും. നാണൻ എഴുതിയതാണെങ്കിൽ നാണന് തോന്നും, വലിപ്പം കാണിക്കാനല്ലല്ലോ... ചൊല്ലു നാണാ..."

നാണുസാമി ഒരു പദ്യം ചൊല്ലി:

നമദ്ദേവ വ്യന്ദം ലസദേവ കന്ദം
ശിരഃ ശ്രീമദിന്ദ്ര ശ്രീതശ്രീ മുകുന്ദം.
ബ്രഹ്മചാര്യശ്ശണ്ഡം സ്തുത്യശീസനന്ദം
ജ്ഞാഹീന്ദ്രകുന്ദം ഭജേ ഭീഷ്ടസന്ദം.
ഇതു കേട്ടയുടൻ ചട്ടമ്പിസാമിയും ഒരു പദ്യം ചൊല്ലി.

ഗുഹ്യാനഗണ്ഡം മിളർദ്യം ഖണ്ഡം
ചലച്ചാര്യ ശ്ശണ്ഡം ജഗൽത്രാണ

ശൗണ്ഡം
ലസദ്ദേവകാണ്ഡം വിപദ്ദേവ ചണ്ഡം
ശിവപ്രേമ പിണ്ഡം ഭജേ വക്ത്രണ്ഡം
"ഇതേത്? ഗുഹ്യാചാര്യതേരല്ലേ?" പെരുന്നല്ലി സംശയിച്ചു.

"അതേയല്ലേ. ശിവഭൃജംഗ പ്രയാതസ്തോത്രത്തിൽനിന്ന്. അനുകരണം കാണിക്കാൻവേണ്ടി ചട്ടമ്പിസാമി ചൊല്ലിയതാണ്."

"ഒന്നു കേട്ടപ്പോൾ മറുത് പെട്ടെന്ന് തോന്നിയെന്നേയുള്ളൂ. അനുകരണം കാണിക്കാനല്ല." ചട്ടമ്പിസാമി.

"കാണിക്കാതെതന്നെ വ്യക്തമാണല്ലോ. എനിക്കിതിൽ ഒട്ടും നാണം തോന്നുന്നില്ല ചട്ടമ്പി. ആ കൈപിടിച്ച് ഞാൻ പിടിച്ചുനടന്നു."

"പെരുന്നല്ലി ഓർത്തു:

"ഓ, വാണപ്പള്ളിയിൽവെച്ച് കൊച്ചുകൃഷ്ണൻ (ശേഷം 28-ാം പേജിൽ)

The trusted name in the City since 1899.

For quality WEDDING CARDS AND ENVELOPES

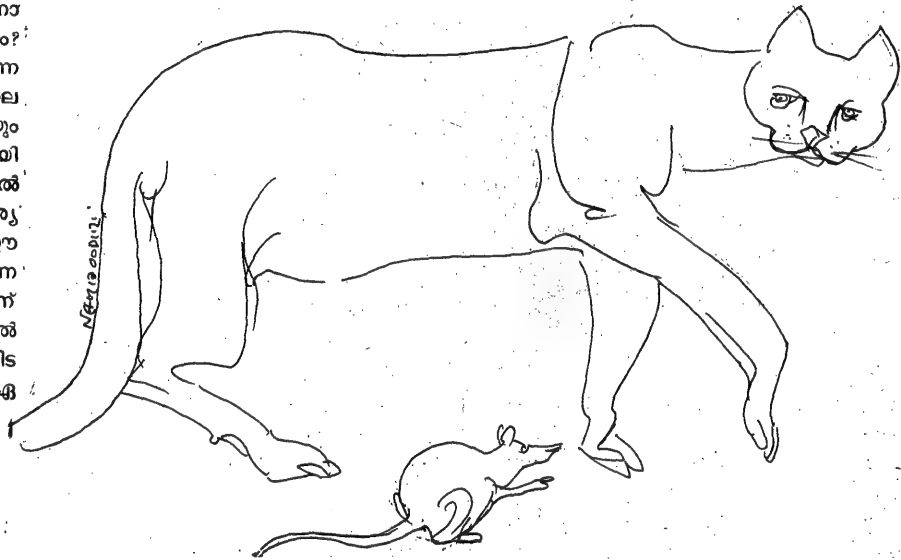
VALAVI & CO.
BROADWAY, ERNAKULAM
KOCHI - 682 031 PHONE 353765

പണ്ടൊരിക്കൽ നടന്നതാണ് ഇത്. പണ്ടെന്നു വെച്ചാൽ വളരെ പണ്ടെന്നു മല്ല. ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം ജീവിതരീതിയിൽ അൾജിലാപ പരത്തുകയും സമുലമായ മാറ്റങ്ങളിലൂടെ അതിനെ ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തതിനു മുമ്പുള്ള കാലമെന്നു മാത്രമേ അർത്ഥമാക്കുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോഴാണ് ഞാൻ എനിക്കുവേണ്ടിയും നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും ജീവിക്കുന്ന കാലം. മനുഷ്യൻ പ്രകൃതിയിൽ നിന്നു മകന്നുവെന്നും പ്രകൃതിയിലെ വിഭവങ്ങളെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്ന ഒരു കൃത്രിമ ബുദ്ധി ചൂഷക സംസ്കാരം അവനെ പിടിപെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും പ്രകൃതി സ്നേഹികൾ വിലപിക്കുന്നുവല്ലോ. ഒന്നാലോചിച്ചാൽ ഇങ്ങനെയല്ലാത്തതെന്തു ചെയ്യും? ആയിരമോ രണ്ടായിരമോ ശമ്പളം പറയുന്ന സാധാരണക്കാരന് എന്തു പ്രകൃതി? രാവിലെ പല്ലുതേയ്ക്കാൻ പേസ്റ്റ് മുതൽ ബ്രാശും പാൻറിയും വരെ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളായി കിട്ടുമോ? സംസ്കാരം പോയ പോക്കിൽ മനുഷ്യനെ ഒന്നടങ്കം ആക്ഷേപിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ലതന്നെ. പക്ഷെ മനുഷ്യന്റെ ഈ മുല്യത്തകർച്ച നമ്മെ ചുറ്റിപ്പറ്റിക്കഴിയുന്ന എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളിലും പ്രതിഫലിക്കുമെന്ന് എത്രപേർ ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ട്? മനുഷ്യൻ നശിച്ചാൽ ലോകം നശിക്കുമെന്നിരിക്കെ മൃഗങ്ങൾക്കിടയിലും ബോധവൽക്കരണമുണ്ടാവുകയും ഏ

രുന്ന. ഓരോ ജീവജാലവും മറ്റൊന്നിൽ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആഹാരത്തിനും, സ്വജീവിതത്തിനും. ചെറുപ്രാണികളെ തങ്ങൾ തിന്നുന്നതുപോലെ മൃഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും പച്ച, പരുന്ത് മുതലായ ഉയർന്ന ജന്തുക്കൾ തങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുന്നതും. ഈ വിജ്ഞാനം എലിയിൽ തെട്ടലോ ഭയമോ ഉളവാക്കിയില്ല. മറിച്ച് അവന്റെയുള്ളിൽ കുളിർമ്മയുടെ തണൽ പരന്നു. ആ ശീതളചാരായയിൽ കുത്തിയിരുന്നു ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ച് ലോകത്തിന്റെ കടിഞ്ഞാണില്ലാത്ത പോക്കോർത്ത് വ്യാകുലപ്പെട്ടു. ഇക്കോളജിക്കൽ ബാലൻസിന്റെ നഷ്ടമോർത്ത് കണ്ണീർ വാർത്തും ആ എലി ഏറെനേരമിരുന്നു. പിന്നീട് തന്റെ

നിലക്കടലയും മറ്റും ഇന്നെവിടെ? ദൂരെ തരിശു കിടക്കുന്ന നെൽപ്പാടങ്ങളും പയറുവിതയ്ക്കാതെ വന്ധ്യമായി കിടക്കുന്ന കണ്ടങ്ങളും നോക്കി എലി നെടുവീർപ്പിട്ടു. കിടനാശിനികൾകൊണ്ടും കാലാവസ്ഥാ മാറ്റങ്ങൾകൊണ്ടും ചെറുപ്രാണികൾ നശിച്ചപ്പോൾ വലിയവ പട്ടിണി കിടന്നു ചത്തു. അവയും പോയപ്പോൾ ഇക്കോളജിയുടെ ഇംബാലൻസ്മൂലം കൃഷിയും നശിച്ചുവത്ര. ലോകത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഈ ദുഃഖം തളർത്തിയ ശരീരവുമായി എലി ഇറങ്ങിനടന്നു. ജൈവശാസ്ത്ര തലത്തിലുള്ള പുതിയ വിപ്ലവം തുടങ്ങിവയ്ക്കാനും മൃഗങ്ങളെ പ്രകൃതിയിലേക്കു തിരിച്ചുവരുത്താനുമുള്ള സിംബോ

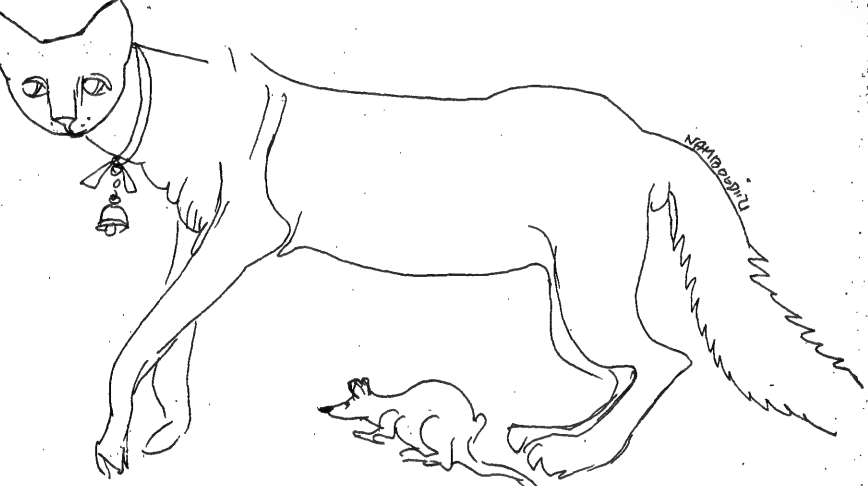
രണ്ടാൽ രക്തസാക്ഷിയായവനതെങ്ങനെ?

റെക്കുറെ ക്ലബ്ബ് റ്റൈത്തോടെ അവരും പ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്യുകയുമായാൽ അതിലെ തത്ഭുതം? പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണസമിതിയുടെ കുറ്റൻ പൊതുസമ്മേളനം നടക്കവേയാണ് മൈതാനവക്കത്തുള്ള കപ്പക്കാട്ടിൽ കട്ടും മോഷ്ടിച്ചും ഭക്ഷ്യവിഭവങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കി ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു സാധാരണക്കാരൻ എലിക്ക് ബോധവൽക്കരണമുണ്ടായത്. എന്ത്? പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളെ നിർലോഭം ചൂഷണം ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യൻ ലോകം മുടിക്കുമെന്നോ? മരവെട്ടും കിടനാശിനികളും ഫാക്ടറിയും ഒക്കെ പ്രകൃതിയുടെ സന്തതികളായ പ്രാണിമൃഗാദികളെ നശിപ്പിക്കുമെന്നോ? വിവിധതരം ജന്തുക്കൾക്കിടയിൽ നിലക്കുന്ന ഇക്കോളജിക്കൽ ബാലൻസ് എന്താണെന്ന് എലിക്കു മനസ്സിലായില്ല. പക്ഷെ സാരമല്ല. മനസ്സിലായ കാര്യങ്ങൾതന്നെ നടുക്കാൻ പോന്നവയായി

മാളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തി തിരിഞ്ഞും മറിഞ്ഞും ഏറെനേരം കിടന്നും, പ്രിയതമയോടു രമിക്കാതെ അകന്നുകിടന്നും, കുഞ്ഞുങ്ങളെ തലോടാതെ തിരിഞ്ഞു കിടന്നും, നിരാശാബോധത്തിന്റെ കയങ്ങളിൽ ആണ്ടും പൊങ്ങിയും താണും നേരംവെളുപ്പിച്ചു. ദൂരെ കപ്പക്കാട്ടുകൾക്കിടയിലാകാശത്തിനു നിറംവച്ചു തുടങ്ങുമ്പോഴേക്കും ദുഃഖാർത്തനായ എലി പുറത്തുകടന്നുകഴിഞ്ഞു. അന്നാദ്യമായി അതിനു സ്വന്തം അസ്തിത്വത്തിൽ തീവ്രമായ ദുഃഖമുണ്ടായി. ഈ ദുഃഖം അറിവായിരുന്നു. വരുന്ന പത്തുമാസങ്ങൾ തരണം ചെയ്യാൻ ശേഖരിച്ചുവെച്ചിരുന്ന കപ്പത്തുണ്ടുകളും ആഞ്ഞിലിക്കുരു, ചക്കക്കുരു മുതലായവയും യഥാസ്ഥാനത്തുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തിയാണ് ഭാര്യയെയും കുട്ടികളേയും ഉണർത്താതെ എലി മെല്ലെ പുറത്തു കടന്നത്. പത്തുമാസങ്ങൾക്കായി പണ്ടു ശേഖരിച്ചിരുന്ന നെല്ലും

ളിക്ക് യത്നമാണ് എലി പ്ലാൻ ചെയ്തത്. അങ്ങനെ മൃഗങ്ങളെ തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരാനും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുവാനുമായി ആത്മത്യാഗത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം തന്റെ മുന്നിൽ തെളിഞ്ഞപ്പോൾ അസ്തിത്വത്തിന്റെ ദുഃഖത്തിൽ തകർന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്ന എലിക്ക് തന്റെ അന്ത്യവൽക്കരണം ലാഘവപ്പെടുത്തി അനുഭവപ്പെട്ടു. ഇനിതമായ സ്വഭാവം ഉപേക്ഷിച്ച് പട്ടാപ്പകൽ മൈതാനമധ്യേ നടന്നു പുൽത്താകിടക്കുമ്പോൾ സ്മിതി ചെയ്യുന്ന മാളിക വീടിന്റെ വടക്കേപ്പറ്റത്തെത്തി, വരാന്തയിൽ ഉലാത്തു പൂച്ചയെ എലി മുഖം കാണിച്ചു. ആജ്ഞാപ്രകാരമുള്ള രണ്ടുപേർ തമ്മിലുള്ള കുടികൊഴുപ്പ് എത്രയും ഉദാഗപുർണ്ണമാവുമെന്ന് പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. തികച്ചും ഒരു മൈമൻ ഓഫ് ക്രൈസിസ് ആവേണ്ട എല്ലാ സാർവ്വതകളും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും

തന്റെ വലത്തേ കയ്യാൽ മീശ തടവിതാലപശ്യലേഖിപ്പാതെ 'എന്തേയ്ക്ക് ഇവിടെ?' എന്ന മട്ടിൽ എലിയെ നോക്കുകമാത്രമേ പൂച്ച ചെയ്തു. കാനമായ ആൻറി ക്ളൈമാക്സിന്റെ യാതനയോടെ എലി പറഞ്ഞു: "ഭവൻ, ചരിത്രാതീതകാലംമുതൽ എലി പൂച്ചയുടെ ഭക്ഷണമാകുന്നു. മനുഷ്യന്റെ അനിവൃത്തിയായ വളർച്ചയും ചൂഷിത സ്വഭാവവും സംസ്കാരവും നിമിത്തം നമ്മുടെ ഈ ബന്ധം എന്നോ നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഭവൻ പ്രകൃതിയെ തിരികെ കൊണ്ടുവരാനായി ഈയുള്ളവനെ ഭക്ഷണമായി സ്വീകരിച്ചാലും...." ഇവിടെ എലി തികച്ചും നാടകീയമായി തന്റെ മാർജ്ജിനാശ്രയിച്ചു മുറുപ്പിച്ച് പ്രണാമം ചെയ്തുവെങ്കിലും പൂച്ചയ്ക്കു പ്രീതിയായില്ല. "പാലും ബിരിയാണിയും വരുത്ത മീനും ഇഞ്ചർ ചിക്കനും കഴിക്കുന്ന എനിക്കെന്തിനേയ്ക്ക് നിന്റെ പച്ചമാംസം? അഴുക്കും രോമവും നിറഞ്ഞ നിന്നെക്കൊണ്ടുനന്നേ എന്നിക്ക് അറപ്പാണ്. മാത്രമോ, പച്ചപ്പോര എന്നിക്ക് വല്ല ദഹനക്കേടോ വയറിളക്കമോ ഉണ്ടാക്കിയതാലോ? ഇവിടെ വൃത്തിയുള്ള പാത്രത്തിൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന എനിക്കിനി നിന്നെപ്പിടിക്കാനും കൊല്ലാനും ഒന്നും വയ്യേയ്. നീ മറുവല്ലായിടവും പോ. എന്നിക്കു കൊച്ചമ്മയോടൊത്ത് കാറിൽ മാർക്കറ്റിൽ പോകാൻ സമയമായി...." തികച്ചും ഭൗതികമായ പരിഗണനകൾ മാത്രമുള്ള ഒരു മുതലാളിത്ത സംസ്കാരത്തിലുണ്ടാകുന്ന ബന്ധങ്ങളുടെ തകർച്ച മാത്രമല്ല എലി ഇതിൽ കണ്ടത്. വലിയ വീട്ടിലെ പൂച്ചകൾക്കുണ്ടാകുന്ന സെൻസിബിലിറ്റിയുടെ പ്രശ്നവും കൂടിയാണ്. തങ്ങളെക്കാൾ താഴ്ന്നവരോടുള്ള പൂച്ചരം കലർന്ന സഹാനുഭൂതി ഈ പ്രതികരണത്തിലൊളിഞ്ഞുകിടക്കുന്നത് എലിയെ നിസ്സഹായനാക്കി. അത് അവിടെനിന്നും ആട്ടിപ്പായിച്ചതിൽ മനംനൊന്ത് പുറത്തേക്കിറങ്ങി നടന്നു. പ്രത്യേകിച്ചു ലക്ഷ്യമില്ലാതെ നടക്കുമ്പോഴാണ് കള്ളുഷാപ്പിനരികിലെ അന്തോണിപ്പന്റെ പുരയിൽനിന്നും ഓടിവരുന്ന കണ്ടൻ പൂച്ചയുടെ മുന്നിൽപ്പെട്ടത്. എലി ഒരു പുതിയ സുഹൃത്തിനെക്കണ്ട ഉത്സാഹത്തോടെ പൂച്ചയെപ്പിടിച്ചുനിർത്തി ലോകത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കേണ്ടതിലേക്കായി തന്നെ ഭക്ഷിക്കുവാൻ വിനയപൂർണ്ണരും അപേക്ഷിച്ചു. തന്റെ വായിലിരുന്ന ഉണക്കപ്പരുവതാഴെപ്പച്ച് മുൻകാലുകൊണ്ടമർത്തിപ്പിടിച്ച് തികച്ചും ദയനീയമായി കണ്ടൻപൂച്ച പറഞ്ഞു: "എന്റെ പൊന്നെലിക്കുട്ടാ, ഈ പാവ് അതിനെ വിട്. ഞാൻ വല്ല ഉണക്കമീനും പഴഞ്ചൊരുമിട്ട് ജീവിച്ചാലും, ചേറും ചോരും എന്റെ ദേഹത്തിനു പിടിക്കില്ല. അന്തോണിപ്പന്റെ പെണ്ണുസിലുള്ള മറിയച്ചേടത്തി കണ്ടുപിടിക്കും. മുമ്പ് ഞാനീ പരവ വീട്ടിലെത്തിക്കട്ടെ. പൊന്നുകുട്ടൻ പോ...." ഇതും പറഞ്ഞ് പോകുമുമ്പ് അന്നയരൂപേനെ മുൻകൈകൊണ്ട് പൂച്ച മാർദ്ദഭവമായൊന്നു തലോടിയത്

നടക്കവേ ജേനപ്പുര ശ്രദ്ധയന്ത്രപ്പെട്ടു. വെറും ഒരു കൗതുകം എന്നതിൽക്കവിഞ്ഞ് ഒന്നു മുണ്ടായിട്ടല്ല എലി അങ്ങോട്ടുപോയത്. ഒഴിഞ്ഞുകിടന്ന ജേനപ്പുരയുടെ തെക്കുകിഴക്കേ മൂലയിൽ വിരിച്ചിരുന്ന മഞ്ഞപ്പട്ടിൽ ഇരിക്കുന്ന പൂച്ചയെക്കണ്ട മാത്രയിൽ തന്റെ തകർന്ന സ്വപ്നങ്ങൾ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഉണർന്നു വരുന്നത് എലി അറിഞ്ഞു. 'എന്റെ ദൈവങ്ങളെ ഇത്തവണ എന്നെ കൈവെടിയാതെ' എന്ന് ഏകാഗ്രമായി പ്രാർത്ഥിച്ചും, പരാജയഭീതിയുടെ ജാളാൽ മുഖത്തു കാണാതിരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചും എലി വിണ്ടുമൊരുദൃമത്തിനായി പൂച്ചയെ സമീപിച്ചു. തികച്ചും വസ്തുനിഷ്ഠമായി തന്റെ ദർശനത്തിന്റെ ഏകദേശരൂപം നൽകി, തനിക്ക് ഇച്ഛാഭാഗം വരുത്തരുതെന്നപേക്ഷിച്ച്, ന്യായമായും ഒരു പൂച്ചയുടെ ഭക്ഷണമായ തന്നെ ഭക്ഷിച്ച് തനിക്ക് ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി നൽകണമെന്ന് എലി ജേനപ്പുരയിലിരുന്ന പൂച്ചയോട് യാചിച്ചു. ധ്യാനത്തിലിരുന്ന പൂച്ചയുടെ മുന്നിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞുനിർത്തിയ എലിക്ക് അടുത്ത ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾ ഒരു ഫ്ലോറസ് പെൻ പെൻ ആയിരുന്നു. തന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ താളം ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിക്കുന്നതും സിരകളിലൂടെ തിളച്ചുകയറുന്ന രക്തപ്രവാഹവും എലി അറിഞ്ഞു. എങ്കിലും പാതിയടഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ തന്റെ മേൽ

ചാടിവിഴുന്ന പൂച്ചയെ കാത്തുനിന്ന എലിക്ക് ഒരിക്കൽക്കൂടി തെറ്റുപററി. പൂച്ച പറഞ്ഞത് ഏതാണ്ടിപ്രകാരമാണ് താനൊരു സന്യാസിപൂച്ചയാണെന്നും, ഹിംസ ചെയ്യരുതാത്ത പാപമാണെന്നും, മാംസാഹാരത്തിന് വർജ്ജ്യമാണെന്നും, പാലും പഴവും കഴിച്ച് ദൈവനാമവുമുരുവിട്ട് ജേനമിരിക്കുന്നതാണ് തന്റെ നിയോഗമെന്നും, അങ്ങനെ.... അങ്ങനെ.... ലൗകികസുഖങ്ങൾ ത്യജിച്ച്, ആത്മഹത്യ തുടങ്ങിയ പാപചിന്തകൾ വെടിഞ്ഞുവന്നാൽ തന്നോടൊപ്പം ജേനമിരിക്കാൻ സമ്മതിക്കാമെന്നും പൂച്ച പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഒരു പ്രഭാതം മുതൽ അസ്തിത്വത്തിന്റെ ദുഃഖവുമായി ലോക നന്മമാത്രം മനസ്സിൽ

കണ്ടൻ താനീ നാട്ടിലെന്നാലും അന്വേഷിച്ചത് ഒരു മർദ്ദികയായിരുന്നുവെന്ന് എലി അറിഞ്ഞു. ഇത്തരം ആൻറി-സെക്കുലർ അനാർക്കിയിൽ എലിക്ക് ലേശംപോലും മതിപ്പുള്ളവയായില്ല. തനിക്കു ചുറ്റും നിറഞ്ഞുനിന്ന അസ്തമിക്കാറായ സൂര്യന്റെ പ്രഭാവമില്ലാത്ത രശ്മികൾ ജീവിതാന്ത്യത്തിലേക്കു പരത്തുന്ന വെളിച്ചമാണെന്ന് എലിക്കു തോന്നി. ഈ ദുഃഖത്തിലും, ഈ വീക്ഷണത്തിലും, ഈ വിശ്വലോകം ദാഹത്തിലും തന്റെ ലക്ഷ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധത്തിന് മങ്ങലേറിയിരുന്നില്ലല്ലോ, എലി ഓർത്തു. അതിന്, ലോകത്ത് ആവർത്തനത്തിന്റെ താളുകൾ നൽകുന്ന സൂര്യചന്ദ്രന്മാർക്കും, സ്പ്രിംഗ് ഓഫ് നൽകുന്ന ആകാശവിരിപ്പിനും, താളലയങ്ങൾ നൽകുന്ന ആവികൾക്കും കുന്നുകൾക്കും, ജീവന്റെ ഉറവിടമായ പ്രകൃതിക്കും തന്റെ ചെറുബുദ്ധിയിൽ തെളിഞ്ഞുവരാത്ത എല്ലാവിധ വിജ്ഞാനങ്ങൾക്കും നന്ദി പറഞ്ഞുകൊണ്ട്, ആ ജേനപ്പുരയിൽനിന്നുമിറങ്ങി എലി, അതിനു പിമ്പിലുള്ള അമ്പലക്കുളത്തിലേക്കു നടന്നു. കല്പസമുദയങ്ങളിങ്ങിനെ കൈകാലുകൾ നനച്ച് അസ്തമിക്കാറായ സൂര്യനെ വന്ദിച്ച് അമ്പലക്കുളത്തിൽ തനിക്കൊത്താവുന്നത്ര അകലത്തിലേക്ക് എലി എടുത്തുചാടി. ഏതാനും കുമിളകൾ പൊതിവന്ന് ഇലപ്പുറപ്പിൽ നേരിയ ഓളങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച് പരിസ്ഥിതിയിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നു.

കലാകൗമുദി 29

എല്ലാം കിട്ടുമെന്ന ധാരണയിൽ പെൺമക്കൾ അടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു.

വ്യക്തമായ ലക്ഷ്യമായിരുന്നു അച്ഛൻ നേർത്ത് തന്റെ മകൻ തന്നെപ്പോലെ ജീവിതാന്ത്യത്തിൽ വിഷമിക്കരുത്.

എന്തു പറഞ്ഞാലും നീയവരെ വെറുക്കരുത് എന്ന് അമ്മ പെങ്ങൻമാർക്കായി നിവേദനം നടത്തുമ്പോൾ അച്ഛൻ തീർത്തും യോജിക്കും: "ശരിയാണ്. വെറുക്കാൻ വകുപ്പില്ല."

അമിതമായ ചുമതലാബോധം അരുത്, ഒരളവുവരെ നിസ്സംഗത മകൻ കൈവരണം, എന്ന അച്ഛനും ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളൂ.

അമ്മ പെൺമക്കളെക്കുറിച്ചു പറയുമ്പോൾ സ്വന്തം തലയിലൊന്നു തൊട്ട്, വെള്ളം തൊട്ടുതെറിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ വിരളകൊണ്ട് ആംഗ്യം കാണിച്ച്, അച്ഛൻ ചിരിക്കും: "അശേഷമില്ല, അവറയ്ക്ക് വിശേഷ ബുദ്ധി!"

അവിടെയെത്തുമ്പോൾ അമ്മ തിരിച്ചും പറയും: "വേണ്ടാത്ത സാർത്ഥം പറയാനുള്ള ബുദ്ധിയൊക്കെ അവരുടെ കൈയിലുണ്ട്!"

എല്ലാ സ്വാർത്ഥവും ബുദ്ധിയില്ലായ്മയാണ്, അച്ഛന്റെ ചെറുചിരി സങ്കടത്തിലേക്കുള്ള അതിരിൽ സംശയിച്ചു നില്ക്കും: "കുടപ്പിറപ്പുകളോടുള്ള പിണക്കത്തിന്റെ പിന്നിലെ സാർത്ഥമോ, ഏറ്റവും വലിയ ബുദ്ധിയില്ലായ്മയോ!"

"ഇവനോട് നേരിട്ടെന്തെങ്കിലും കണാ കൂണാ പറയാനുള്ള ധൈര്യം, ഏതായാലും ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അതൊരു നല്ല കാലം. അങ്ങനെ ചിലതു കാണാതെ കണ്ണടയണം എന്നേ എനിക്കുള്ളൂ."

"വരും, അതും വരും!" അച്ഛൻ നന്നായി ഒന്ന് ആടി ഇരുന്ന് ചിരിച്ചു.

അമ്മയുടെ പ്രാർത്ഥന ഫലിച്ചില്ല. അച്ഛൻ ഒരു കണ്ണു അടഞ്ഞിരുന്നുള്ളു. കരയുദ്യം തുടങ്ങിയപ്പോൾ.

കാറ്റടിക്കാതെ ചായുന്ന തെങ്ങുപോലെ അച്ഛൻ വീണ്. താങ്ങാനും ചുമക്കാനും നാട്ടുകാർ ഓടിയെത്തി കലവറയില്ലാതെ സഹായിച്ചു. താഴെയുള്ളവർ എല്ലാം വന്നു. മരണത്തിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ട് വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്ന് കിടത്തിയപ്പോഴും വീടുനിയെ ആളുകൾ. മക്കളും അവരുടെ ജീവിതപങ്കാളികളും മക്കളുടെ മക്കളും.

കാണിക്കാണെ പടയൊഴിഞ്ഞു. അനിയത്തിമാരിൽ രണ്ടുപേർ ആദ്യംപോയി. പിന്നെ അനിയൻ. നാട്ടിലാണെങ്കിലും ഭർത്താവിന്റെ വീട്ടിനരികിൽ സ്ഥിരതാമസമാക്കിയ അനിയത്തിയും വീടടച്ച് കൂട്ടിക്കളയും കൂട്ടിയാണ് പോന്നത്. അവൾക്കും പോകണം. അവളുടെ കൂട്ടികൾ പറിക്കുന്നത് അവിടെയുള്ള സ്കൂളിലാണ്.

"ഞാൻ ഇവിടെ നില്ക്കാം," അവൾ പറഞ്ഞു.

"വേണ്ട."

അച്ഛന്റെ കൂടെ രാവു പകലും ആരെയും വേണം. അടുക്കളയിലും ഓൾ വേണം. അമ്മ ആകെ തകർന്നിരിക്കുന്നു. അച്ഛന്റെ കൂടെ നില്ക്കുന്ന ആൾക്ക് അച്ഛനെ പൊക്കാനും മാറ്റിക്കിടത്താനും ശേഷിയുണ്ടാവണം, സന്നദ്ധത മാത്രം പോരാ. പിസിയോതെറാപ്പിയും ചെയ്യണം.

"ഇവിടെ ആളില്ലാതെ..."

അവൾ തുന്നിത്തുകുടിയപ്പോഴും പറഞ്ഞു: "കൂട്ടിക്കളയെ സ്കൂൾ കളയേണ്ട. ശനിയും ഞായറും വന്നാൽ മതി. വല്ലാതെ വിഷമിച്ചാൽ ഞാൻ വിവരം തരാം."

വിചാരിച്ചതിലേറെ വേഗം അമ്മ ഉയിർത്തെണ്ണി. വേറെ ആരുമില്ല. എഴുന്നേല്ക്കാതെ പറ്റില്ല. ആവശ്യം ആരോഗ്യത്തിന്റേയും അമ്മ തന്നെ.

ചെറിയ തോതിലാണെന്നാലും നിത്യനയെന്നാണെന്ന അച്ഛന്റെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെട്ടു വന്നു. വിളിച്ചാൽ കൃത്യമായി വിളിക്കേണ്ടതും, വായിൽ കൊടുത്താൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കും. മതിയായാൽ ഇടതുക്കെ ഉയർത്തി വേണ്ടെന്നു കാണിക്കും.

അച്ഛനെ ജീവിതത്തിലേക്കു തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരികയെന്ന മഹായജ്ഞം രാപ്പകലിലാതെ തുടർന്നു. ഇടതുക്കെക്കൊണ്ടെങ്കിലും ഭക്ഷണം കഴിക്കാനും ആവശ്യങ്ങൾ വികൃത ശബ്ദങ്ങളായിട്ടെങ്കിലും അറിയിക്കാനും പിടിച്ചുനടത്തിയാലേങ്കിലും ഇടയിട്ടെങ്കിലും നടക്കാനായിക്കിട്ടുക—ഇത്രയേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ മഹാലക്ഷ്യം.

പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു മുറി പൊളിഞ്ഞുപോയ വീടുപോലെയാണ് അച്ഛന്റെ തലച്ചോറ് എന്നാണ് ഡോക്ടർ പറഞ്ഞത്. കൂടെ അതിന്റെ വരാന്തയും ബാൽക്കണിയും പോയി. രാവിലെത്തെ മരുന്നുകളും ദഹശുദ്ധിയും കഴിഞ്ഞാൽ പിസിയോതെറാപ്പി. ഉച്ചയുണയും മയക്കവും തീർന്നാൽ വീണ്ടും പിസിയോതെറാപ്പി. സാധിനമുള്ള കൈകാലുകൾക്ക് ആരോഗ്യം നിലനില്ക്കാൻ കൗസുമതേപ്പ് കൂട്ടി.

രാത്രിയിൽ ഉറക്കം നന്നേ കുറവ്. കണ്ണുകളിൽ, നേരം ഇരുട്ടുന്നതോടെ, അകാണമായ ഭയം. ദുർല്ലഭം ചിലപ്പോൾ അടുത്തുള്ളയാളെ അടിക്കുകയും കുത്തുകയും ചെയ്യും. അമ്മ തനിച്ചായാൽ പറ്റില്ല. കാലുകൾ മുറിച്ച് ഉയരം കുറച്ചു കട്ടിലിലാണ് കിടത്തിയതെന്നാലും ഉരുണ്ട് താഴെവീണാൽ കൃഷ്ണമാവുമെന്ന് ഡോക്ടർ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു.

അച്ഛന്റെ കിടപ്പും മട്ടും മാതിരിയും നാട്ടുകാർക്കും ബന്ധുക്കൾക്കും വളരെവേഗം ഒരു അംഗീകൃത യാഥാർത്ഥ്യമായി. അച്ഛൻ നുമായി, പ്രതീക്ഷിച്ചതിലേറെ വേഗത്തിൽ, ഇണങ്ങി.

പുതിയ അച്ഛൻ എന്നാൽ, അമ്മയ്ക്ക്, നടക്കാനായിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടി! രാത്രി കിടക്കയിൽ മൂത്രമൊഴിക്കും. വായിൽ കൊടുത്ത ഭക്ഷണം ഇറക്കാതെ വെച്ചുകളിക്കും. കോപായങ്ങൾ കാണിക്കും. അക്ഷരസ്പന്ദതയില്ലാതെ സംസാരിക്കും. കാരണം കൂടാതെ

ചിരിക്കും. വെറുതേ തോണ്ടും, കരയും.

അമ്മയ്ക്ക് ഉറക്കെയുറക്കെ പരിഭവം പറയാം. ശകാരിക്കുകപോലും ചെയ്യാം! കഴുകാനും തുടയ്ക്കാനും പൂർണ്ണമായ സാത്ത്വം. മുഴുവനായി അച്ഛനെ വിട്ടുകിട്ടിയിരിക്കുന്നു.

നർമ്മബോധത്തിന്റെ ബാക്കിയോ അർദ്ധബോധാവസ്ഥയുടെ സവിശേഷതകളോ, കാരണമെന്തായാലും, അച്ഛനെ ചില കോമാളിത്തങ്ങൾ കാണിക്കാനും പ്രേരിപ്പിച്ചു. സാധിനമില്ലാത്ത കൈ മറ്റേക്കെയും കൊണ്ട് പിടിച്ചുയർത്തി താഴേക്കിട്ട് ഒരു കളി. കിഴ്ചുണ്ടും മലർത്തി മേൽച്ചുണ്ട് അകംവലിച്ച് പുതം നാക്കു കടിച്ചെന്നപോലെ തലകൊണ്ട് മറ്റൊരു കളി. ശേഷിയുള്ള കൈകൊണ്ട് അമ്മയെ പിടിച്ച് കട്ടിലിൽ അരികിലിരുത്തി അമ്മയുടെ ദേഹത്തേക്ക് ചാഞ്ഞൊരു കിടത്തം.

അമ്മ വായ പൊത്തി ചിരിക്കും. "ഇതെ ഇപ്പോ നന്നായേ!"

അച്ഛനും കുലുങ്ങിക്കുലുങ്ങി ചിരിക്കും. അച്ഛനെ താങ്ങാനും പിടിച്ച് എഴുന്നേല്പിക്കാനും അമ്മയ്ക്ക് ശക്തിയില്ല. നല്ല ആയുവും നീളവുമുള്ള ഒരു ആളെ അശുവാധ അമ്മ എങ്ങനെ താങ്ങാൻ.

തലച്ചോറിൽ അച്ഛനെ ശല്യപ്പെടുത്തിയിരുന്ന ഭാഗങ്ങൾ നശിപ്പിച്ച് അച്ഛൻ സ്വതന്ത്രനും സന്തുഷ്ടനുമായി എന്ന് ചിലപ്പോൾ തോന്നി. വളർച്ചയുടെ ഭാരങ്ങൾ നീങ്ങി ചെറിയകുട്ടിയായതുപോലെ. രാത്രിയിലെ ഭാവമാറ്റമോ, ഇതിന്റെ മറുവശവും. ഇരുട്ടിനെ ഭയം. ഉറക്കമില്ല. ചുറ്റിലും ആളുകൾ വേണം. അവരൊക്കെ ഉണർന്നിരിക്കുകയും വേണം.

ഡോക്ടറോട് പറഞ്ഞപ്പോൾ കിട്ടിയ മറുപടി: "സെഡേറ്റീവ്സ് കൊടുക്കാൻ വയ്യ. ഭയം എന്തിനെയെന്നെന്നും പറയാൻ ആർക്കും കഴിയുകയും ഇല്ല. മനസ്സിലുള്ള ഭയം കണ്മുന്നിലുള്ളതോ ഉണ്ടായിരുന്നതോ ആയ എന്തെങ്കിലും ഒന്നിന്റെ ഫലമായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. വിശപ്പില്ലായ്മപോലെ വെറുതേയും വരാം. ഒരു ഗുണമുണ്ട്: നെഞ്ചുവടന ഇനി ഉണ്ടാവില്ല; പൂർണ്ണവിശ്രമാണല്ലോ."

അന്നത്തെ ഫട്ടത്തിൽ അച്ഛൻ ചുറ്റുപാടുകൾക്കുറിച്ചു പൂർണ്ണബോധമുണ്ടായിരുന്നു. പൊളിടൈനിൽ പരിക്കാൻ പോകുകയാണെന്നഭാവത്തിൽ ഊരുചുറ്റി നടക്കുന്ന പേരക്കുട്ടിയെ കൈയിൽക്കിട്ടിയാൽ വാത്സല്യത്തോടെ ചെകിടത്തൊരടിയാണ് ആദ്യം. ചിരിച്ചുകൊണ്ടാണ് അടി. പിന്നെ, ശേഷി ഉള്ള കൈകൊണ്ട് അവനുമായി കരാട്ടെ സ്റ്റെൽ മൽപ്പിടുത്തം. താനൊരു കരാട്ടെ അഭ്യാസിയാണെന്നാണ് അവന്റെ എങ്ക. വീട്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന ഇഷ്ടകയും ഓടുമൊക്കെ അഭ്യാസപ്രദശനങ്ങളിലൂടെ അവൻ, അച്ഛൻ അസുഖം വരുന്നതിനുമുമ്പേതന്നെ, ഉടച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. വീടുപണി കഴിഞ്ഞതിന്റെ ബാക്കി, തേങ്ങവീണ് ഓടുവെട്ടും ഉടഞ്ഞാൽ മാറ്റാൻ വെച്ചിരുന്നത്. തന്നെ തന്റെ പ്രതിഭാസ്ഥി കിടക്കയിൽ മറിച്ചിട്ടു വേളം അച്ഛൻ യുദ്യം തുടരും. വലിയ കാര്യമാണ്, അവനെ. പിടിച്ചുനടത്താനും

രാത്രി കാവലിരിക്കാനും സഹായം അവനായിരുന്നു.

യുദ്യം കാണുന്ന അമ്മ വായ പൊളിച്ച് നില്ക്കും: "ഇതെന്ത് കഥ!"

"മുത്തച്ഛൻ ബ്ലാക്ക്ബെൽറ്റ് കിട്ടാനാണ്!" കരാട്ടേക്കാൾ ചിരിക്കും: "അമ്മമ്മ മാറിക്കൊള്ളണം!"

അച്ഛൻ ചിരിച്ചുചിരിച്ചു ശാസിച്ചുനടന്ന് കണ്ട് അമ്മയും ചിരിക്കും: "ഒരു കയ്യേ ഉള്ള! അതിനും വല്ലതും പറ്റിയാൽ..."

ദിവസവും രാവിലെ അവൻ ഒരു നോട്ടു പുസ്തകം അച്ഛന്റെ മുന്നിൽ നിവർത്തി ഇടതുകൈയിൽ പേന പിടിപ്പിക്കും: "തറ!"

അച്ഛൻ എഴുതാൻ ശ്രമിക്കും. അക്ഷരങ്ങൾ ഓർമ്മയില്ല. കുറവയെന്ന് വരയ്ക്കും, ക്ഷമനശിച്ച്.

"മുത്തച്ഛാ, ഒന്നാകട്ടെപ്പോൾ തോല്ക്കും! നേരെ എഴുതു. തറ!"

വയ്യ എന്ന് തല പിന്നോക്കം മലർത്തി അച്ഛൻ പേന വിടും.

അവൻ കൈപിടിച്ച് എഴുതിക്കും. അമ്മ ഇടപെടും: "അത്ര മതി."

"പോരാ! ഫസ്റ്റ് റാങ്ക് കിട്ടണം!"

അമ്മ അവന്റെ നേരെ കയ്യോങ്ങും: "ചെക്കാ!"

"എന്നാൽ നിങ്ങളൊന്നു തല്ലിൻ!" കൈയും കെട്ടി അവൻ നില്ക്കും. തല്ലില്ല എന്ന് അവൻ അറിയാം. അത്രയ്ക്ക് പ്രിയമാണ്, അമ്മയ്ക്കവനെ. മറ്റൊരു കാരണവുമുണ്ട്. ഒരിക്കൽ അറിയാതെയൊന്നു തല്ലിയിട്ട്, അവൻ ദേഹം ബലംപിടിച്ചതിനാൽ, അമ്മ ഒരാഴ്ച കൈയും വേദനിച്ച് നടന്നു.

ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ അവനെ തല്ലുന്നതൊന്നു കാണട്ടെ എന്ന് മൂല കാണിച്ച് അച്ഛൻ അമ്മയോട് ചിരിക്കും.

രണ്ടാമത്തെ പെങ്ങളുടെ മകനെ കിട്ടിയാൽ

മറ്റൊരു കളി. അവൻ പത്തായിട്ടു വയസ്സ് തന്റെ വയ്യാത്ത കൈ അച്ഛൻ തന്നെ പിടിച്ചുപൊക്കി അവന്റെ ചുമലിൽ വച്ചു കൊടുക്കും. അതും പേറി അവൻ നിന്നു കൊള്ളണം. അവന്റെ അക്ഷമ അച്ഛൻ ചിരിക്കാൻ വകയാവുന്നു. പിന്നെ, അവൻ അച്ഛന്റെ അടിവങ്ങാതെ അച്ഛനെ തോണ്ടാൻ ചെല്ലുക എന്നൊരു കളി. ഇടതുക്കെ, ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് പടക്കളത്തിലിറങ്ങിയവരുടെ ശൈലിയിൽ, അച്ഛൻ വിറപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അറിയാനുള്ള എന്ന് തീർച്ചയായത് കരാട്ടേക്കാൾ അപ്പന്റെ സൈറ്റിസ് വന്നപ്പോഴാണ്. ഡോക്ടർ വന്നു നോക്കിയിട്ട് ഉടനെ ശസ്ത്രക്രിയ വേണമെന്നു പറഞ്ഞു. അച്ഛനെ അറിയിക്കേണ്ട എന്ന് നിർബന്ധിച്ചു. പക്ഷേ, അവനെ കാറിൽ കയറ്റി നഴ്സിങ് ഹോമിലേക്ക് കൊണ്ടു പോകുന്ന മുഹൂർത്തത്തിൽ അച്ഛൻ ബഹളം തുടങ്ങി.

ശസ്ത്രക്രിയയുടെ കാര്യം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്ന് തീർച്ചയുള്ളതുകൊണ്ട് പ്രശ്നമെന്ത് എന്ന് അർത്ഥമായി. അമ്മയാണ് അടുത്തുണ്ടായിരുന്നത്. അച്ഛൻ ക്ഷുഭിതനായി ഒച്ചയെടുക്കാനും ആംഗ്യംകാട്ടാനും തുടങ്ങിയപ്പോൾ അമ്മ വിരണ്ടു. വെള്ളം കുടിക്കണോ, മൂത്രമൊഴിക്കാനാണോ, എഴുന്നേല്ക്കാനാണോ എന്നിങ്ങനെ നൂറായിരം അന്വേഷണങ്ങൾക്കും ഇല്ലെന്നും അല്ലെന്നും വേണ്ടെന്നും ഒക്കെ അർത്ഥത്തിൽ മുളലും കുടച്ചിലും.

രോഗിയും, കൂടെ അളിയനും, രണ്ടുപേർ വേറെയും കയറി കാർ നിങ്ങളുന്നതുവരെ അമ്മ ഒരുവീധം കഴിച്ചുകൂട്ടി. പൊറുതിയില്ലാതായപ്പോൾ വീളിച്ചു: "ഇദാ, ഇവടെ..."

കടന്നുചെന്ന പടി കൈ ബലമായി പിടിച്ചു തിരിച്ചൊരു നോട്ടം. മുഖവും നെറ്റിയും വിയർത്തിരിക്കുന്നു. പുരുഷത്തേക്ക് പോകണമെന്നു ശാഠ്യം. പിടിച്ചുനടത്തിക്കൊണ്ടു പോയി. പുരുഷത്തെയെപ്പോൾ മുറ്റത്തിറങ്ങണം. എത്ര കെഞ്ചിയിട്ടും ശാഠ്യം തന്നെ.

മുറ്റത്തിറക്കിയപ്പോഴോ, നിരത്തിലേക്കു പോകണം! പോയേ തീരു. കടുത്ത അങ്കം. ബഹളം കേട്ട് അയൽവീടുകാരും വഴിപോക്കരും വന്നു.

പെട്ടെന്നാണ് ബോധോദയമുണ്ടായത്: ആസ്പത്രിയിലേക്ക് പോകാനാണ് ഒരുക്കവും തിടുക്കവും!

സന്തോഷവും സങ്കടവും ഒപ്പം തോന്നി. കാര്യങ്ങൾ അറിയുന്നു എന്ന സന്തോഷം. സങ്കടം എന്തിനെന്ന് നിർവചനമില്ല.

മുറ്റത്ത് നിന്ന നിലപിൽ അവന്റെ അസുഖത്തിന്റേയും ശസ്ത്രക്രിയയുടേയും അതിനു ചെയ്ത ഏർപ്പാടുകളുടേയും എല്ലാ വിവരങ്ങളും പറഞ്ഞുകൊടുത്തു.

തോളിൽ തലോട്ടി കിതപ്പിക്കി അച്ഛൻ പിന്നെ ചെയ്തത് പുരുഷത്തെ ചാരുകന്യര ചുണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ്. അതിൽ കൊണ്ടുചെന്ന് ഇരുത്തിയപ്പോൾ നിരത്തിലേക്ക് നോക്കി വേണം ഇരിപ്പ് എന്ന് ശാഠ്യം. പോരാ.

ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി ഇരുപത്തി ഒമ്പത്. ഇന്തോറിലെ സർക്കാർ കലാവിദ്യാലയത്തിൽ, വിശുത ചിത്രകാരനും ആചാര്യനുമായ ദേവ് ലലിക്വിന്റെ ക്ലാസ്സിൽ നടക്കുന്നു. ഒരു മണ്ണെണ്ണ ടിന്നും മറ്റ് ചില വസ്തുക്കളും നിൽച്ചലദ്യുഗ്ധപാഠത്തിനുവേണ്ടി ഒരുക്കി, ഇലച്ചായത്തിൽ ആ ദൃശ്യം പകർത്താൻ അദ്ദേഹം തന്റെ കൂട്ടികളോടൊപ്പം വരുത്തുന്നു. മിക്കവാറും നീലയും ചാരനിറവും പ്രയോഗിച്ചപ്പോൾ ഒരു കൂട്ടി തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായി തവിട്ടും നീലയും ചേർന്ന കൂട്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ചു. ദേവ് ലലിക്വി ആ ചിത്രം കണ്ട് വിസ്മയിച്ചുപോയി. ആ ചിത്രം ക്ലാസ്സിലെ മുഴുവനും കൂട്ടികളും കാണുക പൊക്കിപ്പിടിച്ച് ആ അദ്യുപകൻ പറഞ്ഞു, 'ഈ കൂട്ടി ഭാവിയെക്കുറിച്ചുപ്രതിഭയായും എന്ന്'.

ആ കൂട്ടിയാണ്, പിൽക്കാലത്ത് അന്തർദ്ദേശീയതലത്തിൽ വിഖ്യാതനായിത്തീർന്ന ചിത്രകാരൻ ശ്രീധർ നാരായണൻ ബെൻഡ്രെ. ഗുരുവിന്റെ പ്രവചനം സാക്ഷാത്ക്കരിക്കപ്പെട്ടവനെ ബെൻഡ്രെയുടെ കലാജീവിതത്തിലെ നേട്ടങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. സമകാലീന ഭാരതീയ ചിത്രകലയിലെ വിഖ്യാതരായ ഒട്ടേറെ കലാകാരന്മാർക്ക് ഗുരുവുമായുള്ള ബന്ധമുള്ളതാണ് ബെൻഡ്രെ. അറുപതോളം വർഷത്തെ നിസ്തന്ത്രമായ കലാസപര്യക്കുശേഷം അദ്ദേഹം ഈയിടെ അന്തരിച്ചു.

കേരളത്തിലെ, പ്രത്യേകിച്ച് തിരുവനന്തപുരത്തെ കലാസാദകർ ബെൻഡ്രെയെ ഓർക്കുന്നുണ്ടാവും. 1986-ൽ അദ്ദേഹം ഒരു മാസത്തോളം തിരുവനന്തപുരത്ത് ഫൈൻ ആർട്ട്സ് കോളേജിന്റെ അതിഥിയായി താമസിച്ചിരുന്നു. ഇവിടെ വിദ്യാർത്ഥികളുമായി ഇടപഴകിയും ആശയവിനിമയം നടത്തിയും അവർക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം നൽകി

ബെൻഡ്രെ ബെൻഡ്രെ ഒരു സർക്കാർ ഓഫീസിൽ ഗുമസ്തനായിരുന്നു. അച്ഛൻ കലയിൽ പ്രത്യേകിച്ച് അഭിരുചിയൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും അമ്മ ഒരു കലാകാരിയായിരുന്നു. അവർ വിശേഷാലസംരക്ഷണത്തിന് വേണ്ടി ഒരു വികല്പന വരയ്ക്കുകയും കളിമണ്ണിൽ മെനയുകയും ചെയ്തതായിരുന്നു. അമ്മയിലെ കലാവാസനയാകാം മകനിൽ മുളപൊട്ടി വളർന്നത്. കൂട്ടിക്കാലം മുതൽക്കേ ചിത്ര രചനയിലുള്ള അഭിരുചിയും ആവേശവും ബെൻഡ്രെയിൽ കാണാമായിരുന്നു. എങ്കിലും, മകനെ ഒരു സർക്കാർ ഗുമസ്തനായി കാണാനാണ് അച്ഛൻ ആഗ്രഹിച്ചത്.

ശ്രീധർ നാരായണൻ ബെൻഡ്രെ

ഗുരു തന്റെ ശിഷ്യയെ പരിശീലിപ്പിച്ചു. പ്രഭാതങ്ങളിലും മദ്യപാർട്ടികളിലും സായാഹ്നങ്ങളിലും നിലാവിലും മണ്ണെണ്ണ വിളക്കിന്റെ വെട്ടത്തിലും വസ്തുക്കളെ നിരീക്ഷിച്ച് ചിത്രതലത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ ബെൻഡ്രെ അഭ്യസിച്ചു. ഈ പരിശീലനമാണ് ബെൻഡ്രെയെ പിൽക്കാലത്ത് വർണ്ണങ്ങളുടെ ആചാര്യനാക്കിയത്. ഇക്കാലത്ത് ആനുകാലിക കലാകാരന്മാരുടെ രചനകളും മ്യൂസിയങ്ങളിലെ ചിത്രശേഖരങ്ങളും നേരിൽ പോയി കണ്ട് മനസ്സിലാക്കാനും അവസരം

ബെൻഡ്രെയുടെ കലാജീവിതം

യുമാണ് ബെൻഡ്രെ അക്കാലം ചെലവഴിച്ചത്. തിരുവനന്തപുരത്തും പരിസ്ഥിതിപരമായും ചുറ്റിക്കറങ്ങി, നാടിയെയും ഇനസംസ്കാരത്തെയും നിരീക്ഷിക്കാനും ആ ദൃശ്യങ്ങളെ സ്കെച്ചുകളിലൂടെയും ചിത്രങ്ങളിലൂടെയും പകർത്താനും ആ സന്ദർശനം അദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ചു. 1986-87 കാലങ്ങളിൽ ബെൻഡ്രെ വരച്ച ചിത്രങ്ങളിൽ കാണുന്ന മനുഷ്യരൂപങ്ങളും പ്രകൃതിയും ആ കേരള സന്ദർശനത്തിന്റെ മായാത്ത സ്മരണകളായി നിലകൊള്ളുന്നു. ചന്തയിലേക്ക് എന്ന ചിത്രം തന്നെ ഇതിനൊരുദാഹരണമാണ്.

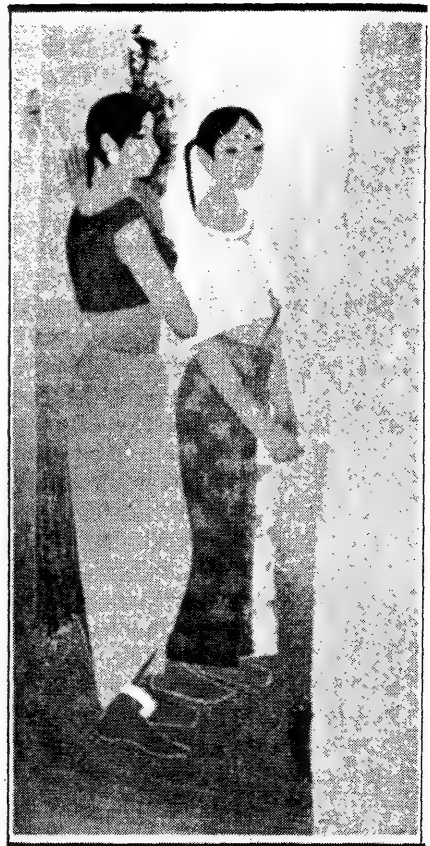
ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിപത്തിൽ, ഇന്തോറിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണകുടുംബത്തിലാണ് ബെൻഡ്രെ ജനിച്ചത്. അച്ഛൻ ശ്രീധർ

സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുശേഷം ബെൻഡ്രെ ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി ഇരുപത്തി ഒമ്പതിൽ ഇന്തോറിലെ ഗവൺമെന്റ് ആർട്ട്സ് കൂട്ടിൽ പഞ്ചവത്സര ഡിപ്ലോമ കോഴ്സിന് ചേർന്നു. വീടിനടുത്തായതുകൊണ്ടും പഠനസാമഗ്രികൾ സൗജന്യമായി ലഭിക്കുമെന്നതും കൊണ്ടുമായിരുന്നു അച്ഛൻ മകന്റെ അഭിലാഷത്തിന് വഴങ്ങിയത്. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി മുപ്പത്തിനാലിൽ ബെൻഡ്രെ കോഴ്സ് വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കി. ദേവ് ലലിക്വിന്റെ കീഴിലുള്ള ശിക്ഷണമായിരുന്നു, ബെൻഡ്രെയിലെ കലാകാരന്റെ അടിത്തറ. പ്രകൃതിയുടെ വിവിധ രൂപഭാവങ്ങൾ വ്യത്യസ്തമായ പ്രകാശതലങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത് നിരീക്ഷിക്കാനും വർണ്ണങ്ങളിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കാനും

ലഭിച്ചു. ബെൻഡ്രെയും സഹപാഠികളും കൂടി അജ്ഞയിലേക്ക് ഒരു യാത്ര നടത്തി അവിടെ ചുവർചിത്രങ്ങളിലെ ആഖ്യാനശൈലിയും സാങ്കേതികരീതിയും മനസ്സിലാക്കി. അന്നത്തെ ചിത്രകാരന്മാരിൽ പലർക്കും അജ്ഞാചിത്രങ്ങൾ മാർഗ്ഗദർശിയായിരുന്നെങ്കിലും ബെൻഡ്രെയിൽ അവ കാത്യമായ സാധിനമൊന്നും ചെലുത്തിയില്ല. ആ പാരമ്പര്യശൈലിയെക്കാളേറെ അക്കാദമിക് റിയലിസമെന്ന് വിളിക്കാവുന്ന ശൈലിയാണ് ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി മുപ്പത്തികളിൽ ബെൻഡ്രെ വരച്ചിരുന്ന ചിത്രങ്ങളിൽ കാണുന്നത്. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി മുപ്പത്തിനാലിൽ ബോംബെ ആർട്ട് സൊസൈറ്റി സംഘടിപ്പിച്ച വാർഷിക ചിത്രപ്രദർശനത്തിലാണ് ബെൻഡ്രെ ആദ്യമായി പങ്കെടുത്തത്.

അക്കാലത്ത് സമകാലീന ഭാരതീയകലയുടെ വളർച്ചയ്ക്കും പരിപോഷണത്തിനുമായി നിലകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പ്രധാന സംഘടനയായിരുന്ന ബോംബെ ആർട്ട് സൊസൈറ്റി നടത്തിയ പ്രസ്തുത പ്രദർശനത്തിൽ ബെൻഡ്രെയുടെ 'വാഗ്ദാനം' എന്ന ചിത്രം വെള്ളമെലയ്ക്കി നേടി. പഠനം പൂർത്തിയായ ഉടനെ ലഭിച്ച ഈ പുരസ്കാരം ആനുകാലിക കലാരംഗത്ത് ബെൻഡ്രെയ്ക്ക് അംഗീകാരം നേടിക്കൊടുത്തു. ഇതിനുപുറകെ ബഹുമതികളും സമ്മാനങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ തേടിയെത്താൻ തുടങ്ങി. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി മുപ്പത്തിയഞ്ചിൽ ബോംബെ ആർട്ട് സൊസൈറ്റിയുടെ വാർഷികപ്രദർശനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ബെൻഡ്രെയുടെ 'ഒരു ആകർഷകമായ തെരുവുദ്യമം' എന്ന ചിത്രം വെള്ളമെലയ്ക്കും പ്രശംസാപത്രവും നേടി. തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ ബെൻഡ്രെ ഭാരതത്തിന്റെ വൈവിധ്യമാർന്ന മുഖമുദ്രകളും വിചിത്ര ദൃശ്യങ്ങളും സാംസ്കാരിക ബിംബങ്ങളും തന്റെ ചിത്രങ്ങളിൽ ആവിഷ്കരിച്ചുപോന്നു. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി നാല്പത്തിയൊന്നിൽ ബോംബെ ആർട്ട് സൊസൈറ്റിയുടെ അത്യുന്നത പുരസ്കാരമായ സുവർണ്ണ മെഡൽ ബെൻഡ്രെയുടെ 'കാശിയിലെ ദൃശ്യം' എന്ന ചിത്രം കരസ്ഥമാക്കി. ബെൻഡ്രെ ഇതിനകം ഇലച്ചായം, ഗോഷെ, എണ്ണച്ചായം എന്നീ സങ്കേതങ്ങളിൽ അസുയാർഹമായ പ്രാവീണ്യം നേടിയിരുന്നു. ഓരോ ദൃശ്യത്തെയും അതിന്റെ തനിമയിൽ പ്രത്യേകമായ വർണ്ണച്ചേരുവകളിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ തനതായൊരു ശൈലി അദ്ദേഹം രൂപീകരിച്ചെടുത്തു. അതോടൊപ്പം വർണ്ണസങ്കലനത്തിലും പ്രയോഗത്തിലും നൂതന പരീക്ഷണങ്ങൾ തുടരുകയും ചെയ്തു.

പുതിയ മേഖലകൾ തേടി അദ്ദേഹം ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി മുപ്പത്തി ഒമ്പതിൽ കാശ്മീരിലെത്തി. അവിടെവെച്ച് അദ്ദേഹം നിരവധി സ്കെച്ചുകളും ചിത്രങ്ങളും വരയ്ക്കുകയും പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതേ വർഷം തന്നെ കാശ്മീർ സർക്കാർ സർവ്വീസിൽ ചിത്രകാരനും പത്രപ്രവർത്തകനുമായി ജോലിയിൽ. മൂന്നുവർഷത്തിനുശേഷം ആ ജോലിയിൽ മടുപ്പുതോന്നിയപ്പോൾ അതുപേക്ഷിച്ച് പുതിയ മണ്ഡലങ്ങൾ തേടി പുറപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം നേരെ ചെന്നതിന് കോയമ്പത്തൂരിലായിരുന്നു. തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ പ്രവർത്തനമേഖലയിലാണ് നാം അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നത്. സിനിമകളുടെ കലാസംവിധാന നിർവ്വഹണമായിരുന്നു പുതിയ തൊഴിൽ. തിരക്കേറിയ ആ ദിനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സ്കെച്ചുകളും പെയിന്റിംഗുകളും ചെയ്യാൻ സമയം കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. ബെൻഡ്രെ തന്റെ ജീവിതസഖിയെ കണ്ടുമുട്ടിയത് ഇക്കാലത്തായിരുന്നു. മദ്രാസിൽ വെച്ച് യാദൃച്ഛികമായി പത്മയെ കണ്ടു; അതൊരു സൗഹൃദമായി; ഒടുവിൽ വിവാഹബന്ധത്തിൽ കലാശിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു കലാകാരനെ വിവാഹം ചെയ്താലുണ്ടായേക്കാവുന്ന ജീവിത ക്ഷോഭങ്ങളെപ്പറ്റി ബെൻഡ്രെ

നാട്ടിൻപുറത്തിന്റെ ചാരുത ഒരു ബെൻഡ്രെ ചിത്രം

ശാലീനത—ബെൻഡ്രെയുടെ ഒരു രചന

നൽകിയ താക്കീതുകൾ അവഗണിച്ച്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതപങ്കാളിയായാൻ പത്മയ്ക്കായി. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി നാല്പത്തിയെട്ടിൽ ആയിരുന്നു അവരുടെ വിവാഹം. അധികം താമസിയാതെ, കടുത്ത സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകളിൽപ്പെട്ട ബെൻഡ്രെ പത്മിനുമൊത്ത് ബോംബെയിലെത്തി. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി നാല്പത്തിമൂന്നിൽ ഒരു ഏകാഗ്രപ്രദർശനത്തോടെ അദ്ദേഹം ബോംബെയിലെ കലാരംഗത്ത് വീണ്ടും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ആ പ്രദർശനം ഒരു വൻ സാമ്പത്തികവിജയമായതോടെ ബെൻഡ്രെയുടെ ഭാഗ്യം തെളിഞ്ഞു. സാമ്പത്തികമായ ഭദ്രതയ്ക്കുപുറമെ കലാരംഗത്ത് സ്വന്തം നിലയുറപ്പിക്കാനും ആ പ്രദർശനം സഹായിച്ചു. ബെൻഡ്രെ ഒരു മാതൃകാ കലാദ്യുപകൻ കൂടിയായിരുന്നു. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി നാല്പത്തിയഞ്ചിൽ ശാന്തിനികേതനിൽ ആ സ്മാന കലാദ്യുപകനായി ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടതോടെയാണ് അദ്യുപകരംഗത്ത് ബെൻഡ്രെയുടെ പ്രവേശനം. ശാന്തിനികേതനിലെ പ്രമുഖകലാചാര്യന്മാരായ നന്ദലാൽ ബോസ്, രംകിങ്കർ, ബിനോദ്ബിഹാരി മുഖർജി എന്നിവരുമായി അടുക്കാനും അവരുടെ കലാവിഷ്കണവും സൗന്ദര്യമീമാസയും മനസ്സിലാക്കാനും ഇവിടെവെച്ച് ബെൻഡ്രെ വസരം ലഭിച്ചു. പാരമ്പര്യമായ കലാവിഷ്കരണത്തിനും സാങ്കേതിക സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും പ്രാമുഖ്യം കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള അവിടെത്തെ പാഠ്യക്രമം അദ്ദേഹം ഉൾക്കൊണ്ടു.

ശാന്തിനികേതനിൽ നിന്ന് തിരിച്ചെത്തിയ ബെൻഡ്രെയ്ക്ക് ഒരു പാശ്ചാത്യ രാജ്യ സന്ദർശനത്തിനവസരം കിട്ടി. ബെൻഡ്രെയുടെ ഒരു സുഹൃത്ത് അമേരിക്കൻ ഐക്യനാടുകളിലെ കലാശേഖരങ്ങളും കലാവിദ്യാഭ്യാസ സാഹചര്യങ്ങളും നേരിൽക്കണ്ട് പഠിക്കാനായി ഒരു യാത്രയ്ക്കവസരമൊരുക്കിക്കൊടുത്തു. ആനുകൂല്യം അദ്ദേഹം അമേരിക്കയിൽ ചെലവഴിച്ചു. ഈ യാത്രയിൽ അദ്ദേഹം കൂടെ കൊണ്ടുപോയിരുന്ന ചിത്രങ്ങളുടെ പ്രദർശനം അമേരിക്കയിലെ ആദ്യ പ്രധാന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വെച്ച് നടന്നു. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി നാല്പത്തിയെട്ടിൽ ന്യൂയോർക്കിലെ വിൻസെൻറ് ഗാലറിയിൽ വെച്ച് നടന്നതായിരുന്നു ബെൻഡ്രെയുടെ ആദ്യത്തെ വിദേശപ്രദർശനം. ന്യൂയോർക്കിൽ നിന്ന് ലണ്ടനിലെത്തിയ ബെൻഡ്രെ അവിടെ മ്യൂസിയങ്ങളും ഗാലറികളും സന്ദർശിച്ചു. ലണ്ടനിലെ റോയൽ അക്കാദമി ആയിടെ നടത്തിയ കലാപ്രദർശനത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനും ബെൻഡ്രെയ്ക്കവസരം ലഭിച്ചു. ആയിടെ ലണ്ടനിൽ നിന്നും പുറത്തറങ്ങിയ 'ദി ആർട്ടിസ്റ്റ്' എന്ന മാസികയുടെ പുറംചട്ടയായി വന്നത് ബെൻഡ്രെയുടെ ഒരു പെയിന്റിംഗ് ആയിരുന്നു. ലണ്ടനിൽ നിന്ന് യാത്രതിരിച്ച ബെൻഡ്രെ ഹോളണ്ടിലെയും പാരീസിലെയും കലാശേഖരങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു. പതിനെഴാം നൂറ്റാണ്ട് മുതൽ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭം വരെയുള്ള കാലത്ത് രചിക്കപ്പെട്ട വിശ്വപ്രസിദ്ധ ചിത്രകാരന്മാരുടെ സൃഷ്ടി

കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽ നിന്നും തുടർച്ച

ഡിസംബർ മുന്നിനു കാലത്തു നടന്ന സെമിനാറിൽ ചൈനീസ് ഓപ്പറേഷന്റെ പ്രശസ്തിതന്നെ പല പ്രസംഗകരും ആവേശപൂർവ്വം ഉരുവിടുന്നതുകേട്ടപ്പോൾ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ മടുപ്പും അല്പം അനുഭവിക്കാൻ ഇടവന്നു. ഉച്ചയ്ക്കുനിന്ന് സംഘം പല ബസ്സുകളിലായി ഹോട്ടലിലേക്കു തിരിച്ചു. മറ്റുള്ളവരെ കാത്തു കിടന്ന ബസ്സിൽ കയറിപ്പോൾ ഞാൻ പ്രസന്നയോടു പറഞ്ഞു: "ഇന്നത്തെ സെമിനാർ കേട്ടപ്പോൾ ഉറക്കം വന്നു" ഇംഗ്ലീഷിലല്ലേ എന്നു കന്നടക്കാരനായ പ്രസന്നയോടു ആശയവിനിമയം സാധിക്കൂ. എന്റെ അഭിപ്രായം കേട്ടുകൊണ്ടാണ് ബ്രിട്ടണിലെ കാർഡിഫിൽ നിന്നും വന്ന നാടകസംവിധായകൻ റിച്ചാർഡ് ഗോഫ് ബസ്സിലേക്കുവന്നത്. അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടെ വികാരത്തിൽ പങ്കു കൊണ്ടു. ഞാൻ സ്വയം സമാധാനിച്ചു കൊണ്ടുപറഞ്ഞു: "ഇതെല്ലാം കളിയുടെ ഭാഗമാണെന്നു കരുതിയാൽമതി". റിച്ചാർഡ് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുവസാനിപ്പിച്ചു: "ഈ കളികളിക്കാൻ ഇത്രയും സഞ്ചരിച്ചുവരേണ്ടി വന്നല്ലോ". ഈ അഭിപ്രായപ്രകടനം മുഴുവൻ താൽക്കാലികമായ മുഷിച്ചിലിൽ നിന്നും ഉണ്ടായിപ്പോയതാണ്. ചർച്ചകൾക്കുപൊതുവെ

യിലെ ചാങ്ക് (Changke)യും വിയറ്റ്നാമിലെ 'കോ' (C'o) നാടകവും കോങ്ങ് (C'ong) നാടകവും ഈ സമൂഹപാരമ്പര്യത്തിന്റെ സന്തതികൾ തന്നെ. കംബോഡിയയിലും ലാവോസിലും വംശവിസ്തൃതിവരുത്തി ഈ നാടകസംസ്കാരം വിജയിക്കുന്നു. ഇത്തോ നേഷ്യയിലെ നിഴൽനാടകമായ വയാങ്ങ് (Wayang), മുഖമുടി ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റു നാടകങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം ഇന്ദ്രപ്രതിനേടിയ കലകളാണ്. ഏഷ്യൻ നാടകങ്ങളുടെ ഈ പട്ടിക പൂർണ്ണമല്ല. ഈ താവഴികളുടെയെല്ലാം കാർണവസ്ഥാനം കൺഫ്യൂഷൻ സിദ്ധാന്തങ്ങളിലൂടെ ഉറപ്പിച്ചെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ചൈനയ്ക്കാണ്. തായ്‌ലണ്ട്, ബർമ്മ, ഇന്തോനേഷ്യ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയിലെ രാമായണഭാരതങ്ങളുടെ അലയൊലി എത്തിയെങ്കിലും, ചൈനയ്ക്ക് ഇന്ത്യയോടുള്ള സാംസ്കാരിക ബന്ധത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇന്നും തർക്കങ്ങൾ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. ചൈനയിൽ മഹായാന ബുദ്ധമതം എന്നു ചെന്നുചേർന്നതാണെങ്കിലും ഇന്ത്യയിൽ നിന്നാണ് ബുദ്ധമതം ചൈനയിൽ വ്യാപിച്ചതെന്നും ശ്രീബുദ്ധന്റെ ഇന്മനാട് ഇന്ത്യയാണെന്നുമുള്ള സത്യം ചൈനയ്ക്കു നിഷേധിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നാണ്. ഹുവൻസാങ്ങ് ബുദ്ധമതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നു

സമ്പാദിച്ചുകൊണ്ടുപോകാൻ നടത്തിയ യാത്രയെപ്പറ്റിയുള്ള കഥകൾ ബീജിംഗ് ഓപ്പറയിൽ സ്മാനംപിടി ചിട്ടുണ്ട്.

ഡിസംബർ മുന്നിന് ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് വിലക്കപ്പെട്ട നഗരം (Forbidden City) കാണാൻ ഒരു ക്ഷണം. എന്റെ തലയിൽ മറ്റൊരു ഉത്തരവാദിത്തമുണ്ട്. ഞാൻ കൂടെ കൊണ്ടുവന്ന വിഡിയോകൾ സിംപോസിയത്തിലെ പങ്കാളികളിൽ ചിലർക്കായി പ്രദർശിപ്പിക്കണം. കഥകളി, പടയണി, തെയ്യം, കളരിപ്പയറ്റ് എന്നീ കലാരൂപങ്ങൾക്കു പുറമെ എന്റെ 'കർണ്ണഭാരം', 'ഊരുഭാരം' എന്നീ നാടക വിഷ്കാരങ്ങളുടെ ചില ഭാഗങ്ങളും പ്രത്യേകം താൽപ്പര്യപ്പെട്ടവർക്കായി കാണിക്കുന്നുണ്ട്. എനിക്ക് ആ പരിപാടി ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവന്നു. വിഡിയോയുടെ പ്രദർശനച്ചുമതല മറ്റു ചിലരെ ഏൽപ്പിച്ച് ഞാൻ വിലക്കപ്പെട്ട നഗരത്തിലേക്കു തിരിച്ചു. രണ്ടു ബസ്സുനിറയെ ആളു കൂടുണ്ട്. അമേരിക്കയിലെ സുപ്രസിദ്ധമായ ലാമമ്മാ തിയേറ്ററിലെ ഡയറക്ടറായ മിസിസ് എലൻസ്റ്റവർട്ട് വെട്പറയാൻ എന്റെ അടുത്ത ഇരിപ്പുസെറ്റിൽ കൂടി. കൗതുകവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഈ അറുപതുക്കാരെയെ കണ്ടാൽ ആരും ഒന്നു ശ്രദ്ധിക്കും. പിരിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന വെള്ള മുടികണ്ടാൽ ഒരു കിരീടം വെച്ചുമുണ്ട്. സദാ പ്രതിഷേധം തുടിച്ചു നിൽക്കുന്ന മുഖഭാവം വെള്ളക്കാതോട് ആഫ്രിക്കൻ വംശക്കാർക്കുള്ള വംശീയമായ സമീപനത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയായിരിക്കണം. എലൻ ലോകനാടകോത്സവങ്ങളിൽ പലയിടങ്ങളിലും വച്ചുകണ്ട് എനിക്ക് സുപരിചിതയാണ്. എന്റെ നാടകങ്ങൾ ഗ്രീസിലും ഇറ്റാലിയിലും വെച്ചുകണ്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അവയുടെ അവതരണത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളെ

പട്ടിത്തലിന്റെ പൂവ്

വിരസതവരുന്നത് ഏതു സെമിനാറിന്റെയും സ്വഭാവമാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും ചർച്ചകളിൽ ഏകതാനത വരുമ്പോൾ.

ബീജിങ്ങിലെ സെമിനാറിൽ പല പ്രബന്ധങ്ങളുടേയും അവതരണം പ്രകടനങ്ങൾ കൊണ്ടു രസകരമാക്കാൻ സംവിധായകർ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. ഏഷ്യയുടെ സമഗ്രമായ നാടക പാരമ്പര്യത്തെ വിലയിരുത്തുകയും അതിന്റെ ശക്തിധാരകളെ അപഗ്രഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അനേകം പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ചൈനയിലെ നാടകത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ചർച്ചകളായിരുന്നു കൂടുതലും. ചൈനീസ് ഓപ്പറ ഒരു വലിയ കൂട്ടുകൂടുമ്പോഴാണ്. ഇതുനൂറോളം വിവിധ പ്രാദേശികരൂപങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ആ ബൃഹത്തായ കൂടുബത്തിലെ രണ്ടു പ്രധാന താവഴികളാണ് 'കുഗു' ഓപ്പറയും 'ബീജിങ്ങ്' ഓപ്പറയും. ഈ രംഗകലാസംസ്കാരത്തിന്റെ തന്നെ ദേശീയസ്വഭാവം നേടിക്കൊണ്ട് ജപ്പാനിൽ പരിണാമമാർജ്ജിച്ച രംഗരൂപങ്ങളാണ് നോ (Noh)യും ക്യോഗനും, കാബുകിയും. 'മിങ്ങ് ജിയായോ ലുജി' എന്ന ജപ്പാനിലെ വലിയപാവക്കളിയും ഏഷ്യൻ നാടകകൂടുബത്തിലെ പ്രമുഖാംഗം തന്നെയാണ്. കൊറിയ

ലേഖകൻ സിയാനിലെ ഒരു ഗ്രാമവസതിയിൽ

കൾ നേരിൽ കാണാനവസരം ലഭിച്ചത് അവിസ്മരണീയമായ ഒരു അനുഭവമായിരുന്നു. ഇവരിൽ പലരുടേയും രചനകൾ അദ്ദേഹത്തെ പിൻപറ്റിയവർ സാധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്—പ്രത്യേകിച്ചു റെംബ്രാ, വാൻഗോഗ്, ഗോഗാൻ, സെസാൻ എന്നിവരുടെ ചിത്രങ്ങൾ. വിദേശയാത്രാനുഭവങ്ങളുമായി 1948-ൽ അദ്ദേഹം തിരിച്ചെത്തിയത് സ്വതന്ത്രഭാരതത്തിലേക്കായിരുന്നു.

വിദേശയാത്രയിൽ നിന്ന് നേടിയ അറിവുകളും അനുഭവങ്ങളും ബെന്ദ്രയുടെ കലയോടുള്ള സമീപനത്തിലും വീക്ഷണത്തിലും പ്രകടമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ വരുത്തി. കലാവിദ്യാഭ്യാസരീതിയിൽ കാലാനുസൃതമായി വരുത്തേണ്ട പരിഷ്കാരങ്ങളെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ബോധവാനായെന്നുമാത്രമല്ല അവ പ്രയുക്തമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. സാങ്കേതിക വൈദഗ്ദ്ധ്യമുറപ്പാക്കി ആശയശുദ്ധിക്കും മൗലികതയ്ക്കുമാണ് കലാസൃഷ്ടിയിൽ പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നി. ചിത്രങ്ങളിൽ, വിഷയത്തിനും അവതരണ സന്ദർഭത്തിനുമനുസരിച്ച് രൂപങ്ങളെ വ്യക്തികരിക്കണമെന്നും ചിത്രരചനാത്മകമായ

കണക്കെണ്ണയും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തന്റെ പുതിയ ആശയങ്ങളുടെ സാക്ഷാത്കാരത്തിനായി വെമ്പുന്ന മനസ്സോടെ, ബെന്ദ്ര 1950-ൽ ബറോഡയിലെ എം.എസ്. യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ഫൈൻ ആർട്ട്സ് ഫാക്കൽറ്റിയിൽ, പെയിന്റിംഗ് വിഭാഗത്തിൽ റീഡറായി ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അദ്ദേഹം തന്റെ അറിവുകളും അനുഭവങ്ങളും ശിഷ്യന്മാരുമായി പങ്കിട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൈവപൂർവ്വ വിദ്യാർത്ഥിയായ പ്രശസ്തകലാചരിത്രകാരനുമായ ഡോ. രത്തൻ പരിമ്ല ബെന്ദ്ര ദിനങ്ങളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതോർക്കുന്നു: "പാഠ്യകുരുത്തിന്റെ പരിധികൾക്കകത്ത് നിന്ന് പരമാവധി സ്വാതന്ത്ര്യം അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കുമായിരുന്നു. ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയുടെയും സവിശേഷമായ കഴിവുകളും അഭിരുചികളും മനസ്സിലാക്കാനും അവരെ അതിനനുസൃതമായി സന്തോഷിക്കാൻ പഠിപ്പിക്കാനും അദ്ദേഹം പ്രയത്നിക്കുമായിരുന്നു. എന്നാൽ തന്റെ ശൈലിയോ ആശയങ്ങളോ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ഒരിക്കലും അടിച്ചേല്പിച്ചിരുന്നില്ല". സമകാലീന കലാസൃഷ്ടികളുമായും പ്രാചീന ചിത്ര-ശില്പ-വാസ്തുശില്പ മാതൃകകളുമായും വിദ്യാർത്ഥികളെ പരിചയപ്പെടുത്തു

ന്നതിനായി അദ്ദേഹം പഠനയാത്രകൾ പാഠ്യകുരുത്തിലുൾപ്പെടുത്തി; തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ചിത്രപ്രദർശനങ്ങൾ മഹാനഗരങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിച്ച് അവരെ സമകാലീന കലാധാരയുടെ ഭാഗമാക്കി. ഈ സംരംഭം വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ആത്മവിശ്വാസം പകരാനും ആനുകാലികരംഗത്ത് അവർക്കുള്ള സ്ഥാനം സ്വയം ബോദ്ധ്യപ്പെടാനും ഉപകരിച്ചു. 1959-ൽ ഫാക്കൽറ്റിയുടെ തലവനായി ചുമതലയേറ്റതിനുശേഷവും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം നൽകാൻ അദ്ദേഹം സമയം കണ്ടെത്തിയിരുന്നു.

വിവിധ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും ശൈലി വൈവിധ്യങ്ങളെയും മനസ്സിലാക്കാനും പലപ്പോഴും സാധിക്കിക്കൊണ്ടും ബെന്ദ്ര ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിന് നിദർശനമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രങ്ങൾ. ഇംപ്രഷണിസത്തിന്റെ ചായക്കുളികളും ക്യൂബിസത്തിന്റെ ചിത്രതലങ്ങളും, അബ്സ്ട്രാക്ഷന്റെ ശൈലി വലുതാക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രങ്ങളിൽ ഒരു സാന്നിദ്ധ്യമായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. 'സൂര്യകാന്തിപ്പൂവ്', 'മുളക്' എന്നീ ചിത്രങ്ങളിലെ (1955) ക്യൂബിസറ്റ് തലങ്ങൾ ഇതിന് മികച്ച ഒരുദാഹരണമാണ്.

അമൂർത്ത സഭാഭാവം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ശൈലിപുട്ടത്തിനുശേഷം ബെന്ദ്ര രൂപാധിഷ്ഠിത (figurative)മായ ദൃശ്യസങ്കല്പനത്തിലൂടെ നൂതനമായ ഒരു ദൃശ്യഭാഷ ആവിഷ്കരിച്ചു. പാശ്ചാത്യ-പാരമ്പര്യ സങ്കേതങ്ങളുമായുള്ള പഴക്കം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രങ്ങൾക്ക് ഒരു പുതിയ മാനം നൽകി. ചിത്രത്തിന് വിഷയമാവുന്ന ദൃശ്യരൂപങ്ങളെ യഥാതഥമായി പകർത്തുകയല്ല; നല്ല അവയെ രൂപ പരിണാമങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കി ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. സഹായകവർണ്ണങ്ങളുടെ തിരസ്കാരവും സുറിയെയും പിസ്റ്റാറോയെയും അനുസ്മരിപ്പിക്കുമ്പോൾ ചിത്രത്തിലാകെ നിറഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന അന്തരീക്ഷസൃഷ്ടിയും ബെന്ദ്രയുടെ പില്ക്കാലരചനകളുടെ പ്രത്യേകതയാണ്.

ഭാരതീയ ചിത്രകലയ്ക്ക് ബെന്ദ്ര നൽകിയ സംഭാവനകളെ സമാഹരിച്ചുകൊണ്ട് ഭാരതസർക്കാർ 1969-ൽ അദ്ദേഹത്തിന് 'പത്മശ്രീ' നൽകി.

അമ്പത്തഞ്ചുവർഷം നീണ്ടുനിന്ന കലാസപര്യയിലൂടെയും ബെന്ദ്ര പ്രകൃതിയുടെ ഉപാസകനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രങ്ങളിലെ അർദ്ധതാരൂപങ്ങളും വർണ്ണങ്ങളും പ്രകൃതിയിൽ നിന്ന് ആവാഹിച്ചെടുത്തവയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ അനേകങ്ങളും ഈ ഭൂമിയിലൂടെയായിരുന്നു. ബെന്ദ്ര ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞതോർക്കുന്നു: "ഈ പൃഥ്വിയാണെന്നെൻ ലോകം. ഒരു ഗ്രന്ഥശാല പോലെയാണിത്. എല്ലാ അറിവുകളുടെയും ഉറവിടമാണി ഭൂമി. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ വരയ്ക്കുന്നതെല്ലാം ഈ ഭൂമിയിൽനിന്ന് ഉയിർക്കൊണ്ടതാണ്. സപ്തങ്ങളെ ഈ ഭൂമിയിലെ അനുഭവങ്ങളാണ് എന്റെ ചിത്രങ്ങൾ."

മലയാളസാഹിത്യം വാർഷികപ്പതിപ്പ് - '92

സി. അച്ചുതമേനോൻ സ്മരണിക

യശശരീരനായ ശ്രീ. സി. അച്ചുതമേനോന്റെ ഒന്നാം ചരമ വാർഷികത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഭാവ്യശാസ്ത്രകൃതികളെപ്പറ്റിയും സംഭാവനകളെക്കുറിച്ചും ഡോ. കെ.എൻ. പൈ, ഡോ. കെ.എൻ.രാജ്, ഡോ. എം.എസ്.വലയത്താൻ, ഡോ. വി.രാമൻകുട്ടി, എസ്. ശർമ്മ തുടങ്ങിയവരുടെ ലേഖനങ്ങൾ, അനുസ്മരണക്കുറിപ്പുകൾ

ശ്രീ. സി. അച്ചുതമേനോൻ സ്മരക പുരസ്കാരം. കഴിഞ്ഞ രണ്ടുവർഷങ്ങളിൽ (1990-91) ആദ്യപതിപ്പായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച മാനവികതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു മികച്ച വൈജ്ഞാനിക ഗ്രന്ഥത്തിന് രണ്ടായിരം രൂപയും പ്രശസ്തിപത്രവും.

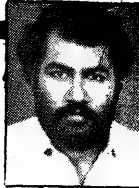
പ്രാദേശാപന്യാസങ്ങൾ, കഥകൾ, കവിതകൾ, ഏകാങ്കം എന്നിവ വേറെയും. സ്മരണികയടക്കം വാർഷികവർഷംവെട്ടു നാല്പതുരൂപ. പുരസ്കാരത്തിനുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും (രണ്ടുപ്രതി) വരിസംഖ്യയും ഇല്ലെ 31നകം മാണേജിംഗ് ഓഫീസ്, മലയാള സാഹിത്യം മാസിക, മെഡിക്കൽകോളേജ് പോസ്റ്റ്, തിരുവനന്തപുരം-11 എന്ന വിലാസത്തിൽ ലഭിക്കേണ്ടതാണ്.

പി. കുമാർ
മാനേജിംഗ് ഓഫീസർ

SPOKEN ENGLISH WITHIN 30 HOURS

ദിവസവും 30 മിനിറ്റ്, 60 ദിവസത്തേക്ക് മാറ്റിവയ്ക്കാമെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ് ഒഴുകാട്ടും ആത്മവിശ്വാസത്തോടും കൂടി സംസാരിക്കാനും എഴുതാനുമുള്ള കഴിവ് നിങ്ങൾക്ക് നേടാം. പ്രഗത്ഭരായ പ്രൊഫസർമാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ ലളിതവും, ശാസ്ത്രീയവും, പ്രായോഗികവുമായ ഈ പാഠ്യപദ്ധതി ആർക്കും വീട്ടിലിരുന്ന് സായത്തമാക്കാം.

ENGLISH LANGUAGE INSTITUTE
Mannanthala, Thiruvananthapuram-15. Phone: 438872

ജ്വരതീക്ഷ്ണത

അഹോ-

ജ്വരതീക്ഷ്ണത!

ജ്വരാക്രാന്തനും കുടിച്ചും,

വികല്പം ഭുജിച്ചും

നിലവിന്റെ നിലപ്പും സത്യജ്ഞിച്ചും

വരണ്ടുള്ള വഹ്നികൾ നീറ്റിത്തളിച്ചും

തിണർക്കുന്നു നീ.

അലരുമീയരയാൽച്ചുവട്ടിൽ നീ ധ്യാന-

സ്ഥിതനായ് ത്രസിക്കുന്നു; കരിയും ചവർപ്പും

പ്രതികാരപൈദാഹവും വെന്തച്ചരും

അടിവേരുകൾക്കുള്ളിലിടറിയിത്തുന്നു.

പാദാദികേൾ പൂണുന്നപുറ്റിൽ

പാർക്കുന്ന സർപ്പം പടരുന്നു നിന്നിൽ.

മുടിയഴിച്ചലറിക്കിതക്കുന്നു പിതൃനദികൾ;

മുകളിൽ മുകുകൂർത്ത മദ്യധാഹ്നനേത്രം.

അഹോ-

അസംഗാത്മൻ,

വിഫലതകളാലും വിലാപങ്ങൾ നെയ്തും

പ്രണമഗ്ന ഇന്മാന്തരങ്ങൾ നുണഞ്ഞും

ഹൃദയശ്ശ്വാസം കടഞ്ഞും, പുകഞ്ഞും

വിയർക്കുന്നു നീ.

അതിരൂഷിതമാത്മനേത്രം വിണ്ടുപൊട്ടുന്നു.

ആസ്ഥയാ, ചരിത്രങ്ങളാർക്കുന്നനേകയാ.

മുറിവുകളിലരളിയുടെ തളിർ കിനിയുന്നു;

സ്മൃതികളിൽ ദുഃഖങ്ങൾ ചിറകിട്ടിപ്പു.

ഇരുൾമുരളുമോർമ്മക്കയത്തിൽക്കിതപ്പു,

സുഖരഹിതമെരിയുമൊരു വർനകളുതം.

കലിയുറയുമാർത്തികൾ നീർത്തിപ്പിടിക്കും

കാനിതരനഖരങ്ങൾ നീട്ടുന്നു കാലം.

അനാദൃതമേതോ തമസ്സിൻ ചെതുവൻ

തെരമ്പുകൾക്കുള്ളിൽത്തളർന്നു പാടുന്നു.

കാടകം, വിസ്തൃതസ്തിഗ്ധതകൾ മീട്ടുന്നു

കാളം ഹൃദയം ജ്വരാവ്യാധി പാത്രം!

* ജ്വരതീക്ഷ്ണത: തപംകൊണ്ട് ശരീരമുണക്കിയ ഒരു ഋഷി

ക്കുറിച്ച് മറ്റു കൂട്ടുകാരോട് അവർക്കു പറയാനേറെയുണ്ട്. എലൻ നാടകങ്ങൾ സംവിധാനം ചെയ്യാറില്ല. സംഘാടകസംവിധായകയാണ്. ലാമമ്മാ തിയേറ്ററിന്റെ ഈ ഡിപ്പസ് രാജാവ് ആദ്യം ഗ്രീസിലുള്ള ഡൽഹിയിൽ പ്രധാനസ്റ്റേഡിയത്തിൽ 1985-ൽ അരങ്ങേറി കലാമുതൽ അവരെ എനിക്കറിയാം. ഇൻറർനാഷണൽ തിയേറ്റർ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലെ ഒരു സജീവ അംഗം എന്നനിലയിൽ മൂന്നാംലോകരാജ്യങ്ങളിലെ നാടകപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ അംഗീകാരം നൽകുന്ന കാര്യത്തിൽ വെള്ളക്കാരുമായി നിരന്തരം മല്ലുവെട്ടാൻ എലൻ മുൻപണിയിലാണ്.

ലില്ലി എന്ന മിടുക്കിയായ വഴികാട്ടി പെൺകുട്ടിയായ്ക്കു ഞങ്ങളെ നയിച്ചത്. എല്ലാ മിടുക്കുള്ള ഗൈഡുകളേയുംപോലെ ഈ കൊച്ചുസുന്ദരിയ്ക്കും ചില്ലറ തമാശകൾ പൊട്ടിച്ചുകൊണ്ട് അതിഥികളെ രസിപ്പിക്കാനുള്ള വിരുതുണ്ട്. 'പിച്ചുപിച്ചു' പറയുന്നതത്തമ്മയാണെങ്കിലും അവളുടെ പേച്ചുകേൾക്കാൻ ഇനമുണ്ട്. 'എന്തുകൊണ്ടാണ് കാർ നിൽക്കുന്നതുപോലെ സൈക്കിളിനു നിൽക്കാൻ കഴിയാത്തത്?' നിമിഷരേറും നിശ്ശബ്ദത. പ്രമാണിമാരായ നാടകപ്രവർത്തകരോട് ഒരു കൊച്ചുപെൺകുട്ടിയുടെ സമസ്യ. അതു പിടിക്കാത്തമട്ടിൽ ചില ഗൗരവക്കാർ മറ്റു വിഷയങ്ങൾ പറഞ്ഞു. അവൾ വിടുന്നമട്ടില്ല. ഒരദ്യുധാപികയുടെ ഗമയിൽ അവൾ ഉത്തരം കിട്ടാൻ അക്ഷമകാട്ടി. ഒടുവിൽ അവൾ തന്നെ ഉത്തരവും പറഞ്ഞു: 'അത് too tired (Two tired) ആയിട്ടാണ്.' 'ഹോ! ഞങ്ങൾ

ക്കിതറിയാൻ വയ്യാത്തപോലെ' എന്ന ഭാവത്തിൽ ഏവരും ചിരിച്ചു. ചൈനയിലെ സാമ്രാജ്യാധിപത്തിലെ ചക്രവർത്തിമാരുടെ കൊട്ടാരങ്ങൾ നിൽക്കുന്ന ഏതാണ്ട് 72 ഹെക്ടർ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള വിലക്കപ്പെട്ട നഗരിയിലെത്തിയപ്പോൾ ഉച്ചസൂര്യന്റെ അല്പമായ ചുടുപോലും ആറി, പരിസരമാകെ കളിമൺ തുടങ്ങിയിരുന്നു. ചക്രവർത്തിമാരുടെ ഈ വിഹാരംഗം പണ്ടു സാധാരണജനങ്ങൾക്ക് വിലക്കപ്പെട്ട നഗരമായിരുന്നു. പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപാദത്തിൽ നിർമ്മിച്ച ഈ നഗരം 'മിങ്ങ്', 'കിങ്ങ്' എന്നീ വംശങ്ങളുടെ പ്രതാപം എടുത്തുപിടിച്ചതിൽക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു വംശത്തിൽപ്പെട്ട 24 ചക്രവർത്തിമാർ ഭരണചക്രം തിരിച്ച ഈ കൊട്ടാരങ്ങളിൽ ആകെ ഒമ്പതിനായിരം മുറികളാണുള്ളത്. ഇവിടെ അവസാനം വാണ ചക്രവർത്തി 1911-ൽ നടന്ന വിപ്ലവത്തിൽ നിഷ്കാസിതനായശേഷം ഈ വിലക്കപ്പെട്ട നഗരത്തിലെ വിലക്കുമാറി. ഇവിടം ഒരു കാഴ്ചബോംഗ് ഉറവായിത്തീർന്നു. ഇവിടത്തെ കൊത്തുപണികളിൽ ചൈനീസ് വാസ്തുശില്പത്തിന്റെ അതിവിശദവും വിശ്വദ്യമായ മാതൃകകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ചക്രവർത്തികൾ അവരുടെ വെച്ചാടികളുമായി വിഹരിച്ച ഉദ്യാനങ്ങൾ, അവർ അണിഞ്ഞിരുന്ന വിലപിടിപ്പുള്ള കിരീടങ്ങൾ, അസുലഭരത്നങ്ങൾ കോർത്ത മാലകളും മറ്റണിയാരേണങ്ങളും, ഇവയെല്ലാം ഇന്നു പഴയ നാടുവാഴിത്തത്തിന്റെ ധൂർത്തും കലാവാസനയും പ്രകടമാക്കുന്ന പ്രദർശനവസ്തുക്കളാണ്. ചൈനയിലെ സാമ്രാജ്യശക്തിയുടെ ചിഹ്ന

മായി എവിടെയും കാണാവുന്ന വ്യാളിമുഖം കൊട്ടാരങ്ങളുടെ കവാടങ്ങളെ അലങ്കരിക്കുന്നു. ഒരിടത്ത് ഭിത്തിയിൽ ചേർത്ത് മണ്ണുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച ഒമ്പതു ഭീകര വ്യാളിരൂപങ്ങൾ കണ്ടു. അവയുടെ പണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു മിത്തുണ്ട്. നിശ്ചിതദിവസത്തിനുള്ളിൽ ഈ ഒമ്പതു വ്യാളികളുടെ പണിതീർത്തുകൊള്ളണം എന്നു ചക്രവർത്തി പണിക്കാരോടു കല്പിച്ചു. ആ സമയത്തിനുള്ളിൽ പണിതീർത്തില്ലെങ്കിൽ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന ദണ്ഡനയെപ്പറ്റി പണിക്കാർക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. പ്രജകളുടെ കൊല്ലിനും കൊലയ്ക്കുമുള്ള അവകാശം ദൈവത്തിൽ നിന്നും നേരിട്ടുകിട്ടിയ ചക്രവർത്തിയല്ലേ. മരണഭയത്തോടെ പണിയിലേർപ്പെട്ട ശില്പികൾക്ക് പറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ പണിതീർക്കാൻ കഴിഞ്ഞുവെങ്കിലും പണിക്കുന്തീർക്കുന്ന അവസാനദിവസം കയ്യമ്പടയത്താൽ ഒരു വ്യാളിയുടെ മുഖം ഉടഞ്ഞുപോയി. പണിക്കാർ ഭയന്നുവിറച്ചു. എങ്ങനെ ഒമ്പതാമത്തെ വ്യാളിയെ ചെയ്തുവയ്ക്കും? അവസാനത്തെ രാത്രിയിൽ തടികൊണ്ടൊരു വ്യാളിമുഖം തീർത്ത് കളിമണ്ണാണെന്നു തോന്നിക്കത്തക്കവണ്ണം സമയത്തിനു മുൻപു പണിതീർത്തു വച്ചു. ചക്രവർത്തി ഈ ഇരുട്ടുകൊണ്ട് ഓട്ടയച്ച കൗശലം കണ്ടുപിടിച്ചില്ലെത്രെ. കഥ എങ്ങനെ ആയാലും തടിയിൽ പണിഞ്ഞ ആ വ്യാളി ബാക്കി എട്ടു മൺ വ്യാളികളോടൊപ്പം അവിടെയുണ്ട്. സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ കള്ളപ്പണി വ്യക്തമാവുകയും ചെയ്യും. (തുടരും)

ഒക്ടോബർ 4 ചൊവ്വ.

ഹിതയുടെ നിയമന ഉത്തരവ് തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നും അയച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഗോപാലകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു. സുഖമില്ലാത്തതിനാൽ രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞേ ചേരുകയുള്ളൂവെന്നു പറഞ്ഞുപോയി എന്നാണറിയുവാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഹരി ഇതെല്ലാം മറച്ചുവയ്ക്കുകയാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ച് അവനെ ചിത്തപറഞ്ഞു. അപ്പോഴേക്കും ഗംഗാധരൻ ഓർഡർ കൊണ്ടുവന്നു. ഒരുപക്ഷേ ഗംഗാധരനെപ്പറ്റി ആയിരുന്നിരിക്കാം പറഞ്ഞത്. അയാൾ എന്തോ അസുഖം കാരണം ലീവിലാണെന്നു തോന്നുന്നു. പോകട്ടെ. എന്തായാലും അവനൊരു രക്ഷയായല്ലോ. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയെ മജിസ്ട്രേട്ടു വിട്ടു എന്നുകേട്ടു. അത് അതിലേറെ വിചിത്രം. അറസ്റ്റിനെ പ്രതിഷേധിച്ച നാളെ തൃശ്ശൂർ ഹർത്താലിനു ആഹ്വാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നടക്കുമോ എന്തോ? അനുകൂലവും പ്രതി

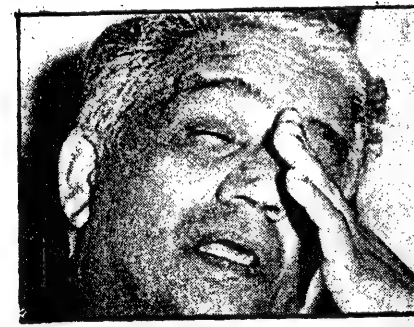
സ്ഥാനകത്തിന്റെ നവമ്പർ 7-നായിലെ ചടങ്ങിനു അധ്യക്ഷത വഹിക്കാൻ ക്ഷണിച്ചു. തിരുമുനിസിറ്റാലിനെയിനിന്ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്തുകിട്ടാൻ ഞാൻ ഇടപെടണമെന്നു പറഞ്ഞു ഒരു കൂട്ടർ വന്നു. പഴയ പദമാർ കൂട്ടി, കോട്ടപ്പുറത്തെ കളരിപ്പണിക്കർ ഇങ്ങനെ പലരും. 7 മണിക്കൂറു വണ്ടി കയറി. ഒക്ടോബർ 7 വെള്ളി. മദ്രാസിൽനിന്നു ദെൽഹിയിലേക്ക്. മദ്രാസിൽ ആരും കാണാനൊത്തല്ല. തമ്പി ബാഗ്ജർക്കു പോയിരിക്കുന്നു. എം.ഒ. തോമസ് പൊളിഞ്ഞിരിക്കുകയാണെന്നും കാര്യമായി ഒന്നും കിട്ടാനിടയില്ലെന്നും രാമൻ മേനോൻ പറഞ്ഞു. ഓസ്ട്രേലിയയിൽനിന്നു കാണാനെന്നു വെച്ചു. വിജയവാധാ പാർട്ടി കോൺഗ്രസിന്റെ പ്രമേയം ഒരാവർത്തി വായിച്ചു. Tragic Decade in the History of Kerala എന്ന പുസ്തകം മുഖവുരയും ആദ്യത്തെ അധ്യായവും (പഴുതിയെപ്പറിയുള്ളത്) വായിച്ചു. വളരെ നന്നായി

ഒക്ടോബർ 10 തിങ്കൾ. നാഷണൽ കൗൺസിൽ. ഇന്നും ചർച്ച തുടർന്നു. ഡാ.കെ.സംസാരിച്ചു. അടിയന്തരാവസ്ഥ ആവശ്യമായിരുന്നുവെന്നും നാം അതിനെ പിൻതാങ്ങിയതു ശരിയായി. അടിയന്തരാവസ്ഥയുടെ പ്രഖ്യാപനം തെറ്റല്ലായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നവരുടെ എണ്ണം കൂടിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ സി.ഇ.സിയിൽ മോഹിത് മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇത്തവണ കൂടുതൽ ആളുകളെ കണ്ടു.

സി അച്യുതമേനോന്റെ പയറി കുറിച്ചുകിൾ

കുലവുമായ പ്രകടനങ്ങൾ നടക്കും. ഒക്ടോബർ 5 ബുധൻ. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ അറസ്റ്റിനെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രതികരണം വേണ്ടിയില്ലായിരുന്നു. വളരെ സൂക്ഷിച്ചാണ് പറഞ്ഞതെങ്കിലും. ഇതേവരെ രാഷ്ട്രീയത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും പറയാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനുശേഷം വിശദീകരിച്ചു. എന്തോ നാവിൽ ഗുളികൻ വന്നു. അല്ലാത്തതു പറയാൻ. വയലാറിനെപ്പറ്റിയുള്ള പവനന്റെ പുസ്തകത്തിനു അവതാരിക എഴുതാൻ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. എനിക്കൊന്നും എഴുതാൻ തോന്നുന്നില്ല. അതു ഏൽക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. പവനന്റെ കയ്യെഴുത്തുപ്രതി വീണ്ടും വായിക്കാൻ തുടങ്ങി. 10-ൽ 7 അധ്യായങ്ങൾ വായിച്ചു. വി.വി.രാഘവൻ പനിയായി വന്നുകിടക്കുന്നു. വലിയ സാരമില്ല. നാളെ ദെൽഹിക്കു പോകാൻ ഒക്കുമോ? ഒക്ടോബർ 6 വ്യാഴം. മദ്രാസിലേക്ക്. രാവിലെ ഗോപുവിന്റെ വീട്ടിൽ പോയി സംസാരിച്ചിരുന്നു. അടിയന്തിരത്തിന്റെ ചെലവിലേക്കു 100 ക. നാരായണൻകുട്ടിക്കു കൊടുത്തു. പിന്നെ മുഴുവൻ സമയവും വായനയും ആലോചനയുമായി കഴിഞ്ഞുകൂടി. വയലാർ കവിതയെപ്പറ്റിയുള്ള പവനന്റെ പുസ്തകത്തിനു അവതാരികയെഴുതാൻ ശ്രമിച്ചു. പറയില്ല. പി.കെ.നാരായണപിള്ള വന്നു. ഉള്ളൂർ.

ട്ടുണ്ട് എന്ന അഭിപ്രായം തോന്നിയില്ല. പിന്നീടു ഇലദോഷംകൊണ്ടു വായിക്കാൻ പറ്റിയില്ല. ദെൽഹി എയർപോർട്ടിൽ എൻ.കെ.കൃഷ്ണനെ കണ്ടു. പാർവ്വതിയെ കാത്തു നില്ക്കുകയായിരുന്നു. ഒക്ടോബർ 8 ശനി. നാഷണൽ കൗൺസിൽ-CEC യോഗമാണു കൂടിയത്. കാലത്തും വൈകിട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ സംസാരിച്ചില്ല. റിപ്പട്ടിംഗ് പാർട്ടി 58 പേരുള്ളതായിരുന്നു. വായിക്കാൻ ഒന്നില്ല. ഉച്ചയ്ക്കു ഗോപാലപിള്ളമേനോനും വി.വി.യും എത്തിയിരുന്നു. അവർ അജയ്ഭവനിൽ അന്നെ താമസിച്ചു. ഓർഗ്ഗനും ഓസ്ട്രേലിയയിലുള്ളവരും വന്നിരുന്നു. രാജനെ മാത്രം കണ്ടു. മറുതുള്ളവരെ കാണാൻ ഒന്നില്ല. അടിയന്തരാവസ്ഥയുടെ പ്രഖ്യാപനം തെറ്റല്ലായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നവരുടെ എണ്ണം കൂടിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ CEC യിൽ മോഹിത് മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇത്തവണ കൂടുതൽ ആളുകളെ കണ്ടു. ഡാ.കെ.ഇന്നു ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് യോഗത്തിൽ അധ്യക്ഷത വഹിക്കാൻ വന്നു. ഒക്ടോബർ 9 ഞായർ. നാഷണൽ കൗൺസിൽ-ചർച്ച തുടർന്നു. ക്വറോപേർ സംസാരിച്ചു. അതിൽ കൃഷ്ണ ചൗധരിയുടേയും വ്യാസിയുടെയും പ്രസംഗങ്ങൾ നന്നായി തോന്നി.

തുണുവെന്നും/സമരത്തിലുള്ളതൊക്കെ ശക്തിയായി സംസാരിച്ചു. ചിത്തരഞ്ജൻ വന്നിട്ടുണ്ട്. ആരോഗ്യ വകുപ്പു ഡയറക്ടറേയും ആയുർവ്വേദ ഡയറക്ടറേയും കണ്ടു. ഒക്ടോബർ 11 ചൊവ്വ. നാഷണൽ കൗൺസിൽ. കാലത്തു CEC കൂടി. രേഖ എന്തു ചെയ്യണമെന്നു തീരുമാനിച്ചു. ഹരിഹരന്റെ കൂടെ ചെക്ക് എംബസിയിൽ പോയി. അവിടെ ലണ്ടു കഴിച്ച്. വൈകിട്ട് 6 മണിക്ക് GDR എംബസിയിൽ പോയി. ചായ കൂടില്ല. രണ്ടു ദിക്കിലും കച്ചവട സാധ്യത കള്ളപ്പണി ചർച്ച ചെയ്തു. അനുകൂലമായ പ്രതികരണമാണു ലഭിച്ചത്. രാവിലെ ഡോ.ചന്ദ്രനെ കണ്ടു. വള്ളത്തോൾ ശതാബ്ദിക്ക് അദ്ദേഹത്തിനു വരാൻ സാധ്യമല്ലെന്നറിയിച്ചു. വിവരം ഇന്ത്യ

പരീക്ഷണത്തിനായി ഔഷധം സൗജന്യം

വെള്ളപ്പാണിൻ ചികിത്സ

ഞങ്ങളുടെ വളരെ നാളത്തെ പരിശ്രമത്തിന്റെയും കഠിന പ്രയത്നത്തിന്റെയും ഫലമായി വിജയപ്രദമായി കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ള ചികിത്സാസമ്പ്രദായം. ആയുർവേദ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള വെള്ള പാണിനുള്ള ചികിത്സയിൽ വിജയം കൈവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ചികിത്സ ആരംഭിക്കുന്നതോടൊപ്പം അതിവേഗത്തിൽ പാടുകളുടെ നിറം മാറുകയും സ്വതസിദ്ധമായ തൊലിയുടെ നിറം വീണ്ടെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആയിരക്കണക്കിന് രോഗികൾ ഞങ്ങളുടെ ചികിത്സയിൽ പൂർണ്ണ സുഖം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യമായി പരീക്ഷണാർത്ഥം ഏഴ് ദിവസത്തെ മരുന്ന് സൗജന്യമായി നൽകുന്നു. ഈ സുവർണാവസരം ആർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക. രോഗിയുടെ വയസ്സ്, പാടിന്റെ ഭാഗം, എത്രകാലത്തെ പഴക്കം ആവശ്യം എഴുതുക :-

SHYAM AYURVED BHAVAN (K.W.)
P.O. KATRISARAI (GAYA)

നരച്ച മുടിയോട് വിട

ഡൈ ചെയ്യുക വഴിയല്ല, ആയുർവേദ വിധിപ്രകാരമുള്ള ഞങ്ങളുടെ ചികിത്സ നരച്ച മുടിക്കു് സ്വാഭാവികമായ കറുപ്പു നിറം കൈവരുത്തുന്നു. തലയ്ക്ക് കളിമ് നല്കുന്നതോടൊപ്പം ഓർമ്മശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. രാപ്പകൽ ദേഹമന്യേ ബുദ്ധി ഉപയോഗിച്ച് ജോലി ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഇതൊരു നഗ്രഹമാണ്. ഒരു തവണ (കോഴ്സ്) ഉപയോഗിക്കേണ്ടുന്ന ഔഷധത്തിന് (3 കപ്പികൾ) വില 75 രൂപ. തപാൽ ചെലവും പാസ്റ്റിജും പുറമെ.

SHYAM AYURVED BHAVAN (K.T)
P.O. KATRISARAI (GAYA)

മുടി കൊഴിച്ചിലും കഷണിയും

സുദീർഘമായ ഗവേഷണങ്ങളുടെ ഫലമായി മുടി കൊഴിയൽ തടയുന്നതിനും, കഷണിയിന്മേൽ മുടി വളരുന്നതിനും ഫലപ്രദമായ ഒരു പുതിയ ഔഷധം കണ്ടു പിടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് തലയ്ക്ക് കളിമ് നല്കുന്നു. ഒരു തവണത്തെ ചികിത്സയ്ക്ക് 75 രൂപ. തപാൽ ചെലവും പാസ്റ്റിജും പുറമെ.

SHYAM AYURVED BHAVAN (K.F.)
P.O. Katri Sarai (Gaya)

ചുവന്നു കവിയടിച്ചു.

ശാരദ മിത്രയുമായി ഒരു സർവ്വേയ്ക്കറി ചർച്ച ചെയ്തു. ഇനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ വരുന്ന മാറ്റത്തെപ്പറ്റി പഠിക്കാൻ. അതിനിയും പിൻതുടരണം.

ഗവർണ്ണർ ഇവിടെയുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ വിദ്യാപീഠത്തിന്റെ കാര്യം ചന്ദ്രമായി സംസാരിച്ചു.

ഒക്ടോബർ 12 ബുധൻ.

നാഷണൽ കൗൺസിൽ യോഗത്തിനു കാലത്തു പോയി. ഉച്ചതിരിഞ്ഞു പോയില്ല. കിടന്നുറങ്ങി. 5.30-ന് അരുണാ ആസഫാലിയെ കണ്ടു. കുറേ നേരം-7 വരെ-സംസാരിച്ചു. മടങ്ങിപ്പോന്നു.

ഒക്ടോബർ 13 വ്യാഴം.

മുദ്രാസിൽ എത്തി. ചേട്ടന്റെ വീട്ടിൽ മിനിഞ്ഞാണ് ഇടി വീണ് വലിയൊരു Crater ഉണ്ടായി. ഇലക്ട്രിക് വയറിംഗ് മുഴുവൻ പോയി. ഇപ്പോൾ ഒരുവിധം ശരിയായിവരുന്നു.

പവനന്റെ പുസ്തകത്തിന് അവതാരികയുടെ കുറെ ഭാഗങ്ങൾ എഴുതിത്തീർത്തു.

വൈകിട്ടു രാമൻമേനോന്റെ വീട്ടിൽ പോയി. അവിടെനിന്നു എ.കെ.ഗോപാലന്റെ വീട്ടിലേക്കും പിന്നീട് മലയാളി ക്ളബ്ബിലേക്കും പോയി. വള്ളത്തോൾ മെമ്മോറിയലിനു മലയാളി ക്ളബ്ബ് പണം പിരിക്കാനുള്ള പ്ളാൻ പൊളിച്ചു. പകരം നഗരത്തിലെ എല്ലാ മലയാളികളുടേയും ഒരു ആപ്തോഷക്കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചു.

കെ.കെ.വാരിയർ ഫണ്ടിലേക്കു രാമൻ മേനോൻ 100 ക.രുന്നൂ. 15 ക.നവയുഗം 6 മാസത്തെ വരിസംഖ്യയും.

ഒക്ടോബർ 14 വെള്ളി.

വയലാറിനെപ്പറ്റിയുള്ള പവനന്റെ പുസ്തകത്തിനു അവതാരികയെഴുതാൻ ഇന്നത്തെ ദിവസം മുഴുവൻ പാടുപെട്ടു. ഒരുവിധം എഴുതിത്തീർത്തു. ഉപരിപ്ളവമാണ്. എന്തു ചെയ്യാം? അത്രയേ ഒക്കൂ.

ചുമ്മാരും കൂട്ടരും വന്നു. നാളത്തെ വനിതാ സംപോഡിയത്തിൽ മോഡററ്ററാകാൻ അമ്മിണിയെ ഒരുവിധം നിർബന്ധിച്ചു സമ്മതിപ്പിച്ചു. F.F. പെൻഷൻ വാങ്ങിക്കാൻ വേണ്ടി

MLA പെൻഷൻ 450 ക.കൂടി റീഫണ്ടു ചെയ്തു.

ഒരുപാടു കത്തുകൾക്കു മറുപടിയിയ്യുതി. ഇനിയും ബാക്കിയുണ്ട്.

വൈകിട്ടു നല്ലപോലെ മഴ പെയ്തു. 5.30 മുതൽ 7.30 വരെ. രാത്രി മഴയുണ്ടായില്ല.

കേരളാഹൗസിലെ ബിൽ 178.50 ക. (6 ദിവസത്തെകൂടി വാടക 90 ക.യും ബാക്കി ഭക്ഷണവും കാര്യം).

ഒക്ടോബർ 15 ശനി.

ഉച്ചതിരിഞ്ഞു ചെറുതുരുത്തിക്കു പോയി. ഇന്നാർദ്ദനന്തം ഉണ്ടായിരുന്നു. വള്ളത്തോൾ ശതാബ്ദി ആഘോഷങ്ങളുടെ പരിപാടി തയ്യാറാക്കി. വള്ളത്തോളിന്റെ വീടു ചെന്നു നോക്കി. വടക്കുഭാഗത്തെ 20 സെന്റു മാറി ബാക്കി 23 സെന്റ് എടുത്താൽ മതിയെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അപ്പോൾ മുഖം തെക്കോട്ടാക്കേണ്ടിവരും. അവിടെ ഒരു പുത്തോട്ടവും ഉണ്ടാക്കാം. മടക്കത്തിൽ നല്ല മഴയും ഇടിയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഒക്ടോബർ 16 ഞായർ.

അക്ഷരശ്ലോക സാഹിത്യവേദി-ഇരിങ്ങാലക്കുട-വൈകുന്നേരം.

രാവിലെ 10 മണിക്കു പുറപ്പെട്ടു. ഇരിങ്ങാലക്കുട ആസ്പത്രിയിൽ കയറി. വി.ആർ.കുമാരനെയും പി.കെ.കുമാരനെയും കണ്ടു. വി.ആറിനു കാൻസറാണ്. ഇനി അധികദിവസം ഇല്ല. പി.കെ.കുമാരന്റേതു അത്ര ഗൗരവമുള്ളതല്ല. ഞാൻ 30 ക. കൊടുത്തു.

ശങ്കരക്കുറുപ്പിന്റെ മരുമകൻ ഡോ.ചന്ദ്രദേശമുരയുമായി പരിചയപ്പെട്ടു. കുറച്ചു മൂത്രം പോകാൻ ട്യൂബുവച്ച് തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്ന് എറണാകുളത്തേക്കു പോന്നു എന്നു പറഞ്ഞു.

കെ.പി.ജോണിയെ കണ്ടു. 5000 ക.സംഭാവന തന്നു. ഗോപാലേട്ടന്റെ വീട്ടിൽ ഊണു കഴിച്ചു. ഉച്ചതിരിഞ്ഞു കുഞ്ഞാളിയേയും എടുത്തു പൂജ്യാംഗദന്റെ സഹോദരന്മാരേയും കണ്ടു. തിരിച്ചുവന്നു വൈദ്യരെ കണ്ടു. വൈദ്യർ ഡിസംബറിൽ തരാമെന്നു പറഞ്ഞു. അക്ഷരശ്ലോക പരിഷത്ത് സാഹിത്യവേദി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. രാത്രി 8 മണിയോടുകൂടി തിരിച്ചുവന്നു. (തുടരും)

അവിശ്രമം
ജീവിതായോധനം
നടത്തിയ എം.പി.
പോളിനെത്തേടി
മരണം
കടന്നുവന്നത് 1952
ജൂലൈ
പന്ത്രണ്ടിനാണ്.
അന്നാസും
കൈയാഹാസും
അവരുടെ
അനുചരവൃന്ദവും
ആർത്തുമടിച്ച
മനുഷ്യപുത്രനെ
കുരിശിലേറ്റുക
യായിരുന്നു.

അവന്റെ രക്തം
ഞങ്ങളുടെയും
ഞങ്ങളുടെ
സന്തതികളുടെയും
മേൽ പതിക്കട്ടെ
എന്ന് അവർ
പൂജാസാധരത്തിൽ
അട്ടഹസിച്ചു.

എം.പി.പോൾ തിരുശേഷിപ്പുകൾ

സത്യവിശ്വാസികൾ നിദ്രചെയ്യുന്ന പള്ളി സിമിത്തേരിയുടെ കരിങ്കൽ കോട്ടയ്ക്കു പുറത്ത്, പടർന്ന കാടുകൾ വെട്ടിനീക്കി അന്ന് ആ മുതദേഹം മറുവുചെയ്തു. പുരോഹിതന്മാരോ പള്ളിപ്രധാനികളോ ഒന്നും ആ സന്ദർഭത്തിനു സാക്ഷ്യംവഹിച്ചില്ല. കുരിശും കൂടയും അന്ത്യയാത്രയിൽ ഭരകമ്പടി സേവിച്ചില്ല. പാപസങ്കീർത്തനങ്ങളും ചരമപ്രസംഗങ്ങളും അന്തരിക്ഷം അശ്വദ്യമാക്കിയില്ല. അമ്മയായ ഭൂമി ദുഃഖിതയായി മനുഷ്യപുത്രന്റെ ശരീരം ഏറ്റുവാങ്ങി മടിയിൽ കിടത്തി. മണ്ണിന്റെ മനസ്സിൽ ഇടിവാൾ കടന്നു. "തെമ്മാടിക്കുഴിയിൽ തള്ളപ്പെടാൻ എന്റെ മകൻ എന്തു തെറ്റുചെയ്തു? പാപികളായ പരിശുദ്ധന്മാരും കപടഭക്തരായ പുരോഹിതന്മാരും ന്യായം വിധിക്കുന്നതിന് ഇവൻ എന്തിനു നിന്നു കൊടുത്തു?"

—മാതൃഹൃദയം വിലപിച്ചു.

വന്റെ ശബ്ദം നീതിയുടെ കാഹളമായിരുന്നു. സത്യലോകം തേടിയിരുന്ന യാത്ര. യേവൂം സാർത്ഥ്ഥതയും അവനെ തൊട്ടുതിണ്ടിയില്ല. ഒരിക്കലേങ്കിലും കാലുകൾ ഇടനുകയോപ്പാപത്തിൽ പതിക്കുകയോ ചെയ്തില്ല. "ഇവൻ എന്റെ പ്രിയപുത്രൻ. ഇവനിൽ ഞാൻ പ്രസാദിച്ചിരിക്കുന്നു." സ്വർഗ്ഗവാതിലുകൾ തുറന്ന് യഹോവ അവനെ പർവ്വതങ്ങളിലേക്കു നയിച്ചു. മഹാസമുദ്രങ്ങളുടെ മുകളിലൂടെ നടത്തി. അവന്റെ കർമ്മപഥങ്ങളിൽ നക്ഷത്രങ്ങൾ വിതറി. എന്തിനും ഉദരസുഖതലപരമായ പുരോഹിതന്മാർ നിരന്തരം അവനെ പീഡിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. തങ്ങളുടെ അധികാരപ്രമത്തതയുടെ നീധിശാലയിലെ ഒരു പണിയായുധം. അത് അവകാശബോധത്തോടെ ശബ്ദിക്കുകയോ? ആ അപൂർവ്വസ്വരം ശ്രവിച്ച് അരമനയുടെ അന്ത്യരൂപങ്ങൾ ഇളകി. തീൻമേശയിലെ ലഹരിഹാരിയം പതഞ്ഞുപൊങ്ങി. തിന്നുമടിച്ച മയങ്ങിയ ചെങ്കുത്താൻ അലറി: "അവനെ കുരിശിൽ തറയ്ക്കുക. അവനെ

ജോർജ്ജ് ഓണക്കുർ

കുരിശിൽ തറയ്ക്കുക." പീഡിതനായ മനുഷ്യപുത്രന്റെ പേർ മേനോച്ചേരിൽ പാലോസ് പോൾ എന്നായിരുന്നു.

ഈ കഥാപുരുഷനെക്കുറിച്ച് പുതിയ തലമുറയ്ക്ക് അറിയാവുന്നതായ ചില ചരിത്രവസ്തുതകൾ മാത്രമാവും. 1904 മെയ് ഒന്നിന് വരാപ്പുഴയുടെ ഗർഭഗൃഹത്തിൽ തുപംകൊണ്ട കൊടുംകാറ്റ്. പിൽക്കാലത്ത് മോൺസിഞ്ഞോറായിത്തീർന്ന ഫാദർ ജോർജ്ജ് മേനോച്ചേരിയുടെ അനുജൻ കൊച്ചുപൈലി എന്ന പോൾ. എറണാകുളത്തും തൃശ്ശൂനാപ്പള്ളിയിലും പഠിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യത്തിൽ പ്രശസ്തമായ വിജയം വരിച്ചു. കോളേജ് അഭ്യാപകനായി, പ്രൊഫസറായി. 'നോവൽ സാഹിത്യം', 'ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം' എന്നീ ലക്ഷണഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താവ്; പുരോഗമന സാഹിത്യസംഘടനയുടെ സ്ഥിരാഭ്യുക്ഷൻ; സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘത്തിന്റെ സ്ഥാപക പ്രസിഡൻ്റ്—അങ്ങനെ കുറെ മേഖലയുത്തുകൾ; ബാക്കി പുത്രങ്ങൾ. ഇത്തരം സാമാന്യതകളിൽ ഒതുങ്ങുന്നതാണോ എം.പി. പോളിന്റെ വ്യക്തിത്വം? പലരിൽ ഒരുവനായി അദ്ദേഹത്തെ സങ്കല്പിച്ചാൽ തെറ്റി. അപൂർവ്വമെന്നോ അനന്യമെന്നോ പറഞ്ഞാലും പോരാ. അതൊക്കെ

"I have the honour to inform you that today you are appointed as Assistant Lecturer in English on a monthly salary of Rs. 100/- with an annual increment of Rs. 10/- until the maximum of Rs. 150/- is attained, provided you give the management written assurance that you will remain on the staff for at least five years including the current academic year."

കലാലയത്തിന്റെ കാര്യവിചാരിപ്പുകാരൻ ട് റെറ്റ് റവ. മോൺ. ഇടക്കൊളത്തൂർ മാതൃ അവർകൾ ഒപ്പിട്ട കല്പന. തീയതി 1928 ജൂലൈ പത്ത്. അന്ന് കേരളത്തിലെ കോളേജ് അദ്ധ്യാപകർക്ക് സംഘടനയില്ല; സേവന വ്യവസ്ഥയില്ല; യു.ജി.സി. സ്കെയിലില്ല; ഒരു സ്കെയിലുമില്ല.

ഉടമ്പടിയിൽ ഒപ്പുവെച്ച പോൾ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.

പൈക്കളിക്കുമായി പരയുപോലെ കാലം കടന്നുപോയി. സംഭവബഹുലമായ നാലു വർഷങ്ങൾ. പോൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട അദ്ധ്യാപകനായി. അവർക്ക് അദ്ദേഹം ആദർശപുരുഷനായി. അന്ന് ചെറു പ്ലീരതയുടെ പ്രതീകമാണ്; ദേശസ്നേഹത്തിന്റെ സാക്ഷ്യമാണ്. ആദർശധാരിയായ പോൾ അദ്ധ്യാപകർക്കിടയിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടിരുന്നു. പള്ളിയും പട്ടക്കാരും കർത്താവിന്റെ തിരു രക്തത്തിനുപകരം സായിപ്പിന്റെ ഉച്ചിഷ്ടം മുളച്ചു മത്തടിച്ചാർത്തപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യം പഠിച്ച പോൾ മലയാളികളിൽ മലയാളിയാണ്; തികച്ചും ഭാരതീയനായി. മഹാത്മാഗാന്ധിയെ അതിക്രമിച്ച് വായി ചിത്രീകരിച്ചവർക്കിടയിൽ യഥാർത്ഥ ഗാന്ധി

നിയമിപ്പിച്ചായി ജീവിതം നയിച്ചു.

വിപുലമായ വായനയും സാമൂഹികചിന്തയും പോളിന്റെ ദിനരാത്രങ്ങൾ ചൈതന്യനിർഭരമാക്കി. പുതിയൊരു ആശയലോകം സൃഷ്ടിക്കുന്ന സാഹിത്യരചനകൾ നിർവ്വഹിച്ചു. ആധുനിക സാഹിത്യശാഖകളായ നോവലിസം ചെറുകഥയ്ക്കും ലക്ഷണഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാനായിരുന്നു യത്നം. ആദ്യകൃതിയായ 'നോവൽ സാഹിത്യം' (1930) ഇരുപത്തിയാറാം വയസ്സിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായി. രണ്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞു 'ഖണ്ഡകഥാ പ്രസ്ഥാനം' (1932) പുറത്തുവന്നു. 'ഖണ്ഡകഥാപ്രസ്ഥാനം'ത്തിന്റെ പേര് 'ചെറുകഥാ പ്രസ്ഥാനം' മെന്നു മാറ്റിയത് 1946-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ രണ്ടാംപതിപ്പിലാണ്.

മലയാള സാഹിത്യത്തിന് അപരിചിതമായ സാരവും സംവിധാനമികവും പുലർത്തിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ചിരപരിചിതമല്ലാത്ത രണ്ടു സാഹിത്യശാഖകളെ ആഴത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ അവ പ്രയോജനപ്രദമായി. കേവലം ഉപന്യാസങ്ങളുടെ ലാഘവത്തിൽ ചിന്തയെ ഒതുക്കാതെ സൂക്ഷ്മചിന്തകൾ നടത്തുകയാണ് പോൾ ചെയ്തത്. ആറു പതിറ്റാണ്ടുകൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും 'നോവൽ സാഹിത്യം'വും 'ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം'വും പ്രസക്തമാണ്. അതുതന്നെയാണ് ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ മഹത്വവും.

പ്രായത്തിൽക്കവിഞ്ഞ പാകതയും അധുഷ്യമായ വ്യക്തിത്വവും പോളിനെ അനുഗ്രഹിച്ചു. ഏതു സമസ്യയ്ക്കും സമാധാനം പോൾ എത്തുപറയുന്നു എന്നതു മാത്രമായി. ഈ പുതിയ സെയ്ൻ പോൾ കോളേജ് പ്രിൻസിപ്പാൾ ഫാദർ പാലോക്കാരൻ ജോണിന്റെ കണ്ണിൽ കടരായി മാറുകയായിരുന്നു. അന്ന് പോളിന്റെ സഹാധ്യാപകനായിരുന്ന പ്രശസ്ത പണ്ഡിതൻ പി.സി. ദേവസ്യ അതിന്റെ കാരണം ഇങ്ങനെ കണ്ടെത്തുന്നു:

"അനിയന്ത്രിതമായ അധികാരം പ്രിൻസിപ്പാൾ പാലോക്കാരനെ മത്തു പിടിപ്പിച്ചിരുന്നു. സെൻറ് തോമസ് കോളേജ് എന്നു പറഞ്ഞാൽ താൻ തന്നെയാണെന്നുള്ള അഭിമാനചിന്തയും അദ്ധ്യാപകരെക്കൊണ്ട് കുറഞ്ഞ ശമ്പളത്തിൽ കടുത്ത പണിയെടുപ്പിക്കാനുള്ള ദുർവ്വാസനയും ചില സേവാലക്ഷ്യങ്ങളുള്ള സവിശേഷപക്ഷപാതയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കളങ്കങ്ങളായി തെളിഞ്ഞുനിന്നിരുന്നു." (എം.പി. പോൾ, അനുസ്മരണം 1990 ജൂലൈ 12)

1932 മാർച്ച് നാലിന് കോളേജ് മാനേജ്

മെൻറിന്റെ പേരിൽ ഒരു കത്ത് പ്രിൻസിപ്പാൾ എല്ലാ അദ്ധ്യാപകർക്കും നല്കി. സാമ്പത്തിക തെരുക്കം കേന്തുവായി അവരുടെ ശമ്പളത്തിൽ 100 രൂപയ്ക്കുമേലുള്ളത് പത്തു ശതമാനവും, അതിൽ കുറഞ്ഞത് ഏഴു ശതമാനവും വെട്ടിക്കുറയ്ക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന അറിയിപ്പായിരുന്നു അത്. അദ്ധ്യാപകർ ഒരു ത്യാഗത്തിനു സന്നദ്ധരാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

പണ്ടേ തന്നെ അല്പ വേതനക്കാർ; അതുകൊണ്ടുതന്നെ അസന്തോഷം. നോട്ടീസു വായിച്ച് വിവർണ്ണമുഖരായി പലരും പരസ്പരം നോക്കി പിറുപിറുത്തു. ചിലർ പ്രിൻസിപ്പാളിനെ ചെന്നു കണ്ട് അപേക്ഷിച്ചു. അവർക്കു കിട്ടിയത് ശങ്കാരവർഷം.

"പോളിന്റെ അമർഷ നിർഭരമായ മുഖഭാവം അന്നാണ്, അന്നു മാത്രമാണ്, ഞാൻ കാണുന്നത്. പ്രകൃത്യാ തീക്ഷ്ണമുള്ള ആ നേത്രങ്ങളിൽ നിന്ന് രോഷസ്ഫുലിംഗങ്ങൾ പാറുന്നതായി തോന്നി. കടിച്ചമർത്തിയ ചുണ്ടും ചുളിച്ച പുരികങ്ങളും ആസന്നമായ ഏതോ സാഹചര്യത്തിന്റെ പൂർവ്വസൂചന നല്കി. (പി.സി. ദേവസ്യ, 1990 ജൂലൈ 12) അന്നുതന്നെ പോൾ മാനേജ്മെന്റിന് പ്രതിഷേധക്കത്തയച്ചു. നിർബ്ബന്ധപൂർണ്ണമായ ത്യാഗത്തിന് താൻ തയ്യാറല്ലെന്നായിരുന്നു അതിന്റെ സാരം."

"I beg to state that for good and sufficient reasons, which I shall set forth on demand, I am unwilling to make the 'sacrifice' enjoined upon me and humbly request that the announcement in so far as it is applicable to me be reconsidered and abrogated."

കാര്യവിചാരാലയം ചിറികോട്ടി; നിഷേധാർത്ഥത്തിൽ തലയാട്ടി.

"...it is not possible to make any exception. You are of course always welcome to make any representation to me."

വ്യത്യസ്ത പരിഗണനയൊന്നും സാധ്യമല്ല. ഏതു നിവേദനവും നല്കാം. അതു സ്വീകരിക്കാൻ ട് റെറ്റ് റവ. മോൺ. ഇടക്കൊളത്തൂർ മാതൃ അവർകൾ സന്നദ്ധൻ!

ഭാഗ്യം! അങ്ങനെ ഒരവസരമെങ്കിലും അനുവദിച്ചല്ലോ. നട്ടെല്ലു രണ്ടു കൂഴലാക്കാത്ത പോൾ നല്കിയ 'നിവേദനം' അതി പ്രധാനമായ ചരിത്രരേഖയാണ്; കേരളത്തിലെ സ്വകാര്യ കോളേജ് അദ്ധ്യാപകരുടെ ആത്മാഭിമാനത്തിന്റെ പ്രകടനപ്രതികരണം.

സ്വയം നഷ്ടപ്പെടാൻ നിശ്ചയിച്ചുറപ്പിച്ചു കൊണ്ട് നീതിബോധത്താൽ പ്രചോദിതനായി പോൾ എഴുതുന്നു:

".... I may be permitted to say that if it is not possible to make any exception, I do not comprehend why I should make any representation to you at all. That is as much as to say, 'you may plead so wisely, never so reasonably; reason, equity, justice, everything may be on your side; but I am adamant.'"

കോളേജ് അധികൃതർ ഉണ്ടാക്കിയ ഉടമ്പടി ഏകപക്ഷീയമായി റദ്ദ് ചെയ്യുന്നതിന്റെ അനൗശാസ്യത പോൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു:

".... When I had entered into a contract with my employer under certain conditions, I have as much right as he has, to see that the conditions are kept. If, however, for some reason the conditions are to be suspended or modified, temporarily or permanently, the concurrence of both parties is the desideratum. In the light of this truism, the procedure in regard to retrenchment has been, I request to say, irregular."

വ്യത്യസ്ത പരിഗണന സാധ്യമല്ലെന്ന അറിയിപ്പിനെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് തനിക്കു ഭാഷിക്കുമല്ല, നീതിയാണു വേണ്ടെന്നു പോൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു:

"My relations to the Management on financial matters is personal, and not collective. What I claim is fairplay and not favour. I have not yet taught myself to believe that the doing of justice is an exceptional thing with the Management."

അനിഷേധ്യമായ ഈ വാദമുഖങ്ങളോട് കാര്യവിചാരിപ്പുകാരൻ പ്രതികരിച്ചത് ഇങ്ങനെയാണ്:

"Your letter of even date was carefully gone into, and the Management finds no reason to change its decision. No further correspondence on the subject matter of retrenchment will be considered. The tone of your letter is very much to be regretted."

കരാർ വ്യവസ്ഥകൾ സ്വന്തംനിലയിൽ ലംഘിക്കുക; നിവേദനം നടത്താവുന്നതാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുക; വ്യത്യസ്തപരിഗണന സാധ്യമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കുക; കത്തിലെ സ്വരം ശരിയായില്ലെന്നു കുറ്റപ്പെടുത്തുക; ആടിനെ പട്ടിയാക്കാനും, പട്ടിയെ പേപ്പട്ടിയാക്കാനും മടിക്കാത്ത പുരോഹിത മേലാളന്റെ ധാർഷ്ട്യത്തിനും അന്തസ്സാരശൂന്യതയ്ക്കും മുന്നിൽ സ്വതന്ത്രചിന്തകനായ ആ അദ്ധ്യാപകൻ നിശ്ശബ്ദനായില്ല.

"In your letter of March 5, 1932 besides declaring a taboo on the subject matter of retrenchment, you were pleased to observe that the tone of my letter is very much to be regretted. Now the tone of a composition, as distinct from the subject matter, is, in my humble opinion, a topic for literary criticism rather than for an official memo."

തുടർന്ന് കത്തിലെ "tone"—നെക്കുറിച്ചായി എഴുത്തുകുത്തുകൾ. താനുപയോഗിച്ച അനാദരബ്ദങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചാൽ അതു പിൻവലിക്കാൻ വിരോധമില്ലെന്ന് പോൾ

അറിയിച്ചു. പക്ഷേ കുറ്റാരോപണങ്ങൾക്ക് ഒരുങ്ങിയ കാര്യവിചാരിപ്പുകാർക്ക് അവ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ സാധ്യമായില്ല. "The Management's contention is that the general tone of all the letters is highly objectionable" എന്ന് ഒരാഴ്ചക്കു മുമ്പുള്ള പ്രതികരണമേ ഉണ്ടായുള്ളൂ. "May I not assume that the tone is innocent unless or until it is proved to be otherwise?" എന്ന പോളിന്റെ ചോദ്യത്തിനുമുന്നിൽ അവർക്ക് ഉത്തരം മുട്ടി.

ഏതാനും നാളുകൾ കഴിഞ്ഞ് മെയ് അഞ്ചിന് പോളിന് ഒരു കല്പന ലഭിച്ചു:

"Mr. M.P. Paul M.A., is informed that the Management has decided to terminate his services in the college staff from 15th June 1932 and he is requested to take notice thereof. Please acknowledge receipt."

തിരുവനന്തപുരം പാറ്റൂർ പള്ളിയിലെ കല്ലറ—ഒരു കൊടുങ്കാറ്റിനു ശേഷം

ഉടമ്പടിപ്രകാരം ഒരു വർഷം കൂടി സേവന കാലമുണ്ടായിരിക്കേ അതവഗണിച്ച്, എല്ലാ മൂല്യങ്ങളും കാറ്റിൽപ്പറത്തി പോളിനെ പുറത്താക്കാനായിരുന്നു തീരുമാനം. ഭൂമിയിൽ ദൈവരാജ്യം സൃഷ്ടിക്കാൻ കോളേജുകൾ നടത്തുന്ന തിരുസഭയുടെ കാര്യവിചാരിപ്പുകാർ കാട്ടുന്ന തോന്നുവാസം മുട്ടുകുത്തി നിന്ന് ഏറ്റുവാങ്ങാൻ എന്തായാലും എം.പി. പോൾ തയ്യാറായില്ല. ഉദ്യോഗനിയമനത്തിലും പ്രമോഷൻസമ്മാനത്തിലും സ്വന്തക്കാരേയും ബന്ധുക്കാരേയും തൊട്ടും തലോടിയും കൈത്തടക്കം വന്ന പുരോഹിതപ്രമാണിമാർക്ക് സാഹിത്യകുശലൻ അധ്യക്ഷന്റെ പുത്തേഴത്തു രാമമേനോൻ മുഖാതിരം പോൾ വക്കിൽ നോട്ടീസയച്ചു. ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷന് മാരായി അഭിനയിക്കുന്നവർ നിഷേധിച്ച നിതിക്കുവേണ്ടി ഒരു സത്യവിശ്വാസി കോടതിയെ സമീപിക്കേണ്ട സ്ഥിതി സംജാതമാവുകയായിരുന്നു.

സത്യവിശ്വാസി എന്നു വെറുതെ പറഞ്ഞല്ലോ. പോൾ രചിച്ച 'ആസ്തികത്വവാദം' എന്ന ഗ്രന്ഥം പഠിച്ചാണ് ഭാവിയിലെ വൈദിക

മേലാളന്മാർ വിശ്വാസത്തിന്റെ പടക്കെഴുപ്പു അണിയുന്നത്. 'ക്രിസ്താനുകരണ'ത്തിന്റെ മലയാള പരിഭാഷ തയ്യാറാക്കിയതും 'ആ അനാദരബ്ദ'ത്തിന്റെ ഉടയോൻ തന്നെ. മാതാവിന്റെ വണക്കമനുസരിച്ച് സത്യകർമ്മങ്ങൾ ചേർത്തിരിക്കുന്ന "ലോകൈക നാഥ, മാതാ, നാകലോകത്തിൻ തിങ്കളായി...." എന്ന ഗാനം നീട്ടിപ്പാടുന്ന കന്യാസ്ത്രീകൾ അറിയുന്നുണ്ടോ അത് തിരുസഭ തെമ്മാടിക്കുഴി വിധിച്ചു പുണ്യവാളനായ പോളിന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന്!

വിശുദ്ധ തോമ്മാശ്ലീഹായുടെ നാമധേയം അശുഭധമാക്കിയ കാര്യവിചാരിപ്പുകാർ വക്കിൽ നോട്ടീസിനു മറുപടി നല്കി. പോളുമായി കരാറുണ്ടെന്ന വസ്തുത പാടേ നിഷേധിച്ചാണ് അവർ വിരോധം കാട്ടിയത്. ആ നിലയ്ക്ക്

കോളേജിന്റെ ഉടമസ്ഥനായ ബിഷപ്പിനെയും മാനേജറെയും, പ്രിൻസിപ്പാളിനെയും പ്രതികളാക്കി അന്യായം ഫയൽ ചെയ്യുകയല്ലാതെ നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ഇത്രയുമായപ്പോൾ തിരുമനസ്സുകൾക്കുള്ളിൽ യോ നിറഞ്ഞു. എങ്ങനെയും തിരുശരീരം രക്ഷിക്കാനുള്ള വ്യഗ്രതയായി. പോൾ നിർദ്ദേശിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട് അവർ മുട്ടുകുത്തി, 'ഞാൻ പിഴച്ചാളി' ചൊല്ലി.

1932 ജൂൺ 15-ാം തീയതി വരെ പോളിനു ലഭിക്കേണ്ട മുഴുവൻ ശമ്പളവും, ഉടമ്പടിപ്രകാരം അവശേഷിക്കുന്ന ഒരു വർഷത്തെ സർവ്വീസ് ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിന് നഷ്ടപരിഹാരമെന്ന നിലയിൽ 250 രൂപയും ചേർത്ത 600 രൂപ പ്രതികൾ നല്കേണ്ടിവന്നു. പിരിച്ചുവിടൽ നോട്ടീസ് പിൻവലിക്കാനും അവർ നിർബ്ബന്ധിതരായി. സ്വമേധയാ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നു വിരമിക്കാൻ പോൾ സമ്മതിച്ചു.

പോളിനെ തൊഴിൽരഹിതനാക്കി ജീവിതം തുലച്ചവെന്ന് പുരോഹിതപ്രമാണിമാർ അഹങ്കരിച്ചു. സ്വതന്ത്രബുദ്ധികളായ സഭാധ്യാപകർ

WANTED GROOM
IMMEDIATE PROPOSALS FOR A THIYYA (EZHAVA) GIRL FAIR, TALL, 27, MBBS DOING P.G. HAVING CHOVVA DOSHAM. FULL DETAILS TO:

BOX. No 199
KALAKAUMUDI, PETTAH, TRIVANDRUM-695 024.

കേരള ദിനേഴ്സ് ബീഡി
കേരള ദിനേഴ്സ് ബീഡി

വ്യക്തിത്വവികസനം
അപകർഷതാബോധം, മനഃപാഞ്ചല്യം, Unnecessary fears & worries Bad habits, Depression, Mind Wandering, Tension etc...etc. ഒഴിവാക്കി, ഏകാഗ്രത, Will Power, ഓർമ്മശക്തി, മനോനിയന്ത്രണം, ആത്മവിശ്വാസം, ഭാവനാർത്ഥം, ഉപബോധമനസ്സിനെ സാധനീയ്ക്കൽ, Leadership ability, ആഹ്ലാദം, Frindship, മനഃസമാധാനം etc...etc. തുടങ്ങിയവ ആർജ്ജിക്കാൻ തപാൽവഴി പഠിക്കൂ For Prospectus Send Rs. 5. P.O or M.O. N.R.I's Rs.5.00 D. V.R. HARIHARAN NAIR, SELF DEVELOPMENT STUDY CENTRE, TEMPLE ROAD, THODUPUZZHA-685584. PH: 04862-2935

ങ്ങൾക്ക് ഇതാണ് അനുഭവമെന്ന താക്കീതം 'നിഷ്കാസന കർമ്മത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നായിരുന്നു അവരുടെ ഭാവം. പക്ഷേ അതൊരു മിഥ്യാബോധമായിരുന്നു. മദ്യവേനൽ അവധി കഴിഞ്ഞ് കോളേജ് തുറന്നപ്പോൾ ബിഷപ്പും, മാനേജറും, പ്രിൻസിപ്പാളും ഔതികസുഖങ്ങൾ ആസ്വദിക്കുന്ന മെത്രാസനമന്ദിരത്തിന്റെ എതിർവശത്തുള്ള രണ്ടു നില മാളികയിൽ എം.പി. പോൾസ്

കവിതകൾ കറുപ്പൻ കൃതികൾ

അധികൃത വർഗ്ഗോദ്യോഗസ്ഥർ അനുഗൃഹീത കവിതയുമായിരുന്ന കവിതകൾ പണ്ഡിറ്റ് കറുപ്പന്റെ സമ്പൂർണ്ണ കൃതികൾ സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.

പദ്യകൃതികൾ ഒന്നാം വാല്യത്തിലും ഗദ്യ-നാടക കൃതികൾ രണ്ടാംവാല്യത്തിലും 1400-ഓളം പേജുകൾ.

മുഖവില: രൂപ 250.00

പ്രിപബ്ളിഷേഴ്സ് വില: രൂപ 150.00

ഒരുമിച്ച് മൂന്നു ഗദ്യവകുപ്പുകളായി അടയ്ക്കുമ്പോൾ

ഇല്ലായ്—15—50 രൂപ

ആഗസ്റ്റ്—15—50 രൂപ

സെപ്തംബർ—10—60 രൂപ

നിങ്ങളുടെ കോപ്പിക്കു ആദ്യഗഡുവ് അടച്ചു രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക.

പ്രസാധകർ:

സെക്രട്ടറി, ജ്ഞാനോദയംസഭ, എടക്കാച്ചി, കൊച്ചിൻ-62 006.

പുതിയ പതിപ്പുകൾ

രേഖപ്പെടുത്ത കഥകൾ	85.00
തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള	
ക്യാബോൾത്താ ഹേ?	
(നർമ്മകഥകൾ)	
വേളൂർ കുഷ്ണൻകുട്ടി	30.00
രേഖപ്പെടുത്ത പ്രബന്ധങ്ങൾ	
പ്രൊഫ. എൻ.കൃഷ്ണപിള്ള	65.00
തൂടിക്കുന്ന അളകൾ	
ചങ്ങമ്പുഴ	23.00
മലയാള ഭാഷാധ്യാപനം	
പ്രൊഫ. എരുമേലി	
പരമേശ്വരൻപിള്ള	48.00
പുനേൻ (ബാലസാഹിത്യം)	
പ്രൊഫ. പന്മന	
രാമചന്ദ്രൻനായർ	12.50
അരവിന്ദഭാഷ് (ബാലസാഹിത്യം)	
ബി. കുഷ്ണൻനായർ	16.00
നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ കോട്ടയം.	

ട്യൂട്ടോറിയൽ കോളേജിന്റെ ബോർഡ് തുങ്ങി. വിദ്യാർത്ഥികൾ നഗരവീഥികളിൽ 'The History of a Cut' എന്ന ലഘുലേഖ വിതരണം ചെയ്തു. ഒന്നര അണ വിലയുള്ള ആ പ്രസിദ്ധീകരണം പോൾ അനുഭവിച്ച ആത്മഹിഡനത്തിന്റെ ചരിത്രമായിരുന്നു.

"The 'axe' is abroad. It has been laid at the roots of cosy sinceures and princely salaries. Even starvation-wages have been cut down with fell indiscriminateness. O Economy, How many crimes are committed in thy name!"

—എന്നു തുടങ്ങുന്ന ആ ചെറുഗ്രന്ഥം ആത്മമോഹിയായ ഒരദ്യയാപകന്റെ അവകാശപ്രതികരണം. നിരാർത്ഥമായ വൻ ശക്തിക്കെതിരെ ധീരനായി പോൾ ഒറ്റയ്ക്കു പോരാടി. ദശാബ്ദങ്ങൾക്കുശേഷം ആരംഭിക്കാനിരുന്ന കേരളത്തിലെ പ്രൈവറ്റ് കോളേജ് അദ്യയാപകരുടെ അവകാശസമരങ്ങൾക്ക് മാർഗ്ഗദർശിയായി. ആദ്യത്തെ സമാന്തര വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ സ്രഷ്ടാവും അദ്ദേഹമാണ്. തായ്ത്തട്ടിൽ നിന്ന് മനഃപൂർവ്വം മുറിച്ചുമാറ്റിയ ശാഖ ചൈതന്യം നിലനിറുത്താൻ നടത്തിയ കഠിനമായ ആ യോധനത്തിന്റെ സാക്ഷ്യമാണ് എം.പി. പോൾസ് കോളേജ്.

പിശാച് പോളിനെ കഠിനമായി പരീക്ഷിച്ചു. പ്രലോഭന പർവ്വതത്തിനുമുകളിൽ നിറുത്തി. ഭൂമിയിലെ എല്ലാ സുഖഭോഗങ്ങളും അവനു കാണിച്ചുകൊടുത്തു.

—ഇവയുടെ മേൽ എല്ലാ അധികാരവും മഹത്ത്വവും എനിക്കു നല്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇഷ്ടമുള്ളവർക്ക് ഞാൻ ഇതു കൊടുക്കുന്നു. നീ എന്നെ ആരാധിച്ചാൽ ഇവയെല്ലാം നിന്റേതാകും." പിശാച് പറഞ്ഞു.

"സാത്താനേ, നീ എന്നെ വിട്ടുപോവുക. ദൈവമായ കർത്താവിനെയല്ലാതെ ഭൂമിയിലെ അവന്റെ രക്ഷിതാക്കളെ ഞാൻ വണങ്ങുകയില്ല." പോൾ സ്വരമുയർത്തി.

പിശാച്ക്കൾ സംഘം ചേർന്ന് പോളിനെ കഷ്ടപ്പെടുത്തി. നിരന്തരം അസഭ്യവർഷം ചൊരിഞ്ഞു.

പാപിയെ കല്ലെറിഞ്ഞുകൊല്ലുന്നത് മോശയുടെ ന്യായപ്രമാണമനുസരിച്ചാണ്. പാപം ചെയ്യാത്തവർ കല്ലെറിയ എന്നാണ് ക്രിസ്തു പറഞ്ഞത്. നിങ്ങൾ വിധിക്കപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിന് ആരെയും വിധിക്കരുത് എന്ന് അവർ നിർദ്ദേശിച്ചു. മനുഷ്യപുത്രനെ തങ്ങളുടെ വിധിയുടെ കരുക്കൽ കുരിശിലേറ്റിയ സെൻ ഹെഡ്സ് സംഘത്തിന് അത്രയും കൊണ്ട് അടങ്ങാമായിരുന്നു. പക്ഷേ എതിരാളിയുടെ മാംസം കടിച്ചുകീറാൻ അവരുടെ ദാഷ്ട്യം വീണ്ടും വളർന്നു തുശ്ശൂർ വൈദികസംസ്ഥാനത്തിന്റെ അധിപൻ രക്ഷാകർതൃത്വം നല്കിയ 'പ്രേഷിതൻ' എന്ന മാസിക പോളിന്റെ സഭാവാഹനത്വനടത്താൻ തുനിഞ്ഞിങ്ങി; പ്രേഷിതത്വം പൂർണ്ണമാക്കി.

ആത്മപ്രതിരോധത്തിന് പോൾ 'നവ കേരളം' എന്നപേരിൽ ഒരു വാരിക ആരംഭിച്ചു. തനിക്കെതിരെ കുരിശുയുദ്ധം നടത്തിയ അരമനസംഘത്തിലെ സേനാനികളുടെ തുലി

കാചിത്രങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഒന്നൊന്നായി അവതരിപ്പിച്ചു. കലാലയത്തിന്റെ കാര്യ വിചാരിപ്പുകാരനെ 'കോണിപ്പോട്ടിലെ മെത്രാൻ' എന്ന ശീർഷകത്തിലാണ് ചിത്രീകരിച്ചത്.

—"ആ തുലികാചിത്രത്തിൽ മാനേജറുടെ ബീഭത്സതയും ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും ചേർപ്പിട്ടുള്ളതല്ലെന്ന് വർണ്ണിച്ചിരുന്നതു വായിച്ചു ചിരിക്കാത്തവർ മാനേജറോടുകെ ആരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല" എന്ന് പ്രൊഫ. പി.സി. ദേവസ്യ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. അദ്ദേഹം തുടർന്നു പറയുന്നു: "ഈ പ്രക്ഷുബ്ധാന്തരീക്ഷത്തിലും ചില വ്യക്തികളെയല്ലാതെ ഈശ്വരനെയോ, മതത്തെയോ, വൈദികയർ മതത്തെയോ അപഹസിക്കുവാൻ മിസ്റ്റർ പോൾ ഒരുമ്പെട്ടതിന് ഒരു ദൃഷ്ടാന്തവും എന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടിട്ടില്ല."

(എം.പി. പോൾ അനുസ്മരണം-1990 ജൂലൈ 12)

സാംസ്കാരിക മണ്ഡലത്തിൽ പോൾ ചൈതന്യകേന്ദ്രമായി വളർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആംഗലഭാഷാ വിജ്ഞാനം അതു ല്യമായിരുന്നു; ദേശാഭിമാനം ആദരണീയമായിരുന്നു. 1934 ജനുവരി 17ന് മഹാത്മാ ഗാന്ധി തുശ്ശൂർ സന്ദർശിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് ഇംഗ്ലീഷിൽ മംഗളപത്രം സമർപ്പിക്കുന്നതിന് കോൺഗ്രസ് നേതാക്കൾ തീരുമാനിച്ചു. അതു തയ്യാറാക്കാൻ അവർ എം.പി. പോളിനെയെന്ന് സമീപിച്ചത്.

മഹാത്മാഗാന്ധി ആ പത്രിക വായിച്ചു നോക്കിയശേഷം തിരക്കി:

"Who wrote this?"

ഒരു മലയാളി യുവാവായ ഇംഗ്ലീഷ് അദ്യയാപകനാണ് എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു:

"He is a brainy young man. I wish to see him."

മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ താല്പര്യാനുസരണം പോൾ അദ്ദേഹത്തെ ചെന്നു കണ്ടു. ഗാന്ധിജി പോളിനെ ശ്ലാഘിക്കുകയും ജീവിതവിജയം ആശംസിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് നിയമം പഠിക്കാൻ പോളിനു "ദൈവവിളി" ഉണ്ടായത് യാദൃച്ഛികമല്ല. അദ്യയാപനരംഗം വെടിഞ്ഞ് നിയമജ്ഞനാകാനും ദേശീയ സാമൂഹ്യസമരത്തിൽ പങ്കാളിയായെന്നും അദ്ദേഹം ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്തിരിക്കണം. നേരെ മദിരാശിയിൽ എത്തി ലോകോളംകെട്ടി ചേർന്നു. പ്രശസ്തമായി എഫ്.എൽ.ജയിച്ച് ബി.എൽ-നു പഠനം തുടരാൻ സ്കോളർഷിപ്പും സമ്പാദിച്ചു.

അങ്ങനെ ആ ജീവിതം ഗതിമാറി ഒഴുകാൻ തയ്യാറെടുക്കുമ്പോൾ ചങ്ങനാശ്ശേരി സെന്റർ ബർക്കുമെൻസ് കോളേജ് അധികാരികൾക്ക് ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസറെ ആവശ്യമായി വന്നു. അവർ പിടികൂടിയത് പോളിനെയാണ്. നിരന്തരമായ അപേക്ഷയിൽ നിന്നു രക്ഷപ്പെടാനാവാതെ പോൾ നിയമപഠനലക്ഷ്യം ഉപേക്ഷിച്ച് ചങ്ങനാശ്ശേരിക്കു കെട്ടുമുറുക്കേണ്ടിവന്നു. തുശ്ശൂരിലെ അനുഭവം സമ്മാനിച്ച അഗ്നി ആറിത്തണുത്തിട്ടില്ല. അതിനു

മുൻപ് മറ്റൊരു തീച്ചയായിലേക്ക്. ഒരുപക്ഷേ പോൾ അത് മുൻകൂട്ടി കണ്ടിരിക്കില്ല.

സംഗ്രഹിതകനും ധീരനുമായ ഒരു പ്രതിഭാശാലിയെ മദ്രാസ് നഗരം മുത്ത മത മേധാവികൾ നിർദ്ദയം പീഡിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ആവർത്തനമായിരുന്നു ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലെ അനുഭവം. 1934-ൽ ആണ് പോൾ എസ്.ബി. കോളേജിൽ പ്രൊഫസറായത്. അദ്ദേഹത്തെ ആദരപൂർവ്വം അധികൃതർ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പിക്കാൻ നിയോഗിച്ചു. ആ കർമ്മപഥത്തിൽ പോൾ അയ്യുന്നമായിരുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം ചെന്നുപെട്ടത് അപ്രമാദികളായ പുരോഹിതവർഗ്ഗത്തിന്റെ മേച്ചിൽപ്പുറത്താണ്. അവർക്കു ബലിയർപ്പിക്കാൻ ഒരു കുഞ്ഞാടിനെ മതിയായിരുന്നു. പോൾ സ്വയം ഇടയനെന്നു ഭാവിച്ചത് ഭരിക്കാൻവേണ്ടി തിരുവസ്ത്രം ധരിച്ചവർക്കു ഹിതമായില്ല. മാസാദ്യ വെള്ളിയാഴ്ച കോളേജ് ചാപ്പലിൽ വിശുദ്ധ കുർബ്ബാനയുണ്ട്. അദ്യയാപകർ അതിൽ സംബന്ധിച്ചുകൊള്ളണമെന്ന് പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ ഉത്തരവുണ്ട്. അതു ലംഘിച്ചു പോളിനോട് യേശുക്രിസ്തു ക്ഷമിച്ചുകൊണ്ടും. പക്ഷേ, കലാലയമുതലാളി ആ പ്രൊഫസർ തൊഴിലാളിക്കു പിഴയിട്ടു. പോൾ ഒരുവർഷത്തെ പിഴ ഒരുമിച്ചുടച്ച് പ്രതിഷേധം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

കുപ്പായങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ചെങ്കുത്താൻ ചുരമാന്തി. "എന്റെ പിഴ, എന്റെ പിഴ. എന്റെ വലിയ പിഴ" എന്ന നെഞ്ചത്തടിച്ചുനിലവിളിക്കേണ്ടവർ ആ പുണ്യവാണെതിരെ ഗൃഹാലോചന നടത്തി ചരിത്രം പകർത്തിയെഴുതി. നാലുവർഷം ദീർഘിച്ച സേവനകാലം അവ സാനിറ്റിച്ചുകൊണ്ട് പോളിന് നോട്ടീസ് നല്കി.

പരീക്ഷ സമീപിച്ചപ്പോൾ. അതു മറന്ന് കുട്ടികൾ ക്ലാസ്സുകൾ ബഹിഷ്ക്കരിച്ചു. കലാലയാന്തരീക്ഷം കലുഷമായി. പ്രിൻസിപ്പാൾ ഫാദർ റോമയോ തോമസ് മുറിക്കുളളിൽ ഒളിച്ചു. ഒടുവിൽ അധികൃതർ മുട്ടുകുത്തി. സകല പുണ്യവാന്മാരുടെയും പ്രാർത്ഥന ചൊല്ലി. പാപസങ്കീർത്തനം വായിച്ചു. പോളിനെ തിരിച്ചെടുക്കേണ്ടിവന്നു.

എങ്കിലും അധികകാലം പോൾ അവിടെ തുടർന്നില്ല. ആത്മാഭിമാനം മുറിച്ചെടുത്തു അനുഭവങ്ങൾ ആവർത്തിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം രാജിവച്ചിറങ്ങി. ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലും കോട്ടയത്തും എം.പി. പോൾസ് കോളേജ് വളർന്നുവികസിച്ചു. പോൾസ് കോളേജിൽ പഠിക്കാൻവേണ്ടി ഒന്നു തോല്ക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ട കുട്ടികൾ അക്കാലത്ത് കുറവായിരുന്നില്ലത്രേ.

പോൾസ് കോളേജ് സാഹിത്യകാരന്മാരുടെയും ബുദ്ധിജീവികളുടെയും സംഗമവേദിയായി. പുരോഗമനസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനം ആ ഈറ്റില്ലത്തിൽ ഇനിച്ചുവളർന്നു. തകഴിയും, ദേവ്വം, വർക്കിയും, ബഷീറും, സി.ജെ. തോമസും, എസ്.കെ. നായരും, ഡി.സി. കിഴക്കേമുറിയും, പുത്തൻകാവ് മാത്തൻതരക നുമൊക്കെ ഒത്തുചേർന്ന് അപൂർവ്വമായ അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിച്ചു. പുതിയ എഴുത്തുകാർ പോളിന്റെ പ്രോത്സാഹനം കാത്തു.

അവരുടെ സൃഷ്ടികൾ ആ കൈകളിലൂടെ കടന്ന് ചൈതന്യത്തിന്റെ പൂർണ്ണ ഉൾക്കൊണ്ടു. ബഷീറിന്റെ 'ബാല്യകാലസഖി' ഒരുദാഹരണമാണ്. അങ്ങനെ എത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങൾ; ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ!

എസ്.ബി. കോളേജിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസറുടെ കസേരയിലിരുത്താൻ കലാലയ മേധാവികൾ കണ്ടുപിടിച്ചത് യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിൽ നിന്ന് അടുത്തുണ്ട് പറയ സഹസ്രനായയുരയാണ്. സർവ്വധിപതിയായ ദിവാൻ സർ സി.പി.രാമസ്വാമി അയ്യരെ പ്രിണിപ്പിക്കാനും അതൊരു വഴിയാണല്ലോ എന്ന് അവർ ആഹ്ലാദത്തോടെ ഓർത്തു. സി.പിക്ക് മംഗളപത്രമെഴുതാനും വഞ്ചിശമംഗളം പാടാനും മെത്രാന്മാർ മത്സരിക്കുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. ഖദർ ഉടുത്തുനടക്കുന്ന ഗാന്ധിശിഷ്യനായ പോൾ അപകടകാരി; രാജാസനത്തിന്റെ നോട്ടപ്പുള്ളി. ഒഴിവാക്കിയത് എന്തൊരു ബുദ്ധി! അവർ ഉള്ളിൽ

എം.പി. പോളിന്റെ ഒരു എണ്ണചായാ ചിത്രം

ഓർത്തുചിരിച്ചുകൊണ്ടും. അധികാരക്കസേരയുടെ കാലുനക്കിയും നുണത്തും രുചിപിടിച്ച പുരോഹിതന്മാർ മനുഷ്യപുത്രനെ കുരിശിൽ തറച്ചു; ബറാബാസിനെ വിട്ടുതരിക എന്നു നിലവിളിച്ചു.

എന്നിട്ടോ? തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ പരിഷ്ക്കാരങ്ങൾക്കെതിരെ പള്ളിയുടെ അധികാരം "തുത്തു കുലുക്കുന്നു" എന്നു ബോദ്യം വന്നപ്പോൾ സി.പി. 1945-ലെ ഒരുപ്രഭാതത്തിൽ സഹസ്രനായയെ അപ്രത്യക്ഷനാക്കി. കോളേജ് അധികൃതർ ഗതികെട്ടു. തങ്ങൾ ആട്ടിപ്പുറത്താക്കിയ പോളിനെത്തേടി അവർ കോട്ടയത്തെത്തി. ആ ഔരുപാദത്തിൽ സാഷ്ടാംഗം പ്രണമിച്ചു. അവർ പോളിന്റെ വിശ്വാസദാർഢ്യം പ്രകീർത്തിച്ചു. സമുദായത്തിന്റെ അന്തസ്സിനെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞു. പ്രതിസന്ധിയിൽ സ്ഥാപനത്തെ സദയം രക്ഷിക്കണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. നിത്യവും കോട്ടയത്തു കാരയച്ചുകൊടുക്കാമെന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു.

പോൾ അവരെ ചവിട്ടാൻ കാലുയർത്തിയില്ല.

മുഖത്തുകാർക്കിച്ചുതുപ്പിയില്ല. ഉത്തരം താങ്ങുകൾ അധരവായാമം നടത്തിയപ്പോൾ ചിന്തിച്ചിരിക്കും: ഈ കുപ്പായങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഇവർ എന്തൊക്കെ ഒളിപ്പിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു! പ്രതിഫലം പറ്റാതെ, ഓണാറി പ്രൊഫസർ എന്നനിലയിൽ, കോട്ടയത്തുനിന്ന് സന്തം ചെലവിൽ യാത്രചെയ്തു പോൾ ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലെത്തി ക്ലാസ്സുകൾ എടുത്തു. ത്യാഗ സുരഭിലമായ സേവനംകൊണ്ട് മധുരമായി പ്രതികരണം ചെയ്തു.

കോളേജുകൃതർ തങ്ങൾക്കുണ്ടായ സാമ്പത്തികലാഭത്തിൽ ആഹ്ലാദിച്ചുകൊണ്ടും. പോളിന്റെ വിധിവിത്തമോർത്തു ചിരിച്ചുകൊണ്ടും. ഈ അപൂർവ്വപ്രതികാരത്തിൽ നിന്ന് ചരിത്രമുൾക്കൊണ്ട പാഠം കാലത്തിനു മാർഗ്ഗദർശകമാകുമെന്ന് അവരുണ്ടോ ചിന്തിക്കുന്നു!

1949-50 കാലത്ത് പോളിന്റെ കർമ്മരംഗം തിരുവനന്തപുരമായിത്തീർന്നത് യാദൃച്ഛികമാണ്. മാർ ഈവാനിയോസ് കോളേജ് തുടങ്ങിയപ്പോൾ അതിന്റെ സ്ഥാപകൻ പോളിനെ തേടിപ്പോയി. ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഉച്ചവരെ കോളേജിൽ അദ്യയാപനം. അതു കഴിഞ്ഞാൽ പോൾസ് കോളേജിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കണം. രണ്ടുവരും കത്തുന്നമെഴുകുതിരി പോലെയായി ആ ജീവിതം. ഒടുവിൽ മാർ ഈവാനിയോസ് കോളേജിലെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് ഒഴിവായി സന്തം സ്ഥാപനത്തിൽ അദ്ദേഹം മുഴുകി.

ട്യൂട്ടോറിയൽ കോളേജിലെ കഠിനാധ്വാനം പോളിന്റെ ആരോഗ്യം ക്ഷയിപ്പിച്ചു. മതപിഡനം താങ്ങാവുന്നതിലേറെയായിരുന്നു; ഒന്നും പുറത്തുകാണിച്ചില്ലെങ്കിലും. മിസ്സിസ് എം.പി. പോൾ എഴുതിയ സ്മരണകളിലും മകൾ റോസി തോമസിന്റെ ഉറങ്ങുന്ന സിംഹം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും ആ ആത്മഹിഡനത്തിന്റെ രൂപലീതികൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അത് തലമുറകളെ അസ്വസ്ഥമാക്കാൻ ശക്തിയുറ്റതാണ്.

'നോവലെഴുത്തുകാരുടെ ബൈബിൾ' എന്ന് കുറ്റിപ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള വിശേഷിപ്പിച്ച 'നോവൽ സാഹിത്യം' എന്ന ലക്ഷണഗ്രന്ഥം ഇരുപത്തിയാറാം വയസ്സിൽ രചിച്ച പോൾ സാഹിത്യത്തിന് എന്തെത്തു വിലപ്പെട്ട സംഭാവനകൾ നല്കേണ്ടിയിരുന്നു! പ്രശാന്തമായ കലാലയജീവിതഘട്ടത്തിലാണ് പ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രൂപംകൊണ്ടത്. പിന്നീടെഴുതിയത് ചില ഉപന്നയാസങ്ങളും കുറിച്ചുകൂട്ടും മാത്രം. സൗന്ദര്യശാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ നാലു ലേഖനങ്ങൾ സമാഹരിച്ച പുസ്തകമാക്കിയതാണ് 'സൗന്ദര്യനിരീക്ഷണം'.

പോളിന്റെ നോട്ടബുക്കിലെ കുറിപ്പുകൾ പോലും കാലത്തിനു പ്രിയപ്പെട്ടതായി. അവ പരിഭാഷപ്പെടുത്തി എഡിറ്റുചെയ്തു സി.ജെ. തോമസ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി; അതാണ് 'ഗദ്യഗതി.' പോളിന്റെ മരണശേഷം ആ ഗ്രന്ഥം പ്രകാശിതമായി. 'സാഹിത്യവിചാരം', 'കാവ്യദർശനം' എന്നിങ്ങനെ പില്ക്കാലത്തു പ്രസിദ്ധീകൃതമായ കൃതികൾ പോളിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളുടെയും ഉപന്നയാസങ്ങളുടെയും

THE OTHER OPTION

If you can no longer buy those precious books & journals, there are two options available to you.
1. Stop reading altogether (which may be intellectually disastrous).
2. Join ELOOR.

1 Floor, Press Club Road, Ernakulam.
11 Floor, Smiles Land Bldg.,
Behind SBT, Thiruvananthapuram.
Blue Cross Chambers, Behind Kalpatharu,
Infantry Road Cross, Bangalore-1.

ഇലീകാ സുഹൃദ്ദേശം

സൗജന്യം

ദുർഗ്ഗ-പുരുഷ തുലികാ സൗഹൃദം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവർ സൗജന്യ ലഘു ലേഖനങ്ങൾ എഴുതുക. വിദേശത്തേക്ക് ഒരു മറുപടി അയയ്ക്കുന്നതാണ്.

Thoolika Suhurth Sekharam
Titanium. P.O., TVM - 695 021

രോഗികൾ ശ്രദ്ധിക്കുക

ദാമ്പത്യജീവിതത്തെ വിരസവും വിഷാദഭരിതവുമാക്കുന്ന ശാരീരികവും മാനസികവുമായ എ

ന്തെങ്കിലും പ്രശ്നങ്ങൾ നിങ്ങളെ വിഷമിപ്പിക്കുന്നുണ്ടോ? എങ്കിൽ വിദഗ്ദ്ധ പരിശോധനയും ചികിത്സയും കൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ ദാമ്പത്യജീവിതം ആനന്ദപ്രദമാക്കുവാൻ കഴിയും. നേരിൽ സമീപിക്കുക. NB: വിദേശത്തുള്ളവർക്ക് കത്തയയ്ക്കുന്നതും ചികിത്സിക്കും. (ഞായർ മുടക്കം)

ജനത ഹെൽത്ത് സെന്റർ ഷൊർണൂർ റോഡ്, തൃശ്ശൂർ-1. തിരുവോണം ബിൽഡിംഗ് സമീപം

JANATHA HEALTH CENTRE

Near Thiruvonam Buildings
Shornur Road, TRICHUR,
Kerala, India.

സമാഹാരമാണ്.

ഒൻപതുകുട്ടികൾ അടങ്ങുന്ന വലിയ കുടുംബത്തിന്റെ ചുക്കാൻപിടിച്ച് പോളിന്റെ കൈ തളർന്നു. അദ്ദേഹത്തെ നടുക്കടലിൽ തള്ളിയിട്ടുവർ ആ പ്രതിഭാസം ഊതിക്കെടുത്താൻ മനുഷ്യർക്കും ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു. എത്ര കനപ്പെട്ട സാഹചര്യങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിനും സംസ്കാരത്തിനും നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു! മനുഷ്യപുത്രന്റെ പ്രശാന്തി ഞെഞ്ചിച്ച് പുരോഹിതന്മാരും പരീശന്മാരും ആ ജീവിതദാരുണതയെ അപൂർണ്ണമാക്കി. "മരിക്കാൻ പ്രയാസമില്ല. മനുഷ്യത്വത്തോടെ ജീവിക്കാനാണ് വിഷമം" എന്ന് അദ്ദേഹം ആവർത്തിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. യഥാർത്ഥ മനുഷ്യവികാസത്തിനുവേണ്ടി, സുകൃഷിതഭാവങ്ങളെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ട് നിർഭയനായി പോൾ പ്രവർത്തിച്ചു. മതത്തെ ഭൗതികസുഖങ്ങളുടെ മണിയറയാക്കുന്ന പുരോഹിതമേധാവിത്വം അദ്ദേഹം അംഗീകരിച്ചില്ല. അവർ നിർമ്മിച്ച വിലക്കുകളും വിലക്കുകളും ആ സാമൂഹ്യത്തിന്റെ കൊടുങ്കാറ്റ് തകർത്തുകളഞ്ഞു.

അവിശ്വമം ജീവിതായോധനം നടത്തിയ പോളിനെത്തേടി മരണം കടന്നുവന്നത് 1952 ജൂലൈ പന്ത്രണ്ടിനാണ്. അന്നാസം കൈയാ

വിവാഹിതരാകാൻ

മനസ്സിനിണങ്ങിയ ഒരു വിവാഹബന്ധം നേടിയെടുക്കാൻ എളുപ്പമാണെന്ന് ചിന്തിക്കുമ്പോഴായിരിക്കും ലക്ഷ്യത്തിൽ എത്തിച്ചേരാനുള്ള വിഷമമത മനസ്സിലാക്കുക. ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം താങ്കളെയും ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നത്. എങ്കിൽ ഞങ്ങൾ സഹായിക്കാം. എങ്ങനെയെന്നല്ലെ, ഞങ്ങളിലുള്ള പതിനായിരത്തിൽപ്പരം വിവാഹബന്ധങ്ങളിൽ ഒന്ന് താങ്കളുടെ ആഗ്രഹത്തിനിണങ്ങിയതായിരിക്കും.

ദയവുചെയ്ത് സന്തോമേൽവിലാസമെഴുതിയ കവർ സഹിതം എഴുതുക.

ഡയറക്ടർ,
"ലൈഫ്" വിവാഹബന്ധം,
എടോടി, വടകര-673 101.

പിയാനോ ആവശ്യമുണ്ട്

നല്ല കണ്ടീഷനിലുള്ള ഒരു സെക്കൻഡ് ഹാൻഡ് പിയാനോ ആവശ്യമുണ്ട്. വിൽക്കാൻ താല്പര്യമുള്ളവർ ബന്ധപ്പെടുക.

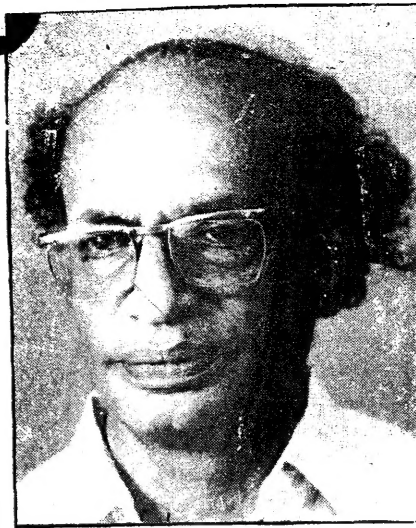
Box No. 801
Kala Kaumudi
Pettah
Thiruvananthapuram.

ഫാസും അവരുടെ അനുചരവൃന്ദവും ആർത്തുമാടിച്ച് മനുഷ്യപുത്രനെ കുരിശിലേറ്റുകയായിരുന്നു.

—അവന്റെ രക്തം ഞങ്ങളുടെയും ഞങ്ങളുടെ സന്തതികളുടെയും മേൽ പതിക്കട്ടെ എന്ന് അവർ പൂജാചരണത്തിൽ അട്ടഹസിച്ചു. പോളിന്റെ മൃതദേഹത്തെ അവഹേളിച്ചുകൊണ്ട് പള്ളിയുടെ കാര്യവിചാരിപ്പുകാർ ആനന്ദിച്ചു. സംസ്കാരകർമ്മങ്ങൾക്ക് വൈദികർ എത്തിയില്ല. കുമ്പസാരിക്കാത്ത ആ വിശ്വാസികൾ പള്ളി സിമിത്തേരിയിൽ അന്ത്യവിശ്രമമനുവദിച്ചില്ല. പള്ളിക്കൂട്ടത്തിനു പുറം തള്ളപ്പെട്ടവരെ അടക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് തെമ്മാടിക്കുഴിയിൽ പോളിനെ സംസ്കരിക്കേണ്ടിവന്നു.

അന്ന് കാടുപിടിച്ചുകിടന്ന പ്രദേശം പിൻക്കാലത്ത്, മരിച്ച വിശ്വാസികളുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ അംഗീകൃത ശവക്കോട്ടയുടെ ഭാഗമാക്കേണ്ടിവന്നു. അങ്ങനെ പോൾ ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ മതിലുകൾക്കുള്ളിലായി. ഏതാനും വർഷം മുൻപ് പോളിന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങളും സുഹൃത്തുക്കളും ചേർന്ന് പഴയ കരിങ്കൽക്കെട്ട് പൊളിച്ചുമാറ്റി ശവക്കുരയ്ക്കു മുകളിൽ മാർബിൾശില സ്ഥാപിച്ചു. അങ്ങനെ പള്ളിയുടെ പേരേടുകളിൽ പോളിന് ഒരിടം കിട്ടി. പഠിപ്പിച്ച കലാശാലകളിൽ ഒന്നിലും പോളിന്റെ ചരയാചിത്രമില്ല. പക്ഷേ ആയിരക്കണക്കിനു ശിഷ്യന്മാരുടെ, ആരാധകരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ ആ രൂപം പ്രകാശപൂർണ്ണമാണ്.

നാല്പതുവർഷങ്ങൾ കടന്നുപോയി. ചില ചോദ്യങ്ങൾ ഉള്ളിലുണർന്നുവരുന്നു. പോളിനെ പിരിച്ചുവിട്ട കോളേജ് മാനേജർ ആരാണ്? പോളിനു പിഴയടിച്ച ആ പ്രിൻസിപ്പാൾ ആരാണ്? കാലം കളള പ്രവാചകന്മാരെ ചവറ്റുകുട്ടയിൽ എറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. സിമിത്തേരിയുടെ ചുറ്റുമതിൽ സ്വയം തകർന്നുവീണു; പോളിനെ ഉൾക്കൊണ്ടു. 'ആസ്തികുവാദം' പഠിച്ച് പുരോഹിതന്മാരുടെ പുതിയ തലമുറകൾ ഇനിക്കുന്നു. അവർ കാലത്തിന്റെ ചുവരെഴുത്തുകൾ വായിക്കുമോ, മനസ്സിലാക്കുമോ, എന്തോ!

ഈ പട്ടണത്തിലെ ഇന്തുമ്പലയിൽ വളരെക്കാലം കൂടിയിട്ടാണ് ഞാൻ പോയത്. മൃഗങ്ങളെ കാണാനല്ല. രാജവീഥിയിലൂടെ നടന്നാൽ സാഹിത്യകാരന്മാരെ കാണേണ്ടതായി വരുമല്ലോ എന്നു കരുതിയാണ് സിംഹങ്ങളെയും കടുവകളെയും മുർഖൻപാമ്പുകളെയും കാണാമെന്നു വിചാരിച്ചത്. അഴിപ്പെട്ടിറക്കത്ത് അസ്വസ്ഥനായി നടക്കുന്ന സിംഹത്തിനു സൈരസഞ്ചാരം നിർവഹിക്കാൻ താഴെ ഒരു കൃത്രിമ വനമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൂട്ടിലെ പ്രവേശനദാർശനം തുറന്നാൽ സിംഹത്തിന് അതിലൂടെയിറങ്ങി കൃത്രിമവനത്തിൽ ചെല്ലാം. വിഹരിക്കാം. അങ്ങനെ മൃഗരാജാക്കന്മാർ പ്രൗഢിയോടെ വനത്തിൽ നടക്കുന്ന സമയത്താണ് ഞാൻ അവിടെച്ചെന്നതും താഴെയുള്ള കാട്ടിൽ രാജകീയമായി നടക്കുന്ന പഞ്ചാനന്മാരെ കണ്ടതും. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു സിംഹം ഒററച്ചാട്ടം. ആ ചാട്ടം എന്നെ ആഹ്ലാദിപ്പിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, പേടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ചാട്ടത്തിനു ലയമുണ്ട്, ആകർഷകതയുമുണ്ട്. പക്ഷേ അതുകണ്ടു ഞാൻ ഞെട്ടിയതേയുള്ളൂ. ഞാൻ നടന്നു snake house-ൽ എത്തി. അതുവരെ ഉറങ്ങിക്കിടന്ന മുർഖൻ പാമ്പ് പെട്ടെന്നു ഫണയുയർത്തി വിരിച്ചു. നാലു പാടും അതു തിരിച്ചു. സിംഹം ചാടിയതും പാമ്പു ഫണം വിരിച്ച് ഏതാണ്ടൊരു നൂത്തമ്പതുതും എന്നെ ലക്ഷ്യമാക്കിയാണെന്ന് ഒരു തോന്നൽ. അസ്വസ്ഥതയോടെ ഞാൻ സർപ്പവേനത്തിൽ നിന്ന് പലതരത്തിലുള്ള പുക്കളോടുകൂടിയ ഉദ്യാനത്തിൽ ചെന്നു. പൂഷ്പങ്ങളും കാറ്റേറ്റു നൃത്തം ചെയ്യുന്നു. ലയാത്മകമായ പഞ്ചാനനപ്രയാണത്തിനും ലയാത്മകമായ ഫണചലനത്തിനും ഞെട്ടലുണ്ടാക്കാനേ കഴിയുന്നുള്ളൂ. ലയത്തോടുകൂടിയുള്ള പൂഷ്പനൃത്തം ആഹ്ലാദാനുഭൂതിയുളവാക്കുന്നു. സിംഹത്തിന്റെ ചാട്ടം ഒരുതരത്തിലുള്ള അടിയാണ്. ആ ആഹ്ലാതമേറേ പ്രഷ്ടാവിന്റെ മാനസികമണ്ഡലം തകരുന്നു. ഫണത്തിന്റെ ചലനം ഭീതിമാണ്. അത്യാവേശത്തോടെയുള്ള ആഹ്ലാതമേത്ര. മിന്നൽപ്പിണരുകൾ വീശുമ്പോൾ സൗന്ദര്യമുണ്ട്. എന്നാൽ ആളുകൾ പ്രകമ്പനം കൊള്ളുകയേയുള്ളൂ. നിലാവ് ഒഴുകുമ്പോൾ സൗന്ദര്യവും അതോടൊപ്പം ശാന്തിയും ഉണ്ടാകുന്നു. സമകാലികതും പഞ്ചാനനന്റെ ചാട്ടത്തിനും ഫണ

സാഹിത്യവാദപലം

ചലനത്തിനുമാണ് വില കല്പിക്കുന്നത്. പൂഷ്പനൃത്തം അത് അവഗണിക്കുന്നു. അതിനാലാണ് വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതയ്ക്ക് അതർഹിക്കുന്ന അംഗീകാരം ഇന്നില്ലാത്തത്; "പാതാളക്കുണ്ടിൽ ഒളിച്ചിരുന്ന് ചില പാമ്പുകൾ" ചങ്ങമ്പുഴക്കവിതയുടെ നേർക്കു ചീറുന്നതാണ്. സാരമില്ല. "വിഷ്ണു പദത്തിലുയർന്നുപൊങ്ങിക്കയ്ക്കു പ്പുരുത്തുകൾ സഞ്ചരിക്കും."

ജേണലിസ്റ്റ്

വർഷം ഓർമ്മയില്ല എന്നിക്ക്. 1967 ആകാം. അതോ 1968 ആണോ. ഞാൻ ഒരമേരിക്കക്കാരനെ പരിചയപ്പെട്ടു. എന്റെ കൈയിലിരുന്ന An American Dream എന്ന നോർമൻ മെയ്ലറുടെ പുസ്തകം വാങ്ങി നോക്കിയിട്ട് അദ്ദേഹം എന്നോടു ചോദിച്ചു: "ഭാര്യയെ കത്തിക്കൊണ്ടു കൂത്തിക്കൊല്ലാൻ പോയ ഒരു ക്രൂരന്റെ പുസ്തകമാണോ നിങ്ങൾ വായിക്കുന്നത്?" ഞാൻ സായ്പിന്നോടു കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ചോദിച്ചു. മെയ്ലർ അഡ്വൈസ് എന്നു പേരുള്ള ഭാര്യയെ കത്തിക്കൊണ്ടു കൂത്തിയെന്നും അവർ പരാതിപ്പെടാത്തതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം രക്ഷപ്പെട്ടുവെന്നും ഗ്രഹിച്ചു. എന്നിട്ടും ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ തടങ്കലിലായിരുന്നുപോലും. അതിനിത്തോടെ ഞാൻ മെയ്ലറുടെ പുസ്തകം ദുരെയെറിഞ്ഞു. പിന്നീട് വളരെക്കാലത്തേക്കു ഞാൻ ആ മനുഷ്യന്റെ ഒരു കൃതിപോലും സ്പർശിച്ചില്ല. പുസ്തകക്കടയിൽ അതിരിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ മുഖം തിരിച്ചുകളയുമായിരുന്നു. കോപം കാലം കഴിയുമ്പോൾ കുറയും. കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞ് തീരെയില്ലാതെയാകും. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കാലയളവിൽ ഞാൻ മെയ്ലറുടെ പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷിൽ imaginative literature എന്നും നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ ഭാവനാത്മക സാഹിത്യം എന്നും വിളിക്കുന്ന വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്നതല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകൾ എന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു. അടുത്തകാലത്ത്, ഇതിനകം വിശ്വവിഖ്യാതി നേടിയ "Harlot's Ghost" എന്ന നോവൽ വാങ്ങി. സൂക്ഷ്മദർശിനി വച്ചുനോക്കിയാൽ മാത്രം കാണാവുന്ന റൈറ്റിങ് 1122 പുറങ്ങളോളം അച്ചടിച്ച ഈ നോവലിന്റെ കുറെ പുറങ്ങൾ

ഈ ലോകം ദുഃഖദായകമോ അതോ ആഹ്ലാദദായകമോ? രണ്ടുമല്ല. ലോകം നിസ്സംഗമാണ്. നമ്മുടെ ദുഃഖം ലോകത്തിൽ ആരോപിക്കുമ്പോൾ അത് വിഷാദഭരിതം; നമ്മുടെ ആഹ്ലാദം സംക്രമിപ്പിക്കുമ്പോൾ അത് ആഹ്ലാദമയം.

നോർമൻ മെയ്ലർ

യാതനയോടെ വായിച്ചു. അതിനുശേഷം സമയവും കാഴ്ചശക്തിയും നഷ്ടപ്പെടുത്താതിരിക്കാനായി ഞാൻ വായന നിറുത്തി. ട്രാഷ് എന്നത് ഈ രചനയെപ്പറ്റിയെഴുതിയതോളം വളരെ മൃഗമായ പ്രയോഗമാണ്. സി.ഐ.എയിലെ അംഗമായ ഒരു ഹാരിയാണ് കഥ പറയുന്നത്. അയാൾ പറയുന്നത് സി.ഐ.എയുടെ ചരിത്രമാവാം. Hugh Tremont Montague എന്നൊരുത്തന്റെ ഭാര്യയെ കൈക്കലാക്കിയവനാണ് ഹാരി. അതേസമയം അയാൾക്കു Chloe എന്നൊരു വെപ്പാട്ടിയുമുണ്ട്. മൊണ്ടഗ്യൂവിന്റെ വട്ടപ്പേരാണ് Harlot എന്നത്. അയാളെ ആരോ കൊന്നു. ആരാണ് അയാളെ വധിച്ചത്? എന്നിങ്ങനെയാണ് കൗതുകമുണ്ടായിപ്പോയ അവിടെവെച്ച് ഞാൻ വായന അവസാനിപ്പിച്ചു. സാഹിത്യമേന്മ തൊട്ടുതെച്ചിട്ടില്ലാത്ത പൊളിറ്റിക്കൽ ജോണലിസമാണ് മെയ്ലറുടേത്. അതിൽ സത്യമേന്മ കല്പനയേത് എന്നു നമുക്കു തിരിച്ചറിയാൻ വയ്യ. കഷ്ടപ്പെട്ടുണ്ടാക്കിയ 196 രൂപ ഞാൻ ഇതു വാങ്ങി വെറുതെ കളഞ്ഞു. എന്റെ വായനക്കാരുടെ പണംകുടി നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതു കരുതി മുന്നറിയിപ്പെന്ന നിലയിൽ ഞാനിത്രയും എഴുതുന്നു.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

“സ്ത്രീജാതന്മാർ വ്യക്തമാക്കുമ്പോൾ സ്ത്രീവിദ്വേഷികളാകുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണ്?” (ഒരു സ്ത്രീയുടെ ചോദ്യം)

“ചെറുപ്പക്കാരന്റെ മനസ്സ് പൂർവ്വചിന്തയുടെ കലപോലെയാണ്. കാണുന്ന ഒരോ തരത്തിലും അതിൽനിന്നു ഓരോ പഴമെടുത്തു കൊടുക്കും അയാൾ. ഒടുവിൽ, തിരുവനന്തപുരത്തു ‘കാളാ മൂണ്ടൻ’ എന്നു വിളിക്കുന്ന തെട്ടു മാത്രമേ കാണൂ. അതുകൊണ്ട് അയാൾ നടക്കുമ്പോൾ സ്ത്രീകൾ തിരിഞ്ഞു നോക്കില്ല. അതോടെ അയാൾ സ്ത്രീ വിദ്വേഷിയാകും.”

“മഴക്കാലമല്ലേ? എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു നിങ്ങളുടെ നാട്?”

“റോസാപ്പൂക്കൾ പുഷ്പിതമായിട്ടുണ്ട്. സ്ത്രീകൾ കൂടുതലായിട്ടും നിവർക്കാതെ മഴനനഞ്ഞു റോഡിലൂടെ നടക്കുന്നു.”

“സാഹിത്യവാരഫലംകൊണ്ട് എന്തു നേട്ടം?”

“നേട്ടമേയുള്ളൂ. പത്രാധിപർ നല്ല പ്രതിഫലം തരുന്നു. മിക്ക ഓട്ടോറിക് ഷാഡോഡർമാരും ഈ കോളം വായിക്കുന്നവരാണ്. അവരുടെ വാഹനത്തിൽ കയറിയാൽ പണം വാങ്ങാതെ വീട്ടുനടയിൽ കൊണ്ടാക്കുന്നു.”

“വിവാഹത്തിനു പോകുമ്പോൾ കിട്ടുന്ന ചെറു നാരങ്ങ നിങ്ങളെന്തു ചെയ്യും?”

“അത് ഓരോ മനുഷ്യന്റെയും സ്വഭാവമാശ്രയിച്ചിരിക്കും. ഞാൻ ആരും കാണാതെ അവിടെത്തന്നെ ഇട്ടിട്ടു പോയും. റേറെ ചിലർ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഭാര്യയോടു കലക്കിക്കൊണ്ടു വാടി എന്നു പറയും. മററു ചിലർ മുന്നൂറാലേണ്ണുകുടി കൈക്കലാക്കി വീട്ടിലെത്തിച്ച് ‘ഉപ്പിലിട്’ ഉണ്ടാക്കും.”

“തിരുവനന്തപുരത്ത് അന്തരീക്ഷമലിനീകരണം കുറവാണല്ലോ? എന്റെ ഈ നാട്ടിൽ ഫാക്ടറികൾ കൂടുതലായതുകൊണ്ട് വല്ലാത്ത മലിനീകരണം.”

“ആ ദോഷം നിങ്ങളുടെ നാട്ടിലുള്ളതിനെക്കാൾ കൂടുതലാണ് എന്റെ ഈ പട്ടണത്തിൽ. ഇവിടെ സാഹിത്യകാരന്മാർ ദിവസവും വൈകുന്നേരം പ്രസംഗം തകർക്കുന്നുണ്ട്.”

“തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയെന്ത്?” (മുകളിലെഴുതിയ ചോദ്യം ചോദിച്ചയാൾതന്നെ ഏതും ചോദിക്കുന്നു.)

“സവിശേഷതയെന്ത്? എന്നു ചോദിക്കണം. സൂന്ദരികൾ ധാരാളമുള്ള പട്ടണം എന്നു ഉത്തരം.”

“വധശിക്ഷ നിറുത്തലാക്കാമോ?”

“ഓഹോ, നിറുത്തലാക്കാം. പകരം റ്റി.വി പരിപാടികളുണ്ടല്ലോ.”

നാട്ടുനടപ്പ്

റഷൻ മിസ്റ്റിക്കും തത്ത്വചിന്തകനുമായിരുന്ന ഊസ്‌പ്യൻസ്കിയുടെ “ശാശ്വതമായ ആവർത്തനം” എന്ന സിദ്ധാന്തം പ്രഖ്യാതമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ “A New Model of the Universe” എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഇതു കാണാം. (Arkana Book—Page 477) 1877-ൽ ജനിച്ച 1912-ൽ മരിച്ചയാൾ വീണ്ടും അതേവർഷം ജനിച്ച അതേവർഷം മരിക്കും. അനന്തമായി ഈ ജനനവും മരണവും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഞാൻ 1992 ജൂൺ 25 വൈകുന്നേരം 6 മണിക്ക് ഇതെഴുതുന്നു. ഇതു പോലെ കോടാനുകോടി ജന്മങ്ങളിൽ ഞാനിതു തന്നെ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും എഴുതും. എന്റെ അച്ഛനമ്മമാർക്ക്, മററു ബന്ധുക്കൾക്ക് മാററില്ല. പാർക്കർ പേനവച്ചാണ് ഇതെഴുതുന്നത്. പണ്ടും ഈ പേനകൊണ്ടുതന്നെയാണ് എഴുതിയത്. ഇനി എഴുതാൻ പോകുന്നതും ഈ പേന കൊണ്ടുതന്നെ. ശുക്തമായ അസംബന്ധ! അല്ലേ? ആയിരിക്കാം. പക്ഷേ ഇതാണ് ഊസ്‌പ്യൻസ്കിയുടെ അനന്തമായ ആവർത്തനം എന്ന സിദ്ധാന്തം. ഇത് നീച്ചയുടെ “eternal recurrence” എന്ന സിദ്ധാന്തത്തിൽനിന്ന് വിഭിന്നമാണ്. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ശക്തിവിശേഷങ്ങൾ അനന്തങ്ങളായതുകൊണ്ട് ഇതുപോലെയൊരു ഭൂമിയും ഇതു പോലെയൊരു ശാസ്തമംഗലവും ഇതുപോലെ യൊരു വീടും ഇതുപോലെയൊരു സാഹിത്യവാരഫലക്കാരനും ഉണ്ടാകുമത്രേ. പക്ഷേ പ്രതികൂല ശക്തികൾ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ആവർത്തന ശക്തികളെക്കാൾ കൂടുതലായതുകൊണ്ട് നീച്ച പറയുന്നതു തെറ്റാണെന്നു ഊസ്‌പ്യൻസ്കി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഊസ്‌പ്യൻസ്കിയുടെ അനന്തമായ ആവർത്തനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്ത്വം ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഇവിടെ സാധ്യമില്ല.

കോടാനുകോടി (കോടാനുകോടി) വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഞാൻ വടക്കേയിന്ത്യയിൽ പാർത്തിരുന്നു. അവിടെ സ്പെർഡിറ്റ് ട്രാൻസ്‌പോർട്ട് ബസ്സിൽ കയറിയാൽ റിക്കറ്റ് തരില്ല. ഒരുപക്ഷേ ഒരു രൂപ റിക്കറ്റ് വാങ്ങാൻ പത്തുരൂപനോട്ട് കൊടുത്താൽ ബാക്കി ഒൻപതുരൂപ തരില്ല. ചോദ്യപാൽ കണ്ടക്ടർ അടുത്തതവണ നമ്മളെ ബസ്സിൽ കയറ്റാൻ സമ്മതിക്കില്ല. തീവണ്ടിയാപ്പിസിൽച്ചെന്നു റിക്കറ്റ് റിസർവ് ചെയ്താൽ റിക്കറ്റിനുള്ള സംഖ്യ യോടൊരുമിച്ചു രണ്ടു രൂപ കൂടി കൊടുക്കണം. ഇല്ലെങ്കിൽ സീറ്റിലില്ല എന്നു പറയും. ഇത് കോടാനുകോടി വർഷങ്ങളായി ആവർത്തിച്ചുവരുന്നു. എന്റെ ഈ ജീവിതകാലത്ത് ഇതുവരെയും ഇതു

ണ്ടായില്ല. ഊസ്‌പ്യൻസ്കിയുടെ സിദ്ധാന്തമനുസരിച്ച് ഉണ്ടാകും. അതുണ്ടായിട്ടേ ഞാൻ മരിക്കൂ. ഇതുതന്നെയാണ് ഏകലവ്യൻ പറയുന്ന നാട്ടുനടപ്പ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘നാട്ടുനടപ്പ്’ എന്ന ചെറുകഥയിൽ ഇത്തരം കൈക്കലികളെ രസപ്രദമായി ചിത്രീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഒടുവിൽ കൈക്കലി കൊടുക്കുന്നവൻ ‘കറപ്ഷന്റെ’ ഒരു ഭാഗമായിത്തീരുന്നു. അതു നല്കിയില്ലെങ്കിൽ അവനു ജീവിതമില്ല എന്നു വരുന്നു. ഏകലവ്യനും നല്ല കഥയെഴുതുമെന്ന് മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലെ ഈ കഥ എന്നെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു. ഏതേതു സംഭവങ്ങളെ വർണ്ണിച്ചാൽ രാജ്യത്തിലെ കൈക്കലി സ്വന്തമായതിന്റെ സ്വഭാവം വ്യക്തമാകുമോ അത്തരം സംഭവങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ആലേഖനം ചെയ്തു എന്നതിലാണ് ഏകലവ്യന്റെ പാടവം. ആരെയും കുറും പറയാനല്ല. അനന്തമായ ആവർത്തനമാണ് ഹേതു. ഊസ്‌പ്യൻസ്കി ഇയിക്കട്ടെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരുനാഥൻ ഗർദ്വേഹ് ഈ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ഉദ്ഘോഷകനല്ലെങ്കിലും ഇയിക്കട്ടെ. ഊസ്‌പ്യൻസ്കിക്കു മുൻപ് മറ്റൊരു സിദ്ധാന്തത്തിനു രൂപംകൊടുത്ത നീച്ചയും ഇയിക്കട്ടെ.

★ ★ ★

വളരെപ്പണ്ട് ഉണ്ടായ ഒരു കാര്യമാണ് ഞാനിവിടെ എഴുതുന്നത്. എന്റെ ബന്ധുവായിരുന്നു ആററുകാൽ ശങ്കരപ്പിള്ള. അദ്ദേഹം വക്കീലായിരുന്നു ആദ്യകാലത്ത്. ഇഡ്ജി ഹണ്ടിന്റെ മുൻപിൽ ശങ്കരപ്പിള്ള കെയ്സ് വാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ സുഖപ്രദമായ കാരറ്റ് വീശി. കവിനായ ശങ്കരപ്പിള്ള ഉടനെ “അടിക്ക കാരറ്റ് സുഖമായടിക്ക. അടിക്ക ഹണ്ടിന്റെ തലയ്ക്കു മീതേ” എന്നു ചൊല്ലി. “What is it? What is it?” എന്നു മലയാളം അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഇഡ്ജി ചോദിച്ചു. ഉടനെ ശങ്കരപ്പിള്ള അത് ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു തർജ്ജ്ജമചെയ്തു. സായ്പിനു സന്തോഷം. ശങ്കരപ്പിള്ളയ്ക്കു അനുകൂലമായ വിധിയുണ്ടായി. മുഖസ്തുതിയും ഒരുതരത്തിലുള്ള ‘കൈക്കലി’യും ഏകലവ്യന്റെ ഭാഷയിൽ നാട്ടുനടപ്പുതന്നെ.

ദുഃഖം

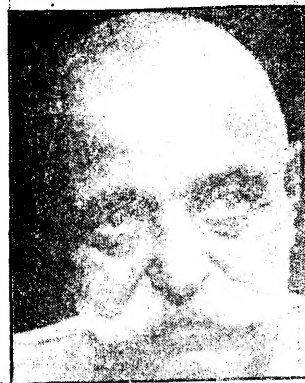
ഈ ലോകം ദുഃഖദായകമോ അതോ ആഹ്ലാദദായകമോ? രണ്ടുമല്ല. ലോകം നിസ്സംഗമാണ്. നമ്മളുടെ ദുഃഖം ലോകത്തിൽ ആരോ പിടിക്കുമ്പോൾ അത് വിഷാദഭരിതം; നമ്മളുടെ ആഹ്ലാദം അതിൽ സംഭവിക്കുമ്പോൾ അത് ആഹ്ലാദമയം. ഫാസിയിന്റെ “മുറിവുകളും വിളാപങ്ങളും” എന്ന നല്ല കഥ വായിച്ചപ്പോൾ (ദേശാഭിമാനി വാരിക) അതിന്റെ വിഷാദാന്തരീക്ഷം എന്റെ മാനസികമണ്ഡലത്തെ ശോകപൂർണ്ണമാക്കി. ഞാനിരിക്കാണെന്നതെല്ലാം ദുഃഖത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങൾ. ഭവനത്തിന്റെ മുന്നിലെ തെരുവ് വിജനം. എങ്കിലും അതിൽനിന്നു സങ്കടത്തിന്റെ ചെറിയ തരംഗങ്ങൾ ഉയർന്ന് അന്തരീക്ഷത്തിൽ വ്യാപിക്കുന്നു. തെരുവിന് അപ്പുറത്തായി പാടങ്ങൾ. അവയിൽ നെൽച്ചെടികൾ ഇല്ല. കുറിറോമങ്ങൾപോലെ ചില കുറിറികൾ മാത്രം. കതിരുകൾ മുറിഞ്ഞുതന്നിരിക്കുമുള്ളവ. ഒറ്റക്കാലിൽ തപസ്സ് ചെയ്യുന്ന ചില കൊക്കുകൾ. കതിരു

കളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്നും കൊക്കുകളുടെ മുകുതയിൽനിന്നും ശോകഗാനമുയരുന്നത് എന്നു കേൾക്കാം. ഇതൊക്കെയൊരു കല്പനയല്ലേ എന്നാവാം വായനക്കാരുടെ തോന്നൽ. അല്ല. കടപ്പുറത്തു ചിപ്പികൾ കിടക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടില്ലേ. അവയിൽനിന്നു ഒരേണ്ണം കൈയിലെടുക്കൂ. വല്ല ശബ്ദവുമുണ്ടോ? ഇല്ല. എന്നാൽ അതു ചെവിയിലേക്കു ചേർക്കൂ. ഒരു മുഴക്കം. ആ മുഴക്കം ഈ ലോകത്തിന്റെ ദുഃഖഗാനമാണ്. ഏഡിൻ ആർനോൾഡ് Light of Asia-യിൽ ബുദ്ധനെക്കൊണ്ടു പ്രസ്താവിക്കുന്നതുപോലെ ഇവിടെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരെക്കാൾ മരിച്ചവരല്ലേ കൂടുതൽ? കാളിദാസൻ ഉറങ്ങുന്നു, റാഗോർ ഉറങ്ങുന്നു, കുമാരനാശാൻ ഉറങ്ങുന്നു, വള്ളത്തോൾ ഉറങ്ങുന്നു, ചങ്ങമ്പുഴ ഉറങ്ങുന്നു. ഇവിടെ ചില സാഹിത്യകാരന്മാർ തങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉറക്കത്തിൽ വീഴില്ലെന്നു ഭാവിച്ച് അഹങ്കരിക്കുന്നു. അച്ഛന്റെ കൈയിൽനിന്ന് അമ്മയുടെ കൈയിലേക്കും അവിടെ നിന്ന് അച്ഛന്റെ കൈയിലേക്കും ചാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന കുഞ്ഞുമകൻ മൃച്ഛിമയെക്കൊല്ലും ജീവിച്ചിരുന്നുശേഷം ഉറങ്ങാൻ പോയി. ഇപ്പോഴും അവൻ ഉറങ്ങുന്നു. ഞാനും ശാശ്വതനിദ്രയ്ക്കു സന്നദ്ധനായിരിക്കുന്നു.

എന്തൊരു വിഷാദം! ജീവിതത്തിന്റെ ഈ ദുഃഖത്തെയാകെ ഒരു ശവക്കുഴി വെട്ടുകാരനിലൂടെ, അയാളുടെ ഭാര്യയിലൂടെ, ഉന്മാദത്തിലേക്കു വീണ മകളിലൂടെ ഫാസിൻ ആലേഖനം ചെയ്യുന്നു. നിത്യജീവിതത്തിലെ ആർജ്ജ്വമല്ല (sincerity) കലാലോകത്തെ ആർജ്ജ്വം. കലയെപ്പറ്റിയല്ല ആർജ്ജ്വം ഇക്കഥയ്ക്കുണ്ട്. ലേഖനം പ്രകടനം ത്വമകത. അതു ഒഴിവാക്കിയതുകൊണ്ട് ഇതിന്റെ ആർദ്രീകരണശക്തി കൂടുതലായിരുന്നു.

നിരീക്ഷണങ്ങൾ

ഈ ലോകത്തെ ഏതു ഉജ്ജ്വല വിമർശകൻ വിചാരിച്ചാലും സർഗ്ഗശക്തിയുള്ള ഒരു കലാകാരനെയും ഒന്നും ചെയ്യാനൊക്കുകയില്ല. ടോൾസ്റ്റോയി, ഷെയ്ക്സ്പിയറിനെ വിമർശിച്ച് എന്തു സംഭവിച്ചു? ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ വിമർശനം ഇന്നത പൂർണ്ണമായിത്തീർന്നു. റാഗോർ കവിതയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞ ബംഗാളികൾ ഏറെയാണ്. അവരെ ഇന്നാരും ഓർമ്മിക്കുന്നില്ല. സ്വദേശാഭിമാനി രാമകൃഷ്ണപിള്ള സി.വി. രാമൻപിള്ളയെ അസഭ്യങ്ങളിൽ കുളിപ്പിച്ചതുകൊണ്ട് ആ നോവലിസ്റ്റിന്റെ യശസ്സിന് ഒരു ന്യൂനതയും വന്നില്ല. രാമപുരത്തു വായിയുടെ ശ്രീകൃഷ്ണൻ കരഞ്ഞതു കണ്ടാണ് കുമാരനാശാന്റെ ബുദ്ധസന്യാസി കരഞ്ഞതെന്നു പറഞ്ഞ പി.കെ. നാരായണപിള്ളയോടു കേരളത്തിലെ വായനക്കാർക്കു പൂർണ്ണമായ ബഹുമാനമോ? നാലപ്പാട്ടു നാരായണമേനോനെ മഹാകവിയാക്കിയിട്ടു ചങ്ങമ്പുഴ ആരുമല്ലെന്നു പറഞ്ഞ കൂട്ടിക്കുഷ്ണമാരാരെ അക്കാദമിയിൽ ആരംഗിക്കിച്ചു? അമ്പതുകൊല്ലംകൂടി കഴിയുമ്പോൾ ഇന്നങ്ങൾ ഓർമ്മിക്കുന്നതു കൂട്ടിക്കുഷ്ണമാരാരെയെന്നോ? അതോ ചങ്ങമ്പുഴയെയോ? ബഹുജനത്തെ ആർക്കും വഴിതെറിക്കാനാവില്ല. നിരൂപകൻ പറയുന്നതിൽ വല്ല പോയിന്റുമുണ്ടോ എന്നു നോക്കിയിട്ട് അവർ തങ്ങളുടേതായ അനുമാനങ്ങളിൽ ചെന്നുകൊള്ളാം.

ഗർദ്വേഹ്

ചിട്ടുകട്ടകൾ അടുക്കിവെച്ച അതിന്റെ പുറത്ത് തകർന്ന ബസ്സ് വച്ചിരിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, തിരുവനന്തപുരത്തെ ഇവഹർ ബാലഭവന്റെ മുൻപിൽ വിമാനത്തിന്റെ മോഡൽ വച്ചിരിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, സ്ത്രീയുടെ തലയിൽ വാടിക്കരിഞ്ഞ പിച്ചിപ്പുമാല കാണുമ്പോൾ എന്നിക്ക് അറപ്പും വെറുപ്പും ഉണ്ടാകുന്നു. ചന്ദ്രസ്സില്ലാത്ത കവിത കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന അറപ്പും വെറുപ്പും പോലെ.

സാർവ്വ

ഞാൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചില എഴുത്തുകാരുടെ ചിത്രങ്ങൾ വാരികകളിലെ പുറംചട്ടയിൽ വരാറുണ്ട്. എന്റെ പട്രോണു വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്റെ അനുഭവം കൂടാതെ ഇനിയും വന്നുവന്നു. എങ്കിലും എനിക്ക് അറിയാത്തതല്ല. ഇതുപോലെ അർഹതയുള്ള എഴുത്തുകാരുടെ ചിത്രങ്ങൾ കവർ പേജുകളിൽ വരുന്നു. ഇത് എഴുത്തുകാർക്ക് ആഹ്ലാദകരമാണെങ്കിലും വായനക്കാർക്ക് ആഹ്ലാദപരമല്ല. ബഹുജനം, പട്രോണായി വരുന്ന വ്യക്തികളെക്കാൾ, അവരെ കവറിൽ ഇരുത്തുന്ന വരകൾ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളവരാണ്. അവർ ഇതു കണ്ട് പരിഹസിക്കുകയേയുള്ളൂ. മാത്രമല്ല ഏതു വാരികയിലാണോ അതിന്റെ മാതൃക പട്രോണായി വരുന്നത് ആ വാരികയ്ക്ക് ബഹുജനസമ്മതിയിൽ ഇടവു സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. അതല്ല ഇതു പ്രസാധനം എന്ന് ആളുകൾ പറയണമെങ്കിൽ അർഹതയുള്ളവരുടെ പട്രോണു മാത്രമേ കവർ പേജിൽ അച്ചടിക്കാവൂ. ഇക്കാര്യത്തിൽ പടിഞ്ഞാറൻ വാരികകൾ നമുക്ക് മാർഗ്ഗരേഖകളായി ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ.

2. സാർവ്വതീയർ തത്ത്വചിന്ത മാത്രമല്ല നോവലുകളും ചെറുകഥകളും ചിന്താദർശനങ്ങളാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ Intimacy എന്ന ചെറുകഥ നോക്കുക. ലളിത എന്ന തരത്തിൽ ധാരാളമുള്ള ഒരുതരം നോവൽ ആണിത്. സിറിയയിൽ പൂർവ്വകാലികമായി ഒളിച്ചോടാൻ അവളെ വേറൊരാൾ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ച അവളെ ഒരേതാവ് വീണ്ടെടുക്കുന്നതും മാത്രം കഥ. ഈ രചനയുടെ ഇതിവൃത്തത്തിലല്ല നമുക്ക് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്. സാർവ്വതീയർ "സാർവ്വതീയ" എന്ന ആശയത്തിലൂടെ, ലളിത ഒരേതാവിനെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതാണ് ശ്രദ്ധേയം. "അദ്ദേഹം എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു, പക്ഷേ എന്റെ കൂടെ കളി സ്നേഹിക്കുന്നില്ല. എന്റെ 'അപ്പോസ്തലി' ക്സ്" അവർ ഒരുമിട്ടായിട്ടാണ് അദ്ദേഹത്തെ കാണിച്ചത്. അദ്ദേഹം അതു തിരിച്ചറിയില്ല. ... ആരായാലും അയാളുടെതായ എല്ലാം സ്നേഹിക്കപ്പെടണമല്ലോ. അന്നനാളം, കരൾ, കൂടെയുൾക്കൊള്ളാൻ സ്നേഹിക്കണം. (Intimacy—Panther Books—Page 9) കാര്യം കൂടുതൽ അറിയാൻ, കരളിനെ, അന്നനാളത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നതെന്തെന്ന്? അവ കാണാൻ വയ്യാത്തവയാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടാവാം സ്നേഹിക്കാനാവാത്തത്. പെണ്ണിന്റെ കാണാവുന്ന അവയവങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് പുരുഷന്മാർ. എന്നുപറഞ്ഞാലേന്താണ് അർത്ഥം? സ്ത്രീയുടെ സാന്നിധ്യത്തെ, അവളുടെ സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷീകരണത്തെ സ്നേഹിക്കാനാവാം എന്നുതന്നെ.

കാണാമുഗ്ദ്ധം

ശൃംഗാരാശയത്തോടു കൂടിയ പേടകം പോലെയാണ് കലാസൃഷ്ടിയെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. പദസന്നിവേശത്തിന്റെ തലത്തിൽനിന്ന് അത് ലയാത്മകശക്തിയായി ഉയരുന്നു. അവിടെനിന്ന് ആശയശക്തികൊണ്ട് വിഭജനം ഉയരുന്നു. ആ മണ്ഡലത്തിലെത്തുമ്പോൾ വിഷയം (vision) ശക്തിയായി പിന്നീടും മുകളിലേക്കു കൂടിക്കയറുന്നു. അവിടെനിന്നും കൂടിയിറങ്ങുക. അതു ചെയ്യുന്നില്ലെന്ന് സാ

ന്ദ്രയത്തിന്റെ മണ്ഡലത്തിൽ. അവിടെ ശൃംഗാരാശയത്തിൽ ഇല്ലാത്തതിനാൽ കലാസൃഷ്ടിയെന്ന് പേടകം അവിടെത്തന്നെ ഭ്രമണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇ. പ്രകാശ് കലാകാര്യത്തിൽ എഴുതിയ "കോടതി മുൻപാകെ സത്യം സത്യമായ" എന്ന ചെറുകഥ ഇങ്ങനെ ഒന്നിനെന്ന് ഉയരുന്ന ശൃംഗാരാശയപേടകമാണോ? കലാസാന്നിദ്ധ്യം ആസന്നിദ്ധ്യത്തിൽ തൽപരനായ ഒരുത്തൻ—പുരുഷോത്തമൻ—വൈരുദ്ധ്യമുള്ള ഒരുത്തിയെ വിവാഹം കഴിച്ചതിനുശേഷം ഹൃദയസ്തംഭനം വന്നു മരിക്കുന്നത്രേ. വാക്കുകൾ ഒരേയ്ക്കു നിലക്കുമ്പോൾ നിശ്ചയനാണെന്നു തോന്നും. പക്ഷേ പ്രയോഗത്തിന്റെ ആയസശലാകയുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ അതു അയസ്കാന്തശക്തി ആവഹിക്കും. ശലാക അടുത്തു ചെല്ലുമ്പോഴാണ് മാഗ്നെറ്റിക് ശക്തി പ്രസരിക്കുന്നത്. പ്രകാശിന്റെ വാക്കുകൾ—അവകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്ന വാക്കുകൾ—ചത്തമെട്ടിൽ കിടക്കുന്നതേയുള്ളൂ. പദലക്ഷണത്തിൽ സവിശേഷതയില്ല എന്ന് അർത്ഥം. അതിനാൽ ലയത്തിന്റെ ശക്തിയില്ല. നൃത്തമായ ആശയം നിവേശിപ്പിക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ടെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ അതിനു ലേഖനമെങ്കിലും മാറ്റം—വേദിയേക്കൽ—വരുത്താം. കഥാകാരൻ അക്കാലത്തിലും പ്രശ്നമല്ല. ഇത്രയും അവിദഗ്ദ്ധരായ രചനയിൽ കണ്ടാൽ അത് സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ എത്തുന്നില്ലെന്ന് എടുത്തു പറയേണ്ടതില്ല. വാക്കുകൾ സുന്ദരികളുടെ മേനിപോലെ മൃദുതയുള്ളതാകണം. അതു തൊട്ടാൽ അരുണാഭമാകും. ഒരേ തരത്തിൽ ഒരാൾക്കുടിയെയും പെൺകുടിയെയും പിടിച്ചിറക്കുക. ആൺകുടിയുടെ തൊലിപ്പുറത്തു വ്യത്യാസമൊന്നും കാണില്ല. പെൺകുടിയുടെ തൊലി ചുവന്ന നിറമുള്ളതാകും; അല്ലെങ്കിൽ പാട്ടുവീഴ് അവിടെ. പ്രകാശിന്റെ വാക്കുകൾ ആൺകുടിയുടെ ചർമ്മംപോലെയുമല്ല. കാണാമുഗ്ദ്ധത്തിന്റെ തൊലിക്കട്ടെയാണ് അവയ്ക്കുള്ളത്.

മഹാകവി

ചൈനയിലെ മഹാകവി ലി പോ (Li Po) (ലി പോ Li Tai Po. 700-762) രണ്ടായിരത്തിലധികം കാവ്യങ്ങൾ രചിച്ചവനാണ് പറയുന്നത്. അതിന്റെ അഞ്ചിലൊരു ഭാഗമേ ഇന്നു കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. പ്രകൃതിസൗന്ദര്യം, വിശ്വാസമുള്ള ഈ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് അന്യായമായ രീതിയിൽ പാടിയിരുന്ന കവിതയെ നിലയിൽ ലി പോയെ രോഷം ഇന്നും ആരാധിക്കുന്നു.

Arthur Cooper തർജ്ജമ ചെയ്ത പ്രസാധനം ചെയ്ത Li Po and Tu Fu എന്ന പുസ്തകത്തിലാണ് (Penguin Classics) ഞാൻ ആദ്യമായി ലി പോയുടെ (ലി പോ എന്ന ചൈനീസ് ഉച്ചാരണം) കാവ്യങ്ങൾ വായിച്ചത്. അവയിലൊന്നായ The Ballad of Ch'ang-Kan എന്ന ഇപ്പോഴും ഹോണ്ടർ ചെയ്യുന്നു. പതിനാലാമത്തെ വയസ്സിൽ അവൾ അവനെ വിവാഹം കഴിച്ചു. പതിനാറുവയസ്സിൽ അവൾക്കായപ്പോൾ അവൻ പോയതാണ്. ഏറെ വർഷങ്ങളായിട്ടും അവൻ തിരിച്ചെത്തിയില്ല. അവിടെപ്പോൾ ഒരേയ്ക്കർത്ഥനയേയുള്ളൂ. തിരിച്ചുവരുന്നതിനുമുമ്പ് തനിക്ക് അവൻ കത്തെഴുതണം. അതു കിട്ടിയാൽ അവൾ അവനെ സാധനം

ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധയായി നിലകൊള്ളും. ഈ മനോഹരമായ കാവ്യത്തിലെ ഒരുഭാഗം കാണുക:-

Here by the door our farewell
footprints
They one by one are growing green
moss
The moss so thick I cannot
Sweep it,
And fallen leaves: Autumn
winds came soon!
September now: Yellow butterflies
Flying in pairs in the west
garden;
And what I feel hurts me in
my heart,
Sadness to make a pretty face
old...

കുപ്പറുടെ ഈ തർജ്ജമ കൂടക്കൂടെ വായിക്കുകയും ഇതു ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ കൊച്ചുക്കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ താലോലിച്ചുതിനുശേഷം താഴെ വയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു എനിക്ക് മറ്റൊരു തർജ്ജമ കിട്ടി. അന്ത്യവർഷം ചൈനയിൽ താമസിച്ച അവിടത്തെ ഭാഷയിലും സാഹിത്യത്തിലും സംസ്കാരത്തിലും പാണ്ഡിത്യമുള്ള ജി. എസ്. ലണ്ടിലെ കവി Rewi Alley-യുടെ തർജ്ജമ. ലി പോയുടെ കാവ്യവിഷയങ്ങളെ അവലംബിച്ച് ചിത്രങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്ന Pan Hsieh-Tzu വരച്ച പല കളർചിത്രങ്ങൾ. അവ കലയുടെ അധിത്യകയിൽ എത്തിനിൽക്കുന്നു. ഹോണ്ടർകോളിൽ അച്ചടിച്ച ഈ കാവ്യഗ്രന്ഥം ഏതു പടിഞ്ഞാറൻ ഗ്രന്ഥത്തെയും മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന അതിശയിക്കുന്നു. കുപ്പർ തർജ്ജമ ചെയ്ത ഭാഗം Rewi Alley എങ്ങനെ തർജ്ജമ ചെയ്തുവെന്നു ഇനി നോക്കാം.

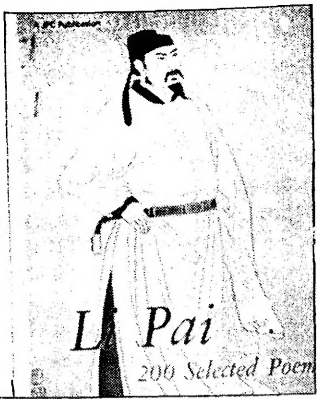
In front of our home, footprints
You left are covered with
green moss, now with roots so deep
the broom does not sweep them away
Autumn rides in too soon,
bringing
down leaves; eighth
month and

golden butterflies flit amongst
late flowers; I sitting amongst
them all, see and am troubled by
time, so that I begin to look old
myself;....

കുപ്പറുടെ തർജ്ജമയ്ക്കാണ് ഭാഗിക കൂടുതലുള്ള തെന്ന് ആരെങ്കിലും വാദിച്ചാൽ അതിൽ കൃത്രിമത കൂടുമെന്നായിരിക്കും പ്രസാധകരുടെ മറുപടി. "Lotus out of water, so natural without make-up" എന്നാണ് ലി പോയുടെ ശൈലിയെ അഭിജ്ഞാൻമാർ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. Picking Lotus എന്ന ലി പോ കാവ്യത്തിലെ ഒരുഭാഗം എടുത്തെഴുതിക്കൊണ്ട് ഈ ചിത്ര അവസാനിപ്പിക്കാം.

Out on the Joyeh River a lass
picking
lotus, unable to be seen, just the
sound
of her laughing voice coming through
the leaves; a bright sun makes
her dress
reflect in the waters below, and a
breeze
wafts over the fragrance from
her sleeves.

ഇമ്മാതിരി കവിത വായിക്കുമ്പോഴാണ് ജീവിതം ധന്യമാകുന്നത്. (Li Pai [Li Po]-200 Selected Poems, C and C Joint Printing Co. (H.K) Ltd. 9 Queen Victoria Street, Hongkong—Rs 170)

ലി പോ

ചുടുക്കട്ടെ അടുക്കിവെച്ചു അതിന്റെ പുറത്ത് തകർന്ന ബസ്സ് വച്ചിരിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, തിരുവനന്തപുരത്തെ ഇവാഹർ ബാലഭവൻ മുൻപിൽ വിമാനത്തിന്റെ മോഡൽ വച്ചിരിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, സ്ത്രീയുടെ തലയിൽ വാടിക്കരിഞ്ഞ പിച്ചിപ്പാല കാണുമ്പോൾ എനിക്ക് അറപ്പും വെറുപ്പും ഉണ്ടാകുന്നു. മറ്റ് ദണ്ഡിലാത്ത കവിത കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന അറപ്പും വെറുപ്പുംപോലെ.

കടപ്പുറത്തു ചിപ്പികൾ കിടക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടില്ലേ. അവയിൽ നിന്നു ഒരേണ്ണം കൈയിലെടുക്കൂ. വല്ല ശബ്ദവുമുണ്ടോ? ഇല്ല. എന്നാൽ അതു ചെവിയിലേക്കു ചേർക്കൂ. ഒരു മുഴക്കം. ആ മുഴക്കം ഈ ലോകത്തിന്റെ ദുഃഖഗാനമാണ്.

"മഴക്കാലമല്ലേ? എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു നിങ്ങളുടെ നാട്?"
"റോസാപ്പിക്കൾ പൂഞ്ചിരിയിടുന്നു. സ്ത്രീകൾ കൂടയുണ്ടായിട്ടും നിവർക്കാതെ മഴ നനഞ്ഞു റോഡിലൂടെ നടക്കുന്നു."

മുഖ്യമന്ത്രിക്കു വന്നുപെട്ട ദുരന്തത്തെത്തുടർന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്ന കോൺഗ്രസ്സുകാരല്ലാത്തവർ തികഞ്ഞ കണ്ഫ്യൂഷനിലായിരിക്കുകയാണ്. ഭരണത്തിന്റെ അപ്പക്ഷിണങ്ങൾ കൈവശമാക്കി മഹാധനമായി നടന്ന അവർക്കു ചുറ്റും നിരവികൊള്ളണ്ട്. കോൺഗ്രസ്സിലെ ഒരുവിഭാഗം അവരെ ഈ ഭരണത്തിന്റെ തുടക്കം മുതലേ എതിർത്തുപോന്നിരുന്നു. അക്രമത്തിലൊരാൾ ഈ ദുരന്തനാട്ടിലെ പൊലീസിനെപ്പോലും നിയന്ത്രിച്ചുകളഞ്ഞു. അയാളുടെ ബലം പണമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. നാനാവിധത്തിലും ഇനങ്ങളെ ചതിച്ച്, സ്ഥാനിയുമിട്ട് മുതലാളിയായി ഒതുങ്ങിക്കൂടിയ ഒരു വിഷയലമ്പടൻ കരുണാകരൻ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതോടുകൂടി രംഗത്തുവന്നു മാന്യനായി. മാന്യനാവുക മാത്രമല്ല സർക്കാർ സാന്നിദ്ധ്യമുള്ള, സാമൂഹ്യബാധ്യതയുള്ള പല സ്ഥാപനങ്ങളിലും അയാൾ കയറിക്കൂടി. പുത്രങ്ങളിൽ അയാളുടെ പിത്രങ്ങൾ കണ്ട് ഇന്നത്തെത്തിക്കൊണ്ടു പോയില്ല: “ഇവനോ, ഈ കുറുങ്കളളൻ. പാവങ്ങളെ കണ്ണീരുകുടിപ്പിച്ച.....” യഥാർത്ഥ കോൺഗ്രസ്സുകാർ എല്ലാം ഉള്ളിലിട്ട് സഹിച്ചു.

സാമൂഹ്യവിരുദ്ധനായും ചില ഉയർന്ന പൊലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനായും ചേർന്ന് രാഷ്ട്രീയധികാരം പങ്കിച്ചു. കോൺഗ്രസ്സിലെ അധികാരമോഹികൾക്കുപോലും അവരുടെ മേലാളത്തം അംഗീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. ഈ വർഗ്ഗത്തിന് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ശക്തിയല്ലാതെ മറ്റെന്തു ശക്തിയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഭരണത്തിന്റെ ഇടനാഴികളിലൂടെ സ്ഥാനിയുട്ടും ഭാഗവതർ ഇഞ്ചായുമിട്ടു നടന്ന ഈ വർഗ്ഗമാണിന്ന് കണ്ഫ്യൂഷനിലായിരിക്കുന്നത്. കോൺഗ്രസ്സുകാരന്റെ ഖാദിയെയല്ല, പൊലീസുകാരന്റെ കാക്കിയെയാണ് ഇവർ ആദരിച്ചത്. ഈ കിങ്കരന്മാർ ഇന്ന് പാഞ്ഞുനടക്കുകയാണ്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ആരോഗ്യസ്ഥിതിയിൽ ഏറ്റവുമധികം വേവലാതിപിടിച്ചു നടക്കുന്നത് ഇവരാണ്. ഇക്കൂട്ടരുടെ ഒരു പൊതുസ്വഭാവം ഏതു ഭരണത്തിന്റെ ഇടനാഴിയിലേക്കും നൃഘ്നതയനുഭവിക്കുന്നുള്ളതാണ്. ഇവരിൽ ചിലർ കാലുമാറാൻ ശ്രമിക്കുന്നങ്ങ്. പക്ഷേ, ചെന്നു കെട്ടിപ്പിടിക്കാൻ സ്ഥലമില്ല. ഐ.എ.എസ്സുകാർക്കും ഐ.പി.എസ്സുകാർക്കും മേലെപ്പുറത്ത് ആന്റിസെക്ഷ്യലുകളെ സൃഷ്ടിച്ചതാണ് മുഖ്യമന്ത്രി കരുണാകരൻ തന്റെ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിന്റെ

വിതത്തിൽ ചെയ്ത ഏറ്റവും വലിയ തെറ്റ്. ഇവരെത്തൊക്കെയോണിവിടെ ചെയ്തത്? ആദ്യമായി ഇവർ കോൺഗ്രസ്സിനെ തുരങ്കം വച്ചു? എന്തിനുപറയുന്നു, കോൺഗ്രസ്സിനെ ഇവർ ഒരു കൊടക്കിഴിൽ പിളർന്നുവെച്ചു. അതിനവർ പണം ചെലക്കാവിയിട്ടുണ്ടാവില്ലേ? ക്വാണ്ടസ്റ്റകളും ഹോട്ടലുകളും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ലേ? ഉണ്ട് എന്ന് എടുത്തുകാണിക്കാൻ തെളിവുകളില്ല. ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾക്കൊക്കെ തെളിവുകളുണ്ടാകുമോ? അവിഹിതപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ തുടക്കം തന്നെ തെളിവുകൾ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണല്ലോ.

ഇക്കൂട്ടരും പൊലീസുമാണ് കോൺഗ്രസ്സിനെ ഇപ്പതുവത്തിലെത്തിച്ചത്. എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമേയില്ല. പൊലീസും സ്ഥാരിയണിങ്ങ സാമൂഹ്യവിരുദ്ധന്മാരും കൂട്ടുചേർന്നു നടത്തുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ മുഖ്യമന്ത്രി നോക്കി ഇരുന്നു.

ഇവർക്കാവശ്യം വൻകിട കോൺട്രാക്ടറു കളായിരുന്നു. സ്റ്റാർ ഹോട്ടലുകളും സദിരു കളുമായിരുന്നു. ബാങ്കുകളും സർക്കാരിന്റെ പണം കടമായി നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുമായിരുന്നു.

നേതാക്കന്മാരെ വിലയ്ക്കുവാങ്ങുന്ന കോൺട്രാക്ടർമാരും പണച്ചാക്കുകളും നേ

16-ാം പേജിൽനിന്നും തുടർച്ച

പതിനാറുദിവസം സിഡനിൽ നടന്ന ഫുട്ബോൾ മാരാങ്കും ഒരു സത്യം വെളിപ്പെടുത്തി: യൂറോപ്യൻ പവർ ഡയമിന്റും ശക്തികഷ്ടത സംഭവിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ലാറ്റിനമേരിക്കയുടെ കവിത പോലുള്ള ഫുട്ബോൾ കളിയെ ഏതാണ്ടു അന്യംനിറുത്തിച്ച യൂറോപ്യൻ കളിയുടെ കൊടുങ്കാറ്റ് വീശിനിന്നുവന്നിരുന്ന പരേതയില്ലായിരുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ ആ കാറ്റുവീശിയതിനു ശേഷം പോരാതായിരിക്കുന്നു. തടമിടുകയില്ലെന്ന വെക്കീൻ പ്ളേ മന്ദഗതിയിലാകുമ്പോൾ വിരസത കളിക്കളിക്കുന്നവരുടെ മനസ്സിൽ മേയാനിറങ്ങുമെന്ന വാസ്തവം മറച്ചുപിടിപ്പാൽ അതൊരു അവാസ്തവമാകുകയില്ലല്ലോ.

31-ാം പേജിൽനിന്നും തുടർച്ച

നിരത്തിലൂടെ പൊയ്ക്കൊള്ളുവാൻ ആഗ്രഹം. അമ്മ നിർദ്ദേശിച്ചു. "പൊയി ഓപ്പറേഷൻ കഴിയുമ്പോൾ അവിടെത്തന്നെ നിന്ന് വിവരം അറിഞ്ഞിട്ടുപോയ്."

രണ്ടേ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ പുതിയ വർഗ്ഗമാക്കട്ടെ നേതാക്കന്മാരെ മാത്രമല്ല ബ്യൂറോക്രസിയെയും പൊലീസിനെയും വിലയ്ക്കു വാങ്ങി കയ്യിലെടുത്തു.

എന്തെല്ലാമാണ് ഇവരീനാട്ടിൽ ആശിച്ചത്? പുതിയ വ്യവസായകാലാവസ്ഥയിൽ പുതിയ പുതിയ കമ്പനികൾ തുടങ്ങണം. സ്വകാര്യ മേഖലയുടെ കാലമല്ലേ? എല്ലാം സ്വന്തമാക്കിക്കളയാം. എല്ലാമിങ്ങനെ സ്വന്തമാക്കുമ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സിൽ നിന്നുതന്നെ എതിർപ്പുവരില്ലേ? അതുവരാതിരിക്കണം. അതിന് ആദർശം പറയുന്ന ആന്റണിമാരെ അറബിക്കടലിലേക്കു വലിച്ചെറിയുകയോ മൂക്കാലിയിൽ കെട്ടി അടിക്കുകയോ വേണം. ആന്റണിമാരവസാനിച്ചാൽ പിന്നെന്ത്? എന്തെല്ലാം പറഞ്ഞാലും മുഖ്യമന്ത്രി കോൺഗ്രസ്സുകാരനാണ്. കുറച്ചെങ്കിലും കോൺഗ്രസ്സാദർശം, അല്ലെങ്കിൽ പഴമയുടെ ഒരു നന്മ അദ്ദേഹത്തിൽ കണ്ടെന്നുവരും. അദ്ദേഹത്തിന് ഇന്ന് ഇന്ത്യയോട് എന്തൊക്കെയോ ബാദ്യതയുണ്ട്.

മുഖ്യമന്ത്രി കാരപക്ഷത്തിൽപ്പെട്ടപ്പോൾ ഈ വർഗ്ഗത്തിന് ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെവേണ്ട. മുരളിവേണുമാരുടെ പിന്നിൽക്കൂടി ഇവർ. കരുണാകരന് താങ്ങും തണലും നൽകിയ ഈ വർഗ്ഗം സ്വതന്ത്രത്തിൽ കരുണാകരനെതിരെ തിരിയുന്നു. ഇവരിപ്പോൾ ക്ളിഫ് ഹൗസിനു ചുറ്റും മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അസുഖത്തിൽ വേവലാതിപൂണ്ടു നടക്കുകയാണ്. കരുണാകരനോട് സ്നേഹമോ അഭിമാനമോ ആദരവോ ഉള്ളതുകൊണ്ടല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസുഖത്തിൽ ഇവർക്ക് വേവലാതിയൊട്ടില്ലാതാനും കൈയിൽക്കിട്ടിയത് നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാനാണ് അവരിപ്പോൾ സ്വതന്ത്രങ്ങൾ മെന്തെന്നത്. മുരളിവേണുമാരുടെ വേണു, വേണുവല്ലെങ്കിൽ മുരളി. രണ്ടുപേരുമല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ആര്? അവരിക്കിപ്പോൾ അതോർത്ത് ഉറക്കം നഷ്ടപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്.

അതുതന്നെ കാര്യം എന്ന് അച്ഛൻ സർവ്വശക്തിയുപയോഗിച്ച് ആംഗ്യം കാണിച്ചു. ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു.

“ഇവിടെ...”

“ഇത്രയൊക്കെ അറിയാമെങ്കിൽ ഇവടെ വേറെ ആളില്ല എന്നും അറിഞ്ഞോളൂ!”

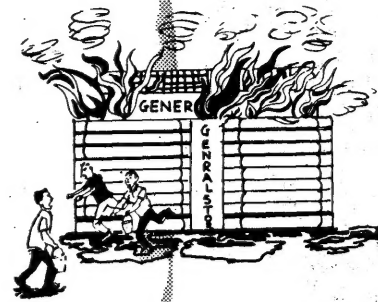
അറിയാമെന്ന് അച്ഛൻ തലയാട്ടി.

“നിന്നേ മാത്രേ വിശ്വാസമുള്ളു. അതാണ് വേഗം ചെന്നോളൂ.”

സന്ധ്യയ്ക്കു മുമ്പ് മടങ്ങിയെത്താൻ പറ്റിയില്ല. രാത്രി വന്നുകയറിയപ്പോൾ അച്ഛൻ അതേ ഇരിപ്പ്. കുളിച്ചിട്ടില്ല. കാപ്പി കുടിച്ചിട്ടില്ല. മരുന്നുകഴിക്കാനും കുടാക്കിയിട്ടില്ല.

ആസ്പത്രിയിലെ വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞതോടെ അച്ഛൻ ഒരു ശബ്ദവും പുറപ്പെടുവിക്കാതെ എണീക്കാനാഞ്ഞു. കിടക്കയിൽ ചുവരിലേക്കു തിരിഞ്ഞ് ഒരു കിടപ്പ്. അത്താഴവും കഴിച്ചില്ല.

(തുടരും)

നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ കടവിലപ്പെട്ടതാണ്. തികച്ചും ശരി. തീപ്പിടുത്തം, കവർച്ച, വെള്ളപ്പൊക്കം തുടങ്ങി ഒരുപാട് അത്യാഹിതങ്ങൾ വസ്തു നാശത്തിനും ലാഭേച്ഛയിനും ഇടയാക്കുമല്ലോ.

ഷോപ് കീപ്പേർസ് ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി ഇത്തരം നിർഭാഗ്യങ്ങൾ ഉണ്ടായെങ്കിലൊ എന്ന് ഓർത്ത് വേവലാതിപ്പെടാതെ വ്യാപാരത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിയ്ക്കാൻ നിങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നു.

ഷോപ് കീപ്പേർസ് ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി

ജനറൽ ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ
General Insurance Corporation of India
 1957

ജനറൽ ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ

പ്രാഥമിക പൊതുസംരക്ഷണ കമ്മിറ്റി

പ്രാഥമിക പൊതുസംരക്ഷണ കമ്മിറ്റി

പ്രാഥമിക പൊതുസംരക്ഷണ കമ്മിറ്റി

പ്രാഥമിക പൊതുസംരക്ഷണ കമ്മിറ്റി

കടന്നടുത്തുവരേ!
നിങ്ങൾക്ക് വേവലാതിയോട്
വിടപറയാം.
ഷോപ് കീപ്പേർസ്
ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി.

തിപ്പിടുത്തം, അതിനോട്
 ബന്ധപ്പെട്ട അത്യാഹിത
 ങ്ങൾ, വെള്ളപ്പൊക്കം,
 അപകടത്തിൽ ഉണ്ടാവുന്ന
 ധനനഷ്ടം, കവർച്ച,
 മൂന്നാംപാർട്ടി ബാധ്യത,
 സൈക്സ്, നിയോൺ
 സൈൻ, ബാഗേജ്
 എന്നിവ കേടു വരാൻ
 എന്നിവയ്ക്ക് എതിരെ
 സംരക്ഷണം നൽകുന്നു.
 ഇത് വ്യക്തിഗത അപകട
 ഇൻഷുറൻസ്, ജോലി
 ക്കാർക്കുള്ള നഷ്ട പരി
 ഹാരം, വ്യാപാര മുടക്ക
 ത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന
 ലാഭക്കുറവ് എന്നിവ
 യേയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.
 ഈ ഇൻഷുറൻസ്
 പോളിസി കെട്ടിടത്തി .

നേരയും അതിലുള്ള
തിനേരയും വില 5
ലക്ഷം രൂപയിൽ
കൂടുതൽ ആകാതി
രുന്നാലെ ലഭിക്കും.

നഷ്ട പരിഹാരത്തിന് ഇൻ
ഷുറൻസ് കമ്പനിയെ ഉടൻ
അറിയിക്കണം. ഒര്യം എം.
ഫോറം പൂരിപ്പിച്ച്
പോലീസ് റിപ്പോർട്ട്,
മെഡിക്കൽ ബിൽസ്,
ലീഗൽ നോട്ടീസസ്
എന്നീ പ്രസക്ത രേഖക
ളോടെ സമർപ്പിക്കുക.
കുവർച്ചയാണെങ്കിൽ ഉടൻ
പോലീസിൽ
പരാതിപ്പെടണം.

ഷോപ്പ് ക്ലബ്ബ്
 ഇൻഷുറൻസ്

 വേലത്തിന് ഇല്ലാ
 പോലീസി

അഞ്ചുരൂടെ പ്രയോജനമുള്ള സൗകര്യ ലഭിക്കുമെന്ന് ഈ കൃപയ്ക്ക് പൂരിപ്പിച്ച് ഫി.ഒ. 681, ജി.പി.ഒ. ബോംബെ-400 001 എന്ന മേൽപ്രി ലാസത്തിൽ അയക്കുക.

പേര്: _____

വിലാസം: _____

_____

☐ ഉപയോഗിക്കുക ☐ മലയാളത്തിലേക്ക് ലഭിക്കട്ടെ അത് രാജ്